

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ : « Ο Έλεγχος των Οικονομικών Καταστάσεων κατά Τα

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα»

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ: ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΛΕΝΗ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

- ΠΑΤΡΑ 2005-

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΛΕΓΓΟΥ 7002

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	ΣΕΛ
Περιεχόμενα	1
Πρόλογος	5
 Μέρος Πρώτο : Ο Έλεγχος Των Οικονομικών Καταστάσεων	
Εισαγωγή	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	
Ιστορική Αναδρομή – Η Ελεγκτική Στην Ελλάδα	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	
Νομικό Πλαίσιο Του Έλεγχου Στην Ελλάδα	
2.1 Νόμος 2190/1920	13
2.2 Π.Δ 266/1992	14
2.3 Κανονισμός Επαγγελματικής Δεοντολογίας	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	
Λογιστική τυποποίησης Και Έλεγχος	
3.1 Η Κατάσταση Μέχρι το 2003	22
3.2 Η Κατάσταση Από Το 2003 Μέχρι Σήμερα	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	
Σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης Και Εσωτερικός Έλεγχος	
4.1 Εταιρική Διακυβέρνηση	29
4.2 Εσωτερικός Έλεγχος	36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο**Ο Έλεγχος Κατά Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα**

5.1 Γενικές Αρχές και ευθύνες	44
5.2 Αξιολόγηση Και Αντιμετώπιση Των Ελεγκτικών Κινδύνων	52
5.3 Ελεγκτική Μαρτυρία	64
5.4 Χρησιμοποίηση Της Εργασίας Τρίτων	82
5.5 Ελεγκτικά Συμπεράσματα Και Πιστοποιητικά	85
5.6 Ανάγκη Δημιουργίας Ενός Ολοκληρωμένου Σώματος Ελεγκτικών Κανόνων	88

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

Ο Ρόλος Των Ελεγκτών Στη Μετάβαση Στα Δ.Λ.Π	91
--	-----------

Μέρος Δεύτερο : Οι Οικονομικές Καταστάσεις Κατά Τα Δ.Λ.Π**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο****Προετοιμασία Των Οικονομικών Καταστάσεων Κατά Για Την
Εφαρμογή Των Δ.Λ.Π**

7.1 Εισαγωγή	95
7.2 Χρήσεις Και Χρήστες Των Οικονομικών Καταστάσεων	95
7.3 Ο Σκοπός Των Οικονομικών Καταστάσεων	97
7.4 Βασικές Παραδοχές Σύνταξης Των Οικονομικών Καταστάσεων	98
7.5 Ποιοτικά Χαρακτηριστικά Των Οικονομικών Καταστάσεων	99
7.6 Τα Στοιχεία Των Οικονομικών Καταστάσεων	101
7.7 Αποτίμηση Των Στοιχείων Των οικονομικών Καταστάσεων	102

7.8 Έννοιες Του Κεφαλαίου Και Της Διατήρησης Του	103
---	------------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

Παρουσίαση Των Οικονομικών Καταστάσεων

8.1 Γενικές Αρχές Παρουσίασης Των Οικονομικών Καταστάσεων	105
8.2 Δομή Και Περιεχόμενο των Οικονομικών Καταστάσεων	110
8.3 Ισολογισμός	112
8.4 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως	119
8.5 Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	124
8.6 Κατάσταση Ταμειακών Ροών	126
8.7 Το Προσάρτημα των Οικονομικών Καταστάσεων	135

Μέρος Τρίτο : Η Ελληνική Νομοθεσία Για Τα Δ.Λ.Π

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

9.1 Νόμος 3992/2002	140
9.2 Νόμος 3229/2004	141
9.3 Νόμος 2190/1920	142
9.4 Π.Δ 360/1985	150
9.5 Απόφαση 17/336/2005	162
9.6 Τροποποιήσεις Του Κώδικα Βιβλίων Και Στοιχείων	175

**Μέρος Τέταρτο : Η Παρουσίαση Των Διεθνών Λογιστικών
Προτύπων****ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο**

10.1 Εισαγωγή	184
10.2 Εισαγωγή Στα Δημοσιευμένα κείμενα Των Δ.Λ.Π	185
10.3 Σκοπός Της IASC- Σχέση Με Την IFAC	187
10.4 Πρώτη Εφαρμογή Των διεθνών Λογιστικών Προτύπων	188
10.5 Παρουσίαση Των Κυριότερων Σημείων Των Δ.Λ.Π	195

Μέρος Πέμπτο : Σύγκριση Οικονομικών Καταστάσεων**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11^ο****Δημοσιευμένα Στοιχεία Για Το 2004 Και Το 2005**

11.1 Τράπεζα Πειραιώς	243
11.2 INFO-QUEST	270

Μέρος Έκτο : Συμπεράσματα	287
----------------------------------	------------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	298
---------------------	------------

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Όπως είναι γνωστό ένας από τους βασικότερους σκοπούς της χρηματοοικονομικής λογιστικής είναι η σύνταξη, στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου, των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, με τις οποίες οι επιχειρήσεις επικοινωνούν κοινοποιώντας κρίσιμα ποσοτικά μεγέθη.

Έτσι λοιπόν, προκειμένου οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις να επιτελέσουν τον ρόλο τους, ως μέσα αντικειμενικής πληροφόρησης, έχουν καθοριστεί λογιστικές αρχές, οι οποίες διέπουν την διαδικασία σύνταξης αυτών. Η πορεία όμως που λογιστικές αρχές, χαράσσουν, επιδιώκεται να διασφαλιστεί με την εφαρμογή των λογιστικών προτύπων, τα οποία ασχολούνται με συναλλαγές ή γεγονότα, προσδιορίζοντας τις ημερολογιακές εγγραφές και τον τρόπο γενικότερα με τον οποίο οι παραπάνω συναλλαγές ή γεγονότα οφείλουν να παρουσιαστούν στα λογιστικά βιβλία της επιχειρηματικής οντότητας. Ακόμη, επειδή οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις αποτελούν, όπως προαναφέρθηκε τους «διαύλους» επικοινωνίας των επιχειρήσεων με διάφορες ομάδες ανθρώπων (διοίκηση, μέτοχοι, τράπεζες, πιστωτές κ.λ.π) υιοθετήθηκαν και εφαρμόστηκαν τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα. Ο σκοπός τούτων είναι ο προσδιορισμός διαφόρων μεγεθών και τεχνικών ελέγχου, στις οποίες θα βασίζονται οι ελεγκτικές διαδικασίες, που εφαρμόζονται ώστε να κριθεί η αντικειμενικότητα των πληροφοριών, που η μονάδα παρέχει στους άμεσα ή έμμεσα ενδιαφερόμενους.

Λόγω των διεθνών εξελίξεων την κατάργηση, δηλαδή, των οικονομικών συνόρων και την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας είναι αναγκαία η ενιαία λογιστική έκφραση των οικονομικών μεγεθών. Λόγω των παραπάνω, γίνεται αναγκαία η εφαρμογή και η χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και αυτό γιατί, η καθιέρωση τους οδηγεί σε ομοιομορφία καταρτίσεως των οικονομικών καταστάσεων και συνεπώς σε ακριβή, αληθή και ομοιόμορφη πληροφόρηση των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων σε Διεθνές επίπεδο, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των χρηστών, όχι μόνο προς όφελος των ιδιών αλλά και της οικονομίας και της κοινωνίας γενικότερα.

Σκοπός της εργασίας μας είναι να κατανοήσουμε την επίδραση που θα επιφέρουν τα Δ.Π.Χ.Π στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των Ελληνικών επιχειρήσεων καθώς και το αν η εφαρμογή τους θα επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο γίνεται ο έλεγχος αυτών των καταστάσεων.

Η πτυχιακή μας εργασία έχει αναλυθεί σε έξι (6) ενότητες :

➤ **Μέρος Α : Ο έλεγχος των Οικονομικών Καταστάσεων:** Στην ενότητα αυτή μας απασχολεί η έννοια του «ελέγχου», η νομοθεσία που τον διέπει, η Εταιρική Διακυβέρνηση με τον ρόλο του Εσωτερικού Ελεγκτή και κλείνουμε με την παρουσίαση των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων σύμφωνα με τα οποία γίνεται ο έλεγχος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

➤ **Μέρος Β: Οι Οικονομικές Καταστάσεις κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα**

Στην παρούσα ενότητα αναλύουμε την έννοια των Οικονομικών Καταστάσεων, τις αρχές και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που απαιτούν τα Δ.Λ.Π για την κατάρτιση τους. Επίσης αναλύουμε για κάθε χρηματοοικονομική κατάσταση, τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει καθώς και τις γνωστοποιήσεις που θα πρέπει να δημοσιεύονται σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.

➤ **Μέρος Γ: Η Ελληνική Νομοθεσία των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων:**

Ασχολούμαστε με τους νόμους που απασχόλησαν την Ελληνική νομοθεσία ξεκινώντας από τον Ν.2992/2002 όπου γίνεται η πρώτη αναφορά στα Δ.Λ.Π και στη συνέχεια με τους νόμους που ακολούθησαν καθώς και με τις αποφάσεις του υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το τι πρέπει να περιλαμβάνουν οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων που έχουν καταρτιστεί με βάση τα Δ.Λ.Π.

➤ **Μέρος Δ : Η Παρουσίαση Των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων:** Στην ενότητα

αυτή παρουσιάζουμε τα κυριότερα σημεία των Δ.Λ.Π που έχει δημοσιεύσει το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB).

➤ **Μέρος Ε : Σύγκριση Οικονομικών Καταστάσεων:** Στην παρούσα ενότητα

συγκρίνουμε τις οικονομικές καταστάσεις δύο επιχειρήσεων που εφαρμόζουν για πρώτη φορά τα Δ.Λ.Π με τις καταστάσεις που είχαν δημοσιεύσει πριν την εφαρμογή των Δ.Λ.Π.

➤ **Μέρος ΣΤ : Συμπεράσματα:** Γίνεται παράθεση των συμπερασμάτων που

αποκομίσαμε καθόλη τη διάρκεια της εργασίας μας. Στο σημείο αυτό θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον καθηγητή μας κ. Γιακουμάτο Αριστείδη για την καλή συνεργασία μας, για την εμπιστοσύνη που μας έδειξε να αναλάβουμε το θέμα αυτό καθώς και για την υπομονή που έδειξε.

Τέλος, ένα ιδιαίτερο ευχαριστώ στον κ. Αληφαντή Γεώργιο καθηγητή του Πανεπιστημίου Πειραιώς και partner της Ernst & Young ελεγκτικής εταιρείας για την πολύτιμη βοήθεια του στην υλοποίηση της πτυχιακής εργασίας μας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πριν από την ανάλυση του θεσμού του ελέγχου θα πρέπει να εξετασθεί ο ρόλος ύπαρξης του και η αναγκαιότητα του θεσμού καθώς και ο ρόλος του στην οικονομική πραγματικότητα.

Οι εκδιδόμενες οικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμοί ,Αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας μεταβολής Ιδίων κεφαλαίων, πίνακας ταμιακών ροών, προσάρτημα.) πρέπει να απεικονίζουν την οικονομική θέση της επιχείρησης έτσι ώστε να δίνουν επαρκείς πληροφορίες στους επενδύτες είτε είναι μέτοχοι ή ιδιώτες επενδύτες καθώς και σε τρίτους όπως προμηθευτές , δανειστές κτλ. Επίσης οι πληροφορίες αυτές πρέπει να δείχνουν την βιωσιμότητα της επιχείρησης τη δυνατότητα κερδών, άρα επιστροφής των επενδεδυμένων κεφαλαίων σ' αυτήν και την προοπτική για περαιτέρω αύξηση της αποδοτικότητας της .

Η σπουδαιότητα των οικονομικών καταστάσεων δημιουργεί την ανάγκη του ελέγχου τους, και λέγοντας έλεγχο μιας οικονομικής μονάδας εννοούμε τη συστηματική εξέταση των βιβλίων και στοιχείων της συγκεκριμένης μονάδας και τη συγκέντρωση των τεκμηρίων με σκοπό να εξακριβώνεται η αξιοπιστία ή η ειλικρίνεια τους, η πιστότητα ή η ακρίβεια τους, η νομιμότητα και η πληρότητα τους προϋποθέσεις που δίνουν τις ίδιες ιδιότητες και στις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται με

βάση τέτοια βιβλία ή στοιχεία και οι οποίες απολαμβάνουν έτσι της εμπιστοσύνης του κοινού και κάθε αρχής .

Επίσης σκοπός του ελέγχου μπορεί να είναι η εξακρίβωση της ορθότητας ή νομιμότητας των πράξεων των φορέων και των εκπροσώπων της επιχειρηματικής μονάδας ή και της άψογης ή όχι διαχείρισεως των οικονομικών της.

Οι γενικοί τωρα κανόνες, όροι και προϋποθέσεις της διενέργειας ελέγχου σε κάθε οικονομική διαχείριση ξένης περιουσίας πραγματεύονται από την Ελεγκτική που είναι κλάδος της οικονομικής των επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων. Γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό ότι ουσιαστικά η Ελεγκτική συμβάλλει στην προσπάθεια της εξασφάλισης της ποιότητας της οικονομικής πληροφόρησης, της οποίας η καλή και ευρεία κυκλοφορία προωθεί, όπως είπαμε την ορθολογικότερη εκμετάλλευση των πόρων μιας κοινωνίας .

Μετά από όλα αυτά, οφείλουμε εξ' αρχής να τονίσουμε ότι, ως επιστήμη, η Ελεγκτική αναφέρεται:

1. Στο αντικείμενο του ελέγχου.

Είναι κατά κύριο λόγο ο τρόπος και η αξιοπιστία της μέτρησης και παρουσίασης των χρηματοοικονομικών μεγεθών που συνιστούν την εικόνα μιας οικονομικής μονάδας .Πιο απλά ,θα μπορούσαμε να πούμε ότι επαληθεύεται ο απολογισμός (αναφορά) των υπευθύνων να δώσουν λογαριασμό στους έχοντες έννομο συμφέρον γι' αυτό. Στα πλαίσια αυτά ελέγχεται, αναγκαστικά ,το λογιστικό σύστημα, βάσει του οποίου γίνεται η αρχική μέτρηση και αναφορά ,καθώς επίσης και η οργάνωση της μονάδας ,οι αρχές λειτουργίας της και η επάρκεια παραπλήσιων του λογιστικού συστήματος .

2. Στο υποκείμενο του ελέγχου.

Είναι ο ελεγκτής, το πρόσωπο, δηλαδή , εκείνο που έχει τα ηθικά και πνευματικά προσόντα προκειμένου να διενεργήσει τον έλεγχο.

3. Στις ελεγκτικές διαδικασίες.

Είναι οι τρόποι και το πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο ο ελεγκτής εφαρμόζει τις τεχνικές και τις μεθόδους σε συγκεκριμένες φάσεις ενός ελέγχου και οι οποίες είναι αποτέλεσμα της κριτικής επιλογής του ελεγκτή εκ των διαθεσίμων στο γνωστό αντικείμενο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ : 1**ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ –Η ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

Στην Ελλάδα, το πρώτο ουσιαστικό βήμα για την καθιέρωση του εξωτερικού ελέγχου, έγινε με το Ν.5076/1931 περί ανωνύμων εταιρειών και τραπεζών, όπου προβλεπόταν η δημιουργία «Σώματος Ορκωτών Λογιστών». Ο θεσμός όμως παρά τη νομοθετική αυτή ρύθμιση δεν λειτούργησε.

Από το Νόμο 2190/1920 (άρθρα36-38) περί Ανωνύμων Εταιρειών οι έλεγχοι των ισολογισμών πραγματοποιούνται από δύο τακτικούς ελεγκτές οι οποίοι εκλέγονταν από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Α.Ε. Ο θεσμός αυτός δεν πρόσφερε τίποτα ουσιαστικό, παρόλο που οι ελεγκτές είχαν ουσιαστικά δικαιώματα, αλλά στην πράξη δεν τα ασκούσαν επειδή είχαν διοριστεί από την ίδια την ελεγχόμενη εταιρεία (συνήθως από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου) και αποτελούσαν εμμέσως έμμισθους υπαλλήλους οι οποίοι εξαρτώντο οικονομικά από τον ελεγχόμενο φορέα. Αποτέλεσμα ήταν η «κατά παραγγελία» σύνταξη και υπογραφή της εκθέσεως ελέγχου που εκτός της τυπικής κάλυψης των απαιτήσεων του Νόμου δεν είχε ουσιαστική ισχύ.

Παρά τις προσπάθειες και τις νομοθετικές ρυθμίσεις ο θεσμός του ελεγκτή δεν λειτούργησε ουσιαστικά στην Ελλάδα πριν το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο.

Το 1948 κατ' απαίτηση των ξένων υπεγράφη σύμβαση ανάμεσα στην Ελληνική Κυβέρνηση και την Διοίκηση Οικονομικής Συνεργασίας των ΗΠΑ, με την οποία κλήθηκαν άγγλοι ορκωτοί λογιστές που έπαιρναν την αποζημίωση τους από πόρους του σχεδίου Μάρσαλ.

Επειδή όμως η οικονομία με τη δυναμική της ανάπτυξη, είχε ανάγκη από την ύπαρξη πραγματικών ορκωτών λογιστών, εκδόθηκαν :

1. Υπ. αρ. 12984/13.9.49 απόφαση Υπουργού Συντονισμού «περί συμπληρώσεως Συντονιστικού συμβουλίου θεσμού Ορκωτών Λογιστών».
2. Υπ. αρ.16498/16/11/49 απόφαση Υπουργείου Συντονισμού «περί συμπληρώσεως Συντονιστικού συμβουλίου θεσμού ορκωτών λογιστών».
3. Υπ. αρ.1001/20/29.10.50 «Περί καταρτίσεως σχεδίου Νομού περί συντάξεως Σώματος Ελλήνων Ορκωτών Λογιστών» (Φ.Ε.Κ. Α/255/1950)

Η πρώτη ουσιαστική προσπάθεια υλοποίησης των παραπάνω για τη δημιουργία ουσιαστικά του Σώματος Ορκωτών Λογιστών έγινε το 1952 επί κυβερνήσεως

Πλαστήρα όπου συγκροτήθηκε δωδεκαμελές σώμα από καθηγητές, διευθυντές υπουργείων και τραπεζών, το οποίο όμως δεν λειτούργησε ουσιαστικά μετά την παραίτηση της κυβερνήσεως τον Οκτώβρη του 1952. Το 1955 ψηφίστηκε το Ν.Δ.3329 «περί συντάξεως Σώματος Ορκωτών Λογιστών» και δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. Α230/25.8.55 και αποτέλεσε το κύριο ελεγκτικό σώμα στην Ελλάδα μέχρι το 1992.

Από το 1993 και μέχρι σήμερα ο έλεγχος των Ανωνύμων Εταιρειών ασκείται από Ορκωτούς Ελεγκτές με εφαρμογή των διατάξεων του :

α) Π.Δ. 15/89 «Προσαρμογή του Ν.Δ.3329/55 «περί συστάσεως Σώματος Ορκωτών Λογιστών» προς τις διατάξεις της 8^{ης} οδηγίας 84/253/ΕΟΚ.

β) Άρθρο 75 του νόμου 1969/91.

γ) Π.Δ. 226/92/Τ.Α/120/14.7.92¹

Τα Νομοθετήματα αυτά εκδόθηκαν για να προσαρμοστεί η νομοθεσία μας, περί διενέργειας του ελέγχου, στις διατάξεις της 8^{ης} οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του συμβουλίου της 10/4/84.

Σύμφωνα λοιπόν με το πιο πρόσφατο Π.Δ. 226/92 συνεστήθη Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών (Σ.Ο.Ε.), αποτελείτε από ανεξάρτητους επαγγελματίες Ελεγκτές που εγγράφονται σε ειδικό μητρώο και ασκούν το επάγγελμα του Ορκωτού ελεγκτή σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας. Το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών, εδρεύει στην Αθήνα και μπορεί με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου να ιδρύει γραφεία σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Η σύσταση και η λειτουργία του Σ.Ο.Ε. αποβλέπει στην άσκηση του ελέγχου της οικονομικής διαχειρίσεως των πάσης φύσεως δημοσίων και ιδιωτικών οργανισμών και επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, ανεξαρτήτως της νομικής τους μορφής (ιδρύματος, εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), από πρόσωπα με αυξημένα επαγγελματικά προσόντα που ασκούν το έργο τους με διαφάνεια και υπευθυνότητα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η εγκυρότητα και αξιοπιστία των πορισμάτων των διενεργουμένων ελέγχων, σύμφωνα με τα διεθνώς αναγνωρισμένα Ελεγκτικά πρότυπα και τους όρους που τίθενται από την εσωτερική και κοινοτική

---

¹ Το Π.Δ. 226/92 έχει μερικώς τροποποιηθεί με τις διατάξεις :

-Π.Δ. 121/93

-άρθρο 18Ν.2231/94

-Π.Δ. 341/97

-άρθρο 38/Ν.2733/99

νομοθεσία. Για την πραγματοποίηση του παραπάνω σκοπού οι Ορκωτοί Ελεγκτές απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας υποκείμενοι πάντως στις υποχρεώσεις και τις ευθύνες που προσδιορίζονται από τις διατάξεις. Στους σκοπούς του Σ.Ο.Ε.² περιλαμβάνεται και η προαγωγή της Λογιστικής και Ελεγκτικής επιστήμης.

---

² Με το άρθρο 38 του Ν. 2733/99 το σώμα Ορκωτών Ελεγκτών (ΣΟΕ) μετονομάστηκε σε Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.) και έτσι θα χρησιμοποιείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ :2**ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.**

2.1 Ν.2190/1920. Το βασικό νομικό πλαίσιο της Ελεγκτικής οικονομικών μονάδων περιγράφεται στον Ν.2190/1920, άρθρα 36 και 37, όπως αυτό τροποποιήθηκε για να συμπεριλάβει και τις προβλέψεις της 8^{ης} Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αναφορικά με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων χωρών - μελών, καθώς και άλλες προβλέψεις που αφορούν τις εν λόγω καταστάσεις. Η οργάνωση, τέλος, της Ελεγκτικής ως θεσμός και επάγγελμα καθορίζεται στο Π.Δ.226/92 και Π.Δ.233/92.

Συγκεκριμένα και σύμφωνα με τον Ν.2190, άρθρο 32 Προκειμένου να ληφθεί έγκυρη απόφαση από τη Γενική Συνέλευση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς (ετήσιες οικονομικές καταστάσεις), αυτές θα πρέπει να έχουν ελεγχθεί προηγουμένως από δύο τουλάχιστον ελεγκτές . Οι ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια της παρ. 6 του άρθρου 42α, εκλέγουν υποχρεωτικά τους ελεγκτές τους από τους Ορκωτούς Λογιστές του Σώματος Ορκωτών Λογιστών. Τα όρια πάνω από τα οποία ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης υπόκεινται υποχρεωτικά σε έλεγχο από ορκωτούς λογιστές, αναφέρονται α) στο σύνολο του Ισολογισμού, το οποίο ήταν 1.500.000 ευρώ το 2003 β) στον καθαρό κύκλο εργασιών, 3.000.000 ευρώ το 2003 και γ) σε μέσο όρο προσωπικού της χρήσης 50 άτομα. Τα κριτήρια αυτά αναπροσαρμόζονται κατά περιόδους .³

Η εταιρεία θα πρέπει να πλήρη τα δύο, τουλάχιστον, από τα τρία προηγούμενα κριτήρια, διαφορετικά είναι δυνατό οι ελεγκτές της να είναι απλώς δύο διπλωματούχοι ανωτάτων οικονομικών σχολών και ηλικίας άνω των τριάντα ετών, με πενταετή, από την λήψη του πτυχίου τους, πείρα (άρθρο 36 α ,παρ.1). Ακόμη θα πρέπει να τονισθεί ότι τα κριτήρια θα πρέπει να τηρούνται κατά δύο συνεχείς χρήσεις, έτσι ώστε στην τρίτη να μπορούν να ελεγχθούν από Ορκωτούς Ελεγκτές.

Το άρθρο 37 του Ν.2190/1920, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει αναφέρεται στα καθήκοντα και στις ευθύνες των ελεγκτών. Ειδικότερα αναφέρεται στο δικαίωμα των ελεγκτών να λαμβάνουν γνώση όλων ανεξαρτήτως των βιβλίων στοιχείων και εγγράφων στον τρόπο διεξαγωγής του ελέγχου κατά την διάρκεια της χρήσεως και κατά τη λήξη αυτής, στις εκθέσεις που πρέπει να καταρτίζουν και στο περιεχόμενο τους, στην

³ Ν.2190/1920 άρθρο 112 παρ.11

υποχρέωση των ελεγκτών να παρευρίσκονται στη Γενική Συνέλευση, στις ευθύνες και τα προσωπικά προσόντα των ελεγκτών, στην εχεμύθεια που οφείλουν να επιδεικνύουν, στα κωλύματα διορισμού των ελεγκτών και σε ορισμένες άλλες λεπτομέρειες σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 37 α, 38 α, 39, 39 α, 40 και 40 α- 40 ε του ιδίου νόμου.

2.2 Π.Δ.226/92. Σύμφωνα με τον νέο νόμο περί συστάσεως, οργανώσεως και λειτουργίας του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών στην Ελλάδα, το ελεγκτικό έργο συνίσταται στην εξέταση από τον Ορκωτό ελεγκτή των τηρούμενων βιβλίων και νόμιμων δικαιολογητικών και παραστατικών, και αποβλέπει στη διακρίβωση του κατά πόσο οι ελεγχθείσες οικονομικές καταστάσεις εμφανίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση και τα αποτελέσματα των εργασιών της κατά την ελεγχόμενη περίοδο (άρθρο 16 παρ.1).

Αν και στην 8^η Οδηγία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αναφέρεται ότι οι ελεγκτές ή οι εταιρείες ελέγχου διενεργούν τον νόμιμο έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών των εταιρειών καθώς και την επαλήθευση της συμφωνίας των εκθέσεων διαχειρίσεως με αυτούς (χωρίς να προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του ελέγχου), και παρ' όλο που η ευθύνη της Ελεγκτικής σήμερα έχει μετατοπιστεί, όπως έχει ήδη τονισθεί, από την ανακάλυψη της απάτης στην διαπίστωση της ορθότητας με την οποία οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν την οικονομική θέση και τα αποτελέσματα δράσεως των ελεγχόμενων μονάδων, η ύπαρξη απάτης αλλά και αμέλειας κατά την διαχείριση των εμπιστευθέντων στην διοίκηση της ελεγχόμενης μονάδας οικονομικών πόρων δεν μπορεί να μην έχει ενδιαφέρον για τον ορκωτό ελεγκτή. Το πρώτο, άλλωστε, συνδέεται έμμεσα με την επαλήθευση των στοιχείων που εμφανίζονται στις λογιστικές καταστάσεις, αλλά και τους τρόπους παραγωγής του μετρηθέντος και εμφανιζόμενου αποτελέσματος .

Έτσι λοιπόν στο Π.Δ.226/92 περί συστάσεως Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών περιλαμβάνονται διατάξεις που αναφέρονται αναλυτικά στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, στις ευθύνες και τα καθήκοντα των ελεγκτών, στην αμοιβή τους .

2.3 Κανονισμός Επαγγελματικής Δεοντολογίας.⁴

Ο κανονισμός Επαγγελματικής δεοντολογίας των μελών του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας και διαφάνειας των περιεχομένων από τους Ορκωτούς Ελεγκτές υπηρεσιών για την προστασία τόσο του ηθικού και επαγγελματικού κύρους του ΣΟΕΛ και των μελών του, όσο και των νόμιμων δικαιωμάτων του κάθε ελεγχόμενου ή τρίτου που χρησιμοποιεί υποχρεωτικά ή προαιρετικά τις υπηρεσίες αυτές.

Για την επίτευξη του παραπάνω σκοπού, επιβάλλεται για κάθε Ορκωτό Ελεγκτή και κάθε άλλο μέλος του ΣΟΕΛ η τήρηση των παρακάτω γενικών αρχών και κανόνων, παράλληλα με τις ειδικότερες υποχρεώσεις του που απορρέουν από άλλες διατάξεις νόμων και οδηγιών του ΣΟΕΛ καθώς και από τις διατάξεις του κανονισμού αυτού.

Σε κάθε περίπτωση ο Ορκωτός Ελεγκτής και κάθε άλλο μέλος του ΣΟΕΛ οφείλει:

- Να συμπεριφέρεται με αξιοπρέπεια έναντι των ελεγχόμενων, των συναδέλφων μελών του ΣΟΕΛ, και των μελών των θεσμοθετημένων οργάνων του ΣΟΕΛ, και να διαβεβαιώνει ως τίμιος και συνετός οικογενειάρχης.
- Να μην αναλαμβάνει την οποιαδήποτε ανατιθέμενη σ' αυτόν εργασία, αν δεν είναι βέβαιος ότι έχουν τηρηθεί όλες οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες που προβλέπονται από το νόμο, τον παρόντα κανονισμό, τις αποφάσεις και οδηγίες του εποπτικού Συμβουλίου, καθώς και τους εσωτερικούς κανόνες του ελεγκτικού φορέα του οποίου είναι μέλος.
- Να παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του και να προβαίνει στις επιβαλλόμενες γνωστοποιήσεις, με τρόπο αντικειμενικό, ακολουθώντας πάντοτε τα εγκεκριμένα από το εποπτικό Συμβούλιο πρότυπα και οδηγίες.
- Να τηρεί επιμελώς όλους τους κανόνες που διασφαλίζουν την ανεξαρτησία του έναντι των ελεγχόμενων.
- Να μη χρησιμοποιεί την ιδιότητα του ορκωτού Ελεγκτή για την εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων του ίδιου ή προσκείμενου σ' αυτόν προσώπου.

⁴ ΦΕΚ αριθ.623 Β/7/1997

- Να μην αρνείται, να μην αναβάλλει ή εγκαταλείπει χωρίς δικαιολογημένο λόγο οποιαδήποτε ανατεθείσα σ' αυτόν εργασία.
- Να μην παρέχει ανακριβή ή παραπλανητικά στοιχεία και πληροφορίες σε ελεγχόμενους και τρίτους, καθώς και στα θεσμικά ή εντεταλμένα όργανα του ΣΟΕΛ.
- Να μην δυσφημεί, απειλεί, προσβάλλει ή εκβιάζει ελεγχόμενους, συναδέλφους, ελεγκτικούς φορείς ή όργανα του ΣΟΕΛ.
- Να μην ανταγωνίζεται με τρόπο αθέμιτο άλλα μέλη του ΣΟΕΛ ή ελεγκτικούς φορείς και να μην επιδιώκει την προσέλκυση ή διατήρηση εργασιών με διαφανή μέσα.
- Να προστατεύει το κύρος του θεσμού του ΣΟΕΛ και των οργάνων του, καθώς και των αποφάσεων και οδηγιών του Εποπτικού Συμβουλίου και να μη συγκαλύπτει οποιαδήποτε παράβαση του παρόντος κανονισμού που περιήλθε σε γνώση του.

2.3.1. Παροχή επαγγελματικών Υπηρεσιών

Ο Ορκωτός Ελεγκτής οφείλει να παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη νομιμότητα στην πράξη των υπηρεσιών του αυτών και την εγκυρότητα της εκφραζόμενης απ' αυτόν επαγγελματικής γνώμης.

Ο Ορκωτός Ελεγκτής δικαιούται να χρησιμοποιεί βοηθούς για την παροχή των επαγγελματικών υπηρεσιών του, έχοντας την ευθύνη για την εργασία που εκτέλεσαν οι βοηθοί του. Στον Ορκωτό Ελεγκτή επιτρέπεται να χρησιμοποιεί ως βοηθούς μόνο πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα του ΣΟΕΛ. Δεν απαγορεύεται όμως η χρησιμοποίηση ειδικού εμπειρογνώμονα σε αντικείμενα ελέγχου ή άλλων εργασιών που εκφεύγουν των συνήθων γνώσεων του ελεγκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα από τα ελεγκτικά πρότυπα. Θα πρέπει να τονισθεί ότι ο Ορκωτός Ελεγκτής παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του ύστερα από σχετική εντολή ή ανάθεση του ελεγκτικού φορέα του οποίου είναι μέλος άλλα ευθύνεται προσωπικά για την ποιότητα των υπηρεσιών και την ορθότητα του πορίσματος του.

2.3.2 Ανεξαρτησία και Αντικειμενικότητα.

Κάθε μέλος του ΣΟΕΛ οφείλει πάντοτε να ασκεί το ελεγκτικό έργο κατά τρόπο αντικειμενικό και ανεξάρτητο από κάθε είδους επιρροή του ελεγχόμενου.

Ο Ορκωτός Ελεγκτής που αδυνατεί να είναι ανεξάρτητος ώστε να παρέχει μια έντιμη και αμερόληπτη γνώμη, οφείλει να μην αποδεχθεί την εργασία ή να διακόψει την ανατεθείσα σε αυτόν εργασία, αν οι υπάρχουσες ή διαμορφωθείσες συνθήκες κλονίζουν είτε την ανεξαρτησία, την αντικειμενικότητα και την προς αυτόν εμπιστοσύνη των τρίτων, είτε τις σχέσεις του με συναδέλφους μέλη του ΣΟΕΛ.

Κάθε ελεγκτικός φορέας και κάθε μέλος του ΣΟΕΛ οφείλει να τηρεί τους ακόλουθους κανόνες, ώστε να εξασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα του:

- Να μην παρέχει στον ελεγχόμενο άλλου είδους υπηρεσίες, έκτος από εκείνες που επιτρέπει ο νόμος και για τις οποίες αρμοδίως έχει ορισθεί. Η παροχή πρόσθετων υπηρεσιών σε ασυνήθιστη έκταση μπορεί να θεωρηθεί ότι επηρεάζει την αντικειμενικότητα του ελεγκτή.
- Να μην αποφασίζει ο ίδιος σε θέματα αρμοδιότητας του ελεγχόμενου. Επίσης πρέπει να αποφεύγει να εκφράζει την κρίση του στις επιχειρηματικές επιλογές ή αποφάσεις του ελεγχόμενου.
- Να τηρεί αμερόληπτη στάση σε αντικρουόμενες απόψεις των ελεγχόμενων ή άλλων ενδιαφερομένων, εκφράζοντας χωρίς περιττούς χαρακτηρισμούς τις αντικειμενικές διαπιστώσεις και υποδείξεις που βασίζονται σε επιμελή εργασία του.
- Να μην έχει οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο οικονομικό συμφέρον καθ' οιονδήποτε τρόπο από την πορεία των εργασιών του ελεγχόμενου ή από το πόρισμα του ελέγχου.
- Να μην αποδέχεται παρεμβάσεις του ελεγχόμενου ή τρίτων σχετικές με την εκτέλεση των καθηκόντων του.

- Να είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικός όταν στον ελεγχόμενο υπηρετούν καθ' οιονδήποτε τρόπο συγγενικά ή φιλικά προς αυτόν πρόσωπα. Οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα του και, όπου αυτό δεν είναι απόλυτα εφικτό, να αποποιείται τον έλεγχο ή να τον διακόπτει.
- Να μην δέχεται από τον ελεγχόμενο περιποιήσεις ή άλλα δώρα, που υπερβαίνουν το μέτρο της απλής φιλοφρονήσεως και φιλοξενίας στον επαγγελματικό χώρο αυτού.
- Να μην δέχεται οποιαδήποτε αμοιβή ή προμήθεια από τον ελεγχόμενο, πέραν της νομίμου, για οποιοδήποτε λόγο, ώστε και για πρόσθετες συγκεκριμένες επαγγελματικές υπηρεσίες, αν δεν έχουν τηρηθεί διαφανείς διαδικασίες για την ανάθεση, την εκτέλεση και την τιμολόγηση της κάθε συγκεκριμένης υπηρεσίας του.
- Να τηρεί αυστηρά τις κείμενες νομοθετικές διατάξεις και αποφάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου για τα ασυμβίβαστα και τις απαγορεύσεις ως προς το επάγγελμα, καθώς και για τις διαδικασίες αποδοχής και γνωστοποίησης κάθε ανατιθέμενης σ' αυτόν εργασίας.

2.3.3.Εχεμύθεια

Ο Ορκωτός Ελεγκτής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο και να μην αποκαλύπτει γεγονότα ή πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του κατά την εκτέλεση του έργου του, εκτός αν υπέχει τέτοια υποχρέωση από το νόμο, τα επαγγελματικά πρότυπα και τις οδηγίες που έχουν εκδοθεί από το Εποπτικό Συμβούλιο και μάλιστα, υποχρέωση αυτή του Ορκωτού Ελεγκτή εξακολουθεί να ισχύει και μετά την λήξη της παροχής των επαγγελματικών του υπηρεσιών του προς οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Σύμφωνα, λοιπόν με τα παραπάνω, απαγορεύεται στον Ορκωτό Ελεγκτή να κάνει χρήση καθ' οιονδήποτε τρόπο, για δικό του όφελος ή όφελος τρίτων, των γεγονότων και των πληροφοριών που περιήλθαν σε γνώση του κατά την εκτέλεση του έργου του εκτός αν η αποκάλυψη των γεγονότων και πληροφοριών είναι αναγκαία για την υπεράσπιση του ενώπιον δικαστικής αρχής ή την υποστήριξη των θέσεων του ενώπιον του Εποπτικού Συμβουλίου του ΣΟΕΛ.

Τέλος, ο Ορκωτός Ελεγκτής οφείλει να υπενθυμίζει στους βοηθούς του την υποχρέωση τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου και να εξασφαλίζει κατά το δυνατόν ότι οι βοηθοί του θα τηρήσουν αυτό.

2.3.4. Ποιοτική Επάρκεια Εργασιών Ελέγχου.

Κάθε Ορκωτός Ελεγκτής υποχρεούται για κάθε εκτελούμενη απ' αυτόν εργασία ελέγχου να ακολουθεί τα εγκεκριμένα από το Εποπτικό Συμβούλιο ελεγκτικά πρότυπα και οδηγίες και να τηρεί σε ιδιαίτερο φάκελο, επί πέντε τουλάχιστον έτη ύστερα από την ημερομηνία εκδόσεως του πιστοποιητικού ή Έκθεσης Ελέγχου, τα φύλλα εργασίας και λοιπά στοιχεία του συγκεκριμένου ελέγχου, τα οποία και οφείλει να παραδίδει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση για ποιοτικό έλεγχο στο προς τούτο εντεταλμένο από το Εποπτικό Συμβούλιο όργανο του ΣΟΕΛ. Η παράδοση αυτή γίνεται σε τόπο και σε χρόνο που ορίζονται από το Εποπτικό Συμβούλιο.

Από τα περιεχόμενα στον εξεταζόμενο φάκελο ή φακέλους φύλλα εργασίας και λοιπά στοιχεία, πρέπει να αποδεικνύεται ότι :

- Κατά την εκτέλεση της συγκεκριμένης ελεγκτικής εργασίας εφαρμόστηκαν τα παραδεγμένα από το ΣΟΕΛ πρότυπα ελέγχου και εκθέσεων, καθώς και οι εκδοθείσες από το ΣΟΕΛ τεχνικές οδηγίες, και ότι λήφθηκαν υπόψη οι διατάξεις της νομοθεσίας και του καταστατικού, που διέπουν την ελεγχθείσα οικονομική μονάδα.
- Τα ανωτέρω φύλλα και λοιπά στοιχεία στηρίζουν επαρκώς τη γνώμη του Ορκωτού Ελεγκτή, όπως αυτή διατυπώνεται στο σχετικό πιστοποιητικό ή Έκθεση του ελέγχου του.

Τυχόν άρνηση ή υπαίτια καθυστέρηση παράδοσης των ζητούμενων φακέλων στο εντεταλμένο όργανο του ΣΟΕΛ παραπέμπεται στο Πειθαρχικό Συμβούλιο ως σκόπιμη παράβαση κανονιστικής διάταξης.

2.3.5. Διαφήμιση - Αθέμιτος Ανταγωνισμός.

Ο Ορκωτός Ελεγκτής ή ο ελεγκτικός φορέας δεν πρέπει να διαφημίζει ή να προβάλλει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του, καθώς και το όνομα του ή την επωνυμία του, κατά τρόπο που υποβαθμίζει το επάγγελμα, όπως αυτό έχει θεσμοθετηθεί και ασκείται στην Ελλάδα, ή θέτει σε αμφιβολία την επαγγελματική επάρκεια άλλων Ορκωτών Ελεγκτών ή ελεγκτικών φορέων.

Απαγορεύεται, επίσης, στον Ορκωτό Ελεγκτή η υποβολή προσφοράς παροχής ελεγκτικών υπηρεσιών χωρίς εγγραφή πρόσκληση του ενδιαφερομένου και χωρίς την τήρηση των λοιπών προϋποθέσεων και διαδικασιών όπως αυτές ορίζονται από τις διατάξεις του νόμου.

Η υποβολή τέτοιας προσφοράς καθώς και η με οποιονδήποτε τρόπο μείωση ή δέσμευση της νόμιμης αμοιβής ελέγχου, αποτελεί πράξη ιδιαίτερα αναξιοπρεπή και αθέμιτη.

2.3.6. Σχέσεις Με Συναδέλφους Και Ελεγκτικούς Φορείς

2.3.6.1 Ο Ορκωτός Ελεγκτής οφείλει να συμπεριφέρεται με ευγένεια, ειλικρίνεια και εκτίμηση έναντι όλων των συναδέλφων του είτε αυτοί είναι παρόντες είτε είναι απόντες και να προασπίζει τα νόμιμα δικαιώματα τους που απορρέουν από την άσκηση των καθηκόντων τους .

Η διαφήμιση, οι απειλές, οι προσβολές ή εκβιασμοί καθώς επίσης και ο αθέμιτος ανταγωνισμός έναντι συναδέλφων και ελεγκτικών φορέων αποτελούν σίγουρα αντισυμβατική συμπεριφορά. Άλλωστε, όπως ορίζει το άρθρο 10 του **κανονισμού δεοντολογίας μελών του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών**, το Εποπτικό Συμβούλιο του ΣΟΕΛ έχει τη δυνατότητα να κρίνει ότι ένα μέλος του έχει απολέσει το απαιτούμενο ήθος και την αναμφισβήτητη αρετή και να το διαγράψει από το οικείο Μητρώο, εφόσον βέβαια από τα υπάρχοντα στοιχεία αποδεικνύεται ότι το μέλος αυτό έχει υποπέσει καθ' υποτροπή σε σκόπιμες παραβάσεις του συγκεκριμένου κανονισμού και των ελεγκτικών προτύπων που εφαρμόζονται κατά την εκτέλεση της ελεγκτικής διαδικασίας.

2.3.6.2 Ο Ορκωτός ελεγκτής στον οποίο ανατίθεται ένας κατά νόμο υποχρεωτικός έλεγχος τον οποίο προηγουμένως ασκούσε άλλος Ορκωτός Ελεγκτής, έχει την υποχρέωση να ερωτήσει εγγράφως τον προηγούμενο ελεγκτή και μάλιστα πριν από την επανάληψη ελέγχου, σε ποιους λόγους οφείλεται κατά την γνώμη του η απομάκρυνση του από το συγκεκριμένο έλεγχο.

Παράλληλα, κάθε Ορκωτός Ελεγκτής, πριν από την έναρξη οποιασδήποτε ανατεθείσας σ' αυτόν ελεγκτικής εργασίας, οφείλει να διαπιστώσει αν η προς τον έλεγχο οικονομική μονάδα έχει εξοφλήσει πλήρως τη νόμιμη αμοιβή ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

Σε περίπτωση που ο Ορκωτός Ελεγκτής διαπιστώνει, είτε από την εξέταση των βιβλίων και στοιχείων της ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας είτε από την απευθείας προς αυτόν έγγραφη ειδοποίηση του ελεγκτικού φορέα ότι η νόμιμη αμοιβή ελέγχου προηγούμενης χρήσης ή χρήσεων της οικονομικής αυτής μονάδας δεν έχει εξοφληθεί πλήρως υποχρεούται να ζητήσει εγγράφως από το Εποπτικό Συμβούλιο την έγκριση διακοπής του ελέγχου, λόγω αποδεδειγμένης άρνησης ή αδυναμίας του ελεγχόμενου να συμμορφωθεί με τις ισχύουσες διατάξεις που επιβάλλουν τον έλεγχο της. Το αίτημα αυτό κοινοποιείται και στη διοίκηση της ελεγχόμενης μονάδας και περιλαμβάνει απαραίτητα την κατά τα άνω διαπιστωθείσα οφειλή της.

Τέλος, αν ο απερχόμενος Ορκωτός Ελεγκτής έχει λόγους να πιστεύει ότι η απομάκρυνση του από μια κατά νόμο ελεγχόμενη μονάδα οφείλεται σε διαφωνία ως προς παρατήρηση ή άλλη αιτία σχετιζόμενη με τον έλεγχο ή με διατύπωση του σχετικού Πιστοποιητικού ή Έκθεσης του ελέγχου του, οφείλει μέσα σε πέντε ημέρες από του έλαβε γνώση της απομάκρυνσης του να αναφέρει εγγράφως τους λόγους αυτούς στον διορισμένο ελεγκτή, με κοινοποίηση προς το Εποπτικό Συμβούλιο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ :3**ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ .****3.1 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2003**

Αρχικά υπήρχε το ΣΟΕΛ (Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών) το οποίο είναι αυτόνομο και ασχολείται με τους λογιστικούς έλεγχους, και το ΕΣΥΛ (Εθνικό Συμβούλιο Λογιστικής) το οποίο υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και ασχολείται με την λογιστική τυποποίηση. Δεν υπάρχει όμως ποιοτικός έλεγχος του έργου των ορκωτών ελεγκτών, η πειθαρχική διαδικασία ελέγχεται από το ΣΟΕΛ, χωρίς δυνατότητα έφεσης, η απελευθέρωση του επαγγέλματος του ορκωτού ελεγκτή είναι στην πράξη πολύ περιορισμένη και οι κανόνες δεοντολογίας καθορίζονται από τους ίδιους τους ελεγκτές.

- Στο σημείο αυτό κρίνεται αναγκαία η αναλυτική παρουσίαση της σύνθεσης του Σώματος καθώς και οι αποκλειστικές αρμοδιότητες του.

3.1.1 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Το ΣΟΕΛ αποτελείται από τους Ορκωτούς Ελεγκτές, τους Επίκουρους Ελεγκτές, τους Δόκιμους Ορκωτούς Ελεγκτές και τους Ασκούμενους Ορκωτούς Ελεγκτές. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές έχουν πλήρη τα δικαιώματα και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του μέλους του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και ασκούν ελεύθερα και υπό ίδια ευθύνη τις εργασίες, που τους ανατέθηκαν.

Οι Επίκουροι, Δόκιμοι, και Ασκούμενοι Ορκωτοί Ελεγκτές βοηθούν τους Ορκωτούς Ελεγκτές στην εκτέλεση του έργου τους, ενεργώντας πάντοτε επ' ονόματι, για λογαριασμό και υπ' ευθύνη του Ορκωτού Ελεγκτή.

3.1.2 ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ.

Τα όργανα του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών είναι:

- Το Εποπτικό Συμβούλιο.
- Η Γενική Συνέλευση.
- Η Εκτελεστική Γραμματεία.
- Το Πειθαρχικό Συμβούλιο και
- Το Επιστημονικό Συμβούλιο.

Το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών εκπροσωπείται ενώπιον πάσης αρχής από τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου. Η εκπροσώπηση του σώματος στους διεθνείς επαγγελματικούς οργανισμούς ενεργείται από τον Πρόεδρο ή άλλο μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου ή στέλεχος του σώματος οριζόμενο με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου γενικώς ή κατά περίπτωση.

Κρίνεται σκόπιμο στο σημείο αυτό να αναφέρουμε τις **αρμοδιότητες** του **Εποπτικού Συμβουλίου**, έτσι :

3.1.2.1 ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.

Το Εποπτικό Συμβούλιο που αποτελείται από έξι μέλη και τον πρόεδρο που εκλέγονται από τη γενική Συνέλευση ασκεί τη διοίκηση του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών ως νομικού προσώπου και είναι επιφορτισμένο με την εποπτεία του έργου των Ορκωτών Ελεγκτών.

Ειδικότερα το Εποπτικό Συμβούλιο έχει τις έξης αρμοδιότητες :

- 1) Έχει την ευθύνη της οικονομικής διαχείρισης του σώματος, συντάσσει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους και τις υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση του σώματος.
- 2) Προτείνει προς τη Γενική Συνέλευση το ύψος των εισφορών των Ορκωτών Ελεγκτών, Επίκουρων και Δόκιμων Ορκωτών Ελεγκτών, καθώς και κάθε άλλη οικονομική υποχρέωση των μελών προς το σώμα.
- 3) Διορίζει τους έχοντες τα νόμιμα προσόντα Ορκωτούς Ελεγκτές, Επίκουρους και Δόκιμους Ορκωτούς Ελεγκτές και διατάσσει την εγγραφή τους στο Μητρώο Ορκωτών Ελεγκτών ή το Μητρώο Επίκουρων Ορκωτών Ελεγκτών ή το Μητρώο Δόκιμων Ορκωτών Ελεγκτών αντίστοιχα.
- 4) Κανονίζει τα της διεξαγωγής εξετάσεων για την εισδοχή στο σώμα νέων Ορκωτών Ελεγκτών, Επίκουρων και Δόκιμων Ορκωτών Ελεγκτών, καθώς και για τη δοκιμασία των Ασκούμενων Ορκωτών Ελεγκτών και ορίζει την Εξεταστική Επιτροπή.
- 5) Ασκεί, δια των αρμοδίων οργάνων, εποπτεία και έλεγχο επί του Σώματος και επιβλέπει το ασκούμενο από τους Ορκωτούς Ελεγκτές έργο για την τήρηση των νόμων και κανόνων της επαγγελματικής δεοντολογίας και τη διασφάλιση της

ποιότητας και διαφάνειας των παρεχόμενων από αυτούς υπηρεσιών και του κύρους του επαγγέλματος.

- 6) Εκδίδει κανονισμούς που αφορούν στη διαμόρφωση, συμπλήρωση και εφαρμογή των Ελεγκτικών προτύπων και την εναρμόνιση τους προς τα κοινοτικά ή άλλα διεθνή πρότυπα.
- 7) Εκδίδει γενικές οδηγίες που αφορούν στην άσκηση των υπό του παρόντος διατάγματος προβλεπομένων ελέγχων.
- 8) Διαμορφώνει κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας για τα μέλη του Σώματος και τους υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση του Σ.Ο.Ε.Λ..
- 9) Αποφασίζει για τη διαγραφή εκ του Σώματος παντός Ορκωτού Ελεγκτή ή Επίκουρου ή Δόκιμου Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Αποκλειστικές αρμοδιότητες του Σ.Ο.Ε.Λ.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές είναι αποκλειστικώς αρμόδιοι για την άσκηση του τακτικού ελέγχου της οικονομικής διαχείρισεως και των οικονομικών καταστάσεων :

- 1) Των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, πλην των δήμων και κοινοτήτων.
- 2) Των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που εξυπηρετούν δημόσιο ή κοινωφελή σκοπό και επιχορηγούνται από το κράτος ή απολαύουν ιδιαιτέρων προνομίων, βάσει ειδικής διατάξεως νόμου ή κατ' εξουσιοδότηση αυτού.
- 3) Των τραπεζών, των ασφαλιστικών εταιρειών, των εταιρειών επενδύσεων – χαρτοφυλακίου, των εταιρειών διαχείρισεως αμοιβαίων κεφαλαίων, των εταιρειών χρηματοδοτικών μισθώσεων και των ενώσεων συνεταιριστικών οργανώσεων.
- 4) Των ανωνύμων εταιρειών, των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, των ετερόρρυθμων κατά μετοχές εταιρειών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42 α του Κ.Ν. 2190/20, και των κοινοπραξιών αυτών.
- 5) Των ενοποιημένων λογαριασμών (οικονομικών καταστάσεων) του άρθρου 100 παρ.1 του Κ.Ν. 2190/20 των συνδεδεμένων επιχειρήσεων.
- 6) Των ανωνύμων εταιρειών, των οποίων οι μετοχές είναι εισαγμένες στο χρηματιστήριο καθώς και των Α.Ε των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο εν όλο ή εν μέρει έχει αναληφθεί με δημοσία εγγραφή.

7) Των ανωνύμων εταιρειών ή οργανισμών ή και δραστηριοτήτων γενικά που βάση διατάξεις νόμου υπάγονται στον υποχρεωτικό έλεγχο ορκωτών ελεγκτών.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές είναι επίσης αποκλειστικώς αρμόδιοι για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, πάνω σε θέματα οικονομικής διαχείρισεως ή καταστάσεως οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, κοινοπραξίας, ειδικού λογαριασμού ή ομάδας περιουσίας, που απαιτεί λογιστικές γνώσεις. Η πραγματογνωμοσύνη αυτή διατάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί πραγματογνωμοσύνης, είτε με δικαστική πράξη κατά τη διάρκεια δίκης, κατόπιν αιτήσεως διαδίκου που έχει έννομο συμφέρον, είτε με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τις διατάξεις περί εκούσιας δικαιοδοσίας, μετά από αίτηση οποιασδήποτε διοικητικής αρχής ή υπηρεσίας του κράτους που έχει αρμοδιότητα προς αυτό και εφόσον επικαλείται και αποδεικνύει ότι συντρέχει προς αυτό λόγος δημοσίου συμφέροντος.

Όπου κατά τις διατάξεις της νομοθεσίας τα εμπορικά βιβλία συνιστούν αποδείξεις, το Δικαστήριο, αντί της εμφανίσεως των βιβλίων μπορεί να διατάξει, είτε κατ' αίτηση τίνος των διαδίκων, είτε αυτεπαγγέλτως, έλεγχο και θεώρηση των βιβλίων από Ορκωτό Ελεγκτή. Η νομοτύπως συντασσόμενη έκθεση του τελευταίου συνιστά πλήρη απόδειξη για το αντικείμενο για το οποίο διατάχθη.

3.2 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ 2003 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Στο σημερινό πλαίσιο των διεθνών εξελίξεων χρειάζονται νέοι θεσμοί που να εγγυούνται την διαφάνεια και συνεπώς να ενισχύουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών, παρέχοντας επαρκείς ασφαλιστικές δικλίδες για αποφυγή αρνητικών φαινομένων. Σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες υπάρχει έντονος προβληματισμός για τη λογιστική απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα για την αξιοπιστία των πιστοποιητικών που παρέχουν οι ορκωτοί ελεγκτές. Έτσι το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών προχωρά στη δημιουργία ενός νέου πλαισίου λογιστικής τυποποίησης και ελέγχων το οποίο διασφαλίζει τη διαφάνεια και τη ποιότητα των ελέγχων.

Με τις νέες αυτές ρυθμίσεις συμπληρώνεται το τρίπτυχο για την εξασφάλιση της οικονομικής διαφάνειας των Ανώνυμων Εταιρειών το οποίο δρομολογήθηκε με τη νομοθέτηση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης με τις οποίες ετέθησαν οι βάσεις

για την προστασία της μειοψηφίας και ακόμη με την εισαγωγή από 1.1.2003 των Δ.Λ.Π με την χρήση των οποίων θα δοθεί προτεραιότητα στην ακριβέστερη παρουσίαση της πραγματικής χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων ώστε να αντλούνται ασφαλείς πληροφορίες για επένδυση σε μετοχικούς τίτλους.

Με το νέο νομοσχέδιο το οποίο συγκροτεί ειδική επιτροπή η οποία σύμφωνα με απόφαση του γενικού γραμματέα του Υπουργείου Οικονομίας κ. Γ. Ζανιά ιδρύεται νέα ρυθμιστική αρχή που θα εποπτεύσει το νέο σύστημα λογιστικής τυποποίησης. Η αρχή αυτή θα υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας, θα συγκροτείται με υπόδειξη των φορέων δηλαδή της διοίκησης του Χρηματιστηρίου και της εποπτεύουσας αρχής των οργανώσεων των ελεγκτών λογιστών και θα λειτουργεί κατά τα πρότυπα της επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ποίες είναι οι νέες ρυθμίσεις.

Με τον Ν. 3148/2003 (Φ.Ε.Κ. 136/5.6.2003) ιδρύθηκε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων»(ΕΛΤΕ) με συμμετοχή άλλων χρηματοπιστωτικών εποπτικών αρχών (Τράπεζα της Ελλάδος και Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς) του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και του συνδέσμου Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος και εποπτεύεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Εισηγείται στον Υπουργό Οικονομίας θέματα Λογιστικής Τυποποίησης και ελέγχων, Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων, Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων και Διεθνών Λογιστικών Προτύπων καθώς και την εναρμόνισή τους με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τα διεθνή πρότυπα.
- Μεριμνά για τον έλεγχο της ποιότητας των υποχρεωτικών ελέγχων .
- Γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό Οικονομίας επί θεμάτων λογιστικής τυποποίησης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι λογαριασμοί του δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και των φορέων του δημοσίου τομέα.
- Ασκεί εποπτεία στο ΣΟΕΛ, σχετικά με την τήρηση των κανόνων που διέπουν την άσκηση του λειτουργήματος των μελών του.

- Αξιολογεί τα πορίσματα του ελέγχου της διαχείρισης του ΣΟΕΛ.
- Θεσπίζει ύστερα από εισήγηση του ΣΟΕΛ κανόνες δεοντολογίας για την άσκηση του έργου των ορκωτών ελεγκτών και των ελεγκτικών εταιρειών και ελέγχει την τήρηση των κανόνων αυτών.
- Συνεργάζεται με την επιτροπή που προβλέπει στο άρθρο 7 του Ν. 2331/1995 (Φ.Ε.Κ. 173 Α) για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές ενέργειες από τις ελεγκτικές εταιρείες και του ορκωτούς ελεγκτές – λογιστές.

Επίσης με τον ανωτέρω νόμο (3148/2003) προβλέπεται η σύσταση πενταμελούς Συμβουλίου Λογιστικής Τυποποίησης (Σ.ΛΟ.Τ.) και η ανάθεση σε αυτό της γνωμοδότησης επί θεμάτων λογιστικής τυποποίησης κατόπιν σχετικής παραπεπτικής απόφασης του Δ.Σ. της ΕΑΤΕ . Τα θέματα αυτά είναι ιδίως:

1. Η κατάρτιση, η αναθεώρηση ή η τροποποίηση του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων με σκοπό την προσαρμογή τους στις εξελίξεις της επιστήμης και της πρακτικής.
2. Ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία της γενικής ή κατά στάδια υποχρεωτικής εφαρμογής των Δ.Λ.Π από τις οικονομικές μονάδες ή από κατηγορίες αυτών.
3. Η έκδοση οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων .

Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται το Εθνικό Συμβούλιο Λογιστικής (Ε.ΣΥ.Λ) που έχει συσταθεί με το ν.1819/1988 (Φ.Ε.Κ.256Α) και μεταφέρονται στο Σ.ΛΟ.Τ τα θέματα που εκκρεμούν στο Ε.ΣΥ.Λ.

Επίσης με τον ανώτερο νόμο συνιστάται επταμελές Συμβούλιο Ποιοτικού Ελέγχου (Σ.Π.Ε.) που είναι αρμόδιο για τον ποιοτικό έλεγχο των ελέγχων που διενεργούν σύμφωνα με το νόμο ορκωτοί ελεγκτές λογιστές, φυσικά πρόσωπα και ελεγκτικές εταιρείες, στις οικονομικές καταστάσεις των Α.Ε και λοιπόν νομικών προσώπων και αφορά τη συμμόρφωση προς τα ισχύοντα Ελεγκτικά πρότυπα, τους κανόνες δεοντολογίας και τους κανόνες περί ασυμβίβαστου.

Ο ποιοτικός έλεγχος διενεργείται ετησίως σε τυχαίο δείγμα επί ποσοστού τουλάχιστον 10% των εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισαγμένες στο Χ.Α.Α. και επί 1% τουλάχιστον των εταιρειών των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες και αφορά την τελευταία ελεγχόμενη χρήση.

Ο ποιοτικός έλεγχος μπορεί να διενεργηθεί και εκτός δείγματός, είτε κατόπιν παραγγελίας του Δ.Σ της ΕΛΤΕ είτε κατόπιν σχετικού αιτήματος της Τράπεζας της Ελλάδος ή της επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Και τέλος προβλέπεται η σύσταση τριμελούς (από τρις Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές) πειθαρχικού Συμβουλίου, που κρίνει παραβάσεις της ελεγκτικής νομοθεσίας και τήρησης των κανόνων δεοντολογίας από τα μέλη του ΣΟΕΛ και επιβάλλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις .

Οι κυρώσεις αυτές είναι οι εξής :

1. σύσταση
2. επίπληξη
3. πρόστιμο ύψους μέχρι 50.000€
4. προσωρινή αναστολή άσκησης επαγγέλματος μέχρι 1 έτους.
5. οριστική διαγραφή από τα μητρώα του ΣΟΕΛ

Αν διαπιστωθεί ότι στην παράβαση είχε συμμετοχή μέλος της διοίκησης της ελεγκτικής εταιρείας στην οποία ανήκει ο διενεργήσας τον έλεγχο ορκωτός ελεγκτής λογιστής, οι κυρώσεις που προβλέπονται επιβάλλονται και σε αυτή. Στην περίπτωση αυτή, το ανώτατο όριο του προστίμου που προβλέπεται ορίζεται σε 1.000.000€

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα πρόστιμα που επιβάλλονται αποτελούν έσοδα του δημοσίου.

Εισάγονται τέσσερις περιορισμοί στην άσκηση του ελεγκτικού επαγγέλματος που σκοπό έχουν την διασφάλιση της ανεξαρτησίας του ορκωτού ελεγκτή. Αυτές αφορούν:

- Την απαγόρευση πρόσληψης ορκωτού ελεγκτή ή υπαλλήλου σε εταιρεία που ελέχθηκε από αυτόν κατά την τελευταία διετία πριν την πρόσληψη του.
- Την απαγόρευση ανάθεσης ελέγχου σε εταιρεία που παρείχε υπηρεσίες συμβούλου κατά το πρόσφατο παρελθόν.
- Την κατάρτιση καταλόγου συμβουλευτικών υπηρεσιών τις οποίες δεν μπορεί να παρέχει η εταιρεία στην οποία ανήκει ο ορκωτός ελεγκτής.
- Τον περιορισμό των διαδοχικών χρήσεων στις οποίες μπορεί να χρησιμοποιείτε ο ίδιος ο ελεγκτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ:4**ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ & ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ****4.1 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ**

Με τον όρο « Σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης », εννοούμε το πλαίσιο των θεσμοθετημένων ή μη κανόνων, βάσει του οποίου εξασκείται η διακυβέρνηση μιας επιχείρησης. Συστατικό στοιχείο της εταιρικής διακυβέρνησης αποτελεί ο τρόπος διακυβέρνησης της εταιρείας από τα αρμόδια όργανα και οι επιπτώσεις του στα αποτελέσματα αυτής. Σημαντικότερο λόγο για την εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης αποτελεί η αναγκαιότητα υπαγωγής των ειδικών συμφερόντων που χαρακτηρίζουν τις επιμέρους ομάδες ενδιαφερομένων (πχ διευθυντικών στελεχών , μετόχων , διοικητικού συμβουλίου κλπ) προς το γενικό συμφέρον της επιχείρησης και των μετόχων της . Η εταιρική διακυβέρνηση εξασκείται κυρίως από τα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών, των οποίων, όμως, οι πράξεις « περιορίζονται » από όσους έχουν άμεσο ή έμμεσο ενδιαφέρον στην εταιρεία (stakeholders).

4.1.1 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Εξ ορισμού το σημαντικότερο ενδιαφέρον για τις αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών το έχουν οι ιδιοκτήτες τους (μέτοχοι). Βασικό δικαίωμα και υποχρέωση των μετόχων αποτελεί η συμμετοχή τους στις γενικές συνελεύσεις των μετόχων , προκειμένου να λαμβάνουν ενημέρωση ως προς τις δραστηριότητες των εταιρειών όπου έχουν επενδύσει και να θέτουν τυχόν ερωτήματα τους προς τα διευθυντικά στελέχη αυτών.

Οι μέτοχοι εξασκούν τα δικαιώματά τους στη γενική συνέλευση των μετόχων. Κάθε μετοχή αντιπροσωπεύει και μία ψήφο και δεν πρέπει να υπάρχουν μετοχές με πολλαπλό δικαίωμα ψήφου.

Οι εταιρείες πρέπει να φροντίζουν, ώστε να εξασφαλίζονται τα δικαιώματα των μετόχων της μειοψηφίας με τη χρησιμοποίηση αντιπροσώπου σε περίπτωση που αυτοί αδυνατούν να συμμετέχουν στην γενική συνέλευση . Η γενική συνέλευση των μετόχων εγκρίνει την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και την κατανομή των κερδών, έπειτα από σχετική πρόταση του διοικητικού συμβουλίου

της εταιρείας. Οι μέτοχοι της εταιρείας θα πρέπει να ενημερώνονται επαρκώς και εγκαίρως από τη διοίκηση για θέματα για τα οποία θα κληθούν να πάρουν αποφάσεις, όπως είναι, για παράδειγμα, οι εγκρίσεις τροποποιήσεων του καταστατικού, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και εκδόσεις νέων μετοχών, σημαντικές αποφάσεις, όπως αυτές που αφορούν συγχωνεύσεις, εξαγορές εγκρίσεις διορισμού και ανάκλησης μελών του διοικητικού συμβουλίου κλπ).

Πολύ σημαντική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης των μετόχων αποτελεί η έγκριση για το διορισμό και την ανάκληση του διευθύνοντος συμβούλου της εταιρείας από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου. Οι μέτοχοι της εταιρείας ενημερώνονται από την εταιρεία σχετικά με τις λεπτομέρειες που αφορούν στην ημερομηνία, στον τόπο και τα θέματα ημερήσιας διάταξης της γενικής συνέλευσης.

Οι καλές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης απαιτούν από τις εταιρείες να μεταχειρίζονται ισότιμα τους μετόχους και να μην προβαίνουν σε διακρίσεις βάσει του όγκου των μετοχών που έχει το κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο (θεσμικός επενδυτής ή μη) στην κατοχή του. Για κάθε κατηγορία μετοχών (κοινές ή προνομιούχες), οι μέτοχοι θα πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα ψήφου. Στις περιπτώσεις ψηφοφορίας με αντιπρόσωπο θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι ο τελευταίο ενεργεί βάσει συνεννόησης με ο νόμιμο κάτοχο των μετοχικών τίτλων. Επίσης, θα πρέπει να απαγορεύονται οι συναλλαγές και οι ενέργειες, οι οποίες στηρίζονται στην εσωτερική πληροφόρηση. Τέλος, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τα εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη θα πρέπει να γνωστοποιούν έγκαιρα μελλοντικές ενέργειές τους που μπορεί να επηρεάσουν την εταιρεία.

4.1.2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΜΕ ΝΟΜΙΜΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΣΕ ΑΥΤΗΝ

Πολλές φορές οι σχετικές με την εταιρική διακυβέρνηση αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών επηρεάζονται από τον ενδεχόμενο αντίκτυπο που μπορεί να προκαλέσουν είτε στους συνεργαζόμενους με αυτές (π.χ. εργαζόμενους, προμηθευτές, πελάτες κ.λ.π.), είτε στους φορείς με νόμιμα συμφέροντα σε αυτές (π.χ. πιστωτές, κυβέρνηση κτλ).

Οι καλές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης απαιτούν από τις εταιρείες να εξασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα των συνεργαζομένων με αυτές (εργαζομένων,

πελατών, προμηθευτών κ.λ.π.) γίνονται σεβαστά. Σε περίπτωση που τα δικαιώματα των συνεργαζομένων με τις επιχειρήσεις Δε γίνονται σεβαστά, θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξίωσης αποζημίωσης σε αυτούς. Οι συνεργαζόμενοι με την εταιρεία, καθώς και οι φορείς με νόμιμα συμφέροντα στην εταιρεία, θα πρέπει να ενημερώνονται πλήρως σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

4.1.3 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Τα διοικητικά συμβούλια είναι αυτά που καθορίζουν τη διακυβέρνηση των εταιρειών πάντοτε μέσα στα πλαίσια των νόμων και κανονισμών των χωρών όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες που διοικούν. Είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση των κινδύνων που χαρακτηρίζουν την εταιρεία, καθώς επίσης και για την ανάληψη ή την αποφυγή τους. Κάθε τους ενέργεια θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από εντιμότητα και διαφάνεια προς τους μετόχους και τους άλλους ενδιαφερόμενους για την εταιρεία (stakeholders).

Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Διευθυντών (directors) της Μεγάλης Βρετανίας (Institute of Directors Guidelines for Directors-1995), οι κυριότερες αρμοδιότητες των Διοικητικών Συμβουλίων των εταιρειών έχουν ως κατωτέρω :

1. Ο καθορισμός της επιχειρησιακής πολιτικής και στρατηγικής.
2. Η πρόσληψη και έλεγχος των εκτελεστικών διευθυντικών στελεχών της εταιρείας.
3. Η επισκόπηση της προόδου της επιχείρησης σε σχέση με τους στόχους που τίθενται.
4. Η υπευθυνότητα προς τους μετόχους και άλλους ενδιαφερόμενους για την επιχείρηση ως προς τις δραστηριότητες αυτής.

Η επιτυχία ή όχι ενός Διοικητικού Συμβουλίου κρίνεται, εν πολλοίς, από την ικανότητα του να επιτυγχάνει τα επιθυμητά οικονομικά αποτελέσματα λειτουργώντας τίμια και ακεραία. Πολλά Διοικητικά Συμβούλια αποτυγχάνουν στο διπλό αυτό ρόλο τους, καθώς πολλές φορές η ευκολία παραγωγής κέρδους μέσα από μη νόμιμες διαδικασίες καθίσταται ελκυστική.

Τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των μετόχων και είναι υπεύθυνα για τη διοίκηση των εταιρειών. Διοικητικά Συμβούλια εταιρειών με περισσότερα από 500 άτομα προσωπικό ενδεχομένως θα πρέπει να περιλαμβάνουν στην σύνθεσή τους εκπροσώπους των εργαζομένων σε καθορισμένο ποσοστό επί των συνολικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Το

Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις και ασκεί έλεγχο στις δραστηριότητες της επιχείρησης. Στις αρμοδιότητές του ανήκει η εποπτεία των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης.

Τα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών είναι υπεύθυνα για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου αυτών. Τα Διοικητικά Συμβούλια πρέπει να θέτουν τις κατάλληλες πολιτικές, ώστε να εξασφαλίζεται

Η αποτελεσματικότερη λειτουργία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη διαχείριση των κινδύνων που χαρακτηρίζουν τις δραστηριότητές τους .

4.1.4 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση διαδραματίζουν τα εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη, που μπορεί να είναι ή όχι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου .

Τα εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη των εταιρειών είναι εκείνα που ασκούν τη διοίκηση και διαχείριση των πόρων της εταιρείας στις επιμέρους δραστηριότητες και λειτουργίες της, όπως είναι, για παράδειγμα , τα χρηματοοικονομικά , οι πωλήσεις , οι προμήθειες, τα πληροφοριακά συστήματα, η γενική διοίκηση κλπ. Για αυτές τους τις υπηρεσίες αμείβονται ξεχωριστά από την εταιρεία από την εταιρεία σε σχέση με τις αμοιβές που λαμβάνουν για τυχόν δράση τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο κίνδυνος που υπάρχει σχετίζεται με την αφοσίωση τους στη δραστηριότητα ή στη λειτουργία όπου διοικούν, παρά στα άλλα θέματα που σχετίζονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τις καλές αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, τα εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη της εταιρείας θα πρέπει να εκφράζουν ανεξάρτητη γνώμη για κάθε θέμα που έρχεται προς συζήτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Σε περίπτωση που τα εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη της εταιρείας, που αποτελούν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, έχουν διαφορετική άποψη από αυτήν που εκφράζει ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας θα πρέπει να μπορούν να την εκφράζουν ελεύθερα .

Η αμοιβή των εκτελεστικών διευθυντικών στελεχών της εταιρείας θα πρέπει να συνδέεται με την κερδοφορία και συνολική απόδοση της, προκειμένου να δημιουργεί

κίνητρα για να βελτιώσουν την απόδοση τους. Οι αμοιβές τους αποτελεί καλή πρακτική να δημοσιοποιούνται και να αιτιολογούνται στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης και να ελέγχονται από σχετική επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας (Remuneration Committee).

4.1.5 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Τα μη εκτελεστικά μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων επιτρέπουν πολύ σημαντικό ρόλο στη λειτουργία τους, καθώς η μη εξαρτημένη σχέση τους με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες της εταιρείας προσφέρει μεγαλύτερη ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα στη γνώμη τους και κατ'επέκταση στις αποφάσεις τους. Συγκεκριμένα, τα μη εκτελεστικά μέλη των Διοικητικών και Συμβουλίων, μπορούν να συνεισφέρουν στα εξής:

1. Να διαθέσουν την τυχόν εξειδικευμένη εμπειρία τους στις συνεδριάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων ώστε να βοηθήσουν στη χάραξη ορθής στρατηγικής.
2. Να αναλάβουν ευθύνη για την επισκόπηση της απόδοσης των διευθυντικών στελεχών και την παρακολούθηση των πραγματικών, σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα αποτελέσματα.
3. Να εξασφαλίζουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εγκαθιδρύσει τα κατάλληλα συστήματα που θα προφυλάσσουν τα ενδιαφέροντα των εκτελεστικών διευθυντικών στελεχών.
4. Να εξασφαλίζουν την παρουσίαση ορθών και κατάλληλων πληροφοριών προς την ολομέλεια του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αποτελεί καλή πρακτική, τα Διοικητικά Συμβούλια, προκειμένου να δρουν ανεξάρτητα, να επανδρώνονται από επαρκή αριθμών μη εκτελεστικών και σε πολλές περιπτώσεις ανεξάρτητων μελών. Λόγω δυσκολίας που χαρακτηρίζει τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικές με τα τεκταινόμενα στην εταιρεία που ενδεχομένως να επηρεάσουν τις αποφάσεις τους, η ίδια η εταιρεία θα πρέπει να παρέχει επαρκή πληροφόρηση σε αυτούς, προκειμένου να διαμορφώνουν ανεξάρτητες εκτιμήσεις σχετικά με θέματα όπως η στρατηγική της επιχείρησης, η απόδοση κτλ.

4.1.6 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Κύριο μέλημα των ελεγκτικών επιτροπών είναι να διαπιστώνουν τη νόμιμη και ανεπηρέαστη διεξαγωγή εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων στις εταιρείες και να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ ελεγκτικών οργάνων και διοικητικού συμβουλίου .

Η ελεγκτική επιτροπή θα πρέπει να εκλέγεται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας, με απόφαση του οποίου προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας της.

Οι κυριότερες αρμοδιότητες της ελεγκτικής επιτροπής είναι η επιβεβαίωση αξιόπιστων χρηματοοικονομικών αναλύσεων και η διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας .

Παρά το γεγονός ότι μη επιτροπή αναφέρεται στο διοικητικό συμβούλιο, θα πρέπει πάντοτε να λειτουργεί προς το συμφέρον όλων των μετόχων και άλλων άμεσα ενδιαφερομένων για την εταιρεία, προς τους οποίους έχει και την τελική ευθύνη.

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, αλλά και τις σύγχρονες αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, οι αρμοδιότητες της Ελεγκτικής Επιτροπής ως προς την εταιρική διακυβέρνηση είναι να εξασφαλίζει ότι η εταιρεία συμμορφώνεται με τους σχετικούς νόμους και ρυθμιστικές διατάξεις, να λειτουργεί προάγοντας τον ηθικό κοινωνικό ρόλο της και να διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

Επίσης, η ελεγκτική επιτροπή θα πρέπει να απαιτεί από τον διευθυντή εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας να αναφέρει τουλάχιστον ετησίως σε έγγραφη μορφή, την έκταση και το εύρος των ελεγκτικών εργασιών του τμήματος εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση.

4.1.7 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο έλεγχος έχει σαν πρωταρχικό σκοπό την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών κι στόχων των επιχειρήσεων, όπως αυτοί έχουν καθοριστεί κατά το στάδιο της λειτουργίας της σχεδίασης / προγραμματισμού. Κάθε οργανισμός έχει οργανωμένο το δικό του σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το οποίο μέσα από σχετικές πολιτικές , διαδικασίες, οδηγίες και κανονισμούς αποσκοπεί στην εξάλειψη των κινδύνων που σχετίζονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα .

Σύμφωνα με τις καλές αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, για την αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ορίζεται ως υπεύθυνη, σχετική ανεξάρτητη

υπηρεσία, μέσα στην ίδια την επιχείρηση. Η τελευταία, προκειμένου να ασκήσει ανεξάρτητα και αποτελεσματικά το ρόλο της, θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας είτε με το διοικητικό συμβούλιο, είτε με υπό-επιτροπή αυτού (ελεγκτική επιτροπή)

Η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου επισκοπεί, αξιολογεί και συμβουλεύει τη διοίκηση της επιχείρησης σε θέματα που αφορούν το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της επιχείρησης. Επίσης, είναι εκείνη η οποία θα επισημάνει τυχόν κινδύνους που απειλούν την καλή λειτουργία της εταιρείας και εκείνη η οποία θα συμβουλέψει στο πως οι κίνδυνοι που έχουν επισημανθεί, μπορούν να αντιμετωπισθούν. Δεν παίρνει η ίδια μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων, ούτε κανένα από τα στελέχη της εμπλέκεται με τις ελεγχόμενες δραστηριότητες και λειτουργίες της επιχείρησης, ώστε να εξασφαλίζεται η αμεροληψία της.

Ο εσωτερικός έλεγχος, σε αντίθεση με τον εξωτερικό έλεγχο που περιορίζεται στον έλεγχο πιστοποίησης της ακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων, διενεργεί τόσο χρηματοοικονομικούς, όσο και λειτουργικούς και διοικητικούς ελέγχους. Οι παραπάνω έλεγχοι διενεργούνται με την μορφή ειδικών έργων, βάσει σχετικού προγραμματισμού. Για την πλεονασματική διενέργεια τους χρησιμοποιούνται ειδικά προγράμματα ελέγχου, κατά περίπτωση, τα οποία αναπτύσσονται από την ίδια υπηρεσία.

Ο εσωτερικός έλεγχος για να πετύχει στο έργο του, πρέπει να έχει την αμέριστη υποστήριξη της διοίκησης της εταιρείας, που θα του εξασφαλίσει ελεύθερη πρόσβαση στα πάσης φύσεως αρχεία της και κάθε είδους βοηθητικό υλικό το οποίο μπορεί να φανεί χρήσιμο στην αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Οι προτάσεις της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να κατευθύνονται προς τη διοίκηση της εταιρείας, κυρίως σε μορφή γραπτών αναφορών, και αφού προηγουμένως έχουν συζητηθεί και συμφωνηθεί με τους ελεγχόμενους. Η διοίκηση, με τη σειρά της, αναλαμβάνει την υλοποίηση των προτάσεων της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου και θέτει χρονικά όρια για την εφαρμογή τους.

Τα στελέχη μιας σύγχρονης υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου μπορεί να έχουν διαφορετικό επαγγελματικό υπόβαθρο, λόγω των διαφορετικών δραστηριοτήτων και διαδικασιών που ελέγχει η υπηρεσία στα πλαίσια της επιχείρησης. Έτσι, μπορεί να απαρτίζεται από οικονομολόγους, λογιστές, διοικητικούς ειδικούς στα μηχανογραφικά συστήματα.

Συμπερασματικά, θα λέγαμε ότι η λειτουργία συστημάτων εσωτερικού ελέγχου μέσα από τις σύγχρονες επιχειρήσεις κρίνεται απαραίτητη, διότι με τη δραστηριότητα τους προστατεύουν τα συμφέροντα των επιχειρήσεων, των μετοχών, και διασφαλίζουν την απρόσκοπη οικονομική, αποτελεσματική, και αποδοτική λειτουργία αυτών.

4.2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Στο σημείο αυτό κρίνεται απαραίτητο να υπεισέλθουμε αναλυτικότερα στην έννοια του Εσωτερικού Ελέγχου :

Όπως έχει ήδη γίνει φανερό, ο όρος «Έλεγχος» συναντάται κατά κύριο λόγο στην επιχείρηση ή σε κάθε οικονομική οντότητα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα.

Η έννοια όμως της επιχείρησης, σε σχέση με την επιδίωξη και την επίτευξη των στόχων της, είναι συνδεδεμένη με την έννοια της οργάνωσης. Κάθε επιχείρηση, πιο συγκεκριμένα, προσπαθεί να προσεγγίσει τους στόχους της και να εφαρμόσει την στρατηγική της μέσα από μια δεδομένη οργανωτική δομή.

Ο εσωτερικός έλεγχος περιλαμβάνει το σχέδιο οργάνωσης και το σύνολο των συντονισμένων ενεργειών που έχει υιοθετήσει η επιχείρηση προκειμένου να :

1. Προστατεύσει την περιουσία της.
2. Διασφαλίσει την ποιότητα της πληροφόρησης.
3. Εγγυηθεί την αποτελεσματικότητα των ενεργειών .
4. Επαληθεύσει ότι εφαρμόζονται η πολιτική και οι οδηγίες της διοίκησης.

Μπορεί ακόμη να ορισθεί ο Εσωτερικός έλεγχος ως :την ανεξάρτητη και αντικειμενική αξιολόγηση της επάρκειας λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και τη συμβουλευτική παροχή προς τη διοίκηση προκειμένου να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί στόχοι του φορέα - επιχείρησης, με το ελάχιστο κόστος. Να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του οργανισμού με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων.

Αντικειμενικός σκοπός του Εσωτερικού ελέγχου είναι η παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών προς τη διοίκηση, μέσω επιστημονικών προσεγγίσεων και αναλύσεων με σκοπό την αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου προκειμένου η διοίκηση

να διαχειρισθεί τους επιχειρηματικούς κινδύνους κατά άριστο τρόπο, που είναι και το κύριο μέλημα της.

Ο Εσωτερικός Έλεγχος αποσκοπεί στην εφαρμογή των αρχών της Εταιρικής Διακυβέρνησης για τη θωράκιση των συμφερόντων της επιχείρησης, των μετόχων και τη διαφύλαξη των εργαζομένων .

Στα πλαίσια του σκοπού αυτού ο Εσωτερικός Έλεγχος εξετάζει και αξιολογεί :

- Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, καθαυτού ως σύστημα και τα επιμέρους υποσυστήματα του.
- Την αξιολόγηση της κάθε μορφής επιχειρηματικού κινδύνου και την αποτελεσματική διαχείριση του.
- Την ύπαρξη οργάνωσης, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των εσωτερικών διαδικασιών .
- Την τήρηση πολιτικής προσωπικού και εκπαίδευσης του.
- Το βαθμό συμμόρφωσης των εργαζομένων με τις αποφάσεις της διοίκησης και τους κανόνες λειτουργίας.
- Τη σύγκριση του κόστους λειτουργίας των επί μέρους τμημάτων σε σχέση με το όφελος τους.
- Την ακρίβεια, την ειλικρίνεια και την εξασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων.
- Την αξιολόγηση της επικοινωνίας και της συνεργασίας των εργαζομένων τόσο σε επίπεδο τμήματος, όσο και μεταξύ των τμημάτων.
- Την αξιοποίηση των μέσων παραγωγής και την αποδοτικότητα τους.
- Τα μέσα προστασίας για την επαρκή φύλαξη των υπηρεσιακών στοιχείων από κλοπές, απώλειες και παντός είδους φθορές, κ.λ.π.

4.2.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι όροι «Σύστημα Εσωτερικού Έλεγχου» και «Εσωτερικός Έλεγχος», πολλές φορές προκαλούν σύγχυση στον επιχειρησιακό χώρο, δημιουργούν μάλιστα και παρεξηγήσεις μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών, όταν οι δεύτεροι μιλούν

για αδυναμίες του εσωτερικού ελέγχου. Προκειμένου να αποφευχθεί αυτή η σύγχυση θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι : Σύστημα Εσωτερικού Έλεγχου νοείται ένα οργανωμένο, ευέλικτο και σωστά δομημένο πλέγμα λειτουργιών και διαδικασιών, άμεσα συνδεδεμένο με την οργανωτική δομή και τους κανόνες λειτουργίας της επιχείρησης που καθιερώνει η διοίκηση με σκοπό να διασφαλισθούν τα συμφέροντα του φορέα.

Ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου (internal control system) ενδεικτικά περιλαμβάνει μια σειρά υποσυστημάτων ,όπως:

1. Εσωτερικό έλεγχο (internal Audit) , που αποτελεί μέρος του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και είναι αρμόδιος για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ίδιου του συστήματος, καθώς και των επιμέρους λειτουργιών του.
2. Εγκεκριμένο οργανόγραμμα της επιχείρησης σε όλα τα επίπεδα και σε πλήρη ανάπτυξη.
3. Εγχειρίδια γραπτών διαδικασιών.
4. Προγραμματισμό δράσης (βραχυπρόθεσμο–μακροπρόθεσμο) και απολογισμό.
5. Πολιτική αγορών – προμηθειών.
6. Πολιτική προσωπικού .
7. Διαχείριση χαρτοφυλακίου.
8. Διαχείριση παγίων.
9. Κύκλο παραγωγής προϊόντων – υπηρεσιών,
10. Πολιτική πωλήσεων - τιμολόγηση
11. Διαχείριση ιδίων και ξένων κεφαλαίων, κ.λ.π.

Για να είναι αποτελεσματικό ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να βασίζεται σε ένα αξιόπιστο οργανωτικό πλαίσιο λειτουργιών και να διέπεται από ένα πλέγμα διοικητικών αρχών, ως ακολούθως :

A. Θέσπιση Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Για άμεση, σωστή και αντικειμενική πληροφόρηση από μια άλλη οπτική γωνία, η διοίκηση θα πρέπει να θεσπίσει ανεξάρτητη υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, υπαγόμενη απευθείας σε αυτή, με την ανάλογη υποστήριξη.

B. Κατάλληλη στελέχωση.

Η σωστή στελέχωση από εξειδικευμένο δυναμικό, καθώς και ο ανάλογος αριθμός αυτού, πρέπει να προσεχτεί ιδιαίτερα σε μια σύγχρονη επιχείρηση, σε όλα τα επίπεδα οργάνωσης.

Γ. Αποκέντρωση της διοίκησης.

Σημαίνει εκχώρηση περισσότερων αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε όλα τα ιεραρχικά επίπεδα. Να γίνεται αξιολόγηση του αποτελέσματος σε επίπεδο διοικητικών οργάνων και τμημάτων.

Δ. Διαχωρισμός καθηκόντων και ευθυνών.

Να υπάρχει σαφής διαχωρισμός καθηκόντων και ευθυνών σε όλα τα επίπεδα, ειδικά σε θέματα που άπτονται της ζωτικότητας της επιχείρησης, πρέπει να είναι αυστηρά προσδιορισμένα, αλλά παράλληλα δεν πρέπει να έχει και κανείς την αποκλειστική γνώση για οποιαδήποτε σημαντική λειτουργία ή συναλλαγή.

Ε. Τεκμηρίωση γεγονότων και συναλλαγών.

Κάθε συναλλαγή και γενικά κάθε δραστηριότητα θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις υπάρχουσες πολιτικές και κατευθύνσεις, έτσι ώστε :

- Να καθορίζονται σαφώς οι ευθύνες για εγκρίσεις
- Να καθορίζονται σαφώς οι διαδικασίες για τον προληπτικό έλεγχο από κάθε συναλλαγή
- Να απεικονίζονται λογιστικά όλες οι συναλλαγές
- Να ελαχιστοποιείται, σε κάθε συναλλακτική δραστηριότητα, η πιθανότητα λάθους.

Στ. Εγκαιρη και τακτική ενημέρωση.

Πληροφοριακό υλικό, ορίσματα μελετών, συσκέψεων, συνεδρίων που αποτελούν μέρος βελτίωσης και αξιολόγησης της απόδοσης των δραστηριοτήτων πρέπει να

ετοιμάζονται οργανωμένα και να διανέμονται έγκαιρα σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης, για ενημέρωση και λήψη διορθωτικών μέτρων.

Z. Έκταση ελέγχου ανάλογα με τον κίνδυνο.

Ο σχεδιασμός του εσωτερικού ελέγχου και η έκταση αυτού θα πρέπει να ανταποκρίνονται στο μέγεθος, στη φύση, στη δραστηριότητα και στον κίνδυνο που είναι εκτεθειμένος ο φορέας. Κατά συνέπεια, το κόστος του ελέγχου δε θα πρέπει να είναι υπέρμετρο, αλλά ανάλογα με τα οφέλη, γι' αυτό μια υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, πρέπει να εκτιμά το κόστος και το όφελος που θα προκύψει από τη διενέργεια αυτού.

4.2.2 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου είναι ένα καλά οργανωμένο τμήμα, υπαγόμενο απευθείας στη διοίκηση, στελεχωμένο από εξειδικευμένο και επιστημονικά καταρτισμένο προσωπικό που διενεργεί δειγματοληπτικά, προληπτικούς και κατασταλτικούς ελέγχους, τακτικά ή έκτακτα και εισηγείται, σχετικά στη διοίκηση λήψη διορθωτικών μέτρων, όπου και όποτε διαπιστώνονται αδυναμίες.

Όπως αναφέραμε ποίο πάνω οι έλεγχοι διακρίνονται σε προληπτικούς και κατασταλτικούς έτσι :

Οι **προληπτικοί έλεγχοι** έχουν την έννοια της πρόνοιας δημιουργίας μηχανισμών- συστημάτων που να εμποδίζουν ανεπιθύμητες μελλοντικές καταστάσεις, όπως για παράδειγμα τη συνεργασία - βοήθεια που θα πρέπει να ζητούν τα άλλα τμήματα από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να τεθούν οι σωστές δικλείδες ασφαλείας στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου – διαδικασίες.

Κατασταλτικοί έλεγχοι, είναι αυτοί που διενεργούνται από τους εσωτερικούς ελεγκτές, αποβλέπουν στην εφαρμογή των διαδικασιών, στην καταστολή εκούσιων ή ακούσιων λαθών, απατών, κλοπών, κακής ποιότητας υπηρεσιών, προϊόντων, μετά την εκτέλεση πράξης. Δηλαδή, εκ των υστέρων επιβεβαίωση εφαρμογής διαδικασιών, πράξεων, γεγονότων.

4.2.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ.

Η αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου δεν είναι θέμα απεικόνισης του στο οργανόγραμμα, αλλά, μια σειρά παραμέτρων που πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από τη διοίκηση. Ως τέτοιες θεωρούνται :

- Η ξεκάθαρη πολιτική και η στρατηγική που θα πρέπει να έχει η διοίκηση για τον εσωτερικό έλεγχο.
- Η ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου που σημαίνει ,το που υπάγεται ιεραρχικά, αν υπάγεται στη διοίκηση (Δ/ντα Σύμβουλο) ή σε Επιτροπή Ελέγχου ή σε κάποια διεύθυνση. Η υπαγωγή του απευθείας στη Διοίκηση ή σε επιτροπή Ελέγχου προσδιορίζει σαφώς και το βαθμό υποστήριξής του. Αντιθέτως, η ένταξη του σε κάποια διεύθυνση, τον θέτει υπό περιορισμό και τον υποβαθμίζει.
- Η ελευθερία δράσης. Το κατά πόσο δηλαδή οι εσωτερικοί ελεγκτές έχουν την ελευθερία κινήσεων και το απρόσκοπτο της πρόσβασης στα αρχεία της εταιρείας, στο προσωπικό και στα περιουσιακά της στοιχεία.
- Η αναγκαιότητα. Το κατά πόσο δηλαδή ή διοίκηση επιθυμεί ο Εσωτερικός Έλεγχος να λειτουργεί ως απαραίτητο εργαλείο της και όχι ως μέσον πυρόσβεσης και αστυνόμευσης ή για την έξωθεν καλή μαρτυρία.

4.2.4 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ.

Αφού ο εξωτερικός ελεγκτής τελειώσει την περιγραφή των διαφόρων λειτουργιών και δραστηριοτήτων της οικονομικής μονάδας, μελετήσει και εξοικειωθεί με τον τρόπο που λειτουργεί αυτή, θα πρέπει, εν συνεχεία να αξιολογήσει την ύπαρξη και τον βαθμό καλής λειτουργίας του εσωτερικού έλεγχου.

Και, η αξιολόγηση αυτού, ως πρωταρχικό σκοπό έχει τη διαμόρφωση γνώμης εκ μέρους του Ορκωτού ελεγκτή για το κατά ποσόν τούτος μπορεί να στηριχτεί στην ποιότητα τόσο του εσωτερικού ελέγχου όσο και της οργάνωσης της επιχειρηματικής μονάδας για τη χρησιμοποίηση, κατά τη διάρκεια της ελεγκτικής εργασίας, των επιμέρους λειτουργιών και συστημάτων της επιχείρησης. Τα συστήματα τα οποία ο ορκωτός ελεγκτής θα μπορέσει, αναλόγως της ποιότητας και της αξιοπιστίας των προϊόντων τους, να χρησιμοποιήσει είναι, κατά πρώτον, το λογιστικό σύστημα,

συμπεριλαμβανομένου και του μηχανογραφικού, και κατά δεύτερον, αυτό των εσωτερικών ελεγκτών, όπου, βεβαίως, υπάρχει.

Άλλωστε, ο βαθμός της αξιοπιστίας την οποία δύναται να έχει για τον ορκωτό ελεγκτή το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της ελεγχόμενης μονάδας, θα επηρεάσει το εύρος αλλά και την τελική μορφή του ελέγχου εμφανίζεται να λειτουργεί αποτελεσματικά, ο ορκωτός ελεγκτής θα περιοριστεί, για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των λογιστικών καταστάσεων, σε δειγματοληπτικούς ελέγχους των μεγεθών που εμφανίζονται σ' αυτές. Αντίθετα, στην περίπτωση κακής λειτουργίας του όλου συστήματος λογιστικού εσωτερικού ελέγχου, οι εναλλακτικές λύσεις που προσφέρονται σ' αυτόν είναι είτε η επαναδιαπραγμάτευση και αναμόρφωση (διεύρυνση) του ελέγχου, είτε ακόμη η διακοπή του και η έκφραση αδυναμίας πιστοποίησης περί της ορθής ή μη εμφάνισης των χρηματοοικονομικών μεγεθών στις ελεγχόμενες οικονομικές καταστάσεις.

Τέλος, η μελέτη και αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου από τη μεριά του υπεύθυνου ορκωτού ελεγκτή, αναμένει, έκτος όλων των παραπάνω, να αποδειχθεί ισχυρό όπλο στην προσπάθεια του να ανακαλύψει πιθανές ατασθαλίες και απάτες σημαντικού βαθμού, χωρίς, βέβαια, τούτη η αναζήτηση και ανακάλυψη απάτης να αποτελεί γι' αυτόν αυτοσκοπό του χρηματοοικονομικού ελέγχου.

4.2.5 ΕΙΔΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ανάλογα με το άτομο που διενεργεί τον έλεγχο και τη σχέση της εργασίας του με τον ελεγχόμενο φορέα, οι έλεγχοι διακρίνονται σε εσωτερικούς και εξωτερικούς :

Εσωτερικοί, είναι αυτοί που οργανώνονται και διενεργούνται μέσα στον ίδιο φορέα από ειδικά εκπαιδευμένα άτομα, τους εσωτερικούς ελεγκτές, για λογαριασμό της διοίκησης.

Εξωτερικοί, είναι αυτοί που διενεργούνται από εξωτερικούς ελεγκτές, δεν έχουν καμία σχέση εξαρτημένης εργασίας, δηλαδή υπαλληλική ιδιότητα με την επιχείρηση που καλούνται να ελέγξουν και ενεργούν με εντολή των μετόχων, για λογαριασμό τους.

Με βάση τα όσα αναφέραμε πιο πάνω μπορούμε να παραθέσουμε τις βασικές διαφορές ανάμεσα τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτές, έτσι :

Εσωτερικός ελεγκτής	Εξωτερικός ελεγκτής
<p>A. Ο εσωτερικός ελεγκτής έχει εξαρτημένη εργασία, υπάγεται απευθείας στη διοίκηση και ενεργεί για λογαριασμό της.</p>	<p>A. Ο εξωτερικός ελεγκτής δεν έχει καμία υπαλληλική σχέση, μισθώνει τις υπηρεσίες του.</p>
<p>B. Σκοπός του εσωτερικού ελεγκτή είναι να ελέγχει δειγματοληπτικά το σύστημα εσωτερικών ελέγχων-λειτουργίες, να τις αξιολογεί σύμφωνα με τους κανόνες λειτουργίας και τις πολιτικές και να ενημερώνει τη διοίκηση.</p>	<p>B. Ενεργεί για λογαριασμό των μετόχων όπου και δίνει αναφορά.</p>
<p>Γ. Ο εσωτερικός ελεγκτής είναι καλός γνώστης του περιβάλλοντος που ελέγχει, που σημαίνει καλύτερη προσέγγιση και εκτίμηση των αδυναμιών και των προβλημάτων του φορέα.</p>	<p>Γ. Ελέγχει την ακρίβεια και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων των στοιχείων του Ισολογισμού, καθώς και τα αποτελέσματα αυτού.</p>
<p>Δ. Ο εσωτερικός ελεγκτής είναι ο διαρκής σύμβουλος της διοίκησης και των ελεγχόμενων.</p>	<p>Δ. Είναι ανεξάρτητος στην άσκηση των καθηκόντων του σχέση με τον εσωτερικό ελεγκτή.</p>
<p>Ε. Ο εσωτερικός ελεγκτής δεν μένει ανεπηρέαστος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.</p>	<p>Ε. Έχει νομικές ευθύνες για το αποτέλεσμα του ελέγχου.</p>
	<p>Στ. Δεν δέχεται επηρεασμούς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.</p>
	<p>Ζ. Συνεργάζεται άμεσα με τον εσωτερικό έλεγχο.</p>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ: 5**Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ.**

Όπως έχει, ήδη, αναφερθεί, κύριος σκοπός του ελέγχου μιας επιχείρησης είναι η διαπίστωση, από την πλευρά του ελεγκτή, περί της ορθής ή μη παρουσίας της οικονομικής θέσεως και των αποτελεσμάτων δράσεως μιας οικονομικής μονάδας στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις σύμφωνα με τις γενικώς παραδεκτές λογιστικές αρχές. Επιπρόσθετα η διαμόρφωση και γνωστοποίηση από τον ελεγκτή μιας πλήρους αιτιολογημένης γνώμης σχετικά με την ειλικρίνεια και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της συγκεκριμένης επιχείρησης.

Όμως, ο ελεγκτής οφείλει να θεμελιώσει τη γνώμη του αυτή με αποδεικτικά στοιχεία τα οποία επιμελώς συγκεντρώνει εφαρμόζοντας ορισμένες ελεγκτικές διαδικασίες. Άλλωστε, πιστοποιά δεν σημαίνει εκφράζω μια υποκειμενική γνώμη αλλά μια γνώμη αντικειμενική που θα στηριχθεί σε στοιχεία που την αποδεικνύουν επαρκώς και σύμφωνα με κανόνες κοινά αποδεκτούς.

Κατά συνέπεια αυτές οι ελεγκτικές διαδικασίες και κανόνες που αναφέρθηκαν παραπάνω πρέπει να επιλέγονται και να εκτελούνται σύμφωνα με γενικώς παραδεκτές αρχές.

5.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ⁵.**5.1.1 Στόχος του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων και Γενικές Αρχές που το Διέπουν.(ΕΕΠ2200)**

Ο στόχος των οικονομικών καταστάσεων είναι η διατύπωση γνώμης από τον ελεγκτή ως προς το αν οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί, από κάθε ουσιώδη πλευρά, σύμφωνα με το δεδηλωμένο λογιστικό πλαίσιο. Και ειδικότερα σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π, που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε σύμφωνα με την Ελληνική Εταιρική νομοθεσία. Έτσι ο ελεγκτής θα πρέπει :

- Να συμμορφώνεται με τον κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας.
- Να διενεργεί τους ελέγχους που αναλαμβάνει σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (ΕΕΠ). Κατ' εξαίρεση, οι αναλαμβανόμενοι έλεγχοι εκτός Ελλάδος μπορούν να διενεργούνται σύμφωνα με τα Ελεγκτικά πρότυπα που ισχύουν στη χώρα που είναι εγκατεστημένος ο ελεγχόμενος οργανισμός.

⁵ ΦΕΚ αριθ.1589/22/10/2004

- Να σχεδιάζει και να εκτελεί το ελεγκτικό έργο με τον πρόπονα επαγγελματικό σκεπτικισμό, αναγνωρίζοντας το ενδεχόμενο ύπαρξης ουσιωδών λαθών ή παραλείψεων στις ελεγχόμενες οικονομικές καταστάσεις.
- Οι ελεγκτικές διαδικασίες θα πρέπει να επιλέγονται από τον ελεγκτή με γνώμονα τα ΕΕΠ.
- Δεδομένων των εγγενών δυσκολιών, ο έλεγχος παρέχει εύλογη διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις. Κατά συνέπεια ο ελεγκτής δεν πρέπει να παρέχει ή να αφήνει να νοηθεί ότι παρέχεται τέτοια εγγύηση.

5.1.2 Όροι Εντολής του Ελέγχου(ΕΕΠ2210)

Ο ελεγκτής και ο ελεγχόμενος οφείλουν να προσυμφωνούν τους όρους εντολής του ελέγχου.

Στην περίπτωση επαναληπτικών ελέγχων, ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει την ανάγκη διαφοροποίησης των όρων εντολής του ελέγχου ή / και να υπομνήσει τους ισχύοντες όρους της εντολής.

Ο ελεγκτής, ο οποίος καλείται πριν από την ολοκλήρωση του αναληφθέντος ελεγκτικού έργου να διαφοροποιήσει τους όρους της εντολής του κατά τρόπο που ο έλεγχος να παρέχει χαμηλότερου βαθμού διασφάλιση, οφείλει να εξετάσει και να αξιολογήσει προσεκτικά το αν ενδείκνυται να αποδεχθεί τη διαφοροποίηση.

Όπου οι όροι εντολής του ελέγχου διαφοροποιούνται, ο ελεγκτής και ο ελεγχόμενος οφείλουν να συμφωνούν, κατά τρόπο σαφή και μη επιδεχόμενο αμφισβήτησης, τους νέους όρους εντολής.

Ο ελεγκτής πρέπει να αρνείται τη διαφοροποίηση των όρων της εντολής του, εάν η διαφοροποίηση δεν δικαιολογείται επαρκώς.

Εάν ο ελεγκτής αδυνατεί να συμφωνήσει στη διαφοροποίηση όρων της εντολής του και δεν του επιτρέπεται η συνέχιση και ολοκλήρωση του αναληφθέντος ελεγκτικού έργου, οφείλει να αποσυρθεί και να εξετάσει το ενδεχόμενο ύπαρξης συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης να κοινοποιήσει στη διοίκηση ή τους μετόχους του ελεγχόμενου

οργανισμού ή, ενδεχομένως, και στις εποπτεύουσες αρχές τους λόγους και τις συνθήκες που κατέστησαν επιτακτική την απόσυρση του.

Η ανάληψη, κάτω από τέτοιες συνθήκες, του έργου της ολοκλήρωσης του ελέγχου από άλλον ελεγκτή επιβάλλει ιδιαίτερες ευθύνες και υποχρεώσεις στο διάδοχο ελεγκτή, που τον καθιστούν υπόλογο για επαγγελματική αμέλεια, σε περίπτωση που διαπιστωθεί πλημμελής άσκηση των καθηκόντων.

Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το πρακτέον, ο ελεγκτής μπορεί να προσφύγει στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων για καθοδήγηση. Με την ενέργεια αυτή δεν παραβιάζεται το απόρρητο των πληροφοριών, που έχουν περιέλθει στην κατοχή του ελεγκτή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

5.1.3 Ποιοτικός Έλεγχος της Ελεγκτικής Εργασίας . (ΕΕΠ2220)

Ένα σώμα κανόνων ελέγχου της ποιότητας των διενεργούμενων ελέγχων και οι σχετικές διαδικασίες ελέγχου πρέπει να υιοθετούνται και να εφαρμόζονται, τόσο στο επίπεδο του ελεγκτικού φορέα όσο και στο επίπεδο κάθε αναλαμβανόμενου ελέγχου.

Ο ελεγκτικός φορέας οφείλει να υιοθετεί και να εφαρμόζει διαδικασίες ελέγχου της ποιότητας, ώστε να διασφαλίζεται η εφαρμογή των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων σε όλους τους διενεργούμενους ελέγχους.

Οι γενικές αρχές και διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας του επιτελούμενου ελεγκτικού έργου θα πρέπει να κοινοποιούνται σε όλο το προσωπικό του ελεγκτικού φορέα, κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι οι αρχές και οι διαδικασίες αυτές είναι κατανοητές και εφαρμόζονται.

Ο ελεγκτής συνιστάται να εφαρμόζει κάθε συγκεκριμένο έλεγχο το κανονιστικό πλαίσιο με τις αρχές και τις διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου της ελεγκτικής εργασίας το οποίο θα πρέπει να συνάδει με τη Σύσταση Επιτροπής της 15^{ης} Νοεμβρίου 2000 σχετικά με τη διασφάλισης της ποιότητας του υποχρεωτικού ελέγχου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

5.1.4 Τεκμηρίωση . (ΕΕΠ2230)

Ο ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώνει τα στοιχεία εκείνα που είναι σημαντικά ως μαρτυρία για τη στήριξη της διατυπούμενης γνώμης και ως απόδειξη ότι ο έλεγχος έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα.

Ο ελεγκτής οφείλει να συντάσσει φύλλα εργασίας που να είναι επαρκώς πλήρη και λεπτομερή, ώστε να παρέχουν τη δυνατότητα άντλησης μιας γενικής, ολοκληρωμένης εικόνας του διενεργηθέντος ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει να αποτυπώνει στα φύλλα εργασίας πληροφορίες και στοιχεία αναφορικά με το σχεδιασμό του ελέγχου, της φύσης ,του χρόνου και της έκτασης των ελεγκτικών διαδικασιών που εκτελέσθηκαν, των ευρημάτων του ελέγχου και των συμπερασμάτων που αντλήθηκαν από την εξασφαλισθείσα ελεγκτική μαρτυρία.

Ο ελεγκτής οφείλει να υιοθετεί κατάλληλες διαδικασίες για την εξασφάλιση του απορρήτου των πληροφοριών και την ασφαλή φύλαξη των φύλλων εργασίας. Τα φύλλα εργασίας πρέπει να φυλάσσονται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έκδοσης του σχετικού πιστοποιητικού.

5.1.5 Η Ευθύνη του Ελεγκτή να Διερευνήσει, στα Πλαίσια του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων, το Ενδεχόμενο Εκούσιων και Ακούσιων Λαθών. (ΕΕΠ2240)

Κατά το σχεδιασμό και την εκτέλεση ελεγκτικών διαδικασιών και την αξιολόγηση και την παράθεση των ευρημάτων του ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί τον κίνδυνο της ύπαρξης (στις οικονομικές καταστάσεις) παραπληροφόρησης, που είναι απόρροια απατηλών ενεργειών ή ακουσίων λαθών.

Κατά το σχεδιασμό του ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να θέτει προς συζήτηση μεταξύ των μελών της ελεγκτικής ομάδας το ευάλωτο των οικονομικών καταστάσεων του ελεγχόμενου οργανισμού σε εκούσια ή ακούσια λάθη.

Έτσι ο ελεγκτής, κατά τον σχεδιασμό, οφείλει με ερωτήσεις προς τους διοικούντες να :

Α) επιζητήσει και εξασφαλίσει :

5.1.5.1 την εκτίμηση της διοίκησης αναφορικά με τον κίνδυνο της ύπαρξης λαθών στις οικονομικές καταστάσεις ως αποτέλεσμα απατηλών ενεργειών και

5.1.5.2 επαρκή κατανόηση των δικλίδων ασφαλείας του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που έχουν σχεδιαστή από τη διοίκηση.

Β) να εξασφαλίσει : κατανόηση του βαθμού εξουκείωσης της διοίκησης με τις υφιστάμενες και λειτουργούσες δικλίδες ασφαλείας του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Γ) να διακριβώσει κατά πόσον η διοίκηση έχει γνώση απατηλών ενεργειών, που έχουν επηρεάσει τον ελεγχόμενο οργανισμό ή υποψίες για απάτες.

Δ) να διακριβώσει αν η διοίκηση έχει εντοπίσει ουσιώδη λάθη.

Κατά την αξιολόγηση του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει αν οι οικονομικές καταστάσεις ενδέχεται να περιέχουν ουσιώδη λάθη, ως αποτέλεσμα εκούσιων ή ακούσιων ενεργειών.

Με βάση την αξιολόγηση του ελεγκτή αναφορικά με τους εγγενείς κινδύνους ή τους κινδύνους δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, ο ελεγκτής οφείλει να σχεδιάσει επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες που θα εφαρμόσει, κατά τρόπο που να μειώνει σε αποδεκτά χαμηλό επίπεδο τον κίνδυνο να έχουν - από εκούσιες ή ακούσιες ενέργειες - παρεισφρήσει στις οικονομικές καταστάσεις ουσιώδη λάθη και να μην αποκαλυφθούν.

Όταν ο ελεγκτής εντοπίζει λάθος, οφείλει να εξετάζει το ενδεχόμενο ότι το εντοπισθέν λάθος μπορεί να είναι απόρροια απατηλών ενεργειών και, στο βαθμό που υπάρχουν σχετικές ενδείξεις περί τούτου, ο ελεγκτής οφείλει να εξετάζει τις συνέπειες του λάθους σε σχέση με άλλες πτυχές του ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώνει τους εντοπισθέντες, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, παράγοντες κινδύνου διάπραξης εκούσιων λαθών και τον τρόπο αντιμετώπισης των κινδύνων αυτών. Αν, κατά την εκτέλεση του ελέγχου, εντοπισθούν πρόσθετοι παράγοντες κινδύνου διάπραξης εκούσιων λαθών, που καθιστούν αναγκαία τη διεύρυνση των ελεγκτικών διαδικασιών, ο ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώνει την ύπαρξη των πρόσθετων αυτών κινδύνων και του τρόπου αντιμετώπισης τους.

Ο ελεγκτής επίσης οφείλει να εξασφαλίζει από τη διοίκηση έγγραφες παραστάσεις ότι :

(α) Η διοίκηση αναγνωρίζει την ευθύνη της να εφαρμόζει και να εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία δικλειδών ασφαλείας του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, που να στοχεύουν στην παρεμπόδιση και την αποκάλυψη εκούσιων και ακούσιων λαθών.

(β) Η διοίκηση θεωρεί τις επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων των εντοπισθέντων από τον έλεγχο λαθών ως επουσιώδεις, τόσο εξατομικευμένα όσο και στο σύνολο τους. Περίληψη των λαθών αυτών θα πρέπει να τίθενται υπόψη της διοίκησης.

(γ) Η διοίκηση έχει αποκαλύψει στον ελεγκτή όλα τα σημαντικά γεγονότα που αφορούν απατηλές πράξεις ή ενδεχόμενες απατηλές πράξεις, τις οποίες γνωρίζει και ενδέχεται να έχουν επηρεάσει τον ελεγχόμενο οργανισμό.

(δ) Η διοίκηση έχει αποκαλύψει στον ελεγκτή τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων της ως προς τον κίνδυνο να περιέχονται ουσιώδη λάθη στις οικονομικές καταστάσεις, που είναι απόρροια διάπραξης απατηλών ενεργειών.

Όταν ο ελεγκτής εντοπίζει λάθη, που είναι απόρροια απατηλών ενεργειών, ή υποψιάζεται την διάπραξη τέτοιων ενεργειών ή λαθών, τότε οφείλει να εξετάζει την ευθύνη του να κοινοποιήσει τα στοιχεία αυτά στη διοίκηση, στα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με τη διακυβέρνηση του οργανισμού και εφόσον επιβάλλεται ή κρίνεται αναγκαίο, σε ορισμένες περιπτώσεις, στις εποπτεύουσες αρχές.

5.1.6 Αξιολόγηση, στα Πλαίσια του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων, της Συμμόρφωσης με τους Ισχύοντες Νόμους και Κανονισμούς . (ΕΕΠ2250)

Κατά το σχεδιασμό και την εκτέλεση των ελεγκτικών διαδικασιών και κατά την αξιολόγηση των ευρημάτων του ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να αναγνωρίζει το ενδεχόμενο ότι η μη συμμόρφωση του ελεγχόμενου οργανισμού με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς μπορεί να επηρεάσει ουσιωδώς τις οικονομικές καταστάσεις.

Για τους σκοπούς του σχεδιασμού του ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του νομοθετικού και του ρυθμιστικού πλαισίου, που διέπει τον ελεγχόμενο οργανισμό και την δραστηριότητα στην οποία επιδίδεται ο

ελεγχόμενος οργανισμός. Ο ελεγκτής επίσης οφείλει να εξασφαλίζει, το στάδιο του σχεδιασμού του ελέγχου, μια προκαταρκτική αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης του ελεγχόμενου οργανισμού με το πλαίσιο αυτό.

Μετά την εξασφάλιση της κατανόησης αυτής, ο ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει κατάλληλες διαδικασίες που να του επιτρέπουν τον εντοπισμό περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με εκείνους τους νόμους και κανονισμούς, που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιδράσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.

Ειδικότερα, ο ελεγκτής οφείλει :

(α) να διερευνά – με ερωτήσεις προς τη διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού – το ενδεχόμενο ύπαρξης περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, και

(β) να εξετάξει και να αξιολογεί τα στοιχεία των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης, που περιέχονται, με οποιοδήποτε τρόπο, στην αντίληψη του.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει έγγραφες παραστάσεις από τη διοίκηση ότι του έχουν γνωστοποιηθεί όλες οι γνωστές ή πιθανολογούμενες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς, οι επιπτώσεις των οποίων πρέπει να αξιολογηθούν κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

Όταν ο ελεγκτής γίνεται κάτοχος πληροφοριών που αφορούν περίπτωση ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης, τότε οφείλει να κατανοήσει τη φύση της πράξεως και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έλαβε χώρα η πράξη και να εξασφαλίσει επαρκείς άλλες πληροφορίες που θα του επιτρέψουν να εκτιμήσει τις πιθανές επιπτώσεις του προβλήματος επί των οικονομικών καταστάσεων.

Όπου ο ελεγκτής πιστεύει ότι ενδέχεται να υπάρχει μη συμμόρφωση, τότε οφείλει να τεκμηριώνει τα ευρήματα του και να τα καθιστά αντικείμενο συζήτησης με τη διοίκηση.

Όταν η εξασφάλιση επαρκούς πληροφόρησης αναφορικά με την ενδεχόμενη μη συμμόρφωση είναι ανέφικτη, ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει τις επιπτώσεις επί της Εκθέσεως ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τις επιπτώσεις της μη συμμόρφωσης επί των άλλων πτυχών του ελέγχου και, ειδικότερα, επί της αξιοπιστίας των παραστάσεων της διοίκησης.

Το συντομότερο δυνατόν, ο ελεγκτής οφείλει να γνωστοποιήσει τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, που έχουν περιέλθει στην αντίληψη του, στην επιτροπή συνδέσμου των ελεγκτών με το διοικητικό συμβούλιο ή στο διοικητικό συμβούλιο και στα ανώτερα στελέχη του ελεγχόμενου οργανισμού ή να εξασφαλίσει μαρτυρία ότι είναι ήδη κοινωνοί του προβλήματος.

Αν, κατά την κρίση του ελεγκτή, η μη συμμόρφωση ήταν προσχεδιασμένη και είναι ουσιαστική, τότε ο ελεγκτής οφείλει να γνωστοποιήσει τα ευρήματα του χωρίς καθυστέρηση.

Αν ο ελεγκτής υποψιάζεται ότι τα μέλη της ανώτατης διοίκησης ή του διοικητικού συμβουλίου εμπλέκονται στη μη συμμόρφωση, τότε οφείλει να αναφέρει το θέμα στο ανώτατο επίπεδο διακυβέρνησης του οργανισμού, όπως, είναι η ολομέλεια του διοικητικού συμβουλίου.

Τέλος, ο ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την έκθεση ελέγχου ή να διατυπώσει αρνητική γνώμη αν :

(α) έχει οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι η μη συμμόρφωση έχει ουσιώδεις επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και οι επιπτώσεις δεν έχουν αντικατοπτρισθεί δεόντως στις οικονομικές καταστάσεις.

(β) αν εμποδίζεται από τον ελεγχόμενο οργανισμό να εξασφαλίσει επαρκή ελεγκτική μαρτυρία έτσι ώστε να του επιτρέψει να αξιολογήσει το κατά πόσον η μη συμμόρφωση έχει επισυμβεί ή είναι πολύ πιθανόν να έχει επισυμβεί.

Αν ο ελεγκτής αδυνατεί να οδηγηθεί σε συμπέρασμα αναφορικά με το αν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε περιορισμούς που επιβλήθηκαν από τις επικρατούσες συνθήκες, παρά από τον ελεγχόμενο οργανισμό πρέπει να αξιολογήσει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της κατάστασης επί της έκθεσης ελέγχου.

Ο ελεγκτής στα πλαίσια της περιφρούρησης του δημοσίου συμφέροντος, και εφόσον τούτο επιβάλλεται από τη νομοθεσία, οφείλει να γνωστοποιήσει τυχόν μη συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς στις αρμόδιες αρχές.

5.1.7 Κοινοποίηση των Ευρημάτων του Ελέγχου στους Έχοντες την Ευθύνη της Διακυβέρνησης του Ελεγχόμενου Οργανισμού (ΕΕΠ 2260).

Ο ελεγκτής πρέπει να κοινοποιεί τα ευρήματα του ελέγχου, που άπτονται της εταιρικής διακυβέρνησης, προς εκείνους που είναι επιφορτισμένοι με τη διακυβέρνηση του ελεγχόμενου οργανισμού.

Είναι θέμα του ελεγκτή να κρίνει ποία είναι τα επιφορτισμένα με τη διακυβέρνηση του ελεγχόμενου οργανισμού συγκεκριμένα πρόσωπα, που πρέπει να καταστούν κοινωνοί των ευρημάτων του ελέγχου.

Η επικοινωνία στα θέματα αυτά πρέπει να γίνεται έγκαιρα.

5.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ.

5.2.1 Σχεδιασμός (ΕΕΠ3300)

Ο ελεγκτής οφείλει :

- Να σχεδιάζει τον έλεγχο κατά τρόπο που να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του.
- Να αναπτύσσει και να τεκμηριώνει το γενικό σχέδιο του ελέγχου, το οποίο πρέπει να προδιαγράφει το εύρος και τη δομή του ελέγχου.
- Να αναπτύσσει και να τεκμηριώνει το πρόγραμμα του ελέγχου στο οποίο πρέπει να προδιαγράφονται η φύση, ο χρόνος και η έκταση των επιμέρους ελεγκτικών διαδικασιών, που απαιτούνται για την υλοποίηση του γενικού σχεδίου του ελέγχου.

Το γενικό σχέδιο και το πρόγραμμα του ελέγχου πρέπει να αναθεωρούνται στο βαθμό που προκύπτει, κατά την πορεία του ελέγχου, ότι τούτο είναι αναγκαίο.

5.2.2 Κατανόηση της Ελεγχόμενης Δραστηριότητας. (ΕΕΠ3310)

Κατά τη διενέργεια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων, ο ελεγκτής πρέπει να έχει ή να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της ελεγχόμενης δραστηριότητας, ώστε να μπορεί να εντοπίσει και να κατανοήσει τα γεγονότα, τις συναλλαγές και τις πρακτικές, οι οποίες, κατά τη κρίση του ελεγκτή, ενδέχεται να έχουν σημαντική

επίδραση επί των οικονομικών καταστάσεων ή το διενεργούμενο έλεγχο ή την έκθεση ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει να διασφαλίσει ότι οι εμπλεκόμενοι στον έλεγχο βοηθοί του έχουν ή αποκτούν επαρκή κατανόηση της ελεγχόμενης δραστηριότητας, ώστε να είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας το ελεγκτικό έργο, που τους έχει ανατεθεί.

Η αξιοποίηση της κατανόησης της ελεγχόμενης δραστηριότητας συνίσταται στην, από πλευράς του ελεγκτή, διασύνδεση της κατανόησης αυτής με το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, στο σύνολο τους, και την επιβεβαίωση ότι τα απεικονιζόμενα επιμέρους στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων συνάδουν με την κατανόηση αυτή.

5.2.3 Εξοικείωση με τον Ελεγχόμενο Οργανισμό και το Λειτουργικό του Περιβάλλον και Εκτίμηση των Κινδύνων Ύπαρξης Ουσιωδών Λαθών. (ΕΕΠ3315)

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του ελεγχόμενου οργανισμού και του περιβάλλοντος εντός του οποίου ο οργανισμός δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένου και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ούτως να μπορεί να προσδιορίσει και να αξιολογήσει τους κινδύνους να παρεισφρήσουν στις οικονομικές καταστάσεις ουσιώδεις ανακρίβειες, ως αποτέλεσμα είτε εκούσιων ή ακούσιων λαθών, και, στη συνέχεια, να σχεδιάσει και να εκτελέσει περαιτέρω κατάλληλες ελεγκτικές διαδικασίες.

Ο ελεγκτής οφείλει να εκτελέσει τις εξής διαδικασίες εκτίμησης του κινδύνου, με στόχο την εξασφάλιση επαρκούς κατανόησης του ελεγχόμενου οργανισμού και του περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται, συμπεριλαμβανομένου και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζει :

- (α) Ερωτήσεις προς τη διοίκηση και άλλα πρόσωπα του οργανισμού.
- (β) Αναλυτικές διερευνητικές διαδικασίες.
- (γ) Διαδικασίες παρατήρησης και επιθεώρησης.

Όταν ο ελεγκτής προτίθεται να χρησιμοποιήσει πληροφορίες για τον ελεγχόμενο οργανισμό και το λειτουργικό του περιβάλλον, που αντλήθηκαν σε προγενέστερες χρήσεις, ο ελεγκτής οφείλει να διακριβώσει αν έχουν επέλθει αλλαγές που θα

μπορούσαν να επηρεάσουν τη συνάφεια των πληροφοριών αυτών με τον υπό εξέλιξη έλεγχο.

Τα μέλη της επιφορτισμένης με τον έλεγχο ομάδας ως σύνολο πρέπει να, εστιάσουν τη προσοχή τους και κρίνουν την ευαλωσιμότητα των οικονομικών καταστάσεων σε ουσιώδη λάθη και παραλείψεις.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην οποία επιδίδεται ο ελεγχόμενος οργανισμός, των κανονιστικών διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία του οργανισμού και των άλλων εξωγενών παραγόντων που επηρεάζουν τον οργανισμό, συμπεριλαμβανομένου και του τυχόν εξειδικευμένου πλαισίου κανόνων που διέπουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του οργανισμού.

Ειδικότερα ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση για τα εξής :

- Της φύσεως των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού.
- Του τρόπου επιλογής και εφαρμογής των ακολουθούμενων λογιστικών αρχών και πολιτικών και να εξετάζει αν οι αρχές και πολιτικές είναι οι αρμόζουσες, σε σχέση με τη φύση της δραστηριότητας του οργανισμού.
- Των στόχων και των στρατηγικών του ελεγχόμενου οργανισμού ως και των συναφών επιχειρηματικών κινδύνων, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ανακρίβειες των οικονομικών καταστάσεων.
- Του τρόπου επιμέτρησης και επισκόπησης των οικονομικών επιδόσεων του οργανισμού.
- Του εσωτερικού ελέγχου ,που είναι συναφής προς τον έλεγχο.
- Του περιρρέοντος του ελεγχόμενου οργανισμού κλίματος ελέγχου.
- Των μηχανισμών του ελεγχόμενου οργανισμού, που στοχεύουν στον εντοπισμό των επιχειρηματικών κινδύνων καθώς και των ενεργειών προς αντιμετώπιση τους και την αποτελεσματικότητα των ενεργειών αυτών.
- Του πληροφοριακού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των συναφών διαδικασιών, που έχουν σχέση με την οικονομική πληροφόρηση και καλύπτουν τις εξής περιοχές:

- I. Τις κατηγορίες των συναλλαγών του ελεγχόμενου οργανισμού, που είναι σημαντικές σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις.
  - II. Τις διαδικασίες, τόσο των μηχανογραφικών όσο και των χειρόγραφων συστημάτων, με τις οποίες οι συναλλαγές αυτές συλλαμβάνονται, καταχωρούνται, επεξεργάζονται στις οικονομικές καταστάσεις.
  - III. Τα συναφή λογιστικά στοιχεία, είτε σε ηλεκτρονική είτε σε χειρόγραφη μορφή, που στηρίζουν τις πληροφορίες και συγκεκριμένους λογαριασμούς των οικονομικών καταστάσεων.
  - IV. Τον τρόπο με τον οποίο το σύστημα συλλαμβάνει τα γεγονότα και τις καταστάσεις, που συνθέτουν σημαντικά στοιχεία της οικονομικής πληροφόρησης.
  - V. Το μηχανισμό σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των λογιστικών εκτιμήσεων, και του προσδιορισμού των στοιχείων και πληροφοριών που πρέπει να παρατεθούν στις οικονομικές καταστάσεις.
- Πως ο ελεγχόμενος οργανισμός προσδιορίζει και γνωστοποιεί τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων στην οικονομική πληροφόρηση και πως γνωστοποιεί στους εμπλεκόμενους τα σημαντικά θέματα που άπτονται της οικονομικής πληροφόρησης.
  - Πως ο ελεγχόμενος οργανισμός, έχει αντιμετωπίσει τους κινδύνους, που σχετίζονται με την τεχνολογία της πληροφόρησης.
  - Των κύριων διεργασιών, που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της καλής λειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας και στοχεύουν στην διασφάλιση της αξιόπιστης οικονομικής πληροφόρησης, καθώς και πως ο ελεγχόμενος οργανισμός ενεργοποιεί τις αναγκαίες διορθωτικές παρεμβάσεις στις υφιστάμενες δικλίδες ασφαλείας.

Τέλος ο ελεγκτής οφείλει να εντοπίζει και να αξιολογεί τους κινδύνους ουσιαδών ανακρίβειών ή παραλείψεων στο επίπεδο των οικονομικών καταστάσεων και στο επίπεδο των διατυπούμενων θέσεων της διοίκησης για κατηγορίες συναλλαγών, υπόλοιπα λογαριασμών και τα παρατιθέμενα στοιχεία και πληροφορίες.

Ως μέρος της εκτίμησης του κινδύνου τις προηγούμενης παραγράφου, ο ελεγκτής οφείλει να προσδιορίσει ποιοι από του εντοπισθέντες κινδύνους είναι, κατά την κρίση του, κίνδυνοι που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή.

Για τους σημαντικούς κινδύνους, ο ελεγκτής – στο βαθμό που δεν το έχει πράξει ήδη – οφείλει να εκτιμήσει την αποτελεσματικότητα των συναφών δικλείδων ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων και των συναφών διεργασιών ελέγχου, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

5.1.4 Ελεγκτική Σημαντικότητα (Ουσιαστικότητα) (ΕΕΠ3320).

Κατά τη διενέργεια ενός ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει τον παράγοντα της σημαντικότητας (ουσιαστικότητας) και τη σχέση του με τον ελεγκτικό κίνδυνο.

Ο στόχος του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων είναι να επιτρέψει στον ελεγκτή να διατυπώσει γνώμη ως προς το αν οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί, από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με το προσδιοριζόμενο λογιστικό πλαίσιο (σώμα λογιστικών κανόνων).

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων σκοπό έχουν να παράσχουν πληροφόρηση. Η σημαντικότητα της πληροφόρησης και, κατά συνέπεια, η σημαντικότητα των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων στα οποία βασίζεται η πληροφόρηση αυτή κρίνεται με γνώμονα το αν η παράλειψη της πληροφόρησης ή μη ορθή (ατελής ή λανθασμένη) πληροφόρηση δυνατόν να επηρεάσει τις οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται με βάση τις οικονομικές καταστάσεις.

Η σημαντικότητα (ουσιαστικότητα) εξαρτάται από το μέγεθος των ποσών ή / και του λάθους / παραλείψεως σε συνάρτηση με τις συγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις.

Έτσι η έννοια της σημαντικότητας (ουσιαστικότητας) αποτελεί το κρίσιμο μέτρο αναφοράς του ελεγκτή κατά την εκτέλεση του έργου.

Η σημαντικότητα πρέπει να συνεκτιμάται από τον ελεγκτή κατά :

(α) την προδιαγραφή της φύσης, του χρόνου και της έκτασης των ελεγκτικών διαδικασιών, και

(β) την αξιολόγηση των επιπτώσεων των τυχόν λαθών που εντοπίζονται από τον έλεγχο.

Κατά την αξιολόγηση του αν οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τα δεδομένα με σαφήνεια, ορθότητα και πληρότητα, ο ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει τις συσσωρευτικές επιδράσεις όλων των εντοπισθέντων από τον έλεγχο λαθών, που δεν έχουν διορθωθεί, ως προς τη σημαντικότητά τους.

Αν η διοίκηση αρνείται να επιφέρει τις αναγκαίες διορθώσεις στις οικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα των πρόσθετων αναγκαίων ελεγκτικών διαδικασιών δεν επιτρέπουν στον ελεγκτή να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι οι συσσωρευτικές επιπτώσεις των μη διορθωθέντων λαθών είναι επουσιώδεις, ο ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την έκθεση ελέγχου, σύμφωνα με το ΕΕΠ 7700 «η έκθεση ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων».

5.2.5 Συνάρτηση των Ελεγκτικών Διαδικασιών με τους Εκτιμηθέντες Κινδύνους (ΕΕΠ3330).

Με στόχο τη μείωση του ελεγκτικού κινδύνου σε αποδεκτά χαμηλό επίπεδο, ο ελεγκτής οφείλει να επιζητήσει την εξασφάλιση γενικής ανταπόκρισης στους εκτιμηθέντες κινδύνους (σε επίπεδο οικονομικών καταστάσεων) και – στη συνέχεια – οφείλει να σχεδιάσει και να εκτελέσει πρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες ώστε να καλυφθεί επαρκώς ο κίνδυνος να παρεισφρήσουν ουσιώδη λάθη στις οικονομικές καταστάσεις.

Στις περιπτώσεις όπου η εκτίμηση των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών λαθών βασίζεται στην προσδοκία ότι οι δικλείδες ασφαλείας του συστήματος λειτουργούν ικανοποιητικά, ο ελεγκτής οφείλει να υποβάλλει τη λειτουργία των δικλείδων ασφαλείας σε δοκιμασία, ώστε να εξασφαλίζει επαρκή, κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ότι οι δικλείδες λειτουργούσαν ικανοποιητικά, καθ' όλην τη διάρκεια της υπό έλεγχο περιόδου.

Ο ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει και άλλες ελεγκτικές διαδικασίες (σε συνδυασμό με τις απλές ερωτήσεις) για να υποβάλλει την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας στην αναγκαία δοκιμασία.

Στην περίπτωση όπου ο ελεγκτής εξασφαλίζει ελεγκτική μαρτυρία αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας κατά το στάδιο του ενδιάμεσου ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να προσδιορίσει την πρόσθετη ελεγκτική μαρτυρία, που πρέπει να εξασφαλισθεί σε σχέση με την υπολειπόμενη υπό έλεγχο περίοδο χρόνου.

Αν ο ελεγκτής σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει ελεγκτική μαρτυρία ως προς την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, που αντλήθηκε σε προγενέστερους ελέγχους, τότε οφείλει να εξασφαλίσει ελεγκτική μαρτυρία που να επιβεβαιώνει ότι δεν έχουν επέλθει αλλαγές σε μεταγενέστερο στάδιο. Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει την επιζητούμενη ελεγκτική μαρτυρία ότι δεν έχουν επέλθει αλλαγές, με ερωτήσεις, σε συνδυασμό με παρατηρήσεις και επιθεωρήσεις, που να επιβεβαιώνουν την προγενέστερη κατανόηση των συγκεκριμένων δικλίδων ασφαλείας.

Αν ο ελεγκτής σχεδιάζει να βασισθεί σε δικλίδες ασφαλείας :

(α) που έχουν υποστεί αλλαγές από τότε που υποβλήθηκαν σε δοκιμασία, τότε οφείλει να υποβάλει σε δοκιμασία την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, εκ νέου, μέσα στα πλαίσια του τρέχοντος ελέγχου και

(β) που δεν έχουν υποστεί αλλαγές από την τελευταία φορά που έχουν δοκιμασθεί, τότε οφείλει να υποβάλει τις δικλίδες αυτές σε δοκιμασία, τουλάχιστον μια φορά κάθε τρίτον έλεγχο.

Όταν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΕΕΠ 3315, ο ελεγκτής έχει οδηγηθεί στην εκτίμηση ότι ο κίνδυνος να έχουν παρεισφρήσει στις οικονομικές καταστάσεις ουσιώδη λάθη είναι σημαντικός και ο ελεγκτής σχεδιάζει να βασισθεί στην αποτελεσματική λειτουργία των δικλίδων ασφαλείας για να μειώσει τον ουσιαστικό αυτό κίνδυνο, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει την αναγκαία ελεγκτική μαρτυρία, αναφορικά με την καλή λειτουργία των δικλίδων ασφαλείας, με τη δοκιμασία των δικλίδων μέσα στην τρέχουσα περίοδο.

Ανεξάρτητα του εκτιμηθέντος κινδύνου να παρεισφρήσουν ουσιώδη λάθη στις οικονομικές καταστάσεις, ο ελεγκτής οφείλει να σχεδιάσει και να εκτελέσει άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες σε σχέση με κάθε ουσιαστική κατηγορία συναλλαγών, των υπολοίπων των λογαριασμών και της επάρκειας και πληρότητας των παρατιθέμενων στις οικονομικές καταστάσεις στοιχείων και πληροφοριών.

Οι άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες, που οφείλει να εφαρμόζει ο ελεγκτής, πρέπει να περιλαμβάνουν, στο στάδιο της διαδικασίας του «κλεισίματος», τις εξής διεργασίες :

- Συμφωνία των οικονομικών καταστάσεων με τα λογιστικά στοιχεία, που συνθέτουν τη βάση σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, και
- Εξέταση των ημερολογιακών εγγραφών και άλλων προσαρμογών, που γίνονται στο στάδιο της σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Όταν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΕΕΠ 3315, ο ελεγκτής έχει οδηγηθεί στην εκτίμηση ότι ο κίνδυνος να έχουν παρεισφρήσει στις οικονομικές καταστάσεις ουσιώδη λάθη είναι ουσιαστικός, τότε οφείλει να εφαρμόζει άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες που είναι εστιασμένες στην εξουδετέρωση των εντοπισθέντων κινδύνων.

Όπου οι άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες εκτελούνται στο στάδιο του ενδιάμεσου ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να εκτελεί πρόσθετες άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες ή άμεσες επαληθευτικές ελεγκτικές διαδικασίες σε συνδυασμό με δοκιμασίες των δικλίδων ασφαλείας, για να καλύψει την υπολειπόμενη περίοδο, ούτως ώστε να εξασφαλισθεί μια εύλογη βάση προέκτασης των ελεγκτικών συμπερασμάτων από την ενδιάμεση ημερομηνία στην ημερομηνία του τέλους της χρήσεως.

Ο ελεγκτής οφείλει να εκτελεί επαρκείς ελεγκτικές διαδικασίες, που να του επιτρέπουν να αξιολογήσει την επάρκεια της παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων, περιλαμβανομένων και των παρατιθέμενων στις οικονομικές καταστάσεις στοιχείων και πληροφοριών, σύμφωνα με το πλαίσιο των υιοθετηθέντων λογιστικών κανόνων.

Βασιζόμενος στις ελεγκτικές διαδικασίες που εφαρμόστηκαν και στην ελεγκτική μαρτυρία που εξασφαλίστηκε, ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει αν οι (αρχικές) εκτιμήσεις των κινδύνων παρεισφρήσεως ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις επιβεβαιώθηκαν και συνεχίζουν να είναι ορθές.

Στόχος του ελεγκτή είναι να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι έχει εξασφαλισθεί επαρκής, κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία, που να μειώνει τον κίνδυνο να

παρεισφρήσουν ουσιώδη λάθη στις οικονομικές καταστάσεις, σε ένα ικανοποιητικά χαμηλό επίπεδο.

5.2.6 Αξιολόγηση των Κινδύνων και Δικλείδων Ασφαλείας (ΕΕΠ4400).

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει κατανόηση του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που να είναι επαρκής ώστε να του επιτρέψει να σχεδιάσει και να αναπτύξει μια αποτελεσματική προσέγγιση στον έλεγχο. Ο ελεγκτής οφείλει να ασκήσει την επαγγελματική του κρίση για να αξιολογήσει τον ελεγκτικό κίνδυνο και να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες τέτοιες που να εξασφαλίζουν την μείωση του κινδύνου σε ένα αποδεκτά χαμηλό επίπεδο.

Κατά την ανάπτυξη του γενικού σχεδίου του ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τον εγγενή κίνδυνο, στο επίπεδο των οικονομικών καταστάσεων. Κατά την ανάπτυξη του προγράμματος ελέγχου, ο ελεγκτής πρέπει να διασυνδέει και να συσχετίζει τον εκτιμηθέντα κίνδυνο με τα σημαντικά υπόλοιπα και τις συναλλαγές που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ή να υποθέσει ότι ο εγγενής κίνδυνος είναι ο μέγιστος δυνατός.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει κατανόηση του λογιστικού συστήματος σε βαθμό επαρκή που να του επιτρέψει να προσδιορίσει και να κατανοήσει :

(α) τις κύριες κατηγορίες (βασικές ομάδες) των συναλλαγών του ελεγχόμενου οργανισμού,

(β) την αφετηρία των συναλλαγών αυτών και του τρόπου με τον οποίο εξουσιοδοτούνται και συλλαμβάνονται,

(γ) τα σημαντικά λογιστικά στοιχεία και παραστατικά του ελεγχόμενου οργανισμού από τα οποία αντλούνται και στα οποία στηρίζονται οι οικονομικές καταστάσεις,

(δ) τη διαδικασία λογιστικοποίησης και απεικόνισης των συναλλαγών, από την αφετηρία τους μέχρι την απεικόνιση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της γενικότερης νοοτροπίας και του κλίματος μέσα στο οποίο λειτουργεί ο ελεγχόμενος οργανισμός, σε βαθμό που να επιτρέψει την αξιολόγηση των παραμέτρων αυτών, της εγρήγορσης των διοικούντων, της σημαντικότητας που αποδίδεται στην διασφάλιση της καλής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της ταχύτητας ανταπόκρισης,

στις περιπτώσεις εκείνες που καθίσταται αναγκαίο να υπάρξουν διορθωτικές παρεμβάσεις.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει κατανόηση των δικλίδων ασφαλείας του συστήματος, που να είναι επαρκής ώστε να επιτρέπει την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού σχεδίου ελέγχου.

Μετά την εξασφάλιση μιας επαρκούς κατανόησης του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να προχωρήσει σε μια προκαταρκτική εκτίμηση του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας, για κάθε κύρια κατηγορία υπολοίπων ή συναλλαγών.

Η προκαταρκτική αυτή αξιολόγηση των κινδύνων δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας πρέπει να χαρακτηρίζει τον κίνδυνο ως υψηλό, έκτος εάν ο ελεγκτής :

(α) έχει εντοπίσει δικλίδες ασφαλείας, που έχουν καλές προοπτικές να αποτρέψουν ή να αποτρέψουν ή να αποκαλύψουν ή να διορθώσουν ένα ουσιώδες λάθος, και

(β) σχεδιάζει να υποβάλει τις δικλίδες αυτές σε δοκιμασία, ώστε να επιβεβαιωθεί η επάρκειά τους.

Ο ελεγκτής οφείλει να τεκμηριώνει στα φύλλα εργασίας :

(α) την εξασφαλισθείσα κατανόηση του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, και

(β) την αξιολόγηση του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας του συστήματος.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει με τη δοκιμασία των δικλίδων ασφαλείας, ελεγκτική μαρτυρία, που να στηρίζει την αξιολόγηση του κινδύνου ως μη υψηλού. Όσο χαμηλότερος αξιολογείται ο κίνδυνος, τόσο περισσότερη στήριξη απαιτεί το συμπέρασμα ότι το λογιστικό σύστημα και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου είναι κατάλληλα σχεδιασμένα και λειτουργούν κατά τρόπο αποτελεσματικό.

Βασιζόμενος στα αποτελέσματα της δοκιμασίας των δικλίδων ασφαλείας, ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει την επάρκεια του σχεδιασμού των δικλίδων και κατά ποσόν οι δικλίδες λειτουργούν στην πράξη όπως είχε διαφανεί στο στάδιο της προκαταρκτικής αξιολόγησης.

Πριν βασισθεί σε ελεγκτικές διαδικασίες, που εφαρμόστηκαν σε προγενέστερους ελέγχους, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει ελεγκτική μαρτυρία που να στηρίζει την ενέργεια αυτή.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξετάσει αν οι δικλείδες ασφαλείας ήταν σε λειτουργία καθόλη την υπό έλεγχο περίοδο.

Πριν από την ολοκλήρωση του ελέγχου, βασιζόμενος στα ευρήματα των άμεσων επαληθευτικών ελεγκτικών διαδικασιών που εφαρμόστηκαν και στην υπόλοιπη ελεγκτική μαρτυρία που εξασφαλίστηκε, ο ελεγκτής πρέπει να επιβεβαιώνει ότι η εκτίμηση του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας ήταν ορθή.

Κατά τον προσδιορισμό της φύσης και της έκτασης των άμεσων επαληθευτικών ελεγκτικών διαδικασιών, που απαιτούνται ώστε να μειωθεί ο ελεγκτικός κίνδυνος σε επαρκώς χαμηλό επίπεδο, ο ελεγκτής οφείλει να συνυπολογίζει το εκτιμηθέν επίπεδο του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας.

Ανεξάρτητα του εκτιμηθέντος επιπέδου του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας, ο ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει ένα ελάχιστο άμεσων επαληθευτικών ελεγκτικών διαδικασιών, σε σχέση με τα σημαντικά υπόλοιπα και τις σημαντικές ομάδες συναλλαγών του ελεγχόμενου οργανισμού.

Όσο υψηλότερος είναι ο εγγενής κίνδυνος και ο κίνδυνος δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας, τόσο περισσότερη είναι η ελεγκτική μαρτυρία που πρέπει να εξασφαλισθεί με την εφαρμογή άμεσων επαληθευτικών ελεγκτικών διαδικασιών.

Όταν ο ελεγκτής αξιολογεί τον κίνδυνο μη αποκάλυψης ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις ως μη δυνάμενο να μειωθεί σε ένα αποδεκτά χαμηλό επίπεδο, τότε οφείλει να διαφοροποιήσει την έκθεση ελέγχου ή να αρνηθεί τη διατύπωση γνώμης.

Ο ελεγκτής οφείλει να γνωστοποιήσει στη διοίκηση, το συντομότερο δυνατόν, την ύπαρξη των σημαντικών αδυναμιών στο σχεδιασμό και τη λειτουργία του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, που έχουν περιέλθει στην αντίληψη του.

5.2.7. Έλεγχος σε Μηχανογραφημένα Πληροφοριακά Περιβάλλοντα (ΕΕΠ4401).

Ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει το μηχανογραφικό περιβάλλον του ελεγχόμενου οργανισμού πώς επηρεάζει τον έλεγχο.

Ο ελεγκτής πρέπει να έχει επαρκή γνώση του μηχανογραφικού συστήματος, ώστε να σχεδιάσει, να κατευθύνει, να εποπτεύσει και να επισκοπήσει τη διεκπεραιωθείσα εργασία. Ο ελεγκτής οφείλει να εξετάσει το ενδεχόμενο να απαιτούνται εξειδικευμένες μηχανογραφικές γνώσεις για την καλή εκτέλεση του ελέγχου.

Αν σχεδιάζεται η χρησιμοποίηση ειδικού, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή, κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ότι το επιτελεσθέν από τον ειδικό έργο έγινε σύμφωνα με το ΕΕΠ 6620 «χρησιμοποίηση της Εργασίας Πραγματογνώμονα».

Σύμφωνα με το ΕΕΠ 4400 «Αξιολόγηση των Κινδύνων και Δικλείδες Ασφαλείας», ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή γνώση του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, για σκοπούς σχεδιασμού του ελέγχου και της ανάπτυξης μιας αποτελεσματικής προσέγγισης στον έλεγχο.

Κατά το σχεδιασμό των τμημάτων του ελέγχου, που ενδέχεται να επηρεάζονται από το μηχανογραφικό περιβάλλον του ελεγχόμενου οργανισμού, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση της σημασίας και της περιπλοκότητας των μηχανογραφημένων εφαρμογών και της διαθεσιμότητας στοιχείων, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς του ελέγχου.

Όταν τα μηχανογραφημένα συστήματα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση του μηχανογραφικού περιβάλλοντος και να εκτιμά την επίδραση που έχει το μηχανογραφικό περιβάλλον στην αξιολόγηση του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας, σε σχέση με τις διατυπούμενες στις οικονομικές καταστάσεις ουσιαστικές θέσεις της διοίκησης.

Σύμφωνα με το ΕΕΠ 4400 «Αξιολόγηση των κινδύνων και Δικλείδες Ασφαλείας» ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τον εγγενή κίνδυνο και τον ελεγκτικό κίνδυνο, σε σχέση με τις διατυπούμενες στις οικονομικές καταστάσεις ουσιώδεις θέσεις της διοίκησης. Συνεπώς, ο ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει το μηχανογραφικό περιβάλλον, κατά το σχεδιασμό των ελεγκτικών διαδικασιών, ούτως ώστε να μειώσει τον ελεγκτικό κίνδυνο σε αποδεκτά χαμηλό επίπεδο.

**5.2.8 Έλεγχος Οργανισμών που Χρησιμοποιούν Εξωτερικούς Λογιστές,
(ΕΕΠ4402)**

Ο ελεγκτής οφείλει να εξετάζει πως η χρησιμοποίηση εξωτερικών λογιστών επηρεάζει το λογιστικό σύστημα και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου οργανισμού, για τους σκοπούς σχεδιασμού του ελέγχου και της ανάπτυξης μιας αποτελεσματικής προσέγγισης στον έλεγχο.

Ο ελεγκτής οφείλει να διακριβώσει τη σημαντικότητα του ρόλου των εξωτερικών λογιστών και να τη διασυνδέσει με τον έλεγχο.

Αν ο ελεγκτής οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι ο ρόλος αυτός είναι σημαντικός και άπτεται του διενεργούμενου ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή πληροφόρηση, που να του επιτρέπει να κατανοήσει το λογιστικό σύστημα και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Κατ' αρχήν, οφείλει να θεωρήσει τον ελεγκτικό κίνδυνο ως τον μέγιστο δυνατό, έκτος αν η δοκιμασία των δικλείδων ασφαλείας δικαιολογεί την αξιολόγηση του ελεγκτικού κινδύνου σε χαμηλότερο επίπεδο.

Κατά την εκτίμηση του ελεγκτικού κινδύνου, ο ελεγκτής πρέπει να συνεκτιμά την συγκρότηση και την πείρα των χρησιμοποιούμενων εξωτερικών λογιστών και τη δίκη τους κατανόηση της φύσης του έργου που έχουν επωμισθεί (αν, για παράδειγμα, θεωρούν ως προεξάρχοντα στόχο τους τη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη λάθη ή παραλείψεις ή αν πιστεύουν ότι το βασικό τους μέλημα είναι ο φορολογικός σχεδιασμός των υποθέσεων του πελάτη τους.).

Το ΕΕΠ 4402 δεν εξετάζει το θέμα της αξιολόγησης των λογιστικών συστημάτων και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των ιδίων των εξωτερικών λογιστών, με το σκεπτικό ότι στην Ελλάδα είναι σχεδόν βέβαιο ότι οι εξωτερικοί λογιστές θα χρησιμοποιούν, ως λογισμικό, ένα από τα δοκιμασμένα Ελληνικά προγράμματα λογιστικής ενώ η συγκρότηση του τρόπου προσέγγισης στην εργασία τους δεν θα παρέχει τις αναγκαίες διασφαλίσεις, ούτως ώστε να μπορεί να εκτιμηθεί ο ελεγκτικός κίνδυνος, που συναρτάται με τους εξωτερικούς λογιστές, οτιδήποτε άλλο εκτός από «μέγιστος».

5.3 ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

5.3.1. Ελεγκτική Μαρτυρία (ΕΕΠ5500).

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ώστε να μπορεί να αντλήσει λογικά συμπεράσματα επί των οποίων να εδραιωθεί η ελεγκτική του γνώμη.

Στις περιπτώσεις όπου στοιχεία, που προσκομίζει ο ελεγχόμενος οργανισμός, χρησιμοποιούνται από τον ελεγκτή ως βάση για την εφαρμογή ελεγκτική διαδικασιών, ο ελεγκτής οφείλει να επιζητά ελεγκτική μαρτυρία, που να στηρίζει την ακρίβεια και την πληρότητα των προσκομιζόμενων στοιχείων.

Ο ελεγκτής οφείλει να χρησιμοποιεί, σε επαρκή λεπτομέρεια, τις προβαλλόμενες από τη διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού θέσεις, σε σχέση με κατηγορίες συναλλαγών, τα υπόλοιπα λογαριασμών και παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις στοιχεία και πληροφορίες, ως βάση για την εκτίμηση των κινδύνων της ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών και για το σχεδιασμό και την εκτέλεση περαιτέρω ελεγκτικών διαδικασιών.

(α) θέσεις αναφορικά με κατηγορίες συναλλαγών και γεγονότων της υπό έλεγχον περιόδου :

- i. Πραγμάτωση- οι συναλλαγές και τα γεγονότα που έχουν καταχωρηθεί έχουν επισυμβεί και αφορούν τον ελεγχόμενο οργανισμό.
- ii. Πληρότητα - όλες οι συναλλαγές και τα γεγονότα που έπρεπε να καταχωρηθούν έχουν καταχωρηθεί.
- iii. Ακρίβεια – τα ποσά και άλλα στοιχεία που αφορούν τις καταχωρηθείσες συναλλαγές και τα γεγονότα έχουν καταχωρηθεί κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο.
- iv. Διαχωρισμός των χρήσεων - οι συναλλαγές και τα γεγονότα έχουν καταχωρηθεί στις σωστές λογιστικές χρήσεις.
- v. Ταξινόμηση – οι συναλλαγές και τα γεγονότα έχουν καταχωρηθεί στους σωστούς λογαριασμούς.

(β) θέσεις αναφορικά με τα υπόλοιπα των λογαριασμών κατά το τέλος της χρήσεως :

- i. Ύπαρξη – τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα κεφαλαιακά συμφέροντα, όπως απεικονίζονται, είναι υπαρκτά.
- ii. Δικαιώματα και υποχρεώσεις – η οικονομική μονάδα κατέχει ή ελέγχει τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων και οι υποχρεώσεις είναι πράγματι δικές της υποχρεώσεις.
- iii. Πληρότητα - όλα τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα κεφαλαιακά συμφέροντα που θα έπρεπε να καταχωρηθούν έχουν καταχωρηθεί.
- iv. Αποτίμηση και επιμερισμός – τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τα κεφαλαιακά συμφέροντα απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις με τα πρόποντα ποσά και οι οποιεσδήποτε προκύπτουσες αποτιμητικές ή επιμεριστικές διαφοροποιήσεις έχουν καταχωρηθεί δεόντως.

(γ) θέσεις αναφορικά με την παράθεση στοιχείων και πληροφοριών :

- i. Πραγμάτωση, δικαιώματα και υποχρεώσεις – τα παρατιθέμενα (αποκαλυπτόμενα) γεγονότα, συναλλαγές και άλλα στοιχεία έχουν επισυμβεί και αφορούν τον ελεγχόμενο οργανισμό.
- ii. Πληρότητα – όλα τα στοιχεία που θα έπρεπε να παρατεθούν στις οικονομικές καταστάσεις έχουν πράγματι παρατεθεί.
- iii. Ταξινόμηση και ευκρίνεια (κανονικότητα) - οι οικονομικές πληροφορίες παρατίθενται και επεξηγούνται κατά τον πρόποντα τρόπο, και είναι ευκρινείς.
- iv. Ακρίβεια και αποτίμηση - οι οικονομικές πληροφορίες και τα άλλα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις στοιχεία παρατίθενται κατά έντιμο τρόπο και με τα σωστά ποσά.

Ο ελεγκτής εξασφαλίζει ελεγκτική μαρτυρία, που του επιτρέπει να οδηγηθεί σε εύλογα συμπεράσματα επί των οποίων να εδραιώσει την ελεγκτική του γνώμη, με την εφαρμογή ελεγκτικών διαδικασιών που στοχεύουν :

(α) Στην καλή κατανόηση του ελεγχόμενου οργανισμού και του περιβάλλοντος εντός του οποίου λειτουργεί, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος εσωτερικού ελέγχου του οργανισμού, που να οδηγεί στην σωστή εκτίμηση των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών λαθών στις οικονομικές καταστάσεις και στις προβαλλόμενες από τη διοίκηση θέσεις (οι ελεγκτικές διαδικασίες που εκτελούνται για την επίτευξη του στόχου αυτού αναφέρεται στα ΕΕΠ ως «διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνων»).

(β) Όπου τούτο είναι αναγκαίο ή όπου ο ελεγκτής έχει κρίνει ότι είναι επιβεβλημένο, στη δοκιμασία της λειτουργικής αποτελεσματικότητας των δικλίδων ασφαλείας στην παρεμπόδιση ή την αποκάλυψη και διόρθωση ουσιωδών λαθών στο επίπεδο των διατυπούμενων θέσεων (οι ελεγκτικές διαδικασίες που εκτελούνται για την επίτευξη του στόχου αυτού αναφέρονται στα ΕΕΠ ως «δοκιμασίες των δικλίδων ασφαλείας»).

(γ) Στην αποκάλυψη ουσιωδών λαθών στο επίπεδο των διατυπούμενων θέσεων (οι ελεγκτικές διαδικασίες που εκτελούνται για την επίτευξη του στόχου αυτού αναφέρονται στα ΕΕΠ ως «επαληθευτικές διαδικασίες (δοκιμασίες)» και περιλαμβάνουν δοκιμασίες λεπτομερειών κατηγοριών και των παρατιθέμενων στοιχείων ως αναλυτικές επαληθευτικές διαδικασίες).

Η ελεγκτική μαρτυρία αποκτάται με κατάλληλο συνδυασμό δοκιμασιών των δικλίδων ασφαλείας και επαληθευτικών διαδικασιών. Σε ορισμένες περιπτώσεις η ελεγκτική μαρτυρία αποκτάται αποκλειστικά από τη διενέργεια επαληθευτικών διαδικασιών.

Όταν ο ελεγκτής εξασφαλίζει ελεγκτική μαρτυρία με τη διενέργεια δοκιμασιών των δικλίδων ασφαλείας οφείλει να αξιολογήσει το κατά πόσο αυτή η ελεγκτική μαρτυρία είναι επαρκής και κατάλληλη να στηρίξει την εκτίμηση του για τον κίνδυνο δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας.

Όταν ο ελεγκτής εξασφαλίζει ελεγκτική μαρτυρία με τη διενέργεια επαληθευτικών διαδικασιών οφείλει να αξιολογήσει την επάρκεια και καταλληλότητα αυτής της ελεγκτικής μαρτυρίας σε συνδυασμό με την ελεγκτική μαρτυρία που αποκτά από τις διαδικασίες των δικλίδων ασφαλείας όσον αφορά τις προβαλλόμενες στις οικονομικές καταστάσεις θέσεις.

Ο ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει τη γνώμη του ή να αρνηθεί την έκφραση γνώμης αν δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσει κατάλληλη και επαρκή ελεγκτική μαρτυρία.

Ο ελεγκτής χρησιμοποιεί ένα (ή συνδυασμό περισσότερων του ενός) από τους εξής τύπους ελεγκτικές διαδικασιών :

- Εξέταση στοιχείων ή εγγράφων
- Εξέταση των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων

- Παρατήρηση
- Επερώτηση
- Επιβεβαίωση
- Επανυπολογισμός
- Επανεκτέλεση
- Αναλυτική διερεύνηση.

5.3.2 Ελεγκτική Μαρτυρία- Ειδικές Περιπτώσεις (ΕΕΠ5501).

Όταν τα αποθέματα συνθέτουν σημαντικό στοιχεί των οικονομικών καταστάσεων, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία όσον αφορά την ύπαρξη και την κατανόηση και την κατάσταση των αποθεμάτων, με την παρακολούθηση της φυσικής απογραφής των αποθεμάτων, εκτός αν τούτο είναι πρακτικά ανέφικτο.

Αν ο ελεγκτής αδυνατεί, λόγω απρόβλεπτων δυσκολιών, να παρακολουθήσει την φυσική απογραφή των αποθεμάτων, κατά την προγραμματισθείσα ημερομηνία, οφείλει να διενεργήσει ή να παρακολουθήσει μερική τουλάχιστον φυσική απογραφή σε άλλη ημερομηνία και, όπου τούτο είναι αναγκαίο, να υποβάλει σε δοκιμασία τις παρεμβαλλόμενες συναλλαγές (μεταξύ του χρόνου της φυσικής απογραφής και του τέλους της χρήσεως).

Όπου η παρακολούθηση της φυσικής απογραφής είναι πρακτικά ανέφικτη, για λόγους όπως η φύση ή η διασπορά των αποθεμάτων, ο ελεγκτής οφείλει να εξετάσει αν εναλλακτικές ελεγκτικές διαδικασίες παρέχουν επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία για την ύπαρξη και την κατανόηση των αποθεμάτων, ώστε να είναι δυνατή η αποφυγή αναφοράς (στην έκθεση ελέγχου) σε περιορισμό του εύρους του διενεργούντος ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει να εφαρμόσει ελεγκτικές διαδικασίες που θα του επιτρέψουν να διαγνώσει την ύπαρξη επίδικων απαιτήσεων ή αξιώσεων που εμπλέκουν τον ελεγχόμενο οργανισμό και ενδέχεται να έχουν ουσιώδης επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.

Όπου επίδικες απαιτήσεις ή αξιώσεις εντοπίζονται ή όπου ο ελεγκτής έχει ενδείξεις για την ύπαρξη τέτοιων απαιτήσεων ή αξιώσεων (όπως η καταβολή αμοιβών στους νομικούς συμβούλους του ελεγχόμενου οργανισμού), τότε οφείλει να επιζητήσει και να εξασφαλίσει κατ' ευθείαν επικοινωνία με τους δικηγόρους του ελεγχόμενου οργανισμού.

Η σχετική επιστολή, που συντάσσεται από τη διοίκηση του οργανισμού και αποστέλλεται από τον ίδιο τον ελεγκτή, πρέπει να καλεί τον δικηγόρο να επικοινωνήσει κατ' ευθείαν με τον ελεγκτή.

Αν η διοίκηση αρνηθεί να δώσει στον ελεγκτή τη συγκατάθεση της για κατ' ευθείαν επικοινωνία του ελεγκτή με τους δικηγόρους του οργανισμού, τούτο συνθέτει περιορισμό του εύρους του ελέγχου και, υπό κανονικές συνθήκες, πρέπει να οδηγήσει στην διαφοροποίηση της εκθέσεως ελέγχου, είτε με την παράθεση εξαίρεσης στην διατυπούμενη γνώμη είτε με την άρνηση γνώμης.

Όπου οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις είναι σημαντικές, στα πλαίσια των οικονομικών καταστάσεων, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία σχετικά με την αποτίμηση των επενδύσεων και την επάρκεια των παρατιθέμενων στοιχείων.

Όπου η τμηματική πληροφόρηση απαιτείται και συνθέτει ουσιαστικό στοιχείο των οικονομικών καταστάσεων, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία σχετικά με την παράθεση των σχετικών πληροφοριών, σύμφωνα με το υιοθετηθέν σώμα λογιστικών κανόνων σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων .

5.3.3 Κατ' Ευθείαν Επιβεβαιώσεις (ΕΕΠ5505).

Ο ελεγκτής πρέπει να κρίνει αν η κατ' ευθείαν επιβεβαίωση υπολοίπων είναι αναγκαία για την εξασφάλιση επαρκούς και κατάλληλης ελεγκτικής μαρτυρίας για τη στήριξη συγκεκριμένων θέσεων που διατυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Κατά την άσκηση της κρίσεως του, ο ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμά την ουσιαστικότητα των υπό κρίση μεγεθών, το επίπεδο του εγγενούς κινδύνου και του κινδύνου δυσλειτουργίας των δικλίδων ασφαλείας και το βαθμό στον οποίο η αποκομισθείσα ελεγκτική μαρτυρία από την εφαρμογή άλλων σχεδιασθεισών ελεγκτικών διαδικασιών μειώνει τον ελεγκτικό κίνδυνο σε αποδεκτά χαμηλό επίπεδο,

ώστε να είναι δυνατή η αποδοχή των διατυπούμενων στις οικονομικές καταστάσεις θέσεων.

Ο ελεγκτής οφείλει να προσαρμόζει τις επιστολές επιζήτησης κατ' ευθείαν επιβεβαιώσεις στους συγκεκριμένους ελεγκτικούς στόχους, που έχουν τεθεί.

Όταν ο ελεγκτής επιζητά την επιβεβαίωση συγκεκριμένων υπολοίπων ή άλλων πληροφοριών και η διοίκηση ζητά από τον ελεγκτή να μην το πράξει, ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει το ενδεχόμενο ύπαρξης επαρκών λόγων που δικαιολογούν τη θέση της διοίκησης, και να εξασφαλίσει μαρτυρία που να στηρίζει την εγκυρότητα της θέσεως αυτής. Εάν ο ελεγκτής υιοθετήσει τη θέση της διοίκησης και δεν επιζητήσει την κατ' ευθείαν επιβεβαίωση ενός συγκεκριμένου στοιχείου, τότε οφείλει να εφαρμόσει εναλλακτικές ελεγκτικές διαδικασίες, ώστε να εξασφαλίσει επαρκή και κατάλληλη μαρτυρία ως προς το συγκεκριμένο στοιχείο.

Αν ο ελεγκτής δεν αποδέχεται την επάρκεια των προβαλλόμενων από τη διοίκηση λόγων και εμποδίζεται από την εξασφάλιση της κατ' ευθείαν επιβεβαίωση, τότε υπάρχει περιορισμός του εύρους της εργασίας του ελεγκτή και ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην έκθεση ελέγχου.

Κατά την εκτέλεση διαδικασιών επιβεβαίωσης, ο ελεγκτής οφείλει να διατηρεί τον έλεγχο επί της επιλογής του δείγματος, της προετοιμασίας και της αποστολής των επιστολών επιβεβαίωσης και της παραλαβής και επεξεργασίας των απαντήσεων.

Ο ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει εναλλακτικές διαδικασίες στις περιπτώσεις εκείνες που δεν υπάρχει ανταπόκριση σε επιστολές επιβεβαίωσης που επιζητούν θετική επιβεβαίωση. Οι εναλλακτικές διαδικασίες πρέπει να παρέχουν τη διασφάλιση στην οποία στόχευαν οι επιβεβαιωτικές επιστολές.

Όταν ο ελεγκτής οδηγείται στο συμπέρασμα ότι η διαδικασία επιβεβαίωσης και οι εναλλακτικές διαδικασίες δεν έχουν παράσχει επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία, που να στηρίζουν τις διατυπούμενες στις οικονομικές καταστάσεις θέσεις, ο ελεγκτής οφείλει να επιζητήσει την εξασφάλιση της επαρκούς και κατάλληλης ελεγκτικής μαρτυρίας με την εφαρμογή επιπρόσθετων διαδικασιών.

Ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει κατά πόσον τα αποτελέσματα της διαδικασίας της κατ' ευθείαν επιβεβαίωσης σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα των άλλων σχετικών ελεγκτικών διαδικασιών που εφαρμόστηκαν, παρέχουν επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία αναφορικά με τις -υπό έλεγχο- διατυπούμενες στις

οικονομικές καταστάσεις θέσεις και, στην αντίθετη περίπτωση, να εξετάσει την αναγκαιότητα διαφοροποίησης της έκθεσης ελέγχου.

5.3.4 Έλεγχος Διενεργούμενος για Πρώτη Φορά - Υπόλοιπα Ανοίγματος (ΕΕΠ5510).

Σε σχέση με ελέγχους που αναλαμβάνονται για πρώτη φορά, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ότι :

(α) τα υπόλοιπα ανοίγματος (τα υπόλοιπα που μεταφέρονται από την προηγούμενη χρήση) δεν περιέχουν ανακρίβειες, που ουσιωδώς επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου,

(β) τα υπόλοιπα κλεισίματος της προηγούμενης περιόδου έχουν μεταφερθεί ορθά στην τρέχουσα περίοδο, ή όπου ήταν ενδεδειγμένο, έχουν διορθωτικά αναμορφωθεί, και

(γ) οι ακολουθούμενες λογιστικές αρχές εφαρμόζονται με συνέπεια ή οι τυχόν αναγκαίες αλλαγές έχουν υιοθετηθεί κατά τον πρέποντα τρόπο και οι αλλαγές αυτές προσδιορίζονται και επεξηγούνται επαρκώς.

Η επάρκεια και η καταλληλότητα της αναγκαίας ελεγκτικής μαρτυρίας που απαιτείται ώστε να ικανοποιηθεί ο ελεγκτής σε σχέση με τα υπόλοιπα ανοίγματος συναρτώνται, μεταξύ άλλων, και από τους εξής παράγοντες :

- Τις ακολουθούμενες από τον ελεγχόμενο οργανισμό λογιστικές αρχές.
- Το αν οι οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης περιόδου είχαν ελεγχθεί και, αν ναι, από το κατά πόσον η εκδοθείσα έκθεση ελέγχου είχε διαφοροποιηθεί.
- Τη φύση των λογαριασμών και τον κίνδυνο να παρεισφρήσουν ανακρίβειες στις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου.
- Τη σημαντικότητα των υπολοίπων ανοίγματος σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου.

Αν, μετά την εφαρμογή ελεγκτικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που σκιαγραφούνται ανωτέρω, ο ελεγκτής δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει επαρκή ελεγκτική μαρτυρία ως προς τα υπόλοιπα ανοίγματος, η έκθεση ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει:

(α) εξαίρεση,

(β) άρνηση γνώμης, ή

(γ) εξαίρεση ή άρνηση γνώμης ως προς τα αποτελέσματα της ελεγχόμενης περιόδου και διατύπωση σύμφωνης γνώμης χωρίς «εξαιρέσεις» ως προς τον ισολογισμό του τέλους της ελεγχόμενης περιόδου.

Στην περίπτωση που έχουν εντοπισθεί ανακρίβειες, που δεν έχουν αντιμετωπισθεί, παρατεθεί και επεξηγηθεί δεόντως, ο ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την έκθεση ελέγχου ή να διατυπώσει αρνητική γνώμη, ανάλογα με την σοβαρότητα της ανακρίβειας.

Αν οι ακολούθησες κατά την τρέχουσα περίοδο λογιστικές αρχές είναι ασυνεπείς με εκείνες που ακολουθήθηκαν σε σχέση με τα υπόλοιπα ανοίγματος και αν οι διαφοροποιήσεις δεν έχουν αντιμετωπισθεί, παρατεθεί και επεξηγηθεί δεόντως, ο ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την έκθεση ελέγχου ή να διατυπώσει αρνητική γνώμη, ανάλογα με την σοβαρότητα του θέματος.

Αν η διαφοροποίηση των δεδομένων των οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης περιόδου έχει ουσιώδεις επιπτώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου, ο ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει κατάλληλα την έκθεση ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου.

5.3.5 Διαδικασίες Αναλυτικής Διερεύνησης (ΕΕΠ5520).

Ο ελεγκτής οφείλει να διερευνά αναλυτικά τα δεδομένα, τόσο στο στάδιο του σχεδιασμού του ελέγχου όσο και στα στάδια της επισκόπησης της πορείας και της ολοκλήρωσης του ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει, εφαρμόζοντας διαδικασίες αναλυτικής διερεύνησης στο στάδιο του σχεδιασμού του ελέγχου, να στοχεύει και να εξασφαλίζει την καλή κατανόηση της ελεγχόμενης δραστηριότητας και τον εντοπισμό των ελεγκτικά επικίνδυνων περιοχών.

Στο στάδιο της ολοκλήρωσης του ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει, μέσω διαδικασιών αναλυτικής διερεύνησης, να επιβεβαιώσει ότι οι υπό έλεγχο οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, συνάδουν με τη γενικότερη εικόνα της ελεγχόμενης δραστηριότητας, που διαμορφώθηκε ή επιβεβαιώθηκε στα πλαίσια του διενεργούμενου ελέγχου.

Όταν οι διαδικασίες αναλυτικής διερεύνησης εντοπίζουν σημαντικές διακυμάνσεις ή σχέσεις που είναι ασυνεπείς προς άλλα παρεμφερή δεδομένα ή αποκλίνουν από τα αναμενόμενα ποσά, ο ελεγκτής οφείλει να διερευνήσει τα θέματα αυτά και να εξασφαλίσει επαρκείς εξηγήσεις και μαρτυρία, που να στηρίζει τις ερμηνείες που του παρέχονται και τις υιοθετεί.

5.3.6 Ελεγκτική Δειγματοληψία και Άλλες Επιλεγμένες Διαδικασίες Δοκιμασίας (ΕΕΠ5530).

Κατά τον σχεδιασμό των ελεγκτικών διαδικασιών, ο ελεγκτής οφείλει να υιοθετήσει κατάλληλους τρόπους για να επιλέξει τα στοιχεία που θα υποβάλει σε δοκιμασία, ούτως ώστε να συλλέξει την επιζητούμενη μαρτυρία, που θα επιτρέψει την επίτευξη των στόχων των επαληθευτικών διαδικασιών.

Κατά τη συλλογή της ελεγκτικής μαρτυρίας, ο ελεγκτής πρέπει να χρησιμοποιεί την επαγγελματική του κρίση για να εκτιμήσει τον ελεγκτικό κίνδυνο και να σχεδιάσει ελεγκτικές διαδικασίες, που να εξασφαλίζουν τη μείωση του ελεγκτικού κινδύνου σε επαρκώς χαμηλό επίπεδο.

Κατά το σχεδιασμό του προς έλεγχο δείγματος, ο ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμά τους στόχους των επαληθευτικών διαδικασιών και τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού από τον οποίο αντλείται το δείγμα.

Κατά τον προσδιορισμό του μεγέθους του δείγματος, ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει αν ο δειγματοληπτικός κίνδυνος μειώνεται σε ένα επαρκώς χαμηλό επίπεδο.

Ο ελεγκτής οφείλει να επιλέγει το δείγμα, κατά τρόπο που να επιτρέπει σε όλες τις μονάδες του πληθυσμού να έχουν ίσες ευκαιρίες επιλογής.

Ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τα αποτελέσματα της δειγματοληψίας, τη φυσική και την αιτία των λαθών που επισημάνθηκαν, και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις των λαθών αυτών στην επίτευξη του στόχου της συγκεκριμένης επαληθευτικής δοκιμασίας αλλά και του ελέγχου γενικότερα.

Σε σχέση με τις ουσιαστικές επαληθευτικές διαδικασίες, ο ελεγκτής οφείλει να προβάλλει τα νομισματικά λάθη που εντοπίστηκαν στο δείγμα, στο σύνολο του πληθυσμού και να εξετάσει τις επιπτώσεις του προβαλλόμενου λάθους επί του στόχου της συγκεκριμένης επαληθευτικής δοκιμασίας αλλά και επί του ελέγχου γενικότερα.

Ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τα αποτελέσματα της δειγματοληψίας κατά τρόπο που να επιτρέπει την εξαγωγή προκαταρκτικών συμπερασμάτων ως προς το αν τα υπό δοκιμασία χαρακτηριστικά του πληθυσμού επαληθεύονται ή χρήζουν επανεξέτασης.

5.3.7 Έλεγχός Λογιστικών Εκτιμήσεων (ΕΕΠ5540).

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή μαρτυρία που να στηρίζει τις λογιστικές εκτιμήσεις που υιοθετήθηκαν.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει μαρτυρία ως προς το αν οι γενόμενες λογιστικές εκτιμήσεις είναι εύλογες, υπό τις περιστάσεις, και, στο βαθμό που τούτο απαιτείται, ότι τα σχετικά στοιχεία, που αφορούν λογιστικές εκτιμήσεις, παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο ελεγκτής οφείλει να υιοθετεί μια από τις εξής προσεγγίσεις (ή συνδυασμό περισσοτέρων της μιας) κατά τον έλεγχο των λογιστικών εκτιμήσεων :

(α) Επισκόπηση και δοκιμασία των διαδικασιών που ακολουθούνται από τη διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού κατά τον ποσοτικό προσδιορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων.

(β) Χρησιμοποίηση ανεξάρτητων εκτιμήσεων για σκοπούς σύγκρισης με εκείνες της διοίκησης.

(γ) Επισκόπηση μεταγενέστερων γεγονότων που επιβεβαιώνουν (ή αναιρούν) την ορθότητα μιας λογιστικής εκτίμησης.

Ο ελεγκτής οφείλει να οδηγείται σε μια τελική αξιολόγηση της λογικότητας των λογιστικών εκτιμήσεων, βασιζόμενος στη γνώση που έχει επί της ελεγχόμενης δραστηριότητας και σε συνδυασμό με την συνέπεια που έχουν οι γενόμενες λογιστικές εκτιμήσεις με τα άλλα στοιχεία που έχουν προκύψει κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου.

5.3.8 Έλεγχος της Επιμέτρησης της Εύλογης Αξίας και της Παράθεσης των Σχετικών Πληροφοριών (ΕΕΠ5545).

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ότι η επιμέτρηση της «εύλογης αξίας » και τα παρατιθέμενα στις οικονομικές

καταστάσεις σχετικά στοιχεία και πληροφορίες είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του πλαισίου των λογιστικών κανόνων που υιοθετήθηκε από τον ελεγχόμενο οργανισμό, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή κατανόηση των ακολουθούμενων από τον ελεγχόμενο οργανισμό διεργασιών για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας και των σχετικών στοιχείων, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, για τους σκοπούς της ανάπτυξης μιας αποτελεσματικής προσέγγισης στον έλεγχο.

Μετά την εξασφάλιση της απαιτούμενης κατανόησης των διεργασιών αυτών, ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει τον εγγενή κίνδυνο και τον κίνδυνο δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας, που σχετίζονται με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και της παράθεσης των σχετικών στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις, ούτως ώστε να προσδιορίσει τη φύση, το χρόνο και την έκταση των ελεγκτικών διαδικασιών.

Ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει το κατά πόσον οι επιμετρήσεις της εύλογης αξίας και τα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά στοιχεία είναι σύμφωνα με το υιοθετηθέν από τον ελεγχόμενο οργανισμό πλαίσιο λογιστικών κανόνων.

Ο ελεγκτής πρέπει να εξασφαλίζει επαρκή μαρτυρία, που να στηρίζει τις προθέσεις της διοίκησης να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη προσέγγιση και την ικανότητα της να το πράξει, όσον αφορά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τον προσδιορισμό των σχετικών στοιχείων που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, μέσα στο επιλεγμένο πλαίσιο λογιστικών κανόνων.

Όταν υπάρχουν εναλλακτικές μέθοδοι επιμέτρησης της εύλογης αξίας, κάτω από το επιλεγμένο πλαίσιο λογιστικών κανόνων, ή όπου δεν προδιαγράφεται η μέθοδος της επιμέτρησης, ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί αν η επιλεγείσα μέθοδος είναι κατάλληλη υπό τις περιστάσεις, μέσα στο πλαίσιο των ακολουθούμενων λογιστικών κανόνων.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξετάζει αν η υιοθετηθείσα μέθοδος επιμέτρησης της εύλογης αξίας ακολουθείται με συνέπεια.

Ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει την ενδεχόμενη ανάγκη χρησιμοποίησης της εργασίας πραγματογνώμονα.

Λαμβάνοντας υπόψη τον εκτιμηθέντα εγγενή κίνδυνο και τον κίνδυνο δυσλειτουργίας των δικλείδων ασφαλείας, ο ελεγκτής οφείλει να υποβάλλει σε δοκιμασία τις επιμετρήσεις της εύλογης αξίας και των σχετικών στοιχείων και πληροφοριών που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις.

Όπου οι ποσοτικοποιήσεις της εύλογης αξίας βασίζονται σε σημαντικές υποθέσεις, που υιοθετήθηκαν από τη διοίκηση για σκοπούς της επιμέτρησης και τον προσδιορισμό των σχετικών στοιχείων που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί την λογικότητα των υποθέσεων αυτών, τόσο κατά περίπτωση όσο και συνολικά.

Ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί αν τα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις στοιχεία και πληροφορίες, σε σχέση με τις επιμετρηθείσες εύλογες αξίες, είναι εκείνα που προδιαγράφονται από το εφαρμοζόμενο πλαίσιο λογιστικών κανόνων. Κατά την αξιολόγηση αυτή, ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει την επάρκεια και την καταλληλότητα της εξασφαλισθείσας ελεγκτικής μαρτυρίας καθώς και τη συνοχή της μαρτυρίας αυτής με τη μαρτυρία που γενικότερα εξασφαλίσθηκε και εκτιμήθηκε μέσα στα πλαίσια του διενεργούμενου ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει έγγραφες παραστάσεις από τη διοίκηση αναφορικά με τη λογικότητα των σημαντικών υποθέσεων που υιοθετήθηκαν κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τον προσδιορισμό των στοιχείων και πληροφοριών, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, και αναφορικά με το ότι οι υποθέσεις αυτές συνάδουν με τις προθέσεις και τη δυνατότητα της διοίκησης να ακολουθήσει συγκεκριμένα σχέδια μελλοντικών ενεργειών, στο βαθμό που άπτονται της εύλογης αξίας.

5.3.9 Συγγενή Πρόσωπα (ΕΕΠ5550).

Ο ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει ελεγκτικές διαδικασίες, που να στοχεύουν στην εξασφάλιση επαρκούς και κατάλληλης ελεγκτικής μαρτυρίας, σε σχέση με τον εντοπισμό και την παράθεση στις οικονομικές καταστάσεις των συγγενών προσώπων και των επιπτώσεων των συναλλαγών με συγγενή πρόσωπα επί των οικονομικών καταστάσεων.

Όπου υπάρχουν ενδείξεις για συναλλαγές με συγγενή πρόσωπα ο ελεγκτής οφείλει να διευρύνει και να επαυξάνει τις ελεγκτικές διαδικασίες, στο βαθμό που τούτο κρίνεται αναγκαίο υπό τις περιστάσεις.

Ο ελεγκτής οφείλει να επισκοπεί τις πληροφορίες που παρέχονται από το διοικητικό συμβούλιο και τα στελέχη του ελεγχόμενου οργανισμού, στις οποίες προσδιορίζονται τα ονόματα των συγγενών προσώπων και πρέπει να εφαρμόζει τις ακόλουθες διαδικασίες για την επιβεβαίωση της πληρότητας των παρασχεθέντων στοιχείων :

(α) να επισκοπεί τα φύλλα εργασίας του ελέγχου της προηγούμενης χρήσεως για τον εντοπισμό γνωστών συγγενών προσώπων,

(β) να επισκοπεί τις διαδικασίες του ελεγχόμενου οργανισμού, που στοχεύουν στον εντοπισμό συγγενών προσώπων,

(γ) να επερωτά για το ενδεχόμενο διασύνδεσης των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των ανωτάτων στελεχών της διοίκησης του οργανισμού με άλλους οργανισμούς,

(δ) να επισκοπεί τα μητρώα μετόχων για τον εντοπισμό των ονομάτων των βασικών μετόχων και να εξασφαλίζει κατάσταση των βασικών μετόχων και των ποσοστών της άμεσης ή έμμεσης συμμετοχής τους στην εταιρεία,

(ε) να επισκοπεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων των γενικών συνελεύσεων των μετόχων και του διοικητικού συμβουλίου ή υποεπιτροπών του διοικητικού συμβουλίου,

(στ) να ερωτά άλλους εμπλεκόμενους στον έλεγχο ελεγκτές ή προηγούμενους ελεγκτές για το ενδεχόμενο να γνωρίζουν άλλα συγγενή πρόσωπα,

(ζ) να επισκοπεί τις φορολογικές δηλώσεις και τυχόν άλλες δηλώσεις που υποβάλλονται στις εποπτεύουσες αρχές.

Αν, κατά την κρίση του ελεγκτή, ο κίνδυνος να παραμείνουν στην αφάνεια πρόσθετα συγγενή πρόσωπα είναι μικρός, δεν απαιτείται η περαιτέρω διερεύνηση του θέματος.

Όπου το υιοθετηθέν πλαίσιο λογιστικών κανόνων απαιτεί την παράθεση στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με τις συναλλαγές και τα υπόλοιπα

λογαριασμών με συγγενή πρόσωπα, ο ελεγκτής οφείλει να ικανοποιηθεί ότι τα παρατιθέμενα στις οικονομικές καταστάσεις στοιχεία και πληροφορίες είναι επαρκή.

Αν ο ελεγκτής αδυνατεί να εξασφαλίσει επαρκή, κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία σε σχέση με τα συγγενή πρόσωπα και τις συναλλαγές με τα πρόσωπα αυτά ή έχει οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι τα στοιχεία και οι πληροφορίες, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, δεν είναι επαρκή, τότε ο ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει ανάλογα την έκθεση ελέγχου.

Διευκρινίζεται ότι «συγγενή πρόσωπα» μπορεί να είναι τόσο τα φυσικά πρόσωπα όσο και τα νομικά πρόσωπα.

5.3.10 Μεταγενέστερα Γεγονότα (ΕΕΠ5560).

Ο ελεγκτής οφείλει να εξετάζει τις επιπτώσεις των μεταγενέστερων της ημερομηνίας του ισολογισμού γεγονότων επί των οικονομικών καταστάσεων και της Έκθεσης ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει ελεγκτικές διαδικασίες, που να στοχεύουν στην εξασφάλιση επαρκούς, κατάλληλης ελεγκτικής μαρτυρίας ότι όλα τα γεγονότα, που έχουν επισυμβεί μέχρι την ημερομηνία της Έκθεσης Ελέγχου, και ενδεχομένως θα επέβαλαν την αναμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων ή την παράθεση σχετικών στοιχείων και πληροφοριών στις οικονομικές καταστάσεις, έχουν εντοπισθεί.

Όταν ο ελεγκτής καθίσταται γνώστης γεγονότων που επηρεάζουν ουσιαδώς τις οικονομικές καταστάσεις, οφείλει να εξετάσει αν τα γεγονότα αυτά έχουν λογιστικοποιηθεί δεόντως και παρατεθεί και επεξηγηθεί επαρκώς στις οικονομικές καταστάσεις.

Στην περίπτωση όπου, μετά την ημερομηνία που φέρει η Έκθεση Ελέγχου αλλά πριν από τη δημοσιοποίηση των οικονομικών καταστάσεων, ο ελεγκτής καθίσταται γνώστης γεγονότων που επηρεάζουν ουσιαδώς τις οικονομικές καταστάσεις, ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει την κατάσταση, να συζητήσει το θέμα με τη διοίκηση και να αποφασίσει περί του πρακτέου, υπό τις περιστάσεις.

Εάν η διοίκηση αρνείται να διαφοροποιήσει τις οικονομικές καταστάσεις (υπό συνθήκες που ο ελεγκτής εκτιμά ότι επιβάλλουν τη διαφοροποίηση) και η Έκθεση

Ελέγχου δεν έχει ακόμη τεθεί στη διάθεση του ελεγχόμενου οργανισμού, ο ελεγκτής οφείλει να διαφοροποιήσει την Έκθεση Ελέγχου ή να διατυπώσει αρνητική γνώμη.

Εάν, μετά την δημοσιοποίηση των οικονομικών καταστάσεων, ο ελεγκτής καθίσταται γνώστης γεγονότων, που είχαν επισυμβεί κατά την ή προ της ημερομηνίας που φέρει η Έκθεση Ελέγχου και τα οποία, εάν ήταν τότε γνωστά, ενδεχομένως θα οδηγούσαν στην διαφοροποίηση της Έκθεσης Ελέγχου, τότε ο ελεγκτής οφείλει να εξετάσει την αναγκαιότητα της επανέκδοσης των οικονομικών καταστάσεων και να συζητήσει το θέμα με τη διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού.

Εάν η διοίκηση συναινέσει στην επανέκδοση των οικονομικών καταστάσεων, η νέα Έκθεση Ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει παράγραφο έμφασης (επισήμανσης) που να παραπέμπει σε σημείωση που περιέχεται στο Προσάρτημα, όπου παρατίθενται, με επάρκεια και σαφήνεια, οι λόγοι που οδήγησαν στην επανέκδοση των οικονομικών καταστάσεων και της προγενέστερα εκδοθείσης Έκθεσης Ελέγχου.

Εάν η διοίκηση δεν συναινεί στην επανέκδοση των οικονομικών καταστάσεων και στο βαθμό που οι ήδη εκδοθείσες και δημοσιοποιηθείσες οικονομικές καταστάσεις περιέχουν θεμελιώδεις ανακρίβειες ή παραλείψεις, ο ελεγκτής οφείλει να δημοσιοποιήσει το πρόβλημα, ενημερώνοντας :

- (α) την εποπτεύουσα αρχή
- (β) την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ)
- (γ) εφόσον πρόκειται περί εισηγμένης εταιρείας, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
- (δ) και το ευρύτερο κοινό, με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης στα έντυπα που δημοσιεύθηκαν οι χρήζουσες την αναμόρφωση οικονομικές καταστάσεις.

Στις περιπτώσεις όπου οι χρήζουσες την αναμόρφωση οικονομικές καταστάσεις διασυνδέονται με την προσφορά μετοχών ή άλλων αξιογράφων στο ευρύ επενδυτικό κοινό, ο ελεγκτής οφείλει να επιζητήσει άμεσα νομική αρωγή ως προς το πρακτέον και παράλληλα να ενημερώσει τις προαναφερόμενες εποπτικές αρχές, ώστε να προσδιορισθούν οι ενδεδειγμένες ενέργειες για την προστασία του επενδυτικού κοινού.

Διευκρινίζεται ότι μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ισολογισμού γεγονότα, που συνθέτουν το αντικείμενο του ΕΕΠ 5560, είναι τα γεγονότα που έχουν επισυμβεί μετά την ημερομηνία του ισολογισμού και επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις.

Τα γεγονότα αυτά προσδιορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 10 «Γεγονότα την Ημερομηνία του Ισολογισμού», που υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

5.3.11 Δυνατότητα Συνέχισης της Δραστηριότητας /των Εργασιών (ΕΕΠ5570).

Κατά τον σχεδιασμό και την εκτέλεση ελεγκτικών διαδικασιών και κατά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των διεργασιών αυτών, ο ελεγκτής οφείλει να εξετάζει αν υπάρχουν γεγονότα ή συνθήκες που δημιουργούν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας / των εργασιών του ελεγχόμενου οργανισμού.

Αν εντοπισθούν τέτοια γεγονότα ή συνθήκες, ο ελεγκτής – πέραν της εφαρμογής των διαδικασιών που παρατίθενται κατωτέρω - οφείλει να εξετάσει την ενδεχόμενη επίδραση των γεγονότων ή των συνθηκών αυτών επί του ελεγκτικού κινδύνου.

Ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει την εκτίμηση της διοίκησης σχετικά με τη δυνατότητα του ελεγχόμενου οργανισμού να συνεχίσει τις δραστηριότητες και της εργασίες του.

Κατά την αξιολόγηση αυτή, ο ελεγκτής πρέπει να χρησιμοποιεί το χρονικό πλαίσιο που προδιαγράφει από το υιοθετηθέν, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, πλαίσιο λογιστικών κανόνων. Αν το χρησιμοποιούμενο από τη διοίκηση χρονικό πλαίσιο καλύπτει χρονικό διάστημα μικρότερο των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, ο ελεγκτής υποχρεούται να ζητήσει από τη διοίκηση να προεκτείνει τις εκτιμήσεις της, ώστε να καλύψει χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, ο ελεγκτής υποχρεούται να ζητήσει από τη διοίκηση να προεκτείνει τις εκτιμήσεις της, ώστε να καλύψει χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Ο ελεγκτής οφείλει να θέσει στη διοίκηση το ερώτημα αν γνωρίζει γεγονότα ή συνθήκες, τα οποία πιθανολογεί η διοίκηση ότι θα επισυμβούν ή θα προκύψουν και τοποθετούνται πέραν του χρονικού ορίζοντα που χρησιμοποιήθηκε, και θα μπορούσαν να θέσουν σε σοβαρή αμφιβολία τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας του ελεγχόμενου οργανισμού.

Στην περίπτωση που έχουν εντοπισθεί γεγονότα ή συνθήκες που θα μπορούσαν να θέσουν σε σοβαρή αμφιβολία τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας του ελεγχόμενου οργανισμού, ο ελεγκτής οφείλει :

(α) να επισκοπήσει τα σχέδια της διοίκησης για μελλοντικές ενέργειες, που στοχεύουν στην ενίσχυση της δυνατότητας της συνέχισης της δραστηριότητας του οργανισμού.

(β) να συλλέξει πρόσθετη, επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία, ώστε να επιβεβαιώσει ή να διαλύσει την αβεβαιότητα, και

(γ) να επιζητήσει την εξασφάλιση έγγραφων παραστάσεων της διοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά της σχέδια.

Βασιζόμενος στην εξασφαλισθείσα ελεγκτική μαρτυρία, ο ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει αν, κατά την κρίση του, υπάρχει σοβαρή αμφιβολία ως προς τη δυνατότητα συνέχισης των δραστηριοτήτων του οργανισμού, η οποία προκύπτει είτε από μεμονωμένα περιστατικά ή συνθήκες είτε από τη συσσωρευτική επίδραση διαφόρων περιστατικών ή συνθηκών.

Αν η παράθεση των δεδομένων στις οικονομικές καταστάσεις είναι επαρκής, ο ελεγκτής δεν θα πρέπει να διατυπώσει γνώμη με «εξαίρεση» αλλά να διαφοροποιήσει την έκθεση ελέγχου με την προσθήκη παραγράφου έμφασης (επισήμανσης) της ύπαρξης ουσιώδους αβεβαιότητας, που σχετίζεται με τα γεγονότα ή συνθήκες, που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα της συνέχισης της δραστηριότητας του οργανισμού και να επισημάνει την ύπαρξη σχετικής σημείωσης στο Προσάρτημα, όπου παρατίθενται και επεξηγούνται τα δεδομένα που έχουν προκαλέσει την αβεβαιότητα.

5.3.12 Παραστάσεις της Διοίκησης (ΕΕΠ5580).

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει τις παραστάσεις της διοίκησης, όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή ελεγκτική μαρτυρία ότι η διοίκηση αναγνωρίζει τις ευθύνες της σε σχέση με τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, κατά τρόπο που να απεικονίζουν με πληρότητα και σαφήνεια την οικονομική θέση της εταιρείας και τα αποτελέσματα των εργασιών της καθώς και μεταβολές των ιδίων

κεφαλαίων και τις ταμειακές ροές της χρήσεως, σύμφωνα με το συγκεκριμένο λογιστικό πλαίσιο (σώμα λογιστικών κανόνων) που υιοθετήθηκε. Πριν από την έκδοση της έκθεσης ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να βεβαιωθεί ότι οι οικονομικές καταστάσεις έχουν δεόντως εγκριθεί από τα εντεταλμένα εκτελεστικά όργανα του ελεγχόμενου οργανισμού.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει εγγράφως τις παραστάσεις εκείνες της διοίκησης, που έγιναν στα πλαίσια του διενεργούμενου ελέγχου και κρίνονται σημαντικές, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις εκείνες όπου άλλου είδους ελεγκτική μαρτυρία λογικά δεν μπορεί να υπάρξει.

Αν οι παραστάσεις της διοίκησης έρχονται σε σύγκρουση με άλλα στοιχεία ελεγκτικής μαρτυρίας, ο ελεγκτής οφείλει να διερευνήσει το θέμα και, όπου τούτο ενδείκνυται, ο ελεγκτής οφείλει να αναθεωρήσει την αξιοπιστία των παραστάσεων της διοίκησης.

Αν η διοίκηση αρνείται να παράσχει τις παραστάσεις, που ο ελεγκτής κρίνει αναγκαίες, η άρνηση συνθέτει περιορισμό του εύρους του ελέγχου και ο ελεγκτής οφείλει, ανάλογα με τη σημαντικότητα του θέματος, είτε να διαφοροποιήσει την έκθεση ελέγχου, είτε να αρνηθεί την έκφραση γνώμης. Δεδομένων των ευθυνών της διοίκησης, η προσχηματική προβολή νομικών κωλυμάτων για την παροχή των παραστάσεων, είτε από πλευράς της διοίκησης είτε από πλευράς των νομικών της συμβούλων, δεν συνθέτει πραγματικό και επαρκή λόγο για την μη παροχή των επίζητούμενων παραστάσεων.

5.4 ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΙΤΩΝ.

5.4.1 Χρησιμοποίηση της Εργασίας Άλλου Ελεγκτή (ΕΕΠ6600).

Σε σχέση με τις εκδιδόμενες εκθέσεις ελέγχου, ο υπογράφων την έκθεση ελέγχου ελεγκτής και η ελεγκτική εταιρεία στην οποία είναι ενταγμένος φέρουν συνολικά την ευθύνη του διενεργούντος ελέγχου, ανεξάρτητα αν κατά τη διεκπεραίωση του ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν και άλλοι ελεγκτές.

Όπου ο κύριος (προεξάρχων) ελεγκτής χρησιμοποιεί την εργασία ενός άλλου ελεγκτή, ο κύριος (προεξάρχων) ελεγκτής οφείλει να προσδιορίζει την επίδοση της εργασίας του άλλου ελεγκτή επί του ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξετάζει αν η δική του συμμετοχή είναι επαρκής ώστε να του επιτρέπει να ενεργεί ως ο κύριος ελεγκτής.

Όταν σχεδιάζεται η χρησιμοποίηση της εργασίας άλλου ελεγκτή, ο κύριος ελεγκτής οφείλει να εκτιμήσει την επαγγελματική πληρότητα του άλλου ελεγκτή, μέσα στα πλαίσια του επιτελούμενου συγκεκριμένου έργου.

Ο κύριος ελεγκτής οφείλει να εφαρμόσει διαδικασίες που θα του επιτρέψουν να εξασφαλίσει επαρκή, κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ότι η εργασία του άλλου ελεγκτή είναι επαρκής για τους σκοπούς του κύριου (προεξάρχοντος) ελεγκτή, μέσα στα πλαίσια του επιτελούμενου συγκεκριμένου έργου.

Ο κύριος ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει τα ευρήματα του άλλου ελεγκτή.

Ο άλλος ελεγκτής, γνωρίζοντας το πλαίσιο εντός του οποίου ο κύριος ελεγκτής θα χρησιμοποιήσει την εργασία του άλλου ελεγκτή, οφείλει να συνεργάζεται με τον κύριο ελεγκτή.

Στο προδιαγραφόμενο πλαίσιο ευθύνης του προεξάρχοντα ελεγκτή, που απαιτεί τη συνεργασία του άλλου ελεγκτή, η αποδοχή της εντολής του ελέγχου από τον άλλο ελεγκτή τεκμηριώνει τη συναίνεση του άλλου ελεγκτή να συνεργασθεί απρόσκοπτα με τον προεξάρχοντα ελεγκτή και να του παράσχει ακώλυτη πρόσβαση στα φύλλα εργασίας του έργου που έχει επιτελέσει.

Όταν ο κύριος ελεγκτής οδηγείται στο συμπέρασμα ότι η εργασία του άλλου ελεγκτή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί γιατί είναι ανεπαρκής και ο κύριος ελεγκτής δεν μπόρεσε να εφαρμόσει επαρκείς πρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες σε σχέση με τα οικονομικά δεδομένα του συστατικού στοιχείου που ελέγχεται από τον άλλον ελεγκτή, ο κύριος ελεγκτής οφείλει να διατυπώσει διαφοροποιημένη γνώμη ή να προχωρήσει στην άρνηση γνώμης, με το αιτιολογικό ότι υπήρξε περιορισμός του εύρους του ελέγχου.

Όπου ο κύριος ελεγκτής υιοθετεί τέτοια θέση, τότε οφείλει να το δηλώσει (στο πιστοποιητικό) ευκρινώς, παρέχοντας ένδειξη του μεγέθους του μέρους των οικονομικών καταστάσεων που ελέγχθηκαν από τον άλλο ελεγκτή.

5.4.2 Αξιοποίηση Του Έργου Των Εσωτερικών Ελεγκτών (ΕΕΠ6610).

Ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει τις δραστηριότητες των εσωτερικών ελεγκτών του ελεγχόμενου οργανισμού και τις επιδράσεις που ενδέχεται να έχουν επί των διαδικασιών του ελέγχου.

Ο «εξωτερικός» ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίσει επαρκή κατανόηση των διαδικασιών του εσωτερικού ελέγχου, για σκοπούς σχεδιασμού του ελέγχου και της ανάπτυξης μιας αποδοτικής προσέγγισης στον έλεγχο.

Κατά τον σχεδιασμό του ελέγχου, ο «εξωτερικός» ελεγκτής πρέπει να προχωρήσει σε μια προκαταρκτική αξιολόγηση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου, στο βαθμό που διαφαίνεται ότι ο εσωτερικός έλεγχος θα μπορούσε να διασυνδεθεί με τον έλεγχο για την «κάλυψη» ορισμένων «περιοχών» των οικονομικών καταστάσεων.

Όταν ο ελεγκτής προτίθεται να αξιολογήσει συγκεκριμένη εργασία των εσωτερικών ελεγκτών, ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογήσει και να υποβάλει τη συγκεκριμένη εργασία σε δοκιμασία, ώστε να επιβεβαιώσει την επάρκεια της για τους σκοπούς του ελέγχου.

5.4.3 Χρησιμοποίηση της Εργασίας Πραγματογνώμονα (ΕΕΠ6620).

Κατά τη χρησιμοποίηση της εργασίας πραγματογνώμονα, ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ότι η εργασία αυτή είναι επαρκής για τους σκοπούς του ελέγχου.

Όταν σχεδιάζεται η χρησιμοποίηση της εργασίας πραγματογνώμονα, ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί την επαγγελματική πληρότητα του πραγματογνώμονα.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει επαρκή και κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ότι το εύρος της εργασίας του πραγματογνώμονα είναι επαρκές για τους σκοπούς του ελέγχου.

Ο ελεγκτής οφείλει να αξιολογεί την καταλληλότητα της εργασίας του πραγματογνώμονα ως ελεγκτικής μαρτυρίας, στα πλαίσια της αξιολόγησης της διατυπούμενης στις οικονομικές καταστάσεις θέσεως της διοίκησης.

Αν τα αποτελέσματα της εργασίας του πραγματογνώμονα δεν παρέχουν επαρκή, κατάλληλη ελεγκτική μαρτυρία ή αν τα αποτελέσματα αυτά δεν συνάδουν με άλλα στοιχεία που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να επιλύσει το πρόβλημα.

Στις περιπτώσεις όπου εκδίδεται έκθεση ελέγχου χωρίς διαφοροποιήσεις, ο ελεγκτής δεν πρέπει να μνημονεύει στο πιστοποιητικό ελέγχου την εργασία και τα πορίσματα του πραγματογνώμονα.

5.5 ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ.⁶

5.5.1 Η Έκθεση Έλεγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων (ΕΕΠ7700).

Ο ελεγκτής οφείλει να επισκοπήσει και να αξιολογήσει τα ευρήματα του ελέγχου και τα αντληθέντα συμπεράσματα από την επιτελεσθείσα ελεγκτική εργασία και να τα χρησιμοποιήσει ως βάση για τη διατύπωση της γνώμης του επί των οικονομικών καταστάσεων.

Ο ελεγκτής οφείλει να διατυπώσει εγγράφως και κατά τρόπο σαφή τη γνώμη του επί των οικονομικών καταστάσεων στην ολότητα τους.

Πέραν της υποχρέωσης του αυτής, ο Ελεγκτής μπορεί να κληθεί να εκφράσει τη γνώμη του και σε άλλα θέματα. Στην τελευταία αυτή περίπτωση ο Ελεγκτής θα πρέπει να διατυπώσει τη γνώμη του επί των άλλων θεμάτων είτε σε ξεχωριστή Έκθεση είτε σε ξεχωριστή παράγραφο της Έκθεσης του Ελέγχου ή Επισκόπησης.

Ο ελεγκτής οφείλει να διατυπώσει την γνώμη του στην Έκθεση ελέγχου. Η απλή παράθεση στην Έκθεση Ελέγχου των ευρημάτων του ελέγχου δεν συνιστά διατύπωση γνώμης.

Ο ελεγκτής οφείλει να χρονολογήσει την Έκθεση Ελέγχου του με την ημερομηνία της ουσιαστικής ολοκλήρωσης του διενεργηθέντος ελέγχου.

Δεδομένης της υποχρέωσης του ελεγκτή να γνωμοδοτήσει επί των οικονομικών καταστάσεων, που έχουν συνταχθεί από τη διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού, η χρονολόγηση της Έκθεσης Ελέγχου ή της Έκθεσης Επισκόπησης πάντοτε έπεται της ημερομηνίας έγκρισης και υπογραφής των οικονομικών καταστάσεων από τη διοίκηση

⁶ ΦΕΚ αριθ. 1589/22/10/2004

του ελεγχόμενου οργανισμού. Η έκδοση της έκθεσης Ελέγχου ή της Έκθεσης Επισκόπησης πριν από την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων από τη διοίκηση του ελεγχόμενου οργανισμού συνιστά ιδιαίζοντας ανεπαρκή εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ελεγκτή.

5.5.2 ΚΟΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ:

- Τίτλος της έκθεσης
- Αποδέκτης της έκθεσης
- Εισαγωγική παράγραφος
  1. Προσδιορισμός των ελεγχθεισών οικονομικών καταστάσεων
  2. Συνοπτικός προσδιορισμός των ευθυνών της διοίκησης και των ελεγκτών
- Προσδιορισμός του εύρους του πεδίου του ελέγχου (παράγραφος περιγράφουσα τη φύση του ελέγχου.)
  1. Αναφορά στα Ελληνικά και στα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα
  2. Συνοπτική περιγραφή του ελεγκτικού έργου
- Παράγραφος διατύπωσης του συμπεράσματος του ελέγχου
  1. Αναφορά στα Λογιστικά Πρότυπα βάσει των οποίων έχουν συνταχθεί οι ελεγχθείσες οικονομικές καταστάσεις
  2. Διατύπωση της γνώμης του ελεγκτή επί των οικονομικών καταστάσεων
- Χρονολόγηση (ημερομηνία) της έκθεσης
- Διεύθυνση του ελεγκτή
- Ονοματεπώνυμο (υπογραφή) του ελεγκτή
- ΑΜ ΣΟΕΑ του ελεγκτή
- Όνομα της ελεγκτικής εταιρείας (την οποία δεσμεύει ο ελεγκτής)
- ΑΜ ΣΟΕΑ της ελεγκτικής εταιρείας.

5.5.3 ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα ΕΕΠ παραθέτουν σχέδια εκθέσεων ελέγχου τα οποία είναι πλέον υποχρεωτικά για τους ελεγκτές.

Η έκθεση χωρίς παρατηρήσεις (επιφυλάξεις) χωρίζεται σε τρεις παραγράφους: στην πρώτη παράγραφο αναφέρεται η υπό έλεγχο εταιρεία και χρήση, καθώς και η ευθύνη του ελεγκτού και της διοίκησης.

Στην δεύτερη παράγραφο περιγράφει την εργασία που διενήργησε ο ελεγκτής και η τρίτη το αποτέλεσμα της εργασίας, δηλαδή της έκφρασης γνώμης του ελεγκτή. Οποιοσδήποτε παρατηρήσεις (εξαιρέσεις /επιφυλάξεις) αναφέρονται μεταξύ της δεύτερης και της τρίτης παραγράφου. Τα ΕΕΠ προβλέπουν πέντε τύπους εκθέσεων, ως εξής:

- I. Έκθεση ελέγχου με *σύμφωνη γνώμη*, όπου ο ελεγκτής γνωμοδοτεί ότι οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική κατάσταση της εταιρείας κατά την ημερομηνία ισολογισμού.
- II. *Σύμφωνη γνώμη* αλλά με αναφορά σε θέματα που ΔΕΝ επηρεάζουν τη γνώμη του ελεγκτή, δηλαδή δεν διατυπώνεται επιφύλαξη / παρατήρηση ως προς τα συμπεράσματα του ελέγχου. Για παράδειγμα, η αβέβαιη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας της επιχείρησης.
- III. *Σύμφωνη γνώμη με εξαίρεση* τις περιπτώσεις όπου:
  - (α) Υπάρχει αντικειμενικός ή υποκειμενικός περιορισμός στην εργασία του ελεγκτή. Σε αυτήν την περίπτωση, ο ελεγκτής αναφέρει ότι δεν μπορεί να προσδιορίσει τις επιπτώσεις που ενδεχομένως θα προέκυπταν εάν είχε διενεργήσει τον απαιτούμενο έλεγχο.
  - (β) Υπάρχει σημαντικό λάθος στις οικονομικές καταστάσεις, π.χ. ελλιπή πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Σε αυτήν την περίπτωση, ο ελεγκτής θα αναφέρει ότι, με εξαίρεση τις επιπτώσεις στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση των συγκεκριμένων ποσών, οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται ακριβοδίκαια.
- IV. *Αρνηση Γνώμης* – ο ελεγκτής αναφέρει ότι δεν είναι σε θέση να εκφέρει γνώμη, λόγω π.χ. σημαντικού περιορισμού που επιβάλλεται αντικειμενικά ή

υποκειμενικά στην εργασία του ή λόγω της κακής κατάστασης των βιβλίων ή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας.

- V. *Διατύπωση αρνητικής γνώμης* —ο ελεγκτής γνωμοδοτεί ότι οι οικονομικές καταστάσεις δεν απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική κατάσταση της εταιρείας, λόγω π.χ. ιδιαίτερα σημαντικού λάθους ή παράλειψης.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο παρελθόν η παρατήρηση (εξάιρεση) των Ορκωτών Ελεγκτών ουσιαστικά αγνοείτο από τις εποπτικές αρχές, ενώ, πρόσφατα, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ανέφερε ότι άρνηση γνώμης ή διατύπωση αρνητικής γνώμης αυτόματα θα οδηγήσει στην αναστολή διαπραγμάτευσης των μετόχων της εταιρείας. Επίσης λοιπές διατυπώσεις εξαιρέσεως θα πρέπει να εξηγηθούν ικανοποιητικά από τις επιχειρήσεις.

5.6 Ανάγκη δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου σώματος ελεγκτικών κανόνων.

Πρόθεση και επιδίωξη της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ελλήνων ελεγκτών είναι η διενέργεια ελέγχων που να ανταποκρίνονται σε προδιαγραφές διεθνούς παραδοχής. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν υπάρχει μια κοινή συναντίληψη ως προς το τι συνθέτει «επαρκή έλεγχο». Τούτο είναι απαραίτητο και για την άσκηση, κατά τρόπο δίκαιο και αντικειμενικό, ποιοτικού ελέγχου επί του έργου των ελεγκτών. Το ελεγκτικό έργο μπορεί να επιμετρηθεί και να αξιολογηθεί μόνο με την ύπαρξη ενός «μέτρου». Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (ΕΕΠ) στοχεύουν, ακριβώς, στο να βοηθήσουν τους ελεγκτές στο να επιτελέσουν το έργο τους κατά τρόπο ικανοποιητικό και στο να επιτρέψουν την αξιολόγηση του επιτελούμενου έργου κατά τρόπο δίκαιο και αντικειμενικό.

Όπως επιτάσσει η Ελληνική νομοθεσία (άρθρο 137 του Ν.2190/1920), τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (ΕΕΠ) έχουν διαμορφωθεί στα πλαίσια που προδιαγράφονται από τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants) και πρόθεση είναι να μεταβάλλονται ώστε να εξασφαλίζεται η συνεχής συμμόρφωση τους με τα πρότυπα αυτά, με προεξάρχοντα γνώμονα τη συμμόρφωση με τις αποφάσεις των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα συνθέτουν ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο σώμα κανόνων, που διέπει τους διενεργούμενους από τα μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών λογιστών (ΣΟΕΛ) οικονομικούς ελέγχους στην Ελλάδα ανεξαρτήτως του εάν οι έλεγχοι αυτοί είναι υποχρεωτικοί ή έχουν προαιρετικό χαρακτήρα.

Όπως προαναφέρθηκε, η καθολική αναγνώριση και παραδοχή των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων προϋποθέτει και συνεπάγεται τη συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων στο διεθνή χώρο και, ιδιαίτερα, στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη προσαρμογή των προτύπων στις εξελίξεις αυτές.

Με το έργο αυτό και την ευθύνη της διενέργειας των αναγκαίων προσαρμογών είναι επιφορτισμένη η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), συνεπικουρούμενη από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ).

Η πρόθεση των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προχωρήσουν στην υιοθέτηση των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων (ΔΕΠ), κατά τρόπο ανάλογο των υιοθετηθέντων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ), είναι ήδη προφανής.

Με τούτο ως δεδομένο, σε συνδυασμό με τις επιταγές της Ελληνικής νομοθεσίας (άρθρο 137 του Ν2190/1920) και το γεγονός ότι τα Διεθνή ελεγκτικά Πρότυπα συνθέτουν το μόνο ολοκληρωμένο σώμα ελεγκτικών κανόνων που τυγχάνει διεθνούς αναγνώρισης και παραδοχής, οδήγησε την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων στην άμεση υιοθέτηση του συνόλου των γενικών αρχών επί των οποίων είναι εδραιωμένα τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα, όπως προσδιορίζονται στα ίδια τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα με έντονα στοιχεία.

Πρόθεση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων είναι η σταδιακή περαιτέρω (λεπτομερειακή) ανάπτυξη των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων, μέσα στα πλαίσια των σχετικών εξελίξεων στο ευρύτερο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως κάθε σώμα κανόνων, τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα επιδέχονται βελτιώσεις, τόσο από πλευράς του ουσιαστικού τους περιεχομένου όσο και από πλευράς φραστικής διατύπωσης και μορφολογικής παρουσίασης. Δεδομένων, όμως, των διατάξεων του άρθρου 137 του Ν2190/1920, οι επιτρεπόμενες τροποποιήσεις περιορίζονται σε εκείνες που συνάδουν με τους κανόνες που προδιαγράφονται από τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants- IFAC).

Κατά το μεταβατικό αυτό στάδιο, στους ελεγκτές παρέχεται η δυνατότητα της επικουρικής επίκλησης των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων, είτε για σκοπούς ερμηνείας είτε για σκοπούς συμπλήρωσης των Ελληνικών Ελεγκτικών Προτύπων.

Η επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων κρίνει ότι η παροχή στους ελεγκτές της δυνατότητας της επικουρικής επίκλησης των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων θα βοηθήσει και θα συνδράμει στη σταδιακή εξοικείωση τους με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα και κατ' αυτόν τον τρόπο, θα προλειάνει την πλήρη και ολοκληρωτική εφαρμογή τους, γεγονός που επιβάλλεται και από την υπό διαμόρφωση Οδηγία της ΕΕ για τους ελέγχους των οικονομικών μονάδων

Θα πρέπει να τονίσουμε τα παρόντα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα δεν καλύπτουν τους κανόνες δεοντολογίας των ελεγκτών. Μέχρι τη διαμόρφωση και υιοθέτηση ενός ολοκληρωμένου Κώδικα Δεοντολογίας, συνεχίζουν να ισχύουν οι κανόνες δεοντολογίας που προδιαγράφονται από τον Κανονισμό Επαγγελματικής Δεοντολογίας των μελών του ΣΟΕΛ που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 364β/7 Μαΐου 1997 κατά την έκταση που το περιεχόμενο του Κανονισμού αυτού δεν είναι αντίθετο με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ :6**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΑ Δ.Λ.Π**

Τελευταία, είμαστε μάρτυρες της προσπάθειας των εισηγμένων εταιρειών και των θυγατρικών τους να εφαρμόσουν τα Δ.Λ.Π ή τα Δ.Π.Χ.Π ενώ, σε αρκετές περιπτώσεις, φαίνεται ότι δεν έχει προηγηθεί επαρκής σχετική προετοιμασία. Μια προετοιμασία, στην οποία εν πρώτοις θα πρέπει να συμμετέχουν οι διοικήσεις των εταιρειών, δεδομένου ότι στις νέες σημαντικές έννοιες που έρχονται με τα Δ.Λ.Π είναι και αυτή των «εκτιμήσεων της διοίκησης». Συγκεκριμένα, οι εκτιμήσεις της διοίκησης, στις οποίες γίνεται αναφορά σε αρκετά σημεία των Δ.Λ.Π, σε συνδυασμό με τις προθέσεις της, αποτελούν τη βάση για σημαντικότερους υπολογισμούς μεγεθών, που επηρεάζουν ουσιωδώς τόσο την περιουσιακή διάρθρωση των εταιρειών (ισολογισμό) όσο και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας τους (αποτελέσματα χρήσεως).

Το έργο της μετάβασης στα Δ.Λ.Π καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικό, όχι μόνο επειδή απαιτεί λογιστικές εγγραφές μετατροπής και ενδεχομένως και μηχανογραφικές προσαρμογές για τη διαθεσιμότητα των απαιτούμενων στοιχείων, αλλά και επειδή τα οικονομικά μεγέθη που εμφανίζονται ή θα γνωστοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις, σε αρκετές περιπτώσεις θα δρομολογηθούν και επιχειρηματικές αποφάσεις. Ίσως μάλιστα να υπάρξουν και εταιρείες όπου να προκύπτει από την αξιολόγηση και ανάλυση των κατά Δ.Λ.Π οικονομικών καταστάσεων τους ότι δημιουργούνται σημαντικές ευκαιρίες ή ίσως σημαντικά προβλήματα, που να αγγίζουν ίσως και τη βιωσιμότητα τους. και, βεβαίως, διοικήσεις και ελεγκτές οφείλουν να είναι ουσιωδώς παρόντες.

Ο ρόλος των εσωτερικών ελεγκτών στην εργασία μετάβασης στα Δ.Λ.Π όχι μόνο μπορεί, αλλά πρέπει να είναι σημαντικός. Θα ήταν εσφαλμένος ο ισχυρισμός ότι η ελεγκτική (προληπτική ή κατασταλτική) ενασχόληση με το θέμα της μετάβασης στα Δ.Λ.Π δεν εμπίπτει στο εύρος των εργασιών του εσωτερικού ελεγκτή. Εξάλλου, η διαδικασία εφαρμογής των Δ.Λ.Π ή μετατροπής των στοιχείων σε Δ.Λ.Π είναι μια διαδικασία η οποία στις περισσότερες επιχειρήσεις περικλείει σημαντικούς κινδύνους. Συνεπώς, μια ανάλυση και εκτίμηση των κινδύνων (βασικό βήμα για την επαγγελματική διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου) οπωσδήποτε βάζει σε σημαντική ελεγκτική προτεραιότητα το θέμα της μετάβασης στα Δ.Λ.Π. για διευκόλυνση του

έργου των εσωτερικών ελεγκτών, ώστε όχι μόνο να είναι παρόντες, αλλά και να συμβάλλουν αποτελεσματικά, συνιστάται να καταρτίζεται ένα ερωτηματολόγιο – πρόγραμμα ελέγχου, που μπορεί να αποτελεί τη βάση για το ελεγκτικό έργο. Υπάρχουν βεβαίως σημαντικές διαφορές μεταξύ των εταιρειών και πρέπει να προσαρμόζεται κατάλληλα ένα τέτοιο ερωτηματολόγιο, με τα δεδομένα της εταιρείας και του ομίλου, κατά την κρίση του εσωτερικού ελεγκτή και αυτών που επιβλέπουν την εργασία του (διοίκηση ή επιτροπή ελέγχου).

Σε κάθε περίπτωση πάντως, πρέπει να διασφαλίζεται ότι στο πρόγραμμα ελέγχου θα έχουν συμπεριληφθεί ενέργειες ελέγχου των βασικών σημείων σχετικά με (α) το σαφή και έγκαιρο προγραμματισμό των ενεργειών σε όλο το εύρος της εταιρείας και του ομίλου, με στόχο να υπάρξει επιτυχία, αλλά και να είναι δυνατή η εκ των υστέρων αξιολόγηση των εργασιών, (β) τη λήψη των κατάλληλων εγκρίσεων για τις ενέργειες που αφορούν τη μετάβαση στα Δ.Λ.Π και (γ) την πλήρη και σαφή τεκμηρίωση των εργασιών που εκτελούνται από όλους τους εμπλεκόμενους. Και όλα αυτά σε επίπεδο ομίλου.

Βεβαίως, σε περίπτωση σφαλμάτων, αποτυχιών ή άστοχων γενικά ενεργειών, πρέπει να είναι δυνατόν να αποδοθούν σωστά οι ευθύνες. Τουλάχιστον θα είναι φρόνιμο οι εσωτερικοί ελεγκτές να έχουν φροντίσει, αφού μπορούν, να διασφαλίσουν – μέσω της ευκρινούς και αποτελεσματικής δίκης τους συμμετοχής στην όλη διαδικασία μετάβασης στα Δ.Λ.Π - ότι αυτοί θα έχουν περιορίσει το δικό τους μερίδιο ευθύνης, αλλά ταυτόχρονα θα έχουν συμβάλει αποτελεσματικά στην καλύτερη δυνατή και επωφελή για την εταιρεία εφαρμογή των Δ.Λ.Π. όπως σε όλες τις περιπτώσεις ελέγχου οικονομικών καταστάσεων, οι ορκωτοί ελεγκτές καλούνται να εκφράσουν τη γνώμη τους στις συντασσόμενες οικονομικές καταστάσεις, επιτελώντας την εργασία τους με βάση συγκεκριμένα επαγγελματικά πρότυπα. Ιδιαίτερα στην προκειμένη περίπτωση των Δ.Λ.Π, με δεδομένα τα «κενά» γνώσης και εμπειριών, ο ρόλος των ορκωτών ελεγκτών αναδεικνύεται σε ιδιαίτερα σημαντικό για την ορθή εφαρμογή των Δ.Λ.Π, αφενός προς την κατεύθυνση ενημέρωσης ή και «πίεσης» προς τις διοικήσεις να συμμετέχουν στο μέτρο που του αναλογεί, επιδεικνύοντας τις δέουσες πρακτικές και αφετέρου προς την κατεύθυνση της επικράτησης ομοιόμορφων κανόνων, μεταξύ των εταιρειών. Σχετικά με το θέμα της γνωστικής επάρκειας των ορκωτών ελεγκτών σε θέματα Δ.Λ.Π, αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το ποιοι έχουν εκλεγεί ως ελεγκτές σε εισηγμένες εταιρείες και στις θυγατρικές τους, καθώς και από το μέγεθος

και τη φύση της πρότερης εμπειρίας τους από ελέγχους οικονομικών καταστάσεων που έχουν σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π ή άλλα πρότυπα.

Σύμφωνα με τα διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα, μεταξύ άλλων, «...ο ορκωτός ελεγκτής πρέπει να λάβει υπόψη του τις δραστηριότητες του εσωτερικού ελεγκτή και την επίδραση του, αν υπάρχει, στις διαδικασίες εξωτερικού ελέγχου...», χωρίς αυτό να σημαίνει ότι μπορεί να μειωθεί η αποκλειστική ευθύνη του ορκωτού ελεγκτή ως προς την έκφραση της ελεγκτικής γνώμης. Περαιτέρω, η από μέρους του ορκωτού ελεγκτή επαρκή κατανόηση των δραστηριοτήτων του εσωτερικού ελέγχου μπορεί κατά τα Δ.Ε.Π να έχει ως αποτέλεσμα «την τροποποίηση του είδους, της επιλογής του χρόνου και της έκτασης των διαδικασιών εξωτερικού ελέγχου». Υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι οι δραστηριότητες του εσωτερικού ελέγχου διενεργούνται με βάση κάποια ουσιαστικά κριτήρια σχετικά με «...την οργανωτική κατάσταση, το πεδίο λειτουργίας, την τεχνική ικανότητα των εσωτερικών ελεγκτών και την επίδειξη της δέουσας επαγγελματικής επιμέλειας από μέρους του...».

Ιδιαίτερα στη δύσκολη εργασία εφαρμογής των Δ.Λ.Π, εκτιμάται ότι η συνεργασία του εσωτερικού ελεγκτή με τον εξωτερικό ελεγκτή είναι απαραίτητη. Κοινός στόχος (και βέβαια όχι μόνος στόχος του εσωτερικού ελεγκτή) είναι η αξιοπιστία των συντασσόμενων οικονομικών καταστάσεων. Με δεδομένη τη δυσχέρεια στην εφαρμογή των Δ.Λ.Π, φαίνεται ότι ο ορκωτός ελεγκτής πρέπει να δώσει αυξημένη βαρύτητα στο έργο των εσωτερικών ελεγκτών (όσων δηλαδή από τους εσωτερικούς ελεγκτές έχουν ουσιαστικά εμπλακεί στο έργο της εφαρμογής των Δ.Λ.Π).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ:7**ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ Δ.Λ.Π.****7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Σκοπός της λογιστικής, κατά τις σύγχρονες αντιλήψεις, είναι η παροχή πληροφοριών χρήσιμων για τη λήψη αποφάσεων, η υλοποίηση των οποίων συμβάλλει στην άνοδο της κοινωνικής ευημερίας. Η λογιστική καλείται στις μέρες μας να δίνει πληροφοριακά στοιχεία σε πολλές κοινωνικές ομάδες και φορείς, όπως στις διοικήσεις των επιχειρήσεων, στους μετόχους, στους πιστωτές, στους εργαζόμενους στις επιχειρήσεις, στους καταναλωτές, στο Κράτος που επεμβαίνει στις δραστηριότητες των επιχειρήσεων και γενικότερα σε χρήστες που βρίσκονται στο εξωτερικό περιβάλλον της.

Η λογιστική *σωρεύει, αναλύει, προσδιορίζει ποσοτικά, ταξινομεί και συνοψίζει* τα άπειρα σε αριθμό και πολυσύνθετα στη φύση τους λογιστικά γεγονότα, των οποίων συνοπτικά πληροφοριακά στοιχεία αποκαλύπτει στους ενδιαφερομένους με τις οικονομικές καταστάσεις, που είναι, το τελικό προϊόν της λογιστικής διαδικασίας. Μιας διαδικασίας που διεξάγεται σύμφωνα με τις *παραδεγμένες λογιστικές αρχές*, δηλαδή τους κανόνες, τις συνήθειες και τις διαδικασίες που είναι παραδεγμένες από τη λογιστική πρακτική σε ορισμένο χρόνο.

7.2 ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΕΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές πληροφορίες που δίνονται με τις οικονομικές καταστάσεις χρησιμοποιούνται από πολλές κατηγορίες ενδιαφερομένων και για διάφορους σκοπούς. Οι ανάγκες και οι προσδοκίες εκείνων που χρησιμοποιούν αυτές τις πληροφορίες προσδιορίζουν τους τύπους και οριοθετούν την έκταση των πληροφοριών, που πρέπει να δίνονται από τις καταστάσεις αυτές. Οι χρήστες των οικονομικολογιστικών πληροφοριακών στοιχείων μπορούν να ενταχθούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες: στους άμεσους ενδιαφερόμενους και στους έμμεσα ενδιαφερόμενους για την επιχείρηση.

α) Χρήστες άμεσα ενδιαφερόμενοι για την επιχείρηση

➤ **Η Διοίκηση και οι διευθυντές της επιχείρησης :** Εκτιμούν τη φύση και την έκταση των οικονομικών αναγκών, κρίνουν τα αποτελέσματα παλαιών επιχειρηματικών αποφάσεων, καθορίζουν την πολιτική μερισμάτων, σχεδιάζουν την μελλοντική πορεία της επιχείρησης (συγχώνευση, αναδιοργάνωση, διάλυση κ.λ.π.). Ειδικότερα στις Α.Ε. το Διοικητικό Συμβούλιο με βάση τις καταστάσεις αυτές λογοδοτεί για τη διαχείριση του στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

➤ **Οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης:** Βάσει των πληροφοριακών στοιχείων αποφασίζουν την παραμονή τους στην επιχείρηση, την αύξηση ή τη μείωση της μερίδας συμμετοχής τους σ' αυτήν και την εκτίμηση της διαχειρίσεως των managers. Ειδικότερα για την Α.Ε. εγκρίνουν τη διαχείριση του Δ.Σ. και αποφασίζουν για το διανεμητέο μέρισμα.

➤ **Οι πιστωτές και οι προμηθευτές της επιχείρησης:** Αποφασίζουν την επέκταση ή τον περιορισμό των πιστώσεων, προσδιορίζουν τους όρους αυτών, απαιτούν ασφάλειες ή θέτουν περιοριστικούς όρους στα συμβόλαιά τους με την επιχείρηση, ζητούν την κήρυξη της επιχείρησης σε κατάσταση πτώχευσης ή σε αναγκαστική διαχείριση.

➤ **Το προσωπικό της επιχείρησης:** Διαπραγματεύεται τις αποδοχές, τερματίζει την απασχόλησή του στην επιχείρηση και οι επίδοξοι εργατοϋπάλληλοι αποφασίζουν ή όχι τη σταδιοδρομία τους στην επιχείρηση κ.λ.π.

➤ **Οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες:** Υπολογίζουν το φόρο, τις ποινές και διενεργούν τις απαραίτητες επαληθεύσεις και ελέγχους. Αντλούν πολύτιμες πληροφορίες για την οικονομική πορεία των επιμέρους κλάδων της οικονομίας, που είναι χρήσιμες για την κατάρτιση προγραμμάτων οικονομικής πολιτικής (κίνητρα οικονομικής ανάπτυξης, δανειοδοτήσεις κ.λ.π.)

β) Χρήστες έμμεσα ενδιαφερόμενοι για την επιχείρηση :

Πολλοί χρήστες οικονομολογιστικών πληροφοριών ενδιαφέρονται για τις οικονομικές καταστάσεις, επειδή η αποστολή τους είναι να βοηθούν ή να προστατεύουν εκείνους που έχουν ή σκοπεύουν να έχουν άμεσο ενδιαφέρον για την επιχείρηση :

➤ **Οι οικονομικοί αναλυτές και σύμβουλοι:** Αναλύουν και επεξεργάζονται τα λογιστικά πληροφοριακά στοιχεία και συμβουλεύουν τους επενδυτές για τη διατήρηση,

αύξηση ή μείωση της επένδυσής τους και τους υποψήφιους επενδυτές για την απόκτηση μιας επενδύσεως.

➤ **Τα Χρηματιστήρια** : Για την αποδοχή ή διαγραφή των μετοχών, την αναστολή διαπραγματεύσεως των μετοχών, την ενθάρρυνση μεταβολής στις λογιστικές πρακτικές, την αποκάλυψη περισσότερων πληροφοριακών στοιχείων κ.λπ.

➤ **Οι δικηγόροι** : Κρίνουν την νομιμότητα των διανεμόμενων κερδών και τη νόμιμη κατανομή στους δικαιούχους, τη σωστή εφαρμογή των ευεργετικών αναπτυξιακών νόμων κ.λ.π.

7.3 Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι οικονομικές καταστάσεις είναι μια δομημένη απεικόνιση της οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης και των συναλλαγών που έχουν αναληφθεί από αυτήν. Μια πλήρης σειρά οικονομικών καταστάσεων περιλαμβάνει⁷ :

- ✓ Τον Ισολογισμό
- ✓ Τα Αποτελέσματα Χρήσεως
- ✓ Τις Μεταβολές των Ιδίων Κεφαλαίων
- ✓ Τις Ταμειακές Ροές
- ✓ Το Προσάρτημα (επεξηγηματικές σημειώσεις)

Ο σκοπός των οικονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την χρηματοοικονομική θέση, την αποδοτικότητα και τις μεταβολές στην χρηματοοικονομική θέση μιας επιχείρησης.

✓ **Χρηματοοικονομική θέση**

Πληροφορίες σχετικά με την χρηματοοικονομική θέση μιας επιχείρησης αποτυπώνονται στον Ισολογισμό και είναι χρήσιμες για την εκτίμηση της ικανότητας της επιχείρησης να διαχειρίζεται τους οικονομικούς πόρους της και να ανταποκρίνεται στις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

✓ **Απόδοση**

⁷ IAS No1: Presentation of Financial Statements

Απόδοση είναι η ικανότητα μιας επιχείρησης, να αποκτά ένα κέρδος από τις πηγές στις οποίες έχει επενδύσει. Οι πληροφορίες για ποσά και διακυμάνσεις των κερδών, βοηθάνε στην πρόγνωση μελλοντικών ταμιακών ροών από μιας επιχείρησης τις υπάρχουσες πηγές καθώς και στην πρόγνωση πιθανότητας επιπρόσθετων ταμιακών ροών από επιπρόσθετες πηγές οι οποίες μπορεί να έχουν επενδυθεί σε μια επιχείρηση. Πληροφορίες σχετικά με την αποδοτικότητα της επιχείρησης αποτυπώνονται στην κατάσταση των Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

✓ **Αλλαγές στην Χρηματοοικονομική θέση**

Όσοι χρησιμοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις, επιζητούν πληροφορία για τις επενδυτικές, χρηματοοικονομικές και λειτουργικές δραστηριότητες που μια επιχείρηση έχει αναλάβει κατά την διάρκεια της αναφερόμενης περιόδου. Αυτή η πληροφορία, βοηθά στην εκτίμηση του τρόπου με τον οποίο είναι ικανή να επιφέρει κέρδη καθώς και τον τρόπο χειρισμού των ταμιακών ροών.

Πληροφορίες σχετικά με τις μεταβολές στην οικονομική θέση αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις των Ταμιακών Ροών και των Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων.

✓ **Σημειώσεις και επεξηγηματικές δομές**

Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν σημειώσεις και συμπληρωματικές δομές και άλλες πληροφορίες που :

- α) ερμηνεύουν αντικείμενα στον ισολογισμό και την κατάσταση εισοδήματος
- β) αποκαλύπτει τους τρέχοντες κινδύνους και απροσδιοριστίες που επιδρούν στη επιχείρηση και
- γ) ερμηνεύει κάθε πηγή και υποχρέωση που δεν αναγνωρίζονται στον ισολογισμό.

7.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων απαιτούνται δύο βασικές παραδοχές :

7.4.1 Η Αρχή της Αυτοτέλειας των Χρήσεων (Accrual Basis) :

Κατά την αρχή αυτή τα αποτελέσματα των συναλλαγών και των λοιπών γεγονότων καταχωρούνται όταν πραγματοποιούνται και απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις των περιόδων τις οποίες αφορούν και όχι όταν εισπράττονται ή πληρώνονται. Η παραδοχή αυτή δεν ισχύει για την κατάσταση των Ταμειακών Ροών.

7.4.2 Η Αρχή της Συνεχιζόμενης Δραστηριότητας (Going Concern) :

Κατά την παραδοχή αυτή η επιχείρηση θα συνεχίσει να λειτουργεί και στο μέλλον, δηλαδή δεν έχει την πρόθεση, ούτε την ανάγκη να περικόψει ουσιαστικά το επίπεδο των δραστηριοτήτων της, διότι αν συμβαίνει κάτι τέτοιο πρέπει οι οικονομικές καταστάσεις να παρουσιασθούν σε διαφορετική βάση.

7.4.3 Η Αρχή των Δεδουλευμένων Εσόδων – Εξόδων

Η οντότητα θα καταρτίζει τις οικονομικές καταστάσεις της τηρώντας το λογιστικό χειρισμό με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων / εξόδων, με εξαίρεση τις πληροφορίες των ταμιακών ροών.

Όταν γίνεται χρήση του λογιστικού χειρισμού με βάση την αρχή αυτή, τα στοιχεία αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις, ίδια κεφάλαια, έσοδα και δαπάνες όταν πληρούν τους όρους και τα κριτήρια αναγνώρισης για τα στοιχεία εκείνα στο Πλαίσιο⁸.

7.5 ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Για να είναι οι οικονομικές καταστάσεις χρήσιμες στους χρήστες αυτών, πρέπει να έχουν τα παρακάτω τέσσερα ποιοτικά χαρακτηριστικά :

7.5.1 ΚΑΤΑΝΟΗΤΟΤΗΤΑ

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι εύκολα κατανοητές στους χρήστες τους, οι οποίοι βεβαίως πρέπει να διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις αλλά και τη θέληση να μελετήσουν τις οικονομικές πληροφορίες με επιμέλεια. Περίτλοκες, αλλά

⁸ Οι όροι και τα κριτήρια αναγνώρισης σύμφωνα με αυτά που ορίζει το Πλαίσιο Κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων, αναλύονται σε παρακάτω παράγραφο

σημαντικές πληροφορίες, δεν χρειάζεται να αποκλείονται από τις οικονομικές καταστάσεις για το λόγο και μόνο ότι ενδεχομένως να είναι δύσκολο να κατανοηθούν από τους χρήστες.

7.5.2 ΣΥΝΑΦΕΙΑ-ΑΛΛΗΛΕΞΑΡΤΗΣΗ

Το χαρακτηριστικό της συνάφειας αναφέρεται στον τρόπο παρουσιάσεως των πληροφοριών, ώστε να βοηθείται ο χρήστης στη λήψη αποφάσεων. Η παρουσίαση των πληροφοριών εξαρτάται από την φύση τους και τη σπουδαιότητά τους. Τώρα σε ποία ιδιότητα, εκ των δύο, θα δοθεί περισσότερο βάρος αυτό είναι θέμα που κρίνεται κατά περίπτωση. Έτσι, άλλοτε από μόνη της η κάθε μία είναι αρκετή για την παρουσίαση της πληροφορίας και άλλοτε απαιτείται η ταυτόχρονη γνωστοποίησή τους.

7.5.3 ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ

Για να είναι αξιόπιστες οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και προκαταλήψεις. Έτσι, οι πληροφορίες πρέπει να αποδίδουν πιστά τις συναλλαγές, να παρουσιάζονται με βάση την ουσία αυτών και όχι τον τύπο, να είναι ουδέτερες, δηλαδή να μην προκαθορίζουν το αποτέλεσμα, να κυριαρχούνται από ορθολογισμό όταν αντιμετωπίζονται συνθήκες αβεβαιότητας και να είναι πλήρεις.

7.5.4 ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑ

Για να είναι οι χρήστες σε θέση να εκτιμήσουν διαχρονικά την χρηματοοικονομική θέση, τις μεταβολές αυτής και την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης, τόσο για αυτή καθ' εαυτή, όσο και σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις, απαιτείται οι οικονομικές καταστάσεις να εμπεριέχουν το ποιοτικό χαρακτηριστικό της συγκρισιμότητας, δηλαδή της χρήσεις ομοιόμορφων λογιστικών αρχών για την παρουσίαση του αποτελέσματος όμοιων συναλλαγών και των λοιπών γεγονότων. Το χαρακτηριστικό, όμως αυτό, δεν πρέπει να καθίσταται εμπόδιο στην εισαγωγή νέων βελτιωμένων προτύπων.

Προκειμένου οι οικονομικές καταστάσεις να εκπληρώσουν την χρησιμότητά τους, που είναι η ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών τους, θα πρέπει κατά την κατάρτισή τους να γίνεται κατάλληλη εξισορρόπηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δίνεται στην εξισορρόπηση μεταξύ συνάφειας και αξιοπιστίας, που ουσιαστικά σημαίνει ότι, οι πληροφορίες πρέπει να παρουσιάζονται

έγκαιρα έστω κι αν δεν είναι απόλυτα αξιόπιστες, διότι σε αντίθετη περίπτωση ο βασικός σκοπός τους αναιρείται.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι, αν οι οικονομικές καταστάσεις συνδυάζουν τα τέσσερα ποιοτικά χαρακτηριστικά, που προαναφέρθηκαν, τότε αυτές θεωρείται ότι παρέχουν μια **ακριβοδίκαιη εικόνα**⁹ της οικονομικής θέσης, των μεταβολών της και της αποδοτικότητας της επιχείρησης.

7.6 ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Τα αποτελέσματα των οικονομικών συναλλαγών απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις σε πέντε μεγάλες κατηγορίες. Εξ' αυτών οι τρεις πρώτες κατηγορίες έχουν σχέση με τη μέτρηση της χρηματοοικονομικής θέσης της επιχείρησης και οι επόμενες δύο με τη μέτρηση της αποδοτικότητάς της. Οι κατηγορίες αυτές έχουν ως εξής :

7.6.1 Περιουσιακά στοιχεία

Τα περιουσιακά στοιχεία είναι ελεγχόμενοι από την επιχείρηση πόροι, ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος από τα οποία αναμένεται η εισροή οικονομικών ωφελειών στο μέλλον.

7.6.2 Υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις είναι παρούσες δεσμεύσεις της επιχείρησης που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και ο διακανονισμός των οποίων αναμένεται να καταλήξει σε εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη.

7.6.3 Καθαρή Θέση (Ίδια Κεφάλαια)

Ως Ίδια Κεφάλαια χαρακτηρίζεται το εν απομείναν δικαίωμα επί των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης μετά την αφαίρεση όλων των υποχρεώσεων.

7.6.4 Εισόδημα¹⁰

Εισόδημα είναι αυξήσεις στα οικονομικά οφέλη κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου με τη μορφή εισροών ή αυξήσεων των περιουσιακών στοιχείων ή μειώσεων των υποχρεώσεων, που καταλήγουν σε αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων, άλλες εκτός από εκείνες που σχετίζονται με εισφορές από τους συμμετέχοντες στα Ίδια Κεφάλαια.

⁹ Με την έννοια αυτή ασχολείται αναλυτικά το Δ.Λ.Π. 1- Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

¹⁰ Με τον όρο εισόδημα νοούνται τα έσοδα και τα κέρδη

7.6.5 Έξοδα

Έξοδα είναι μειώσεις στα οικονομικά οφέλη κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου με τη μορφή εκροών ή μειώσεων των περιουσιακών στοιχείων ή δημιουργίας υποχρεώσεων που καταλήγουν σε μειώσεις των Ιδίων Κεφαλαίων, άλλες εκτός από εκείνες που σχετίζονται με διανομές στους συμμετέχοντες στα Ίδια Κεφάλαια.

7.7 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Αποτίμηση είναι η διαδικασία προσδιορισμού των χρηματικών ποσών, με τα οποία τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων καταχωρούνται και απεικονίζονται σ' αυτές.

Οι συνηθέστερες βάσεις αποτίμησης των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων είναι

⇒ **Του Ιστορικού κόστους**, κατά την οποία τα περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στο ποσό των ταμιακών διαθεσίμων ή ταμιακών ισοδυνάμων που πληρώθηκαν ή στην εύλογη αξία της αντιπαροχής που δόθηκε για την απόκτησή τους. Οι υποχρεώσεις καταχωρούνται στο ποσό των εισροών που έγιναν με αντάλλαγμα την οφειλή ή στα ποσά των μετρητών ή ταμιακών διαθεσίμων που αναμένεται να πληρωθούν για την εξόφληση των υποχρεώσεων.

⇒ **Του Τρέχοντος κόστους**, κατά την οποία τα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο ποσό των μετρητών ή ισοδυνάμων που θα έπρεπε να πληρωθούν, αν τα περιουσιακά στοιχεία αγοράζονταν τώρα. Ομοίως οι υποχρεώσεις απεικονίζονται στο ποσό των ταμιακών διαθεσίμων ή ισοδυνάμων που απαιτούνται να διακανονισθεί η υποχρέωση τώρα.

⇒ **Της Ρευστοποιήσιμης αξίας** κατά την οποία τα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο ποσό των ταμιακών διαθεσίμων ή ισοδυνάμων που θα μπορούσε να ληφθεί από την πώληση των περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

⇒ **Της Παρούσας Αξίας** κατά την οποία τα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών εισροών που αναμένονται από τα

στοιχεία αυτά. Οι υποχρεώσεις απεικονίζονται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών εκροών που αναμένεται να απαιτηθούν για τον διακανονισμό τους.

Το ιστορικό κόστος είναι η βάση της αποτίμησης και χρησιμοποιείται κοινώς περισσότερο σήμερα, αλλά συνήθως συνδέεται με άλλες βάσεις.

7.8 ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ

Οι έννοιες του κεφαλαίου δημιουργούν τις ακόλουθες αρχές διατηρήσεως του κεφαλαίου:

□ **Διατήρηση οικονομικού κεφαλαίου**: σύμφωνα με αυτή την έννοια, ένα κέρδος πραγματοποιείται μόνο αν το οικονομικό ποσό της καθαρής περιουσίας στο τέλος της χρήσης υπερβαίνει το οικονομικό ποσό της καθαρής περιουσίας της αρχής της χρήσεως, αφού αποκλειστεί οποιαδήποτε διανομή στους ιδιοκτήτες και συνεισφορά κατά την διάρκεια της χρήσης. Η διατήρηση του οικονομικού κεφαλαίου, μπορεί να αποτιμηθεί σε μονάδες ονομαστικές χρηματικές ή σε μονάδες σταθερής αγοραστικής δυνάμεως.

□ **Διατήρηση φυσικού κεφαλαίου**: σύμφωνα με αυτή την έννοια, ένα κέρδος πραγματοποιείται μόνο αν η φυσική παραγωγική δυναμικότητα της επιχείρησης κατά το τέλος της χρήσης, υπερβαίνει την φυσική παραγωγική ικανότητα της χρήσεως, αφού αποκλειστεί κάθε διανομή στους ιδιοκτήτες της και κάθε συνεισφορά από αυτούς.

Η κυριότερη διαφορά μεταξύ των δύο εννοιών της διατηρήσεως του κεφαλαίου, έγκειται στο χειρισμό των επιδράσεων των μεταβολών στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της επιχείρησης. Δηλαδή μία επιχείρηση έχει διατηρήσει το κεφάλαιο της, αν έχει το ίδιο κεφάλαιο στο τέλος της χρήσης όσο στην αρχή της χρήσεως. Κάθε ποσό πάνω από το απαιτούμενο για να διατηρηθεί το κεφάλαιο στο ύψος της αρχής της χρήσεως, αποτελεί κέρδος.

Σύμφωνα με την αρχή της διατηρήσεως του οικονομικού κεφαλαίου, όταν το κεφάλαιο μερίζεται σε ονομαστικές χρηματικές μονάδες, το κέρδος αντιπροσωπεύει την αύξηση σε ονομαστικό κεφάλαιο κατά την χρήση. Δηλαδή, αυξήσεις στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται κατά την χρήση, οι οποίες συνήθως αναφέρονται ως κέρδη από ανατιμήσεις και δεν καταχωρούνται ως κέρδη, μέχρις ότου τα περιουσιακά στοιχεία διατεθούν σε μία πράξη ανταλλαγής. Όταν η έννοια της

διατηρήσεως του οικονομικού κεφαλαίου, ορίζεται σε σταθερές μονάδες αγοραστικής δύναμης, το κέρδος αντιπροσωπεύει την αύξηση στην επενδυμένη αγοραστική δύναμη κατά την χρήση.

Σύμφωνα με την αρχή της διατηρήσεως του φυσικού κεφαλαίου, όταν το κεφάλαιο ορίζεται σε όρους φυσικής παραγωγικής δυναμικότητας, το κέρδος αντιπροσωπεύει την αύξηση σε αυτό το κεφάλαιο κατά την χρήση. Όλες οι μεταβολές των τιμών, που επηρεάζουν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της επιχειρήσεως, θεωρούνται ως μεταβολές στην αποτίμηση της φυσικής παραγωγικής δυναμικότητας της επιχείρησης και αντιμετωπίζονται ως αναπροσαρμογές διατηρήσεως του κεφαλαίου, που περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια, και όχι ως κέρδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ****8.1 Γενικές Αρχές Παρουσίασης Των Οικονομικών Καταστάσεων¹¹****• Ακριβοδίκαιη παρουσίαση και συμμόρφωση προς τα Δ.Λ.Π**

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να παρουσιάζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση, την οικονομική απόδοση και τις ταμιακές ροές μιας επιχειρήσεως. Η κατάλληλη εφαρμογή των Δ.Λ.Π., με επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις όταν είναι αναγκαίες, έχει ως αποτέλεσμα σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις, να επιτυγχάνουν οι οικονομικές καταστάσεις μια ακριβοδίκαιη παρουσίαση.

Η επιχείρηση της οποίας οι οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται προς τα Δ.Λ.Π., πρέπει να γνωστοποιεί το γεγονός. Οι οικονομικές καταστάσεις δεν πρέπει να περιγράφονται ως συμμορφούμενες προς τα Δ.Λ.Π., εκτός αν συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις κάθε εφαρμοστέου προτύπου και κάθε εφαρμοστέας διερμηνείας της Διαρκούς επιτροπής Διερμηνειών(SIC).

Ακατάλληλοι λογιστικοί χειρισμοί δεν αποκαθίστανται είτε με την γνωστοποίηση των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν είτε με σημειώσεις ή επεξηγηματικό υλικό.

Σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, όταν η διοίκηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η συμμόρφωση με κάποια ρύθμιση ενός προτύπου, θα ήταν παραπλανητική και συνεπώς η παρέκκλιση από την ρύθμιση είναι αναγκαία για να επιτευχθεί μία ακριβοδίκαια παρουσίαση, πρέπει να γνωστοποιείται από την επιχείρηση:

- ✓ Ότι η διοίκηση έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της επιχείρησης και την απόδοση και τις ταμιακές ροές.
- ✓ Ότι έχει συμμορφωθεί από κάθε ουσιαστική άποψη με τα εφαρμοστέα Δ.Λ.Π., με εξαίρεση την παρέκκλιση από ένα πρότυπο προκειμένου να επιτύχει μια ακριβοδίκαια παρουσίαση

¹¹ Δ.Λ.Π. 1 : Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων (από την Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε τεύχος L261/9-13/10/2003

✓ Το πρότυπο από το οποίο η επιχείρηση έχει παρεκκλίνει, η φύση της παρεκκλίσεως, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού που το πρότυπο θα απαιτούσε το λόγο για τον οποίο αυτός ο χειρισμός θα ήταν παραπλανητικός για τις περιστάσεις και το χειρισμό που υιοθετήθηκε.

✓ Την οικονομική επίπτωση της παρεκκλίσεως στο καθαρό κέρδος, ή στη ζημιά, στο ενεργητικό, στις υποχρεώσεις, στα ίδια κεφάλαια και στις ταμιακές ροές για κάθε χρήση που παρουσιάζεται.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν περιγραφεί ότι είναι βασισμένες σε ή συμμορφούμενες με τις ουσιώδεις ρυθμίσεις των ή σε συμμόρφωση προς τις λογιστικές απαιτήσεις των Δ.Λ.Π.. Τέτοιες καταστάσεις είναι παραπλανητικές, επειδή απομακρύνονται από την αξιοπιστία και την κατανοητικότητα των οικονομικών καταστάσεων. Σε όλες τις περιστάσεις, μια ακριβοδίκαιη παρουσίαση επιτυγχάνεται με συμμόρφωση από κάθε ουσιώδη άποψη, προς τα εφαρμοστέα Δ.Λ.Π.. Μία ακριβοδίκαιη παρουσίαση προϋποθέτει :

- ✓ να επιλέγονται και να εφαρμόζονται οι λογιστικές μέθοδοι
- ✓ να παρουσιάζεται πληροφόρηση, που περιλαμβάνει και τις λογιστικές μεθόδους, κατά τρόπο που παρέχει συναφή, αξιόπιστη, συγκρίσιμη και κατανοητή πληροφόρηση
- ✓ να παρέχονται πρόσθετες γνωστοποιήσεις όταν οι ρυθμίσεις στα Δ.Λ.Π. είναι ανεπαρκείς για να καταστήσουν τους χρήστες ικανούς να αντιληφθούν την επίδραση των ειδικής φύσεως συναλλαγών ή γεγονότων στην οικονομική θέση και απόδοση της επιχείρησης.

Όταν διερευνάται αν μια παρέκκλιση από συγκεκριμένη ρύθμιση των Δ.Λ.Π. είναι αναγκαία δίνεται προσοχή :

- στο σκοπό της ρυθμίσεως και στο λόγο για τον οποίο ο σκοπός αυτός δεν επιτυγχάνεται ή δεν είναι σχετικός με τις συγκεκριμένες περιστάσεις
- στον τρόπο κατά τον οποίο οι σχετικές με την επιχείρηση περιστάσεις διαφέρουν από εκείνες άλλων επιχειρήσεων οι οποίες εφαρμόζουν την ρύθμιση.

Όταν σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις ενός Δ.Λ.Π., το πρότυπο εφαρμόζεται πριν από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος του, το γεγονός αυτό πρέπει να γνωστοποιείται.

• Επιλογή Λογιστικών Μεθόδων

Οι λογιστικές αρχές είναι συγκεκριμένες μέθοδοι, βάσεις, παραδοχές, κανόνες και πρακτικές που υιοθετούνται από μία επιχείρηση για την κατάρτιση και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Η Διοίκηση κάθε επιχείρησης πρέπει να επιλέγει και να εφαρμόζει τις λογιστικές αρχές εκείνες, ούτως ώστε οι οικονομικές καταστάσεις να συμμορφώνονται με όλες τις ρυθμίσεις κάθε εφαρμοστέου Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου και Διερμηνείας της Διαρκούς Επιτροπής Διερμηνειών. Όπου δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση, η Διοίκηση πρέπει να αναπτύξει μεθόδους που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν πληροφορίες οι οποίες είναι :

(α) συναφείς προς τις ανάγκες για τη λήψη αποφάσεων από τους χρήστες και

(β) αξιόπιστες ως προς το ότι :

(i) απεικονίζουν πιστά τα αποτελέσματα και την οικονομική θέση της επιχείρησης

(ii) αντανακλούν την οικονομική ουσία των γεγονότων και συναλλαγών και όχι απλά το νομικό τύπο¹²,

(iii) είναι ουδέτερες, δηλαδή ελεύθερες από προκατάληψη

(iv) είναι συντηρητικές

(v) είναι πλήρεις από όλες τις ουσιαστικές απόψεις.

Εάν δεν υπάρχει σχετικό Δ.Λ.Π. και Διερμηνεία, η Διοίκηση χρησιμοποιεί την κρίση της για την ανάπτυξη λογιστικών αρχών, που παρέχουν τις πλέον χρήσιμες πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης. Για τη διαμόρφωση αυτής της κρίσης, η Διοίκηση λαμβάνει υπόψη :

➤ Τις ρυθμίσεις και τις οδηγίες των Δ.Λ.Π που πραγματεύονται όμοια και σχετικά αντικείμενα

➤ Τους ορισμούς, τα κριτήρια καταχώρησης και αποτίμησης για τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα που τίθενται στο Πλαίσιο των Δ.Λ.Π

¹² Διερμηνεία ΜΕΔ 27 : «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που συνεπάγονται το νομικό τύπο μιας μίσθωσης»

➤ Τις εξαγγελόμενες θέσεις άλλων σωμάτων λογιστικής τυποποίησης, καθώς και αποδεκτές επιχειρηματικές πρακτικές, αλλά μόνο στο μέτρο που αυτές είναι συνεπείς με τα προβλεπόμενα παραπάνω στοιχεία της παραγράφου αυτής.

- **Συνεχιζόμενη δραστηριότητα**

Όταν καταρτίζονται οι οικονομικές καταστάσεις, η διοίκηση πρέπει να προβαίνει σε εκτίμηση της δυνατότητας της επιχειρήσεως να συνεχίσει την επιχειρηματική δραστηριότητα της. Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να καταρτίζονται στην βάση της συνεχιζόμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας, εκτός αν η διοίκηση ή προτίθεται να ρευστοποιήσει την επιχείρηση ή να παύσει τις εμπορικές συναλλαγές είτε δεν έχει καμία πραγματική εναλλακτική επιλογή. Όταν οι οικονομικές καταστάσεις δεν καταρτίζονται στην βάση της συνεχιζόμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας, το γεγονός πρέπει να γνωστοποιείται, μαζί με την βάση στην οποία οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται και το λόγο για τον οποίο η επιχείρηση δεν θεωρείται ότι μπορεί να συνεχίσει την επιχειρηματική δραστηριότητά της.

Η διοίκηση λαμβάνει υπόψη όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες για το προβλεπτό μέλλον, το οποίο πρέπει να εκτείνεται σε χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών ή περισσότερο από την ημερομηνία του ισολογισμού. Όταν μία επιχείρηση έχει ένα παρελθόν κερδοφόρων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και άμεση πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους, δεν χρειάζεται ανάλυση για να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας είναι ορθή. Σε άλλες περιπτώσεις η διοίκηση πρέπει να λάβει υπόψη ένα κύκλο παραγόντων, που περιβάλλουν την τρέχουσα και την αναμενόμενη κερδοφορία, και τις πιθανές πηγές χρηματοδοτήσεως, πριν καταλήξει στη γνώμη ότι η βάση της συνεχιζόμενης πληροφορίας δεν είναι ορθή.

- **Ομοιομορφία της παρουσίασης**

Η εμφάνιση και η ταξινόμηση των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις πρέπει να διατηρείται όμοια από περίοδο σε περίοδο, εκτός εάν :

➤ Μια σημαντική μεταβολή στη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης ή μια επανεξέταση του τρόπου παρουσίασης των οικονομικών

καταστάσεών της, καταδεικνύει ότι η μεταβολή θα καταλήξει σε μια περισσότερο κατάλληλη παρουσίαση των γεγονότων ή των συναλλαγών ή

➤ Μια μεταβολή στην παρουσίαση απαιτείται από ένα Δ.Λ.Π ή από Διερμηνεία της Διαρκούς Επιτροπής Διερμηνειών¹³.

- **Σπουδαιότητα και Ολότητα**

Κάθε ουσιώδες στοιχείο πρέπει να παρουσιάζεται ξεχωριστά στις οικονομικές καταστάσεις. Επουσιώδη ποσά πρέπει να συναθροίζονται με ποσά όμοιας φύσης ή λειτουργίας και δε χρειάζεται ξεχωριστή απεικόνισή τους.

Οι πληροφορίες είναι ουσιώδεις, αν η μη γνωστοποίησή τους θα μπορούσε να επηρεάσει τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται βάσει των οικονομικών καταστάσεων. Η σπουδαιότητα εξαρτάται από το μέγεθος και τη φύση του κρινόμενου στοιχείου στις ειδικές συνθήκες της παραλείψεώς του. Για την απόφαση, αν ένα στοιχείο ή μια συγκέντρωση στοιχείων είναι ουσιώδης, συνεκτιμώνται η φύση και το μέγεθός του. Αναλόγως των συνθηκών είτε η φύση είτε το μέγεθος του στοιχείου θα μπορούσε να είναι ο καθοριστικός παράγοντας. Για παράδειγμα, κατ' ιδίαν περιουσιακά στοιχεία με την ίδια φύση και λειτουργία συγκεντρώνονται και αν ακόμη τα κατ' ιδίαν ποσά είναι μεγάλα. Όμως μεγάλα κονδύλια τα οποία διαφέρουν στη φύση ή τη λειτουργία παρουσιάζονται ξεχωριστά.

Η σπουδαιότητα προβλέπει ότι δε χρειάζεται να τηρούνται οι συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης των Δ.Λ.Π., αν η πληροφόρηση που προκύπτει δεν είναι ουσιώδης.

- **Συμψηφισμοί**

Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις δεν πρέπει να συμψηφίζονται, εκτός αν ο συμψηφισμός απαιτείται ή επιτρέπεται από άλλο Δ.Λ.Π.

Στοιχεία εσόδων και εξόδων πρέπει να συμψηφίζονται όταν και μόνο όταν :

- Ένα Δ.Λ.Π το απαιτεί ή το επιτρέπει ή
- Κέρδη, ζημίες και σχετικά έξοδα που προκύπτουν από τις ίδιες ή όμοιες συναλλαγές και γεγονότα δεν είναι ουσιώδη.

¹³ Διερμηνεία ΜΕΔ 18 : « Συνέπεια- Εναλλακτικές Μέθοδοι »

- **Συγκριτική πληροφόρηση**

Η συγκριτική πληροφόρηση πρέπει να γνωστοποιείται σε σχέση με την προηγούμενη λογιστική περίοδο για όλες τις αριθμητικές πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις εκτός αν ένα Πρότυπο επιτρέπει ή απαιτεί διαφορετική αντιμετώπιση. Η συγκριτική πληροφόρηση πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην αφηγηματική και περιγραφική πληροφόρηση, όταν είναι απαραίτητη για την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσης.

Όταν η παρουσίαση ή η κατάταξη των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις μεταβάλλεται, τα συγκριτικά κονδύλια πρέπει να ανακατατάσσονται, εκτός αν αυτό είναι πρακτικά αδύνατο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συγκρισιμότητα με την τρέχουσα περίοδο. Παράλληλα, πρέπει για κάθε ανακατάταξη να γνωστοποιείται η φύση της, το ποσό και η αιτία. Όταν δεν είναι δυνατό να γίνει ανακατάταξη συγκριτικών κονδυλίων η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί την αιτία της μη ανακατάταξης και τη φύση των μεταβολών που θα είχαν γίνει αν τα ποσά είχαν ανακαταταγεί.

8.2 ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

8.2.1 Γνωστοποιήσεις επί των πινάκων των οικονομικών καταστάσεων¹⁴.

- **Εξατομίκευση των οικονομικών καταστάσεων**

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα εφαρμόζονται μόνο στις οικονομικές καταστάσεις και όχι σε άλλες πληροφορίες που παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση οικονομικού απολογισμού ή σε άλλο έντυπο. Συνεπώς, είναι σημαντικό το ότι οι χρήστες είναι σε θέση να διακρίνουν τις πληροφορίες που καταρτίστηκαν με βάση τα Δ.Λ.Π. από άλλες πληροφορίες, που μπορεί να είναι χρήσιμες στους χρήστες, αλλά δεν υπόκεινται στα Πρότυπα. Επομένως,

---

¹⁴ Δ.Λ.Π. 1 : Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να εξατομικεύονται σαφώς και να διακρίνονται από άλλες πληροφορίες στα ίδια δημοσιευμένα έντυπα.

Κάθε στοιχείο που συγκροτεί τις οικονομικές καταστάσεις πρέπει να εξατομικεύεται σαφώς. Επιπρόσθετα, οι ακόλουθες πληροφορίες πρέπει προέχοντας να εκτίθενται και να επαναλαμβάνονται, όταν είναι αναγκαίο για μια κατάλληλη κατανόηση των πληροφοριών που παρουσιάζονται :

- Η επωνυμία της επιχείρησης που καταρτίζει τις οικονομικές καταστάσεις ή άλλοι τρόποι εξατομίκευσης
- Αν οι οικονομικές καταστάσεις καλύπτουν την επιχείρηση μεμονωμένα ή όμιλο επιχειρήσεων
- Η ημερομηνία του Ισολογισμού ή η περίοδος που καλύπτεται από τις οικονομικές καταστάσεις
- Το τηρούμενο νόμισμα και
- Ο βαθμός ακριβείας που χρησιμοποιήθηκε στην παρουσίαση των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις. (Οι οικονομικές καταστάσεις συχνά γίνονται περισσότερο κατανοητές με την παρουσίαση των πληροφοριών σε χιλιάδες ή εκατομμύρια μονάδες του τηρούμενου νομίσματος. Αυτό είναι αποδεκτό εφόσον γνωστοποιείται ο βαθμός ακρίβειας στην παρουσίαση και δε χάνονται απαραίτητες πληροφορίες).

- **Καλυπτόμενη περίοδος**

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να παρουσιάζονται τουλάχιστον ετησίως. Όταν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η ημερομηνία του Ισολογισμού μίας επιχείρησης αλλάζει και οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται για περίοδο μεγαλύτερη ή μικρότερη από ένα έτος, η επιχείρηση επιπροσθέτως από την περίοδο κάλυψης πρέπει να γνωστοποιεί :

- i. Το λόγο που χρησιμοποιήθηκε περίοδος διαφορετική από αυτή του ενός έτους και

ii. Το γεγονός ότι τα συγκριτικά ποσά της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων, των μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων, των Ταμειακών Ροών και των σχετικών σημειώσεων δεν είναι συγκρίσιμα.

- **Έγκαιρη κατάρτιση**

Η χρησιμότητα των οικονομικών καταστάσεων μειώνεται, αν αυτές δεν είναι διαθέσιμες στους χρήστες μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία του Ισολογισμού. Μια επιχείρηση πρέπει να είναι σε θέση να εκδώσει τις οικονομικές καταστάσεις της μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία του Ισολογισμού. Συνήθεις παράγοντες, όπως η πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης, δεν είναι επαρκείς λόγοι για αδυναμία έγκαιρης πληροφόρησης. Πιο συγκεκριμένα χρονικά όρια καθορίζονται από τη νομοθεσία και από κανονισμούς λειτουργίας της αγοράς σε πολλές επικράτειες.

8.3 Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ισολογισμός είναι η οικονομική κατάσταση που εμφανίζει σε μια δεδομένη χρονική στιγμή :

- ⇒ Τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην οικονομική μονάδα,
- ⇒ Τις υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας προς τους τρίτους (ξένα κεφάλαια)
- ⇒ Τα ποσά που οι ιδιοκτήτες της οικονομικής μονάδας που επένδυσαν σε αυτή με τη μορφή εισφορών ή μη διανεμηθέντων κερδών (ίδια κεφάλαια) και τα οποία στοιχεία και ποσά αποτιμήθηκαν, ομαδοποιήθηκαν και παρουσιάζονται στην κατάσταση αυτή σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές.

Επομένως, ο **Ισολογισμός**, είναι μια στατική οικονομική κατάσταση, ένα φωτογραφικό στιγμιότυπο εκφρασμένο σε λογιστικούς όρους, που δείχνει τη χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης σε μια δεδομένη στιγμή. Γι' αυτό η σωστή ονομασία της καταστάσεως αυτής είναι «κατάσταση οικονομικής θέσης»¹⁵.

---

¹⁵ ΕΜ. ΣΑΚΕΛΛΗ: Ο Ισολογισμός των Α.Ε & των Ε.Π.Ε

8.3.1 Διαχωρισμός των κυκλοφορούντων από τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία

Σύμφωνα με το Πρότυπο¹⁶, κάθε επιχείρηση πρέπει να προσδιορίσει, βασιζόμενη στη φύση των δραστηριοτήτων της, αν πρέπει ή όχι να παρουσιάζει τα κυκλοφορούντα και μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία καθώς και τις βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, ως ιδιαίτερες κατηγορίες στην όψη του Ισολογισμού. Όταν γίνεται αυτή η διάκριση, η επιχείρηση κατατάσσει τα κυκλοφοριακά και μη κυκλοφοριακά της στοιχεία, σύμφωνα μετά κριτήρια που ορίζει το Πρότυπο στις παραγράφους 57 έως 65, και που θα αναλύσουμε και πιο κάτω. Ειδάλλως, κατατάσσει τα περιουσιακά της στοιχεία και τις υποχρεώσεις της γενικά κατά τη σειρά της ρευστότητάς τους.

8.3.2 Ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν ή να διακανονιστούν σε περίοδο μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών πρέπει να γνωστοποιούνται

Ανεξάρτητα από την χρησιμοποιούμενη μέθοδο παρουσίασης, μια επιχείρηση πρέπει, για κάθε περιουσιακό της στοιχείο και υποχρέωση που αποτελείται από ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν ή να διακανονιστούν σε χρόνο μικρότερο αλλά και μεγαλύτερο των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του Ισολογισμού, να γνωστοποιεί τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν ή να διακανονιστούν μετά από την παρέλευση δώδεκα μηνών.

Για την αιτιολόγηση της προηγούμενης αποκάλυψης το πρότυπο αναφέρει : «Όταν μια επιχείρηση παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες μέσα σε ένα σαφώς εξατομικευμένο κύκλο εκμετάλλευσης¹⁷, η χωριστή κατάταξη των κυκλοφορούντων και των μη κυκλοφορούντων στοιχείων καθώς και των βραχυπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων, στον πίνακα του Ισολογισμού, παρέχει χρήσιμες πληροφορίες με το διαχωρισμό των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που συνεχώς ανακυκλώνεται ως κεφάλαιο κίνησης, από εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις μακροπρόθεσμες δραστηριότητες της επιχείρησης. Αυτή η κατάταξη, επίσης, φανερώνει τα περιουσιακά στοιχεία που αναμένεται να ρευστοποιηθούν μέσα στον τρέχοντα κύκλο εκμετάλλευσης και τις υποχρεώσεις που οφείλονται να τακτοποιηθούν μέσα στην ίδια περίοδο.»

¹⁶ Δ.Λ.Π 1 : Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων §53

¹⁷ Κύκλος Εκμετάλλευσης μιας επιχείρησης είναι ο χρόνος μεταξύ της κτήσης των υλών που υπεισέρχονται σε μια διαδικασία και της ρευστοποίησής τους σε ταμιακά διαθέσιμα ή σε ένα μέσο που είναι άμεσα μετατρέψιμο σε ταμιακά διαθέσιμα.

— Πληροφορίες για τις ημερομηνίες λήξης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων είναι χρήσιμες για την εκτίμηση της ρευστότητας και της φερεγγυότητας μιας επιχείρησης.

Το Δ.Λ.Π.32 « Χρηματοπιστωτικά μέσα : Γνωστοποίηση και Παρουσίαση», απαιτεί γνωστοποίηση των ημερομηνιών λήξης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν τις εμπορικές και άλλες εισπρακτέες απαιτήσεις και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις εμπορικές υποχρεώσεις και άλλους λογαριασμούς πληρωτέους.

Άσχετα αν τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις κατατάσσονται ως κυκλοφορούντα ή μη κυκλοφορούντα στοιχεία, είναι επίσης χρήσιμη η παροχή πληροφοριών για την αναμενόμενη ημερομηνία ρευστοποίησης και διακανονισμού των μη νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όπως είναι τα αποθέματα και οι προβλέψεις. Για παράδειγμα, μια επιχείρηση γνωστοποιεί το ποσό των αποθεμάτων που αναμένεται να ρευστοποιηθεί σε χρόνο μεγαλύτερου του ενός έτους από την ημερομηνία του ισολογισμού.

8.3.3 Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία

Ένα περιουσιακό στοιχείο κατατάσσεται ως κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού, όταν αυτό :

- Αναμένεται να ρευστοποιηθεί ή κατέχεται για πώληση ή ανάλωση, κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εκμετάλλευσης της επιχείρησης ή
- Κατέχεται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς ή για βραχύ χρόνο και αναμένεται να ρευστοποιηθεί μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού ή
- Συνιστά ταμιακά διαθέσιμα ή ταμιακά ισοδύναμα τα οποία δεν έχουν περιορισμούς στη χρήση τους

Όλα τα άλλα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να κατατάσσονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Το Πρότυπο χρησιμοποιεί τον όρο « μη κυκλοφορούντα για να συμπεριλάβει ενσώματα, άυλα, λειτουργικά και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

μακροπρόθεσμης φύσης. Δεν απαγορεύεται η χρήση εναλλακτικών περιγραφών, εφόσον η έννοια είναι σαφής.

Τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν αποθέματα προς πώληση ή ανάλωση και εμπορικές απαιτήσεις, στο πλαίσιο του κανονικού κύκλου εκμετάλλευσης, ακόμη και όταν δεν αναμένεται η ρευστοποίησή τους μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του Ισολογισμού. Εμπορεύσιμα αξιόγραφα κατατάσσονται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία όταν αναμένεται να ρευστοποιηθούν μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του Ισολογισμού, αλλιώς κατατάσσονται ως μη κυκλοφορούντα στοιχεία

8.4.4 Βραχυπρόθεσμες & Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Μια Υποχρέωση κατατάσσεται ως βραχυπρόθεσμη όταν αυτή :

➤ Αναμένεται να διακανονισθεί κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εκμετάλλευσης της επιχείρησης ή

➤ Οφείλει να διακανονισθεί μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του Ισολογισμού

Όλες οι άλλες υποχρεώσεις πρέπει να κατατάσσονται ως μακροπρόθεσμες.

Η κατάταξη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων μπορεί να γίνεται με τον ίδιο τρόπο, όπως τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Μερικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις , όπως οι εμπορικοί πληρωτέοι λογαριασμοί, το δεδουλευμένο κόστος μισθοδοσίας και τα λοιπά κόστη εκμετάλλευσης, συνιστούν τμήμα του κεφαλαίου κίνησης¹⁸ που χρησιμοποιείται στο συνήθη κύκλο εκμετάλλευσης της επιχείρησης. **Τέτοια στοιχεία της εκμετάλλευσης κατατάσσονται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, ακόμα κι αν οφείλεται να διακανονισθούν σε χρόνο μεγαλύτερο των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του Ισολογισμού.**

Άλλες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν διακανονίζονται ως μέρος το τρέχοντος κύκλου εκμετάλλευσης, αλλά πρέπει να διακανονιστούν εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Παραδείγματα αποτελούν, το βραχυπρόθεσμο μέρος των

¹⁸ Ως Κεφάλαιο Κίνησης νοείται η διαφορά μεταξύ κυκλοφορούντων ενεργητικών στοιχείων και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Συχνά ο όρος αυτός χρησιμοποιείται να περιγράψει μόνο τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, η διαφορά δε μεταξύ των πιο πάνω στοιχείων αναφέρεται ως καθαρό κεφάλαιο κίνησης.

εντόκων υποχρεώσεων, οι τραπεζικές υπεραναλήψεις, τα πληρωτέα μερίσματα, οι φόροι εισοδήματος και άλλες οφειλές που δε σχετίζονται άμεσα με αγορές. Οι έντοκες υποχρεώσεις, μέσω των οποίων χρηματοδοτείται το κεφάλαιο κίνησης σε μακροπρόθεσμη βάση και δεν είναι πληρωτέες μέσα σε δώδεκα μήνες αποτελούν μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Η επιχείρηση πρέπει να συνεχίσει να κατατάσσει τις μακροπρόθεσμες έντοκες υποχρεώσεις ως μακροπρόθεσμες, ακόμα και όταν πρέπει να διακανονιστούν μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία του Ισολογισμού, εάν:

- i. Η αρχική προθεσμία ήταν για περίοδο μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών,
- ii. Η επιχείρηση προτίθεται να αναχρηματοδοτήσει την υποχρέωση σε μακροπρόθεσμη βάση και
- iii. Αυτή η προϋπόθεση στηρίζεται σε συμφωνία αναχρηματοδότησης ή αναδιαπραγμάτευσης των όρων εξόφλησης, η οποία ολοκληρώνεται πριν εγκριθούν για έκδοση οι οικονομικές καταστάσεις.

Το ποσό κάθε υποχρέωσης που έχει εξαιρεθεί από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, σύμφωνα με αυτή την παράγραφο, μαζί με τις πληροφορίες που στηρίζουν αυτή την παρουσίαση, πρέπει να γνωστοποιούνται στο Προσάρτημα του Ισολογισμού.

8.3.5 Διάρθρωση του πίνακα του Ισολογισμού

Ο πίνακας του Ισολογισμού πρέπει να περιλαμβάνει, ως ελάχιστον, θέσεις στοιχείων που παρουσιάζουν τα ακόλουθα κωνδύλια :

- i. Ενσώματα Πάγια
- ii. Άυλα περιουσιακά στοιχεία
- iii. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (εξαιρουμένων των ποσών που εμφανίζονται με τα στοιχεία (iv), (vi) και (vii)
- iv. Επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης
- v. Αποθέματα

- vi. Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις
- vii. Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα προς αυτά
- viii. Υποχρεώσεις σε Προμηθευτές και λοιποί λογαριασμοί πληρωτέοι
- ix. Φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις¹⁹
- x. Προβλέψεις
- xi. Μακροπρόθεσμες έντοκες υποχρεώσεις
- xii. Δικαιώματα μειοψηφίας
- xiii. Κεφάλαιο και Αποθεματικά

Επιπρόσθετες θέσεις στοιχείων, επικεφαλίδες και μερικά αθροίσματα πρέπει να παρουσιάζονται στον πίνακα του Ισολογισμού, όταν απαιτείται από ένα Πρότυπο ή όταν τέτοια εμφάνιση είναι αναγκαία για να παρουσιαστεί **ακριβοδίκαια** η οικονομική θέση της επιχείρησης.

Η κρίση κατά πόσο πρόσθετα στοιχεία παρουσιάζονται ξεχωριστά βασίζεται σε εκτίμηση :

- i. Για το είδος και τη ρευστότητα των περιουσιακών στοιχείων και τη σπουδαιότητά τους που οδηγεί, στις περισσότερες περιπτώσεις, στην ξεχωριστή παρουσίαση της υπεραξίας επιχείρησης και των περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από δαπάνες ανάπτυξης, των νομισματικών και μη νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και των κυκλοφορούντων και μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων
- ii. Για τη λειτουργία τους μέσα στην επιχείρηση που οδηγεί, για παράδειγμα, σε ξεχωριστή παρουσίαση των λειτουργικών περιουσιακών στοιχείων, των αποθεμάτων, των απαιτήσεων και των ταμιακών διαθεσίμων ή ισοδυνάμων περιουσιακών στοιχείων
- iii. Για τα ποσά, τη φύση και το χρόνο των υποχρεώσεων που οδηγεί στην ξεχωριστή παρουσίαση των εντόκων και μη εντόκων υποχρεώσεων και προβλέψεων που κατατάσσονται ως βραχυπρόθεσμες ή μη, ανάλογα με την περίπτωση.

¹⁹ Όπως απαιτεί το Δ.Λ.Π. 12 «Φόροι Εισοδήματος»

Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που διαφέρουν στη φύση ή λειτουργία υπόκεινται μερικές φορές, σε διαφορετικές βάσεις αποτίμησης²⁰. Η χρήση διαφορετικών βάσεων αποτίμησης, για διαφορετικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, υποδηλώνει ότι η φύση ή η λειτουργία τους είναι διαφορετική και, συνεπώς, πρέπει να εμφανίζονται σε ξεχωριστές θέσεις στον Ισολογισμό.

8.3.6 Πληροφορίες που πρέπει να παρουσιάζονται είτε στον πίνακα Ισολογισμού είτε στο Προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων

Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί, είτε στον Πίνακα του Ισολογισμού είτε στο Προσάρτημα, περαιτέρω υποκατηγορίες των θέσεων που παρουσιάστηκαν, ταξινομημένες με τρόπο που αρμόζει στις δραστηριότητες της επιχείρησης. Κάθε στοιχείο πρέπει να αναλύεται και να εμφανίζεται όπου αρμόζει, αναλόγως της φύσεως του. Επίσης, πρέπει να γνωστοποιούνται ξεχωριστά τα πληρωτέα ποσά στη μητρική, σε κάθε θυγατρική, σε συγγενή επιχείρηση και σε άλλα συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι απαιτήσεις από τις επιχειρήσεις αυτές.

Οι λεπτομέρειες που παρέχονται στις υποταξινομήσεις, είτε στον Ισολογισμό είτε στο Προσάρτημα, εξαρτώνται από τις απαιτήσεις των Δ.Λ.Π και το μέγεθος, τη φύση και τη λειτουργία των σχετικών κονδυλίων. Επίσης, τα κριτήρια που αναφέρθηκαν στο τέλος της προηγούμενης παραγράφου (2.3.5), χρησιμοποιούνται για να αποφασιστεί η βάση της ταξινόμησης.

Οι γνωστοποιήσεις ποικίλλουν για κάθε στοιχείο, όπως π.χ. :

- Τα ενσώματα πάγια κατατάσσονται κατά κατηγορία, όπως περιγράφεται στο Δ.Λ.Π.16
- Οι απαιτήσεις σε ποσά εισπρακτέα από πελάτες, από άλλα μέλη του ομίλου, από εισπρακτέους λογαριασμούς συνδεδεμένων μερών, από προκαταβολές και λοιπά ποσά
- Τα αποθέματα υποταξινομούνται σε κατηγορίες τέτοιες όπως εμπορεύματα υλικά παραγωγής, ύλες, παραγωγή υπό εκτέλεση και έτοιμα αγαθά, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 2 « Αποθέματα »

²⁰ Για παράδειγμα, ορισμένες κατηγορίες ενσώματων παγίων μπορεί να τηρούνται λογιστικά σε τιμή κόστους ή σε αναπροσαρμοσμένες αξίες, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π.16 « Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις »

➤ Οι προβλέψεις αναλύονται για να δείχνουν ξεχωριστά τις προβλέψεις για δαπάνες παροχών προς τους εργαζόμενους, ενώ κάθε άλλο στοιχείο κατατάσσεται κατά τον κατάλληλο τρόπο προς τις δραστηριότητες της επιχείρησης και

➤ Τα Ίδια Κεφάλαια αναλύονται για να δείχνουν τις διάφορες κατηγορίες του καταβλημένου κεφαλαίου, της διαφοράς υπέρ το άρτιο και των αποθεματικών

Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί τα ακόλουθα είτε στον πίνακα του ισολογισμού είτε στο προσάρτημα:

(α) Για κάθε κατηγορία μετοχικού κεφαλαίου:

- ✓ Τον αριθμό των εγκεκριμένων μετοχών
- ✓ Τον αριθμό των μετοχών που εκδόθηκαν και έχουν εξοφληθεί και των μετοχών που εκδόθηκαν αλλά δεν έχουν εξοφληθεί
- ✓ Την ονομαστική αξία κατά μετοχή ή ότι μετοχές δεν έχουν ονομαστική αξία
- ✓ Συμφωνία του αριθμού των μετοχών που κυκλοφορούν στην αρχή και στο τέλος του έτους
- ✓ Τα δικαιώματα, προνόμια, και περιορισμούς που αφορούν στην κατηγορία μετοχών, που συμπεριλαμβάνει περιορισμούς στη διανομή μερισμάτων και στην επιστροφή του κεφαλαίου
- ✓ Μετοχές υπό έκδοση

(β) Περιγραφή της φύσεως και του σκοπού κάθε αποθεματικού που περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια

(γ) Όταν έχουν προταθεί μερίσματα, αλλά τυπικά δεν έχουν εγκριθεί για πληρωμή, το ποσό που περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις

(δ) Τα ποσά των σωρευμένων μερισμάτων προνομιούχων μετοχών τα οποία δεν έχουν λογιστεί.

8.4 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

Η κατάσταση των « Αποτελεσμάτων Χρήσεως» δείχνει τα έσοδα και τα έξοδα μιας εταιρείας ομαδοποιημένα κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να εμφανίζονται

ξεχωριστά τα αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) που προκύπτουν από τις λειτουργικές δραστηριότητες της εταιρείας για μια περίοδο, τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα για την ίδια περίοδο και τα έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα της ίδιας επίσης περιόδου.

8.4.1 Ελάχιστον περιεχόμενο της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Ο πίνακας της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως πρέπει να περιλαμβάνει θέσεις στοιχείων που παρουσιάζουν, τουλάχιστον, τα ακόλουθα κονδύλια :

- i. Έσοδα
- ii. Τα Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης
- iii. Χρηματοοικονομικά έξοδα
- iv. Μεριδίο κερδών και ζημιών από συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που παρακολουθούνται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης
- v. Δαπάνη φόρου
- vi. Κέρδος ή ζημιά από συνήθεις δραστηριότητες
- vii. Έκτακτα στοιχεία
- viii. Δικαιώματα μειοψηφίας και
- ix. Το Καθαρό κέρδος ή ζημιά Χρήσεως

Επιπρόσθετες θέσεις στοιχείων, επικεφαλίδες και ημιαθροίσματα πρέπει να παρουσιάζονται όταν ένα Πρότυπο το απαιτεί ή όταν μια τέτοια εμφάνιση είναι αναγκαία για να παρουσιαστεί ακριβοδίκαια η χρηματοοικονομική απόδοση της επιχείρησης.

Τα αποτελέσματα των διαφόρων δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης, οι συναλλαγές και τα γεγονότα διαφέρουν σταθερότητα, κίνδυνο και προβλεπτικότητα και η γνωστοποίηση των δεδομένων της απόδοσης βοηθά στην κατανόηση της επιτευχθείσας απόδοσης και στην εκτίμηση των μελλοντικών αποτελεσμάτων.

Πρόσθετες θέσεις στοιχείων που περιλαμβάνονται στον πίνακα και οι περιγραφές που χρησιμοποιήθηκαν και η διάταξη των στοιχείων τροποποιούνται, όταν αυτό είναι απαραίτητο για να εξηγηθούν τα δεδομένα της απόδοσης.

Οι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη περιλαμβάνουν τη σπουδαιότητα, τη φύση και τη λειτουργία των διαφόρων συνθετικών στοιχείων των εσόδων και εξόδων.

8.4.2 Πληροφορίες που παρουσιάζονται είτε στον πίνακα της Κατάστασης Αποτελεσμάτων είτε στο Προσάρτημα

Η επιχείρηση πρέπει να παρουσιάζει, είτε στον πίνακα της κατάστασης των Αποτελεσμάτων Χρήσης είτε στο Προσάρτημα, μια ανάλυση των δαπανών χρησιμοποιώντας μια κατάταξη που να βασίζεται ή στο είδος των δαπανών ή στη λειτουργία τους μέσα στη επιχείρηση

Το Πρότυπο συνιστά η προαναφερόμενη ανάλυση να γίνεται στον Πίνακα της Κατάστασης των Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

Τα στοιχεία των εξόδων υποταξινομούνται περαιτέρω για να επισημάνουν μια σειρά στοιχείων της χρηματοοικονομικής απόδοσης, τα οποία μπορεί να διαφέρουν σε σταθερότητα, σε πιθανότητα κέρδους ή ζημιάς και σε προβλεψιμότητα. Αυτές οι πληροφορίες παρέχονται με έναν από τους δύο τρόπους.

Μέθοδος της Φύσης των Εξόδων (κατ' είδος)

Κατά την πρώτη μέθοδο, οι δαπάνες συγκεντρώνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τη φύση τους (για παράδειγμα αποσβέσεις, αγορές υλών, δαπάνες μεταφοράς, μισθοί και ημερομίσθια, δαπάνες διαφήμισης κ.λ.π.) και ανακατανέμονται μεταξύ των διαφόρων λειτουργιών μέσα στην επιχείρηση. Αυτή η μέθοδος είναι απλή για να εφαρμόζεται σε πολλές μικρότερες επιχειρήσεις, αφού καμία κατανομή των εξόδων εκμεταλλεύσεως μεταξύ των λειτουργικών κατατάξεων δεν είναι αναγκαία. Ένα παράδειγμα κατάταξης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της φύσης των δαπανών, έχει ως ακολούθως :

Έσοδα		X
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης		X
Μεταβολές στα αποθέματα ετοιμών προϊόντων	X	
Αναλώσεις πρώτων υλών και υλικών	X	
Κόστος προσωπικού	X	
Έξοδα αποσβέσεων	X	
Άλλα λειτουργικά έξοδα	X	
		<hr/>
Σύνολο εξόδων εκμετάλλευσης		(X)
		<hr/>
Κέρδος από την εκμετάλλευση (οργανικό)		X
		<hr/> <hr/>

Η μεταβολή στα έτοιμα προϊόντα και στις εργασίες υπό εκτέλεση κατά τη διάρκεια της χρήσεως αντιπροσωπεύει μια προσαρμογή στις παραγωγικές δαπάνες, για να αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι, είτε η παραγωγή έχει αυξήσει τα επίπεδα αποθεμάτων είτε οι πλέον, της παραγωγής, πωλήσεις έχουν μειώσει τα επίπεδα των αποθεμάτων. Σε μερικές χώρες απαιτείται όπως μια αύξηση στα έτοιμα προϊόντα και στις εργασίες υπό εκτέλεση κατά τη διάρκεια της χρήσεως παρουσιάζεται αμέσως μετά από τα έσοδα εργασιών στην ανωτέρω ανάλυση.

Μέθοδος παρουσίασης των εξόδων κατά λειτουργία

Η δεύτερη αυτή μέθοδος, η οποία αναφέρεται και ως μέθοδος του «κόστους πωλήσεων», κατατάσσει τις δαπάνες σύμφωνα με τη λειτουργία τους, ως μέρος του κόστους πωλήσεων, διάθεσης ή διοικητικών λειτουργιών. Αυτή η παρουσίαση συχνά παρέχει πιο χρήσιμη πληροφόρηση στους χρήστες από ότι η κατάταξη των δαπανών

κατ' είδος, αλλά η κατανομή των δαπανών στις λειτουργίες μπορεί να είναι αυθαίρετη και απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης. Ένα παράδειγμα κατάταξης με τη μέθοδο της λειτουργίας των δαπανών έχει ως εξής :

Έσοδα	X
Κόστος πωλήσεων	(X)
	<hr/>
Μικτό κέρδος	X
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	X
Έξοδα διάθεσης	(X)
Έξοδα διοίκησης	(X)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(X)
	<hr/>
Αποτέλεσμα εκμετάλλευσης	X

Οι επιχειρήσεις που κατατάσσουν τις δαπάνες κατά λειτουργία πρέπει να γνωστοποιούν πρόσθετες πληροφορίες ως προς τη φύση των εξόδων, συμπεριλαμβάνοντας τα έξοδα αποσβέσεων και το κόστος μισθοδοσίας.

8.4.3 Η επιλογή της μεθόδου γίνεται με κριτήριο την ακριβοδίκαιη εμφάνιση της απόδοσης της επιχείρησης

Η επιλογή της ανάλυσης με μια από τις παραπάνω μεθόδους εξαρτάται τόσο από ιστορικούς και επιχειρηματικούς παράγοντες όσο και από το είδος της οργάνωσης. Αμφότερες οι μέθοδοι παρέχουν μια ένδειξη για τα κόστη εκείνα που αναμένεται να

επηρεάζονται, άμεσα ή έμμεσα, από το επίπεδο των πωλήσεων ή της παραγωγής της επιχείρησης.

Δεδομένου ότι κάθε μέθοδος παρουσίασης έχει πλεονεκτήματα για διαφορετικούς τύπους επιχείρησης, το Πρότυπο απαιτεί επιλογή του τρόπου κατάταξης των στοιχείων, με βάση τον τρόπο με τον οποίο τα συνθετικά στοιχεία της απόδοσης της επιχείρησης παρουσιάζονται πιο ακριβοδίκαια. Όμως επειδή οι πληροφορίες ως προς το είδος των εξόδων είναι χρήσιμες για την πρόβλεψη των μελλοντικών Ταμιακών Ροών, απαιτούνται πρόσθετες γνωστοποιήσεις, όταν χρησιμοποιείται η κατάταξη με τη μέθοδο του κόστους πωλήσεων.

Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί, το ποσό των μερισμάτων κατά μετοχή, που ανακοινώθηκε ή προτάθηκε για την περίοδο που καλύπτεται από τις οικονομικές καταστάσεις.

8.5 Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων

Οι μεταβολές στα ίδια κεφάλαια μιας επιχείρησης μεταξύ των Ισολογισμών προηγούμενης και κλειόμενης χρήσεως αντανακλούν την αύξηση ή μείωση στην καθαρή θέση ή περιουσία της κατά τη διάρκεια της χρήσεως, σύμφωνα με τις κατά περίπτωση υιοθετημένες αρχές αποτιμήσεως που γνωστοποιούνται με τις οικονομικές καταστάσεις. Εξαιρουμένων των μεταβολών που προέρχονται από συναλλαγές με τους μετόχους, όπως είναι οι εισφορές κεφαλαίου και τα μερίσματα, η συνολική μεταβολή των ιδίων κεφαλαίων αντιπροσωπεύει το σύνολο των κερδών και ζημιών που δημιουργήθηκαν από τις δραστηριότητες της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της χρήσεως.

Το Δ.Λ.Π 8 « Καθαρό κέρδος ή ζημία χρήσεως, βασικά λάθη και μεταβολές στις λογιστικές μεθόδους» απαιτεί όλα τα στοιχεία των εσόδων και των εξόδων που καταχωρήθηκαν στη χρήση να συμπεριλαμβάνονται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή ζημιάς της χρήσεως, εκτός αν ένα Δ.Λ.Π. απαιτεί ή επιτρέπει διαφορετική αντιμετώπιση, όπως οι θετικές ή και οι αρνητικές διαφορές αναπροσαρμογής και ορισμένες συναλλαγματικές διαφορές, να καταχωρούνται απ' ευθείας ως μεταβολές Ιδίων Κεφαλαίων μαζί με τις καταφορές κεφαλαίου από ή και προς τους ιδιοκτήτες της επιχείρησης και διανομές μερισμάτων προς αυτούς.

Δεδομένου ότι είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη όλα τα κέρδη και οι ζημιές στην εκτίμηση των μεταβολών στην οικονομική θέση της επιχείρησης μεταξύ δύο Ισολογισμών, το Δ.Λ.Π 1 απαιτεί μια ιδιαίτερη κατάσταση, μεταξύ των οικονομικών καταστάσεων, που να φανερώνει το σύνολο των κερδών και των ζημιών της επιχείρησης, περιλαμβανομένων και εκείνων που καταχωρούνται κατευθείαν στα Ίδια Κεφάλαια.

8.5.1 Περιεχόμενο της κατάστασης

Η επιχείρηση πρέπει να παρουσιάζει, ως ιδιαίτερο στοιχείο των οικονομικών καταστάσεών της, μια κατάσταση που να δείχνει :

- i. Το καθαρό κέρδος ή τη ζημιά της χρήσεως
- ii. Κάθε έσοδο και έξοδο, κέρδος ή ζημιά που, όπως απαιτείται από άλλα πρότυπα, καταχωρείται κατ' ευθείαν στην καθαρή θέση και το σύνολο αυτών των στοιχείων
- iii. Τη σωρευτική επίδραση των μεταβολών στις λογιστικές μεθόδους και των διορθώσεων βασικών λαθών, που αντιμετωπίστηκαν σύμφωνα με τη βασική μέθοδο του Δ.Λ.Π 8

Επιπρόσθετα, η επιχείρηση πρέπει να παρουσιάζει είτε μέσα στην κατάσταση αυτή είτε στο Προσάρτημα:

- iv. Μεταφορές κεφαλαίων από ή και προς τους ιδιοκτήτες και διανομές μερισμάτων στους ιδιοκτήτες.
- v. Το υπόλοιπο του σωρευμένου κέρδους ή ζημίας στην αρχή της χρήσεως και κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, καθώς και την κίνηση της χρήσεως
- vi. Συμφωνία μεταξύ της λογιστικής αξίας έναρξης και τέλους χρήσεως για κάθε κατηγορία κεφαλαίου, για τη διαφορά υπέρ το άρτιο και για κάθε αποθεματικό, γνωστοποιώντας ξεχωριστά κάθε μεταβολή.

8.5.2 Τύπος της Κατάστασης

Οι απαιτήσεις του Προτύπου που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο (§ 2.5.1) μπορεί να αντιμετωπίζονται με πολλούς τρόπους. Η υιοθετημένη σε πολλές περιπτώσεις προσέγγιση ακολουθεί μια διάταξη σε στήλες, με την οποία για κάθε στοιχείο των Ιδίων Κεφαλαίων παρέχεται η συμφωνία μεταξύ των υπολοίπων έναρξης και λήξης, συμπεριλαμβάνοντας σε αυτή τα στοιχεία (i) μέχρι και (vi) .

Μια διαφορετική προσέγγιση είναι η παρουσίαση ενός ιδιαίτερου πίνακα των οικονομικών καταστάσεων, που απεικονίζονται μόνο τα στοιχεία (i) μέχρι (iii) . Σύμφωνα με αυτή τη προσέγγιση τα στοιχεία που περιγράφονται στα σημεία (iv) μέχρι (vi) εμφανίζεται στο Προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων. Αμφότερες οι προσεγγίσεις απεικονίζονται στο Προσάρτημα αυτού του Προτύπου.

Οποιαδήποτε προσέγγιση υιοθετείται, το Πρότυπο απαιτεί ένα ημιάθροισμα των στοιχείων του σημείου (ii) για να είναι σε θέση οι χρήστες να προσδιορίσουν το σύνολο των κερδών και ζημιών που προέρχεται από τις δραστηριότητες της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της χρήσεως.

8.6 Κατάσταση Ταμιακών Ροών

Εισαγωγή

Η κατάσταση Ταμιακών Ροών είναι μια πρωτόγνωρη οικονομική κατάσταση για την ελληνική πραγματικότητα, καθώς από την Ελληνική νομοθεσία δεν προβλέπεται η κατάρτιση ενός πίνακα που να εμφανίζει τις ταμιακές ροές μιας επιχείρησης σε μια λογιστική χρήση.

Η κατάσταση των Ταμιακών Ροών βασίζεται τόσο στον Ισολογισμό όσο και στην κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης. Ο Ισολογισμός, όμως, ο οποίος δείχνει την οικονομική θέση της επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, δεν απεικονίζει την πραγματική κατάσταση διότι δεν λαμβάνει υπόψη του τις μεταβολές στο επίπεδο των τιμών, οι οποίες σε περιόδους πληθωρισμού είναι σημαντικές. Επίσης, η κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης δεν παρέχει από μόνη της την εικόνα της κερδοφόρου δυναμικότητας της επιχείρησης. Καλύπτει, από τη μια, την περίοδο στην οποία αναφέρεται ο Ισολογισμός (λογιστική χρήση) και δείχνει πως τα κέρδη από τις

οικονομικές δραστηριότητες της επιχείρησης επηρεάζουν την οικονομική κατάσταση αυτής στην περίοδο που αναφέρονται, από την άλλη, δεν ερμηνεύει τη συνολική μεταβολή στα παρακρατούμενα κέρδη, καθώς και άλλα γεγονότα τα οποία δεν εκτίθενται σε αυτή, αλλά μπορεί να επηρεάζουν τα καθαρά κέρδη και ούτε αντανακλά μεταβολές στα στοιχεία της Καθαρής Θέσης της επιχείρησης, όπως π.χ. μια αύξηση κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσης. Για τους λόγους αυτούς η κατάρτιση της κατάστασης Ταμιακών Ροών είναι απαραίτητη, προκειμένου να υπάρξει συνολική εικόνα των ταμιακών ροών σε μια λογιστική χρήση ή περίοδο, τόσο αυτών που προέρχονται από τις εργασίες όσο και από άλλες δραστηριότητες χρηματοοικονομικής ή επενδυτικής φύσεως της επιχείρησης.

Επομένως, η κατάσταση των Ταμιακών Ροών παρουσιάζει τις ταμιακές εισροές (εισπράξεις) και εκροές (πληρωμές) μιας επιχείρησης σε μια λογιστική χρήση ή περίοδο και ερμηνεύει τις μεταβολές στα επί μέρους στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού. Έτσι η κατάσταση αυτή συνδέεται με τη ρευστότητα της επιχείρησης και ταυτόχρονα παρέχει πληροφορίες για τις συναλλακτικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητές της κατά την ίδια περίοδο²¹.

Η κατάσταση Ταμιακών Ροών, όταν χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις λοιπές οικονομικές καταστάσεις, παρέχει πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες να εκτιμούν τις μεταβολές στην καθαρή περιουσία μιας επιχείρησης, τη χρηματοοικονομική δομή της (που συμπεριλαμβάνει τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητα της) και τις δυνατότητές της να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμιακών ροών για να τις προσαρμόζει στην αλλαγή των συνθηκών και των ευκαιριών. Οι πληροφορίες για τις ταμιακές ροές είναι χρήσιμες στην εκτίμηση της δυνατότητας της επιχείρησης να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα και επιτρέπουν στους χρήστες να αναπτύξουν πρότυπα για να εκτιμούν και να συγκρίνουν την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών των διαφόρων επιχειρήσεων. Επίσης, αυξάνουν τη συγκρισιμότητα της παρουσιαζόμενης επιχειρηματικής απόδοσης για διαφορετικές μεταξύ τους επιχειρήσεις, γιατί περιορίζουν τις επιδράσεις της χρησιμοποίησης διαφορετικών λογιστικών χειρισμών για τις ίδιες συναλλαγές και γεγονότα.

²¹Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων, Α. ΝΙΑΡΧΟΥ, Εκδόσεις Α. Σταμούλη, 2002

8.6.1 Παρουσίαση της Κατάστασης Ταμιακών Ροών

Η κατάσταση Ταμιακών Ροών πρέπει να απεικονίζει τις ταμιακές ροές στη διάρκεια της περιόδου, ταξινομημένες κατά επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες²².

Μια επιχείρηση παρουσιάζει τις ταμιακές ροές της κατά τρόπο ο οποίος αρμόζει περισσότερο προς την επιχειρηματική μορφή της. Η κατάταξη κατά δραστηριότητα παρέχει πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες να εκτιμούν την επίδραση αυτών των δραστηριοτήτων στην οικονομική θέση της επιχείρησης και το ποσό των ταμιακών διαθέσιμων και των ταμιακών ισοδυνάμων της. Αυτές οι πληροφορίες μπορεί επίσης να χρησιμοποιούνται για να εκτιμώνται οι σχέσεις μεταξύ αυτών των δραστηριοτήτων.

► Επιχειρηματικές Δραστηριότητες

Το ποσό των ταμιακών ροών που προέρχεται από επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι ένας δείκτης – κλειδί της έκτασης στην οποία οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχείρησης έχουν δημιουργήσει επαρκείς ταμιακές ροές για να εξοφλούν δάνεια, να διατηρούν την επιχειρηματική ικανότητα της επιχείρησης, να πληρώνουν μερίσματα και να γίνουν νέες επενδύσεις, χωρίς προσφυγή σε εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης.

Οι ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες προέρχονται βασικά από τις κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης. Συνεπώς, προέρχονται γενικά από συναλλαγές και άλλα γεγονότα που υπεισέρχονται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή της ζημιάς. Παραδείγματα τέτοιων ταμιακών ροών είναι :

- i. Εισπράξεις από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών
- ii. Εισπράξεις από δικαιώματα εκμετάλλευσης, αμοιβές, προμήθειες και άλλα έσοδα
- iii. Πληρωμές μετρητοίς προς προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών
- iv. Πληρωμές μετρητοίς προς εργαζομένους και για λογαριασμό τους
- v. Εισπράξεις και πληρωμές τοις μετρητοίς μιας ασφαλιστικής επιχείρησης για ασφάλιστρα και αποζημιώσεις, συντάξεις και άλλες ασφαλιστικές παροχές

²² Δ.Λ.Π. 7 « Καταστάσεις Ταμιακών Ροών» (Cash Flow Statements)- Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τεύχος L 261, σελ. 34, 13/10/2003

vi. Πληρωμές τοις μετρητοίς ή επιστροφές φόρων εισοδήματος, εκτός αν μπορεί ειδικά να εξατομικευτούν ως χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες

vii. Εισπράξεις και πληρωμές από συμβάσεις που κατέχονται για συναλλακτικούς σκοπούς.

Μερικές συναλλαγές, όπως η πώληση ενός ενσώματου παγίου, μπορεί να δημιουργήσουν ένα κέρδος ή μια ζημία, που συμπεριλαμβάνεται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή ζημίας. Τέτοιου είδους συναλλαγές συνιστούν ταμιακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες.

Μία επιχείρηση μπορεί να κατέχει αξιόγραφα και δάνεια για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς, οπότε αυτά είναι όμοια με απόθεμα που αγοράστηκε ειδικώς για μεταπώληση. Συνεπώς, ταμιακές ροές προερχόμενες από την αγορά και πώληση τέτοιων αξιογράφων κατατάσσονται ως επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ομοίως, ταμιακές προκαταβολές και δάνεια που δίδονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συνήθως κατατάσσονται ως επιχειρηματικές δραστηριότητες, δεδομένου ότι σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητα δημιουργίας εσόδων αυτής της επιχείρησης.

➤ Επενδυτικές Δραστηριότητες

Η ιδιαίτερη γνωστοποίηση των ταμιακών ροών που προέρχονται από επενδυτικές δραστηριότητες είναι σημαντική, γιατί οι ταμιακές ροές αντιπροσωπεύουν την έκταση κατά την οποία έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες για πηγές που προορίζονται να δημιουργήσουν μελλοντικά έσοδα και ταμιακές ροές. Παραδείγματα ταμιακών ροών που προέρχονται από επενδυτικές δραστηριότητες είναι:

- i. Πληρωμές τοις μετρητοίς για την απόκτηση ενσώματων παγίων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων. Αυτές οι πληρωμές συμπεριλαμβάνουν και εκείνες που σχετίζονται με κεφαλαιοποίηση κόστους ανάπτυξης και ιδιοκατασκευαζόμενα ενσώματα πάγια.
- ii. Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων.
- iii. Πληρωμές μετρητοίς για την απόκτηση συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες (άλλες εκτός από πληρωμές για μέσα που θεωρούνται ως

ταμιακά ισοδύναμα ή για εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς)

iv. Εισπράξεις από πωλήσεις συμμετοχών στο κεφάλαιο ή χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες.

v. Ταμιακές προκαταβολές και δάνεια που δίνονται σε τρίτους (άλλα εκτός από προκαταβολές και δάνεια που δίδονται από ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα).

vi. Εισπράξεις από την εξόφληση προκαταβολών και δανείων σε τρίτους.

vii. Πληρωμές για συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, για συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης(οptions) και συμβάσεις ανταλλαγών (swaps) εκτός αν αυτές κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή κατατάσσονται σε χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

viii. Εισπράξεις από στοιχεία ως ανωτέρω(vii.).

Όταν μια σύμβαση λογιστικοποιείται για αντιστάθμιση μιας συγκεκριμένης θέσης σε συνάλλαγμα και χρεόγραφα, τότε οι ταμιακές ροές της σύμβασης κατατάσσονται κατά τον ίδιο τρόπο όπως και οι ροές του αντισταθμισμένου μέσου.

➤ Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες

Η ξεχωριστή γνωστοποίηση των ταμιακών ροών που προέρχονται από τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι σημαντική, γιατί είναι χρήσιμη στην προεκτιμήσει διαδικασιών πάνω στις μελλοντικές ροές από τους χρηματοδότες της επιχείρησης. Παραδείγματα τέτοιων ταμιακών ροών είναι :

i. Εισπράξεις από την έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων

ii. Πληρωμές μετρητοίς στους μετόχους ή εταίρους για να εξαγοραστούν ή να επιστραφούν οι μετοχές της επιχείρησης.

iii. Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση χρεωστικών ομολόγων, δανείων, γραμματίων, ομολογιών, ενυπόθηκων δανείων και άλλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων δανείων.

iv. Εκταμιεύσεις για την αποπληρωμή δανείων.

v. Πληρωμές μετρητοίς του μισθωτή για τη μείωση του οφειλόμενου υπολοίπου χρηματοδοτικής μίσθωσης.

8.6.2 Εμφάνιση Ταμιακών Ροών Από Επιχειρηματικές Δραστηριότητες

Η επιχείρηση πρέπει να εμφανίζει τις ταμιακές ροές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητές της χρησιμοποιώντας :

- i. είτε την άμεση μέθοδο, κατά την οποία γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και πληρωμών μετρητοίς
- ii. είτε την έμμεση μέθοδο, κατά την οποία το καθαρό κέρδος ή ζημία αναμορφώνεται με βάση τις επιδράσεις των συναλλαγών μη ταμιακής φύσης, των αναβαλλόμενων ή των δουλευμένων οργανικών εισπράξεων ή πληρωμών, όπως επίσης και των στοιχείων εσόδων ή εξόδων που συνδέονται με επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές ταμιακές ροές.

Οι επιχειρήσεις προτρέπονται να εμφανίζουν τις ταμιακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες χρησιμοποιώντας την *άμεση μέθοδο*. Η μέθοδος αυτή παρέχει πληροφορίες που μπορεί να είναι χρήσιμες για την εκτίμηση μελλοντικών ταμιακών ροών και οι οποίες δεν είναι προσιτές με την έμμεση μέθοδο. *Σύμφωνα με την άμεση μέθοδο*, πληροφορίες για τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και πληρωμών αντλούνται :

- είτε από τα λογιστικά αρχεία της επιχείρησης
- είτε με την αναμόρφωση των πωλήσεων, του κόστους των πωλήσεων (ή των τόκων και συναφών εξόδων και παρόμοιων επιβαρύνσεων, προκειμένου για χρηματοπιστωτικό ίδρυμα) και άλλων στοιχείων της κατάστασης Αποτελεσμάτων με βάση:
  - i. τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους
  - ii. άλλα μη ταμιακά στοιχεία και
  - iii. άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμιακές συνέπειες συνίστανται σε ταμιακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.

Σχετικό παραστατικό διάγραμμα²³:

Μετατροπή κονδυλίων λογαριασμών "Αποτελέσματα Χρήσεως" από τη βάση πραγματοποίησης (accrual) στη ταμιακή (cash) για την κατάρτιση της Καταστάσεως Ταμιακών Ροών – Άμεση Μέθοδος :

ΠΩΛΗΣΕΙΣ : Προσαυξάνονται με υπόλοιπα ενάρξεως εισπρακτέων λογαριασμών

: Μειώνονται με υπόλοιπα λήξεως εισπρακτέων λογαριασμών =Ταμιακές ροές από Πελάτες

: Μειώνονται με τη διαγραφή εισπρακτέων λογαριασμών

ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ : Προσαυξάνεται με αποθέματα λήξεως

: Προσαυξάνονται με υπόλοιπα ενάρξεως πληρωτέων λογαριασμών

: Μειώνονται με τις αποσβέσεις (κοστολογούμενες) =Ταμιακές ροές προς Προμηθευτές

: Μειώνονται με αποθέματα ενάρξεως

: Μειώνονται με υπόλοιπα λήξεως πληρωτέων λογαριασμών

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ : Προσαυξάνονται με υπόλοιπα λήξεως προπληρωμένων εξόδων

: Προσαυξάνονται με υπόλοιπα ενάρξεως δουλεμένων δαπανών

: Μειώνονται με αποσβέσεις (πέραν των κοστολογούμενων στις πωλήσεις) =Ταμιακές ροές για Έξοδα

²³ Δ.Λ.Π. & ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ- Δ.Λ.Π.7 « Καταστάσεις Ταμιακών Ροών », Δρ. Ν. Γ. Πρωτοψάλτης – Π. Κ. Βρουστούρης, Σ.Ο.Ε.Λ. , 2002

: Μειώνονται με υπόλοιπα ενάρξεως προπληρωμένων εξόδων

: Μειώνονται με υπόλοιπα λήξεως δουλεμένων δαπανών

: Μειώνονται με απώλειες επισφαλών απαιτήσεων

Σύμφωνα με την έμμεση μέθοδο, οι καθαρές ταμιακές ροές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες προσδιορίζονται με την αναμόρφωση του καθαρού κέρδους ή ζημίας με βάση τις επιδράσεις από :

- i. Τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους
- ii. Τα μη ταμιακά στοιχεία, όπως οι αποσβέσεις, οι προβλέψεις, οι αναβαλλόμενοι φόροι, τα μη πραγματοποιημένα κέρδη και ζημίες από ξένα νομίσματα, τα αδιανέμητα κέρδη συγγενών επιχειρήσεων και τα δικαιώματα της μειοψηφίας και
- iii. Όλα τα άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμιακές συνέπειες συνίστανται σε ταμιακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης

8.6.3 Εμφάνιση Ταμιακών Ροών Από Επενδυτικές και Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες

Οι κύριες κατηγορίες ακαθαρίστων εισπράξεων και πληρωμών που προέρχονται από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες πρέπει να εμφανίζονται χωριστά. Οι εν λόγω εισπράξεις – πληρωμές μπορεί να εμφανίζονται καθαρές στις περιπτώσεις εισπράξεων από πληρωμών για λογαριασμό πελατών, όταν αυτές αντικατοπτρίζουν τις δραστηριότητες του πελάτη, π.χ. κατεχόμενα από μια εταιρία επενδύσεων κεφάλαια για λογαριασμό πελατών της και στις περιπτώσεις εισπράξεων – πληρωμών για στοιχεία των οποίων η ταχύτητα κυκλοφορίας είναι υψηλή, τα ποσά μεγάλα και οι λήξεις σύντομες π.χ. αγορά ή πώληση επενδύσεων, βραχυπρόθεσμος δανεισμός με λήξη μικρότερη του τριμήνου κ.λ.π.

8.6.4 Γνωστοποιήσεις

Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί, μαζί με ένα σχόλιο της διοίκησης, τα ποσά των σημαντικών υπολοίπων ταμιακών διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων, που κατέχονται από την επιχείρηση και δεν είναι διαθέσιμα για χρήση από τον όμιλο.

Πρόσθετες πληροφορίες μπορεί να είναι απαραίτητες στους χρήστες για την κατανόηση της οικονομικής θέσης και ρευστότητας της επιχείρησης. Συνίσταται η παράθεση τέτοιων πληροφοριών, μαζί με ένα σχόλιο της Διοίκησης και μπορεί να περιλαμβάνουν :

- Τα ποσά των μη αναληφθέντων εγκεκριμένων δανείων, τα οποία μπορεί να είναι διαθέσιμα για μελλοντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες και για διακανονισμό κεφαλαιακών δεσμεύσεων, με μνεία κάθε περιορισμού στη χρήση αυτών των δανείων.
- Τα συνολικά ποσά των ταμιακών ροών από καθεμία από τις επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, που σχετίζονται με δικαιώματα κοινοπραξίας, τα οποία εμφανίζονται με τη χρησιμοποίηση της αναλογικής ενοποίησης.
- Το συνολικό ποσό των ταμιακών ροών που αντιπροσωπεύουν αυξήσεις στην επιχειρηματική δυναμικότητα, ξεχωριστά από εκείνες τις ταμιακές ροές που απαιτούνται για τη διατήρησή της.
- Το ποσό των ταμιακών ροών που προκύπτει από τις επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες για κάθε αναφερόμενο επιχειρηματικό και γεωγραφικό τομέα

Η ξεχωριστή γνωστοποίηση των ταμιακών ροών που αντιπροσωπεύουν αυξήσεις στην επιχειρηματική δυναμικότητα και των ταμιακών ροών που απαιτούνται για τη διατήρησή της, είναι χρήσιμη για να επιτρέψει στο χρήστη να προσδιορίσει αν η επιχείρηση επενδύει επαρκώς για τη διατήρηση της επιχειρηματικής δυναμικότητάς της. Μια επιχείρηση που δεν επενδύει στη δυναμικότητα της μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη μελλοντική κερδοφορία, χάριν της τρέχουσας ρευστότητας και της διανομής (μερισμάτων) στους ιδιοκτήτες.

Η γνωστοποίηση των κατά τομέα ταμιακών ροών επιτρέπει στους χρήστες να έχουν καλύτερη αντίληψη της σχέσης μεταξύ των ταμιακών ροών της επιχείρησης, ως

ένα σύνολο και των επιμέρους τμημάτων της, καθώς και της διαθεσιμότητας και μεταβλητότητας των κατά τομέα ταμιακών ροών.

8.7 ΤΟ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

8.7.1 Περιεχόμενο του Προσαρτήματος

Το Προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης πρέπει :

- (α) να παρουσιάζει πληροφορίες για τις βάσεις κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και για τις συγκεκριμένες λογιστικές μεθόδους που επλέγισαν και εφαρμόστηκαν για σημαντικές συναλλαγές και γεγονότα,
- (β) να γνωστοποιεί τις πληροφορίες που παραιτούνται από τα Δ.Λ.Π., οι οποίες δεν παρουσιάζονται αλλού στις οικονομικές καταστάσεις και
- (γ) να παρέχει πρόσθετες πληροφορίες οι οποίες δεν παρουσιάζονται σε πίνακες των οικονομικών καταστάσεων αλλά που είναι αναγκαίες για μια ακριβοδίκαιη παρουσίαση.

Δηλαδή, το Προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων περιλαμβάνει επεξηγήσεις ή μάλλον πιο λεπτομερείς αναλύσεις των κονδυλίων που συμπεριλαμβάνονται στους πίνακες του Ισολογισμού, της Κατάστασης Αποτελεσμάτων, της Κατάστασης Ταμιακών Ροών και της Κατάστασης Μεταβολής των Ιδίων Κεφαλαίων, καθώς και πρόσθετες πληροφορίες, όπως π.χ. για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις. Περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες που απαιτούνται και προτρέπεται από τα Δ.Λ.Π. καθώς και άλλες γνωστοποιήσεις αναγκαίες να επιτευχθεί μια ακριβοδίκαιη παρουσίαση.

8.7.2 Το Προσάρτημα πρέπει να παρουσιάζεται κατά συστηματικό τρόπο

Το Προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων πρέπει να παρουσιάζεται κατά τρόπο συστηματικό. Κάθε στοιχείο στον Πίνακα του Ισολογισμού, της Κατάστασης Αποτελεσμάτων και της Κατάστασης Ταμιακών Ροών πρέπει να παραπέμπει σε σχετική πληροφορία του Προσαρτήματος.

Οι σημειώσεις του Προσαρτήματος κανονικά παρουσιάζονται κατά την ακόλουθη σειρά, που βοηθά τους χρήστες να κατανοήσουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις συγκρίνουν με τις καταστάσεις άλλων επιχειρήσεων :

- Σημείωση συμμόρφωσης προς τα Δ.Λ.Π.
- Σημείωση των μεθόδων αποτίμησης και των λογιστικών μεθόδων που εφαρμόστηκαν
- Επεξηγηματικές ή συμπληρωματικές πληροφορίες που παρουσιάζονται στον Πίνακα καθεμιάς από τις οικονομικές καταστάσεις με τη σειρά που παρουσιάζεται κάθε θέση στοιχείου και κάθε οικονομική κατάσταση και
- Άλλες γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνουν :
  - ενδεχόμενες υποχρεώσεις, δεσμεύσεις και άλλες οικονομικές γνωστοποιήσεις
  - μη οικονομικές γνωστοποιήσεις

Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να είναι αναγκαίο ή επιθυμητό να διαφοροποιείται η διάταξη συγκεκριμένων στοιχείων μέσα στο Προσάρτημα. Για παράδειγμα, πληροφορίες για τα επιτόκια και για αναπροσαρμογές σε εύλογες αξίες μπορεί να συνδυάζονται με πληροφορίες για τις ημερομηνίες λήξης των χρηματοπιστωτικών μέσων, μολονότι οι πρώτες αφορούν γνωστοποιήσεις της Κατάστασης Αποτελεσμάτων και οι τελευταίες σχετίζονται με τον Ισολογισμό. Παρόλα αυτά, διατηρείται, όσο είναι πρακτικά δυνατό, μια συστηματική δομή του Προσαρτήματος.

8.7.3 Παρουσίαση των λογιστικών μεθόδων

Στο περί των λογιστικών μεθόδων μέρος του Προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων πρέπει να περιγράφονται τα ακόλουθα :

- Οι βάσεις αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάρτισή τους και
- Κάθε ειδικότερη λογιστική μέθοδος ή χειρισμός, που είναι απαραίτητος για την ορθή κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

Πέρα από τις ειδικές λογιστικές μεθόδους ή χειρισμούς που χρησιμοποιήθηκαν για τις οικονομικές καταστάσεις, είναι σημαντικό για τους χρήστες να είναι ενημερωμένοι για τις βάσεις αποτίμησης εφαρμόστηκαν (ιστορικό κόστος, τρέχον

κόστος, ρευστοποιήσιμη αξία κ.τ.λ), γιατί αποτελούν τη βάση επί της οποίας το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων έχει καταρτιστεί. Όταν εφαρμόζονται περισσότερες από μια βάσεις αποτίμησης για τις οικονομικές καταστάσεις, όταν ορισμένα κυκλοφοριακά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί, είναι επαρκές να παρέχεται μια ένδειξη των κατηγοριών των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στα οποία εφαρμόζεται η κάθε μέθοδος.

8.7.4 Κριτήριο προσδιορισμού των γνωστοποιήσεων των λογιστικών μεθόδων

Για να αποφασιστεί αν μια συγκεκριμένη λογιστική μέθοδος πρέπει να γνωστοποιηθεί η Διοίκηση λαμβάνει υπόψη αν η γνωστοποίηση θα βοηθούσε τους χρήστες στο να αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο οι συναλλαγές και τα γεγονότα αντικατοπτρίζονται στην εμφανιζόμενη απόδοση και οικονομική θέση.

Οι λογιστικές μέθοδοι που μια επιχείρηση θα μπορούσε να παρουσιάσει περιλαμβάνουν τα εξής :

- i. Λογισμός εσόδων
- ii. Αρχές ενοποίησης συμπεριλαμβανομένων και των εξαρτημένων και των συγγενών επιχειρήσεων
- iii. Ενοποιήσεις επιχειρήσεων
- iv. Κοινοπραξίες
- v. Καταχώρηση και απόσβεση των ενσώματων ακινητοποιήσεων και άυλων περιουσιακών στοιχείων
- vi. Κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού και άλλων δαπανών
- vii. Συμβάσεις κατασκευών
- viii. Επενδύσεις σε ακίνητα
- ix. Χρηματοπιστωτικά μέσα και επενδύσεις
- x. Μισθώσεις
- xi. Δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης
- xii. Αποθέματα
- xiii. Φόροι, που συμπεριλαμβάνουν και τους αναβαλλόμενους φόρους

- xiv. Προβλέψεις
- xv. Κόστος παροχών στο προσωπικό
- xvi. Μετατροπή των ξένων νομισμάτων και αντιστάθμιση συναλλαγματικών Κινδύνων
- xvii. Ορισμός των επιχειρηματικών και γεωγραφικών τομέων και η βάση για την κατανομή των δαπανών μεταξύ των τομέων
- xviii. Ορισμός των ταμιακών διαθεσίμων και των ταμιακών ισοδυνάμων
- xix. Λογιστική πληθωρισμού και
- xx. Κρατικές επιχορηγήσεις

Από άλλα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα απαιτείται ειδικότερα η γνωστοποίηση των λογιστικών μεθόδων για πολλούς από τους ανωτέρω τομείς.

Κάθε επιχείρηση εξετάζει τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της και των χειρισμών, που ο χρήστης θα ανέμενε να γνωστοποιηθούν για το συγκεκριμένο τύπο επιχείρησης. Για παράδειγμα, όλες οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα θα αναμενόταν να γνωστοποιούν μια λογιστική μέθοδο για τους φόρους εισοδήματος, που συμπεριλαμβάνει τους αναβαλλόμενους φόρους και τους συμψηφιστέους φόρους. Αν μια επιχείρηση έχει σημαντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες στο εξωτερικό ή συναλλαγές σε ξένα νομίσματα, θα αναμενόταν η γνωστοποίηση των λογιστικών μεθόδων για την καταχώρηση των συναλλαγματικών διαφορών και της αντισταθμιστικής κάλυψης των διαφορών αυτών. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις γνωστοποιείται η μέθοδος προσδιορισμού της υπεραξίας και των δικαιωμάτων μειοψηφίας.

Μια λογιστική μέθοδος μπορεί να είναι σημαντική κι αν ακόμα τα ποσά που απεικονίζονται για την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση δεν είναι ουσιώδη.

8.7.5 Άλλες γνωστοποιήσεις

Η επιχείρηση πρέπει να γνωστοποιεί τα ακόλουθα, αν δεν γνωστοποιήθηκαν αλλού στις δημοσιευόμενες με τις οικονομικές καταστάσεις πληροφορίες :

- ⇒ Έδρα και τη νομική μορφή της επιχείρησης, τη χώρα της ιδρύσεώς της και τη διεύθυνση της έδρας ή του κύριου τόπου των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, αν διαφέρει από τον τόπο της έδρας)
- ⇒ Μια περιγραφή της φύσης των εργασιών της επιχείρησης και των κυριότερων δραστηριοτήτων της,
- ⇒ Την επωνυμία της μητρικής επιχείρησης καθώς και της τελικής μητρικής επιχείρησης του ομίλου,
- ⇒ Τον αριθμό των εργαζομένων είτε στο τέλος της περιόδου είτε το μέσο όρο για τη περίοδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ: 9

9.1. Νόμος 2992/20.03.2002 : Μέτρα για την ενίσχυση της Κεφαλαιαγοράς και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

Με τον παρόντα νόμο, ουσιαστικά, έχουμε την καθιέρωση των Διεθνών λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.) στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το αρ. 1 του νόμου τα Δ.Λ.Π. εφαρμόζονται στη χώρα μας κατά την κατάρτιση των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων, υποχρεωτικά από τις Ανώνυμες Εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και προαιρετικά από τις λοιπές επιχειρήσεις που έχουν τη μορφή Α. Ε. και επιλέγουν τους τακτικούς, κατά το νόμο, ελεγκτές από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.).

Στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι οι Οικονομικές Καταστάσεις που καταρτίζονται με βάση τα Δ.Λ.Π. περιλαμβάνουν :

- i. Τον Ισολογισμό
- ii. Την Κατάσταση Αποτελεσμάτων
- iii. Την Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
- iv. Την Κατάσταση Ταμιακών Ροών και
- v. Τις Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Στις Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνονται τόσο οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις των « μητρικών» εταιρειών όσο και οι ενοποιημένες καταστάσεις των

Ομίλων εταιρειών που συντάσσονται με ευθύνη των « μητρικών» εταιρειών των Ομίλων αυτών.

Η εφαρμογή των Δ.Λ.Π. αφορά τις Οικονομικές Καταστάσεις, ετήσιες ή περιοδικές, που καταρτίζονται κατά τις διαχειριστικές χρήσεις ή περιόδους που λήγουν μετά την 31. 12. 2002²⁴.

Σύμφωνα με την § 4 του παρόντος νόμου οι εταιρείες που εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π., κατά την υποβολή των ετήσιων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, προσαρμόζουν με τις προσήκουσες αναμορφώσεις τις αντίστοιχες φορολογικές δηλώσεις εισοδήματος, τα λογιστικά αποτελέσματα όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσεως, προς το φορολογητέο αποτέλεσμα που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας και φορολογούνται με βάση το φορολογητέο αποτέλεσμα αυτό.

Η συμφωνία του λογιστικού προς το φορολογικό αποτέλεσμα, της υπό εξέταση χρήσεως, παρουσιάζεται σε ιδιαίτερη σημείωση επί των Οικονομικών Καταστάσεων.

Επίσης, προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν προαιρετικά ή υποχρεωτικά τα Δ.Λ.Π. « δύναται να σχηματίζουν αφορολόγητο αποθεματικό ισόποσο του " κόστους" προσαρμογής στα Δ.Λ.Π. κατά τη χρήση της πρώτης εφαρμογής τους» .

9.2. Νόμος 3229/ 10.02.2004 : Εποπτεία της Ιδιωτικής Ασφάλισης, Εποπτεία και Έλεγχος τυχερών παιχνιδιών, εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και άλλες διατάξεις

Με το νόμο 3229/2004, οριστικοποιείται κατά τα φαινόμενα το βασικό πλαίσιο της καταρχήν εφαρμογής των Δ.Λ.Π. στην Ελλάδα. Σημαντικά θέματα που ορίζονται με το νόμο αυτό είναι :

- Τα σχετικά με τα Δ.Λ.Π. θέματα ενσωματώνονται ως πρόσθετο κεφάλαιο (15^ο) στο νόμο 2190/1920 « Περί Ανωνύμων Εταιρειών»
- Παραμένει η υποχρέωση εφαρμογής των Δ.Λ.Π. για εταιρείες εισηγμένες σε Χρηματιστηριακή Αγορά, χωρίς όμως να περιορίζεται η έννοια στο

²⁴ Εξαιτίας, όμως, της δύσκολης « πλατφόρμας» των Δ.Λ.Π. ο χρόνος εφαρμογής των έχει παραταθεί αρκετές φορές με τελευταία παράταση αυτή που θέλει την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. από 01. 01. 2005

Χρηματιστήριο Αθηνών. Άρα εταιρεία με έδρα την Ελλάδα εισηγμένη μόνο σε χρηματιστήριο εξωτερικού, υποχρεούται να εφαρμόζει τα Δ.Λ.Π.

- Επεκτείνεται η υποχρέωση εφαρμογής τους και στις συνδεδεμένες εταιρείες
- Η προαιρετική εφαρμογή επιτρέπεται αρκεί να τηρηθεί για μια πενταετία (5 έτη) και να ελέγχονται οι Οικονομικές Καταστάσεις από Ορκωτούς Ελεγκτές ανεξάρτητα αν η εταιρεία δεν υποχρεούται
- Εφαρμόζονται όσα Δ.Λ.Π. υιοθετεί η Ευρωπαϊκή Ένωση
- Τα Δ.Λ.Π. εφαρμόζονται για χρήσεις που ξεκινούν από 01/ 01/ 2005 και μετά.

9.3. Νόμος 2190/1920 : Περί Ανωνύμων Εταιρειών

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω με τον ν. 3229/04 προστέθηκε στο Ν. 2190/20 και 15^ο Κεφάλαιο με γενικό τίτλο « Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π)». Το κεφάλαιο αυτό αποτελείται από δέκα (10) άρθρα, αριθμημένα από το 134 έως το 143, τα οποία αναφέρονται σε μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή των Δ.Λ.Π., σε ειδικά θέματα που απασχολούν τα Δ.Λ.Π. π.χ, οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, σε θέματα δημοσιοποίησης των Οικονομικών Καταστάσεων κατά τα Δ.Λ.Π., σε θέματα που αφορούν την έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, σε θέματα που αφορούν τους ελεγκτές, διατάξεις για την αποτίμηση και για τα λογιστικά βιβλία και τέλος για την πρώτη εφαρμογή των Δ.Λ.Π. Το κεφάλαιο αυτό, αναλυτικά²⁵, έχει ως εξής :

Άρθρο 134: Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

1. Οι Ανώνυμες Εταιρείες, των οποίων οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, συντάσσουν Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. που υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ε.Ε. της 19^{ης} Ιουλίου 2002, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (L 243) και των Κανονισμών που εκδίδονται από την Επιτροπή (Commission), κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 3 και 6 του Κανονισμού αυτού. Επιπλέον οι μητρικές εταιρείες συντάσσουν Ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τα Πρότυπα αυτά²⁶.

²⁵ Το κεφάλαιο παρατίθεται έτσι όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 3301/2004

²⁶ Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 1 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 3301/2004

Η υποχρέωση αυτή εκτείνεται: α) για οποιεσδήποτε άλλες περιοδικές καταστάσεις, που η δημοσίευσή τους είναι υποχρεωτική από διάταξη νόμου και β) για τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις των μη εισηγμένων επιχειρήσεων που δεν εφαρμόζουν ήδη τα Δ.Λ.Π. και ενοποιούνται, οι οποίες είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα, ή εκτός Ελλάδας εφόσον από τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασής τους παρέχεται η επιλεκτική δυνατότητα εφαρμογής των Δ.Λ.Π. και οι οποίες αντιπροσωπεύουν αθροιστικά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών ή του ενοποιημένου ενεργητικού ή των ενοποιημένων αποτελεσμάτων μετά από την αφαίρεση της αναλογίας των μετοχών της μειοψηφίας²⁷.

2. Οι μη εισηγμένες και μη συνδεδεμένες με αυτές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) μπορούν να συντάσσουν τις προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου αυτού Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τα υιοθετούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Δ.Λ.Π., εφόσον η εφαρμογή των Προτύπων αυτών έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων ή εταιρών της εταιρείας με απόφαση, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 29 και της παραγράφου 1 του άρθρου 31 ή του άρθρου 13 του Ν. 3190/1955, αντίστοιχα, και υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση θα προβλέπει την εφαρμογή των Προτύπων για τουλάχιστον πέντε (5) συνεχόμενες χρήσεις. Αν δεν προσδιορίζεται ο χρόνος εφαρμογής των Προτύπων, η σχετική απόφαση θα ισχύει μέχρι ανακλήσεώς της, η οποία όμως δεν μπορεί να γίνει προ την παρέλευση της πενταετίας. Η προαιρετική επιλογή της υιοθέτησης των Δ.Λ.Π. από μητρική εταιρεία εγκατεστημένη στην Ελλάδα αυτόματα συνεπάγεται την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π. από όλες τις συνδεδεμένες, με τη μητρική εταιρεία επιχειρήσεις, οι οποίες είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα ή εκτός Ελλάδας.

Άρθρο 135 : Δημοσιότητα των συντεταγμένων κατά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Οικονομικών Καταστάσεων

1. Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και οι Ετήσιες ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις των Α.Ε., καθώς και η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) και το Πιστοποιητικό Ελέγχου της παρ. 4 του αρ. 43β, είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και, σε περίπτωση τροποποίησής του, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την τροποποίηση :

²⁷ Η περ. β' αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν. 3301/2004.

i. καταχωρούνται στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών και ανακοίνωση περί της καταχώρησής τους δημοσιεύεται, με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας και με δαπάνες της εταιρείας, στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

ii. αναρτώνται σε χώρο του διαδικτύου, ο οποίος είναι προσπελάσιμος στο ευρύ κοινό και παραμένουν προσπελάσιμες για χρονικό διάστημα δύο τουλάχιστον ετών από την πρώτη δημοσίευσή τους και

iii. εφόσον πρόκειται για εταιρείες με μετοχές ή άλλες κινητές αξίες τους εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, κατατίθενται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

2. Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και οι Ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις των Ε.Π.Ε., καθώς η Έκθεση του Διαχειριστή ή των Διαχειριστών και το Πιστοποιητικό Ελέγχου του αρ. 23 του Ν. 3190/1955, είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και, σε περίπτωση τροποποίησής τους, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την τροποποίηση :

i. καταχωρούνται στο Μητρώο Ε.Π.Ε., που τηρείται από το Γραμματέα του Πρωτοδικείου, όπου έχει την έδρα της η εταιρεία και ανακοίνωση περί της καταχώρησής τους δημοσιεύεται, με επιμέλεια του διαχειριστή ή των διαχειριστών και με δαπάνες της εταιρείας, στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και

ii. αναρτώνται σε χώρο του Διαδικτύου ο οποίος είναι προσπελάσιμος στο ευρύ κοινό, και παραμένουν προσπελάσιμες για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την πρώτη δημοσίευσή τους.

3. .... (καταργήθηκε με την παρ.3 του αρ. 11 του Ν.3301/2004)

4. Επιπλέον από τη δημοσιότητα που προβλέπεται από τα αρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού, οι Α.Ε και οι Ε.Π.Ε., που εφαρμόζουν, είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά, τα υιοθετηθέντα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Δ.Δ.Π., δημοσιεύουν, υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του αρ. 43β και τις παρ. 4 του αρ.22 του Ν. 3190/1955, αντίστοιχα, τα στοιχεία και τις πληροφορίες που ορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού Ανάπτυξης. Αυτές οι οικονομικές καταστάσεις, όπως θα οριστούν στην υπουργική απόφαση, δημοσιεύονται όπως ο νόμος ορίζει. Τα στοιχεία αυτά, τα οποία, με ευθύνη του Δ.Σ. ή

των Διαχειριστών της εταιρείας, πρέπει να προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, δημοσιεύονται όπως προβλέπουν οι διατάξεις των αρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού, άλλα απαιτείται η αυτούσια δημοσίευσή τους στο Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

5. Αν οι εταιρείες που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. δημοσιοποιούν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο λογιστικά στοιχεία, τα δημοσιοποιούμενα στοιχεία πρέπει να είναι εκείνα που προκύπτουν από την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. « με την επιφύλαξη των πρόσθετων οικονομικών ή πρόσθετων λογιστικών στοιχείων που απαιτούνται, από άλλες κανονιστικές αρχές για τις εταιρείες των οποίων οι κινητές αξίες είναι εισηγμένες και σε εκτός της Ε.Ε. οργανωμένη Χρηματιστηριακή Αγορά».

Η ευθύνη για τη συμμόρφωση με τη διάταξη αυτή βαρύνει το Διοικητικό Συμβούλιο ή τους Διαχειριστές της Εταιρείας.

Άρθρο 136 : Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Οι εταιρείες που συντάσσουν Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα υιοθετούμενα Δ.Λ.Π., υποχρεούνται στη σύνταξη Εκθέσεως του Δ.Σ. ή των Διαχειριστών της εταιρείας, με προβλεπόμενο από τα Πρότυπα αυτά, αντί εκείνου που ορίζεται από τους αντίστοιχους νόμους (2190/20 και 3190/55)

2. Εφόσον συντάσσονται και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η Έκθεση του Δ.Σ. ή των Διαχειριστών μπορεί να είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της εταιρείας και των θυγατρικών της και με αναφορά στα επιμέρους (μη ενοποιημένα) οικονομικά δεδομένα της εταιρείας, όπου αυτό κρίνεται από τη Διοίκηση της εταιρείας σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της.

3. Το περιεχόμενο της Έκθεσης του Δ.Σ. ή των Διαχειριστών, πρέπει να είναι ουσιαστικό, με ιδιαίτερη έμφαση στη γλωσσική επάρκεια του κειμένου. Η παράθεση (αναπαραγωγή) στοιχείων που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις, τις οποίες συνοδεύει η Έκθεση του Δ.Σ. ή των Διαχειριστών, δεν είναι ούτε σκόπιμη ούτε επιβεβλημένη, μπορεί όμως, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, να παραπέμπει σε στοιχεία και πληροφορίες που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις.

4. Η Έκθεση του Δ.Σ. ή των Διαχειριστών της εταιρείας υπόκειται στους προβλεπόμενους από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 135 κανόνες δημοσιότητας.

Άρθρο 137 : Ελεγκτές και Πιστοποιητικά Ελέγχου

1. Οι εταιρείες που συντάσσουν είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και Ετήσιες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τα υιοθετούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Δ.Λ.Π., υποχρεούνται να υποβάλλουν τις καταστάσεις αυτές σε έλεγχο Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.
2. Οι αναγκαίες αναφορές στο Πιστοποιητικό Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών ορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), ύστερα από σχετική εισήγηση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, μέσα στα πλαίσια των κανόνων που προδιαγράφονται από τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants)
3. Οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του αρ. 37, από το εδαφ. γ' της παρ. 3 και από την παρ.4 του άρθρου 43α του νόμου αυτού αναφορές στο Πιστοποιητικό Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και κάθε άλλη διάταξη αντίθετη με τις διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της προβλεπόμενης από την προηγούμενη παράγραφο απόφασης της Ε.Λ.Τ.Ε.

Άρθρο 138 : Επιμέτρηση Λογιστικών Μεγεθών

Όπου στο νόμο ρυθμίζονται θέματα που συναρτώνται με λογιστικά μεγέθη ή αναφέρονται σε λογιστικά μεγέθη, τα μεγέθη αυτά είναι εκείνα που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα υιοθετούμενα Δ.Λ.Π., εφόσον η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων γίνεται, είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά, σύμφωνα με τα Πρότυπα αυτά. Ως « λογιστικά μεγέθη» ορίζονται τα νομισματικά ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ή υποσύνολα ή σύνολα των ποσών αυτών.

Άρθρο 139 : Κανόνες Αποτίμησης και Λογιστικά Βιβλία

1. Οι εταιρείες που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα υιοθετούμενα Δ.Λ.Π. έχουν δικαίωμα να αποκλίνουν από τις διατάξεις του

Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (Ε.Γ.Λ.Σ.) ή των αντίστοιχων κλαδικών, στο βαθμό που η Διοίκηση της εταιρείας κρίνει, αιτιολογημένα, ότι η απόκλιση είναι αναγκαία για την εύρυθμη εφαρμογή των Δ.Λ.Π. και υποχρεούνται να αποκλίνουν, όπου οι προδιαγραφόμενοι από τους υφιστάμενους νόμους κανόνες αποτίμησης των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων έρχονται σε αντίθεση με τους κανόνες αποτίμησης, που προδιαγράφονται από τα Δ.Λ.Π. Κατά την εφαρμογή των αποκλίσεων της παρούσας παραγράφου, δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση των υποχρεωτικών λογαριασμών του Σχεδίου Λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ. και των κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων για πράξεις με διαφορετικό περιεχόμενο από το περιεχόμενο των λογαριασμών αυτών. Για ειδικές ανάγκες των Δ.Λ.Π. χρησιμοποιούνται νέοι λογαριασμοί, κατά την κρίση των εταιρειών.

Οι διατάξεις των άρθρων 42α, 42β, 42γ, 42δ, 42ε, 43, 43α, 105 και 107 και κάθε άλλη αντίθετη νομοθετική διάταξη δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση των εταιρειών που συντάσσουν, είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά, οικονομικές καταστάσεις με βάση τα Δ.Λ.Π.

2. Η αποτίμηση της ακίνητης περιουσίας των επιχειρήσεων, για σκοπούς σύνταξης οικονομικών καταστάσεων με βάση τα Δ.Λ.Π., γίνεται σύμφωνα με τα Πρότυπα αυτά. Όπου προκύπτει αξία μεγαλύτερη από την αντικειμενική αξία των ακινήτων, η μεγαλύτερη αυτή αξία πρέπει να αποδεικνύεται και να τεκμηριώνεται από εκτιμητές αδιαμφισβήτητου κύρους και οι σχετικές εκθέσεις των εκτιμητών πρέπει να τίθενται υπόψη των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, που ελέγχουν τις οικονομικές καταστάσεις στις οποίες αντικατοπτρίζονται οι αξίες των ακινήτων.

Άρθρο 140 : Φορολογητέα Κέρδη ή Ζημίες

1. Τα φορολογητέα κέρδη ή ζημίες της εταιρείας δεν επηρεάζονται από την εφαρμογή των Δ.Λ.Π.

2. .....έως 7 καταργήθηκαν²⁸

²⁸ Οι παράγραφοι 2 έως 7 καταργήθηκαν και οι παράγραφοι 8 και 9 αναριθμήθηκαν σε 2 και 3 αντίστοιχα

2. Η αναδρομική διόρθωση θεμελιώδους λάθους, κατά τα προβλεπόμενα από τα Δ.Λ.Π., δεν συνθέτει, αφ' εαυτής, λόγο αμφισβήτησης της αποδεικτικής εγκυρότητας των βιβλίων από πλευράς των φορολογικών αρχών.
3. Για σκοπούς επιβολής του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ο κρίσιμος χρόνος παραμένει εκείνος της έκδοσης του σχετικού τιμολογίου.

Άρθρο 141 : Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

1. Οι εταιρείες που συνάπτουν χρηματοδοτικές μισθώσεις, είτε ως εκμισθωτές είτε ως μισθωτές, έχουν τη δυνατότητα της επιμέτρησης και απεικόνισης των συναλλαγών αυτών στα λογιστικά τους βιβλία, είτε με βάση τους κανόνες που προδιαγράφονται στα Δ.Λ.Π. είτε με βάση τους κανόνες τις ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας, υπό την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που επιλέγεται ακολουθείται με συνέχεια μέχρι τη λήξη της κάθε συγκεκριμένης χρηματοδοτικής μίσθωσης.
2. Η υιοθέτηση της προδιαγραφόμενης από τα Δ.Λ.Π. μεθόδου λογιστικής απεικόνισης των χρηματοδοτικών μισθώσεων δεν συνεπάγεται αναμόρφωση λογιστικού κέρδους (ή ζημιάς), για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου κέρδους (ή ζημιάς).
3. Ειδικότερα κατά την πρώτη εφαρμογή της προδιαγραφόμενης από τα Δ.Λ.Π. μεθόδου λογιστικής απεικόνισης υφιστάμενης σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, η διαφορά που προκύπτει μεταξύ των μέχρι της στιγμής εκείνης λογιστικά αναγνωρισθέντων εσόδων ή εξόδων και των εσόδων ή εξόδων που είχαν αναγνωρισθεί, εάν είχε εφαρμοσθεί προδιαγραφόμενη από τα Δ.Λ.Π. μέθοδος, από την αρχική σύναψη της χρηματοδοτικής μισθωτικής σύμβασης, προστίθεται ή αφαιρείται από το φορολογητέο κέρδος (ή ζημιά) που προκύπτει μέσα στη χρήση κατά την οποία εφαρμόζεται, για πρώτη φορά η μέθοδος που προδιαγράφεται από τα Δ.Λ.Π.
4. Νοείται ότι οι Α.Ε. και Ε.Π.Ε. που εφαρμόζουν, είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά τα Δ.Λ.Π., υποχρεούνται να υιοθετούν την προδιαγραφόμενη από τα Δ.Λ.Π. μέθοδο λογιστικής απεικόνισης των συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, άλλα το δικαίωμα, αν το επιθυμούν, να αναμορφώνουν το λογιστικό τους κέρδος (ή ζημιά) με βάση τους ισχύοντες κανόνες της φορολογικής νομοθεσίας, για σκοπούς προσδιορισμού του φορολογητέου τους κέρδους (ή ζημιάς).

Άρθρο 142 : Πρώτη Εφαρμογή των Δ.Λ.Π.

1. Ως χρονικό σημείο πρώτης εφαρμογής των Δ.Λ.Π. ορίζεται το χρονικό σημείο έναρξης της χρήσεως σε σχέση με την οποία συντάσσονται και δημοσιεύονται για πρώτη φορά οικονομικές καταστάσεις με βάση τα υιοθετηθέντα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Δ.Λ.Π. Οι προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν διαδικασίες εφαρμογής των Δ.Λ.Π. αρχίζουν να εφαρμόζονται κατά την έναρξη της χρήσεως την οποία πρωτογενώς (και όχι με την παράθεση συγκριτικών στοιχείων προηγούμενων χρήσεων ή περιόδων) καλύπτουν οι συντασσόμενες ετήσιες ή περιοδικές οικονομικές καταστάσεις.
2. Κατά την πρώτη εφαρμογή των Δ.Λ.Π. εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των ιδίων των Προτύπων ως προς τον τρόπο της πρώτης εφαρμογής τους.
3. Κατά της πρώτη εφαρμογή των Δ.Λ.Π. είναι ενδεχόμενο να προκύψουν διαφορές αποτίμησης των επί μέρους περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, δεδομένης της υιοθέτησης διαφορετικών από τους μέχρι τη στιγμή εκείνη ακολουθούμενους κανόνες αποτίμησης. Μέσα στη χρήση, σε σχέση με την οποία θα συνταχθούν και θα δημοσιευθούν για πρώτη φορά οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. και πάντως πριν από τη σύνταξη και δημοσίευση οποιονδήποτε περιοδικών οικονομικών καταστάσεων, γίνονται οι αναγκαίες λογιστικές εγγραφές στο Ημερολόγιο Φορολογικών Διαφορών και το Καθολικό φορολογικών Διαφορών, με διάκριση μεταξύ των εγγραφών που επηρεάζουν τα αποτελέσματα της αμέσως προηγούμενης χρήσεως και εκείνων που επηρεάζουν τα αποτελέσματα προγενέστερων χρήσεων, με τρόπο που να διευκολύνει της (εξωλογιστική) αναμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων της αμέσως προηγούμενης χρήσεως (ή περιόδων της αμέσως προηγούμενης χρήσεως), που δεν θα έχουν συνταχθεί και δημοσιευθεί με βάση τα Δ.Λ.Π, ώστε τα συγκριτικά στοιχεία, που παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας χρήσεως ή περιόδου , να είναι πράγματι συγκρίσιμα.

Άρθρο 143 : Μεταβατικές Διατάξεις επί των Δ.Λ.Π.

1. **Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, που υποχρεωτικά θα συνταχθούν και θα δημοσιευθούν με βάση τα υιοθετούμενα Δ.Λ.Π., είναι εκείνες που θα καλύπτουν χρήσεις που αρχίζουν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2004.**

2. Οι εταιρείες που υποχρεούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, στη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων με βάση τα Δ.Λ.Π., μπορούν, με απόφαση του Διοικητικού τους Συμβουλίου, να μεταθέσουν το χρόνο της πρώτης εφαρμογής ενωρίτερα αλλά, όχι σε χρόνο προγενέστερο της χρήσεως αναφορικά με την οποία έχουν ήδη δημοσιευθεί οικονομικές καταστάσεις με βάση τα μέχρι σήμερα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα.

3. Η προβλεπόμενη από την παρ.2 του αρ. 137 εισήγηση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σ.Ο.Ε.Α. προς την Ε.Λ.Τ.Ε., υποβάλλεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία του ισχύος του νόμου αυτού και η σχετική απόφαση της Ε.Λ.Τ.Ε. εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήψη της εισήγησης.

9.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΕΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Π.Δ 360/1985 " Στοιχεία και πληροφορίες που πρέπει να δημοσιεύουν περιοδικά οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών" ΜΕΤΑ ΤΗΝ 31. 12. 2004

Όπως αναφέραμε παραπάνω, σύμφωνα με το αρ. 135 § 4 του νόμου 2190/1920, με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης θα ορίζονται τα στοιχεία και οι πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων που θα πρέπει να δημοσιεύουν οι εταιρείες που εφαρμόζουν, είτε προαιρετικά είτε υποχρεωτικά, τα Δ.Λ.Π. Η κοινή απόφαση αυτή εκδόθηκε στις 04/ 06/ 2004 με αριθμό 23861/ 587.

Η απόφαση αυτή περιλαμβάνει υποδείγματα οικονομικών καταστάσεων, τόσο για εμπορικές και βιομηχανικές εταιρείες όσο για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ασφαλιστικές εταιρείες, με τα δημοσιευόμενα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία των εταιρειών που συντάσσουν Ετήσιες και Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα υιοθετηθέντα από την Ευρωπαϊκή Ένωση Δ.Λ.Π. Τα υποδείγματα έχουν ως εξής :

Εμπορικές & Βιομηχανικές

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	200X²⁹	200X-1¹⁸
<i>της περιόδου από (ημερομηνία^{1,12}) μέχρι (ημερομηνία^{1,13}) (Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/εκατομμύρια Ευρώ¹¹)</i>		
Κύκλος εργασιών	XXX	XXX
Μειον. Κόστος παραγωγής/εμπορίας	(XX)	(XX)
Μικτό κέρδος	XXX	XXX
Άλλα έσοδα	XXX	XXX
	XXX	XXX
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(XX)	(XX)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(XX)	(XX)
Χρηματοπιστωτικά έξοδα	(XX)	(XX)
Κέρδος (ζημιά) συνθών εργασιών	XXX	XXX
Έκτακτα έσοδα και έξοδα	(XX)	(XX)
Κέρδος (ζημιά) προ φόρων	XXX	XXX
Φόρος εισοδήματος	(XX)	(XX)
Κέρδος (ζημιά) μετά από φόρους	XXX	XXX

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ¹⁴	200X²⁹	200X-1¹⁸
<i>της περιόδου από (ημερομηνία^{1,12}) μέχρι (ημερομηνία^{1,13}) (Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/εκατομμύρια Ευρώ¹¹)</i>		
Ταμειακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων		
Εισπράξεις από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	XXX	XXX
Εισπράξεις από αμοιβές, προμήθειες και άλλα έσοδα	XXX	XXX
Πληρωμές σε προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών	(XX)	(XX)
Πληρωμές σε εργαζόμενους (και σε σχέση με εργαζόμενους)	(XX)	(XX)
Πληρωμές φόρων (ή εισπράξεις επιστροφών φόρων)	(XX)	(XX)
Σύνολο εισροών (εκροών) λειτουργικών δραστηριοτήτων	XXX	(XX)
Ταμειακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων		
Πληρωμές για την απόκτηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(XX)	(XX)
Εισπράξεις από την εκποίηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	XXX	XXX
Πληρωμές για την απόκτηση επενδυτικών τίτλων (μετοχών, αμογράφων κλπ.)	(XX)	(XX)
Εισπράξεις από την εκποίηση επενδυτικών τίτλων (μετοχών, αμογράφων κλπ.)	XXX	XXX
Πληρωμές (εκαταθέσεις) δανείων προς τρίτους	(XX)	(XX)
Εισπράξεις (αποπληρωμές) δανείων από τρίτους	XXX	XXX
Σύνολο εισροών (εκροών) επενδυτικών δραστηριοτήτων	XXX	(XX)
Ταμειακές Ροές Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων		
Εισπράξεις από την έκδοση μετοχών και άλλων συμμετοχικών τίτλων	XXX	XXX
Πληρωμές προς απόκτηση τίτλων μετοχών και άλλων συμμετοχικών τίτλων	(XX)	(XX)
Εισπράξεις από τη σύναψη δανείων και την έκδοση ομολόγων	XXX	XXX
Αποπληρωμές δανείων και ομολόγων	(XX)	(XX)
Πληρωμές τόκων	(XX)	(XX)
Πληρωμές σε σχέση με χρηματοδοτικές μεθώσεις	(XX)	(XX)
Σύνολο εισροών (εκροών) χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων	XXX	(XX)
Διαθέσιμα, στην αρχή της χρήσεως (περιόδου)	XXX	XXX
Διαθέσιμα, στο τέλος της χρήσεως (περιόδου)	XXX	XXX

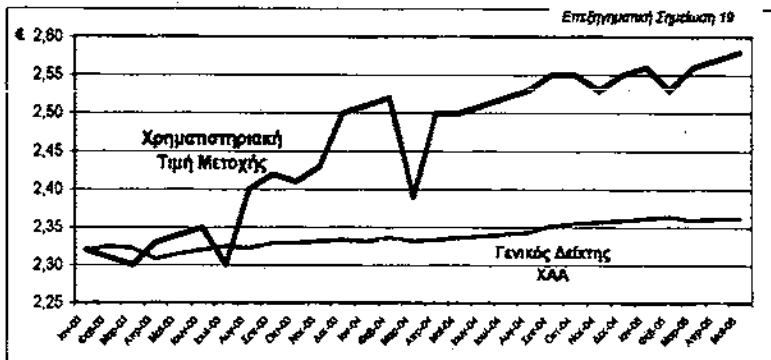
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ	200X²⁹	200X-1¹⁸
<i>(Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/εκατομμύρια Ευρώ¹¹)</i>		
Καθαρό κέρδος (ζημιά) μετά από φόρους	XXX	XXX
Διανεμητέα κέρδη (αυτοσυρρευμένες ζημιές) προηγούμενης χρήσεως (ή περιόδου)	XXX	XXX
Σύνολο διανεμητέων κερδών (αυτοσυρρευμένων ζημιών)	XXX	XXX
Προτεινόμενο (ή Εγκραθέν) μέρισμα (ή προμήρισμα) χρήσεως _____ ¹⁵ (€ ανά μετοχή)	(XX)	(XX)
Διανεμητέα κέρδη (αυτοσυρρευμένες ζημιές) μεταφερόμενα σε επόμενες χρήσεις (ή περιόδους)	XXX	XXX

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Εμπορικές & Βιομηχανικές

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ της περιόδου από (ημερομηνία 1. ¹²) μέχρι (ημερομηνία 1. ¹²) (Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/εκατομύρια Ευρώ ¹¹)	200X ^{κ.β}	200X-1 ¹⁰
Ίδια κεφάλαια, στην αρχή της χρήσεως (ή περιόδου)	XXX	XXX
Κέρδη (ζημιές) της χρήσεως (ή περιόδου), μετά από φόρους	XXX	XXX
	XXX	XXX
Προτενόμενα / διαμεμηθέντα μερίσματα (κέρδη)	(XX)	(XX)
Αύξηση μετοχικού (εταιρικού) κεφαλαίου	XXX	XXX
Κεφάλαια ανιληθέντα υπέρ το άρτο	XXX	XXX
Μείωση μετοχικού (εταιρικού) κεφαλαίου	(XX)	(XX)
Αγορασθείσες ίδιες μετοχές	(XX)	(XX)
Ίδια κεφάλαια, στο τέλος της χρήσεως (ή περιόδου)	XXX	XXX

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΟΧΩΝ (Τα ποσοστιαία ποσά είναι εκπεφρασμένα σε Ευρώ ¹¹)	200X+1 (ημερομηνία ¹²)	200X ^{κ.β}	200X-1 ¹⁰
Σύνολο εκδοθεισών μετοχών ¹⁵	X.XXX.XXX	X.XXX.XXX	X.XXX.XXX
Χρηματιστηριακή τιμή ανά μετοχή ¹⁶	X.XX	X.XX	X.XX
Ελάχιστη τιμή ανά μετοχή ¹⁷	X.XX	X.XX	X.XX
Μέγιστη τιμή ανά μετοχή ¹⁷	X.XX	X.XX	X.XX
Κέρδη ανά εκδοθείσα μετοχή		X.XX	X.XX
Κέρδη ανά μετοχή, συμπτ. και των θυγατρικών μετοχών ¹⁸		X.XX	X.XX
Συνολική κεφαλαιοποίηση (σε εκατομύρια Ευρώ)	XX.X	XX.X	XX.X
Απόδοση επένδυσης (κέρδη μετά από φόρους / κεφαλαιοποίηση)		XX.X%	XX.X%

ΆΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	200X+1 (ημερομηνία ¹²)	200X ^{κ.β}	200X-1 ¹⁰
Σύνολο εργαζοτουμένων ²⁰	X.XXX	X.XXX	X.XXX

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
 Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας είναι καταχωρημένες στο διαδικτυακό, στη διεύθυνση _____ και στο ητρούμενο από τη Νομαρχία (ή Πρωτοδικείο) _____ Μητρώο Ανωνύμων Εταρειών (ή ΕΠΕ), με αριθμό (Δ.Α.Π.) _____. Ο αναγνώστης ο οποίος επιζητά να ανιλήσει ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της (όνομα της εταιρείας) πρέπει να εξασφαλίσει πρόσβαση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

Υπόδειγμα 2 _____ (όνομα εταιρείας) ΑΕ **Χρηματοοικονομική**
ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ **Ισοβάματα**
 ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ (ή του Α ή Β ή Γ ή Δ ΤΡΙΜΗΝΟΥ) που έληξε την _____ (ημερομηνία ¹)
 (δημοσιεύματα βάσει του ν. 2190, άρθρο 135
 για χρηματοοικονομικά ιδρύματα που συντάσσουν ετήσιες και ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις κατά τα ΔΛΠ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ	
Πλήρες Όνομα:	(όνομα της εταιρείας)
Έδρα:	(διεύθυνση της έδρας της εταιρείας)
Ημερομηνία Σύστασης:	(ημερομηνία σύστασης της εταιρείας)
Διάρκεια Εταιρείας:	___ έτη (διάρκεια της εταιρείας σε έτη)
Κύρια Δραστηριότητα:	(συντομική περιγραφή της κύριας πραγματικής δραστηριότητας της εταιρείας ²)
Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών:	(ΑΜΑΕ)
Αρμόδια Εποπτική Αρχή:	(αρμόδια εποπτική αρχή)
Αριθμός Φορολογικού Μητρώου:	(ΑΦΜ)
Ιδρύσσει Διοικητικό Συμβούλιο:	(ονοματεπώνυμο των μελών του ΔΣ)
Ημερομηνία Λήξης της Τρέχουσας Χρήσεως:	(ημερομηνία) ^{1,3}
Διάρκεια Χρήσεως:	(σε μήνες) ⁴
Τύπος των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία):	Ετήσιες (ή Ενδιάμεσες Α ή Β ή Γ ή Δ Τριμήνου)
Ημερομηνία Έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία):	(ημερομηνία) ^{1,5}
Ορκιστά Ελεγκτές Λογιστές:	(όνομα ελεγκτικής εταιρείας)
Πιστοποιητικό Ορκιστών Ελεγκτών Λογιστών:	ΧΩΡΙΣ επιφυλάξεις (ή ΜΕ επιφυλάξεις ή ΔΕΝ Απαίτεται) ⁶
Διεύθυνση διαδικτύου όπου έχουν καταχωρηθεί οι Οικονομικές Καταστάσεις, η Έκθεση του ΔΣ και το Πιστοποιητικό των Ορκιστών Ελεγκτών Λογιστών ¹ :	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	200X ^{8,9}	200X-1 ¹⁰
της (ημερομηνία ¹)		
(Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ ¹¹)		
Διαθέσιμα και καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα	XXX	XXX
Αξόγραφα δεκτά για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα	XXX	XXX
Απαιτήσεις κατά άλλων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων	XXX	XXX
Δάνεια και χορηγήσεις σε πελάτες	XXX	XXX
Αξόγραφα εμπορικής εκμετάλλευσης	XXX	XXX
Αξόγραφα μακροπρόθεσμων επενδύσεων	XXX	XXX
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	XXX	XXX
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	XXX	XXX
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	XXX	XXX
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	XXX	XXX
Υποχρεώσεις προς άλλα χρηματοοικονομικά ιδρύματα	(XX)	(XX)
Καταθέσεις πελατών και συναφείς υποχρεώσεις προς πελάτες	(XX)	(XX)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(XX)	(XX)
Άλλες θανατικές υποχρεώσεις	(XX)	(XX)
Άλλες υποχρεώσεις	(XX)	(XX)
Σύνολο υποχρεώσεων	(XX)	(XX)
Ίδια κεφάλαια	XXX	XXX
Δοθέντες εγγυήσεις	XXX	XXX
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις από προθεσμιές συμβάσεις	XXX	XXX

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Χρηματοοικονομικά Ισοζύγια

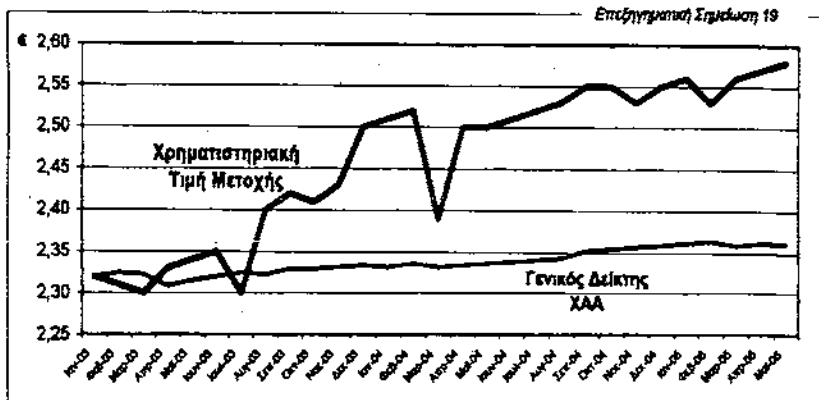
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ της περιόδου από (ημερομηνία ^{1,12}) μέχρι (ημερομηνία ^{1,13}) (Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/εκατομμύρια Ευρώ ¹⁴)	200X-1 ¹⁵	200X-1 ¹⁶
Τόκοι και συναφή έσοδα	XXX	XXX
Μείον: Τόκοι και συναφή έξοδα	(XX)	(XX)
	XXX	XXX
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	XXX	XXX
Μείον: Έξοδα σε αμοιβές και προμήθειες	(XX)	(XX)
	XXX	XXX
Κέρδη (ζημιές) από πράξεις επί αξιόγραφων του εμπορικού χαρτοφυλακίου	XXX	XXX
Κέρδη (ζημιές) από πράξεις επί αξιόγραφων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου	XXX	XXX
Κέρδη (ζημιές) από πράξεις επί συναλλάγματος	XXX	XXX
Μερίσματα και άλλα έσοδα από τίτλους μεταβλητής απόδοσης	XXX	XXX
Άλλα λειτουργικά έσοδα	XXX	XXX
Ζημιές από μη εξυπηρετούμενα δάνεια	(XX)	(XX)
Λειτουργικά έξοδα	(XX)	(XX)
Άλλα έξοδα	(XX)	(XX)
	XXX	XXX
Κέρδος (ζημιό) προ φόρων	XXX	XXX
Φόρος εισοδήματος	(XX)	(XX)
Κέρδος (ζημιό) μετά από φόρους	XXX	XXX

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ & ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ¹⁴ της περιόδου από (ημερομηνία ^{1,12}) μέχρι (ημερομηνία ^{1,13}) (Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/εκατομμύρια Ευρώ ¹⁴)	200X-1 ¹⁵	200X-1 ¹⁶
Αύξηση (μείωση):		
Διαθεσίμων και καταθέσεων στην Κεντρική Τράπεζα	XXX	XXX
Αξιόγραφων δεκτών για επαναχρηματοδότηση από την Κεντρική Τράπεζα	(XX)	XXX
Απαιτήσεων κατά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	XXX	XXX
Δανείων και χορηγήσεων σε πελάτες	XXX	(XX)
Αξιόγραφων εμπορικής εκμετάλλευσης	(XX)	XXX
Αξιόγραφων μακροπρόθεσμων επενδύσεων	XXX	(XX)
Συμμετοχών σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	XXX	XXX
Ενσωματών πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(XX)	XXX
Λοιπών περιουσιακών στοιχείων	XXX	XXX
Καθαρή αύξηση (μείωση) περιουσιακών στοιχείων	XXX	(XX)
Μείωση (αύξηση):		
Υποχρεώσεων προς άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	XXX	(XX)
Καταθέσεων πελατών και συναφών υποχρεώσεων προς πελάτες	(XX)	XXX
Υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους	(XX)	(XX)
Άλλων банειακών υποχρεώσεων	XXX	XXX
Άλλων υποχρεώσεων	(XX)	(XX)
Καθαρή μείωση (αύξηση) υποχρεώσεων	XXX	(XX)
Αύξηση (μείωση):		
Ιδίων κεφαλαίων	XXX	XXX
Ίδια κεφάλαια, στην αρχή της χρήσεως (ή περιόδου)	XXX	XXX
Κέρδη (ζημιές) της χρήσεως (ή περιόδου), μετά από φόρους	XXX	XXX
	XXX	XXX
Αναγνωρισθείσες (μη ρευστοποιηθείσες) υπεραξίες (ζημιές)	XXX	(XX)
Προτεινόμενα / δανεισθέντα μερίσματα	(XX)	(XX)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	XXX	XXX
Κεφάλαια ανηλεθθέντα υπέρ το άρτο	XXX	XXX
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(XX)	(XX)
Αγοραθείσες ίδιες μετοχές	(XX)	(XX)
Ίδια κεφάλαια, στο τέλος της χρήσεως (ή περιόδου)	XXX	XXX

Χρηματοοικονομικά Ισόμματα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/εκατομμύρια Ευρώ ¹¹)	200X^{2,9}	200X-1¹⁰
Καθαρό κέρδος (ζημιά) μετά από φόρους	XXX	XXX
Διανεμητέα κέρδη (συσσωρευμένες ζημιές) προηγούμενης χρήσεως (ή περιόδου)	XXX	XXX
Σύνολο διανεμητέων κερδών (συσσωρευμένων ζημιών)	XXX	XXX
Προτεινόμενο (ή Εγκριθέν) μέρισμα (ή προμήκισμα) χρήσεως ____ ¹² (€ ____ ανά μετοχή)	(XX)	(XX)
Διανεμητέα κέρδη (συσσωρευμένες ζημιές) μεταφερόμενα σε επόμενες χρήσεις (ή περιόδους)	XXX	XXX

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΟΧΩΝ (Τα νομισματικά ποσά είναι εκπεφρασμένα σε Ευρώ ¹¹)	200X+1 (ημερομηνία ¹)	200X^{2,9}	200X-1¹⁰
Σύνολο εκδοθεισών μετοχών ¹³	X.XXX.XXX	X.XXX.XXX	X.XXX.XXX
Χρηματιστηριακή τιμή ανά μετοχή ¹⁴	X.XX	X.XX	X.XX
Ελάχιστη τιμή ανά μετοχή ¹⁷	X.XX	X.XX	X.XX
Μέγιστη τιμή ανά μετοχή ¹⁷	X.XX	X.XX	X.XX
Κέρδη ανά εκδοθείσα μετοχή		X.XX	X.XX
Κέρδη ανά μετοχή, συμπτ. και των θυγατρικών μετοχών ¹⁸		X.XX	X.XX
Συνολική κεφαλαιοποίηση (σε εκατομμύρια Ευρώ)	XX.X	XX.X	XX.X
Απόδοση επένδυσης (κέρδη μετά από φόρους / κεφαλαιοποίηση)		XX.X%	XX.X%

ΆΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	200X+1 (ημερομηνία ¹)	200X^{2,9}	200X-1¹⁰
Σύνολο εργαοδοτούμενων ²⁰	X.XXX	X.XXX	X.XXX

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας είναι καταχωρημένες στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση _____ και στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, με αριθμό (ΑΜΕ) _____. Ο αναγνώστης ο οποίος επιζητά να ανιχνεύσει ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της (όνομα της εταιρείας) πρέπει να εξασφαλίσει πρόσβαση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Υπόμνημα 3

(Όνομα εταιρείας) ΑΕ

Ασφαλιστικές
Εταιρήσεις

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ (ή του Α ή Β ή Γ ή Δ ΤΡΙΜΗΝΟΥ) που έληξε την _____ (ημερομηνία ¹)
(Ορισισμένοι βάσει του ν. 2190, άρθρο 135

για ασφαλιστικές επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες και ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις κατά τα ΔΔΠ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		
Πλήρες Όνομα:	(<i>Όνομα της εταιρείας</i>)	
Έδρα:	(<i>Διεύθυνση της έδρας της εταιρείας</i>)	
Ημερομηνία Σύστασης:	(<i>ημερομηνία σύστασης της εταιρείας</i>)	
Διάρκεια Εταιρείας:	___ έτη (<i>διάρκεια της εταιρείας σε έτη</i>)	
Κύρια Δραστηριότητα:	(<i>στοντομική περιγραφή της κύριας πραγματικής ασφαλιστικής δραστηριότητας της εταιρείας</i>)	
Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών:	(ΑΜΑΕ)	
Αριθμός Εποπτική Αρχή:	(<i>αριθμός εποπτική αρχή</i>)	
Αριθμός Φορολογικού Μητρώου:	(ΑΦΜ)	
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	(<i>ονομασιώνοντα των μελών του ΔΣ</i>)	
Ημερομηνία Λήξης της Τρίτοους Χρήσιμης:	(<i>ημερομηνία</i>) ^{1,3}	
Διάρκεια Χρήσιμης:	(<i>σε μήνες</i>) ⁴	
Τύπος των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνολικά στοιχεία):	Ετήσιες (ή Ενδιάμεσες Α ή Β ή Γ ή Δ Τριμήνου)	
Ημερομηνία Έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνολικά στοιχεία):	(<i>ημερομηνία</i>) ^{1,5}	
Ορκιστοί Ελεγκτές Λογιστές:	(<i>Όνομα ελεγκτικής εταιρείας</i>)	
Πιστοποιητικό Ορκιστών Ελεγκτών Λογιστών:	ΧΩΡΙΣ επιφυλάξεις (ή ΜΕ επιφυλάξεις ή ΔΕΝ Απαιτείται) ⁶	
<i>Διεύθυνση διαδικασιών όπου έχουν καταχωρηθεί οι Οικονομικές Καταστάσεις, η Έκθεση του ΔΣ και το Πιστοποιητικό των Ορκιστών Ελεγκτών Λογιστών ⁷:</i>		
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ		
της (ημερομηνία ¹)	200X^{8,9}	200X-1¹⁰
(Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/κατομμύρια Ευρώ ¹¹)		
Επενδύσεις:		
Ακίνητα	XXX	XXX
Κινητές αξίες	XXX	XXX
Καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	XXX	XXX
	XXX	XXX
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων	XXX	XXX
Επενδύσεις σε συνθετέμενες επιχειρήσεις	XXX	XXX
Σύνολο επενδύσεων	XXX	XXX
Απαιτήσεις:		
Απαιτήσεις κατά ασφαλισμένων	XXX	XXX
Απαιτήσεις κατά ανασφαλιστών	XXX	XXX
Άλλες απαιτήσεις	XXX	XXX
Σύνολο απαιτήσεων	XXX	XXX
Λογιά περιουσιακά στοιχεία:		
Πόγια περιουσιακά στοιχεία	XXX	XXX
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων	XXX	XXX
Διαθέσιμα	XXX	XXX
Σύνολο λογίων περιουσιακών στοιχείων	XXX	XXX
Υποχρεώσεις:		
Υποχρεώσεις προς ασφαλισμένους	(XX)	(XX)
Υποχρεώσεις προς ανασφαλιστές	(XX)	(XX)
Δεδουλευμένα έξοδα	(XX)	(XX)
Οφείλες από φόρους και εισφορές	(XX)	(XX)
Άλλες υποχρεώσεις	(XX)	(XX)
Σύνολο υποχρεώσεων	(XX)	(XX)
Ασφαλιστικά αποθεματικά και προβλέψεις:		
Αναλογιστικά αποθεματικά μη ανασφαλισμένου κινδύνου ασφαλιών ζωής	(XX)	(XX)
Εκκρεμείς αποζημιώσεις μη ανασφαλισμένων ζημιών	(XX)	(XX)
Μη δεδουλευμένα ασφαλίοντα	(XX)	(XX)
Σύνολο ασφαλιστικών αποθεματικών και προβλέψεων	(XX)	(XX)
Ίδια κεφάλαια	XXX	XXX
Δοθείσες εγγυήσεις	XXX	XXX

Ασφαλιστικές Εταιρείες

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	200X¹⁾	200X-1²⁾
<i>της περιόδου από (ημερομηνία^{1,12)} μέχρι (ημερομηνία^{1,12)}) (Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/εκατομμύρια Ευρώ¹¹⁾)</i>		
Ασφάλιες Ζωής		
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα	XXX	XXX
Μείον δεδουλευμένα αντισφάλιστρα και άλλα συναφή έξοδα	(XX)	(XX)
Μείον δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	(XX)	(XX)
	XXX	XXX
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων (μη καλυπτόμενες από αντισφαλισείς)	(XX)	(XX)
Μείωση (αύξηση) του μη αντισφαλισμένου ασφαλιστικού κινδύνου	XXX	(XX)
	XXX	XXX
Αποδόσεις επενδύσεων ασφαλείων ζωής	XXX	XXX
Μικτό κέρδος (ζημιό) ασφαλιστων ζωής	XXX	XXX
Ασφάλιες Ζημιών		
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα	XXX	XXX
Μείον δεδουλευμένα αντισφάλιστρα και άλλα συναφή έξοδα	(XX)	(XX)
Μείον δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	(XX)	(XX)
	XXX	XXX
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων (μη καλυπτόμενες από αντισφαλισείς)	(XX)	(XX)
Αποδόσεις επενδύσεων ασφαλείων ζημιών	XXX	XXX
Μικτό κέρδος (ζημιό) ασφαλιστων ζημιών	XXX	XXX
Έσοδα λειτουργίας διάθεσης	(XX)	(XX)
Έσοδα διοικητικής λειτουργίας	(XX)	(XX)
Χρηματοπιστωτικά έσοδα	(XX)	(XX)
	XXX	XXX
Κέρδος (ζημιό) συνήθων εργασιών	XXX	XXX
Εκτακτα έσοδα και έξοδα	(XX)	(XX)
	XXX	XXX
Κέρδος (ζημιό) προ φόρων	XXX	XXX
Φόρος εισοδήματος	(XX)	(XX)
Κέρδος (ζημιό) μετά από φόρους	XXX	XXX

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ	200X³⁾	200X-1²⁾
ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ & ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ¹⁴⁾		
<i>της περιόδου από (ημερομηνία^{1,12)} μέχρι (ημερομηνία^{1,12)}) (Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/εκατομμύρια Ευρώ¹¹⁾)</i>		
Αύξηση (μείωση) επενδύσεων σε:		
Ακίνητα	(XX)	XXX
Κινητές αξίες	XXX	XXX
Καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	XXX	(XX)
Λογαριασμούς ασφαλισμένων	(XX)	XXX
Ευνδεδεμένες επιχειρήσεις	XXX	XXX
Καθαρή αύξηση (μείωση) επενδύσεων	XXX	XXX
Αύξηση (μείωση) απαιτήσεων κατά:		
Ασφαλισμένων	XXX	XXX
Αντισφαλιστών	(XX)	(XX)
Άλλων (ιριτών)	XXX	XXX
Καθαρή αύξηση (μείωση) απαιτήσεων	XXX	XXX
Αύξηση (μείωση) λοιπών περιουσιακών στοιχείων:		
Πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(XX)	XXX
Προμηθειών και άλλων εξόδων παραγωγής επομένων χρήσεων	XXX	(XX)
Διαθεσίμων	XXX	XXX
Καθαρή αύξηση (μείωση) λοιπών περιουσιακών στοιχείων	XXX	XXX
Μείωση (αύξηση) υποχρεώσεων προς:		
Ασφαλισμένους	XXX	(XX)
Αντισφαλιστές	(XX)	XXX
Τρίτους (συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων εξόδων)	(XX)	XXX
Το Δημόσιο για φόρους και εισφορές	(XX)	(XX)
Καθαρή μείωση (αύξηση) υποχρεώσεων	(XX)	(XX)
Μείωση (αύξηση) ασφαλιστικών αποθεματικών και προβλέψεων:		
Αναλογιστικών αποθεματικών μη αντισφαλισμένου κινδύνου ασφαλείων ζωής	(XX)	(XX)
Εκκενρικών αποζημιώσεων μη αντισφαλισμένων ζημιών	XXX	XXX
Μη δεδουλευμένων ασφαλιστρων	(XX)	(XX)

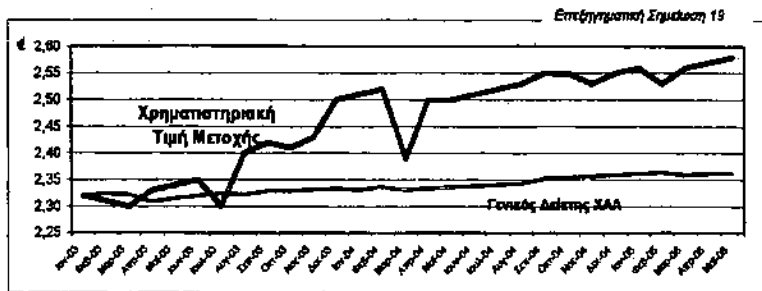

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Καθαρή μείωση (αύξηση) ασφαλ. αποβασιστικών και προβλέψεων	XXX	XXX
Αύξηση (μείωση): Ιδίων κεφαλαίων	XXX	XXX
Τόξα κεφάλαια, στην αρχή της χρήσεως (ή περιόδου)	XXX	XXX
Κέρδη (ζημιές) της χρήσεως (ή περιόδου), μετά από φόρους	XXX	XXX
Αναγνωρισθείσες (μη ρευστοποιηθείσες) υπεραξίες (ζημιές)	XXX	XXX
Προτεινόμενα / διανεμηθέντα μερίσματα	(XX)	(XX)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	XXX	XXX
Κεφάλαια ανιληθέντα υπέρ το άρτο	XXX	XXX
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	(XX)	(XX)
Αγορασθείσες ίδιες μετοχές	(XX)	(XX)
Τόξα κεφάλαια, στο τέλος της χρήσεως (ή περιόδου)	XXX	XXX

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (Τα ποσά είναι εκπεφρασμένα σε χιλιάδες/κατακόμια Ευρώ ¹¹⁾)	200X ^{12,13}	200X-1 ¹⁴
Καθαρό κέρδος (ζημιό) μετά από φόρους	XXX	XXX
Διανεμητέα κέρδη (συσσωρευμένες ζημιές) προηγούμενης χρήσεως (ή περιόδου)	XXX	XXX
Σύνολο διανεμητέων κερδών (συσσωρευμένων ζημιών)	XXX	XXX
Προτεινόμενο (ή Εγκριθέν) μέρισμα (ή προμήρημα) χρήσεως _____ ¹⁵ (€ ____ ανά μετοχή)	(XX)	(XX)
Διανεμητέα κέρδη (συσσωρευμένες ζημιές) μεταφερόμενα σε επόμενες χρήσεις (ή περιόδους)	XXX	XXX

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΟΧΩΝ (Τα ποσοτικά ποσά είναι εκπεφρασμένα σε Ευρώ ¹⁶⁾)	200X+1 (εμφορηγία ¹⁷)	200X ^{18,19}	200X-1 ²⁰
Σύνολο εκδοθεισών μετοχών ¹⁶	X.XXX.XXX	X.XXX.XXX	X.XXX.XXX
Χρηματιστηριακή τιμή ανά μετοχή ¹⁶	X.XX	X.XX	X.XX
Ελάχιστη τιμή ανά μετοχή ¹⁷	X.XX	X.XX	X.XX
Μέγιστη τιμή ανά μετοχή ¹⁷	X.XX	X.XX	X.XX
Κέρδη ανά εκδοθείσα μετοχή		X.XX	X.XX
Κέρδη ανά μετοχή, συμμ. και των δυνητικών μετοχών ¹⁸		X.XX	X.XX
Συνολική κεφαλαιοποίηση (σε εκατομμύρια Ευρώ)	XX.X	XX.X	XX.X
Απόδοση επένδυσης (κέρδη μετά από φόρους / κεφαλαιοποίηση)		XX.X%	XX.X%

ΆΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	200X+1 (εμφορηγία ¹⁷)	200X ^{18,19}	200X-1 ²⁰
Σύνολο εργαζομένων ²⁰	X.XXX	X.XXX	X.XXX

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
 Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας είναι καταχωρημένες στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση _____ και στο Μητρώο Ασφαλιστικών Εταιρειών, με αριθμό ΔΑ/Σ/_____. Ο αναγνώστης ο οποίος επιζητά να ανιληφθεί ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της [όνομα της εταιρείας] πρέπει να ερευνηθεί πρόσβαση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

Επεξηγηματικές Σημειώσεις:

1. Προς αποφυγή του κινδύνου της σύγχυσης, οι ημερομηνίες παρατίθενται ως εξής: ημέρα (αριθμητικά) μήνας (ολογράφως) έτος (αριθμητικά).
2. Παρατίθεται, συνοπτικά, η πραγματική κύρια δραστηριότητα της Εταιρείας (και όχι οι καταστατικά προσδιοριζόμενες, δυνητικές δραστηριότητες της Εταιρείας).
3. Παρατίθεται η ημερομηνία λήξεως της τρέχουσας χρήσεως, με την επισήμανση της τυχόν αλλαγής, σε σχέση με την ημερομηνία (ημέρα και μήνα) λήξεως της προηγούμενης χρήσης.
4. Με εξαίρεση ειδικές περιπτώσεις, οι χρήσεις είναι δωδεκάμηνες.
5. Η «ημερομηνία έγκρισης» είναι η ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων (ετήσιων ή ενδιάμεσων) από τα όργανα διοίκησης της Εταιρείας (ΔΣ ή Διαχειριστές). Η ημερομηνία αυτή είναι, εκ των πραγμάτων, μεταγενέστερη της ημερομηνίας του ισολογισμού.
6. Προσδιορίζεται ο «τύπος» του εκδοθέντος Πιστοποιητικού Ελέγχου ή Πιστοποιητικού Επισκόπησης των Ορκιστών Ελεγκτών Λογιστών. Οι «τύποι» των πιστοποιητικών ελέγχων ή επισκοπήσεων ορίζονται στην προβλεπόμενη από το άρθ. 137, παρ. 2, του Ν.2190/1920 . Αποφραση της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΑΤΕ).
7. Η Έκθεση του ΔΣ (ή των Διαχειριστών) και το Πιστοποιητικό Ελέγχου (ή Επισκόπησης) μνημονεύονται στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι προϋποθέσεις εκδόσεώς τους. (Σε σχέση με τις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του Α και Γ Τριμήνου δεν απαιτείται η έκδοση Πιστοποιητικού Ελέγχου ή Πιστοποιητικού Επισκόπησης Ορκιστών Ελεγκτών Λογιστών.)
8. Εάν συντάσσονται Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, παρατίθενται πρώτα (σε ξεχωριστές στήλες, τιτλοφορούμενες «Ενοποιημένα Στοιχεία») τα ενοποιημένα στοιχεία και τα ενοποιημένα συγκριτικά στοιχεία του Ομίλου.
9. Στην περίπτωση Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων, παρατίθενται τα στοιχεία του ισολογισμού του τέλους της ενδιάμεσης περιόδου ενώ σε σχέση με το λογαριασμό αποτελεσμάτων παρατίθενται (σε 2 στήλες) τόσο τα στοιχεία του τριμήνου όσο και τα σωρευτικά στοιχεία της τρέχουσας χρήσεως. Για παράδειγμα, σε σχέση με τις Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις του Γ Τριμήνου της 30 Σεπτεμβρίου 200Χ, παρατίθενται τα στοιχεία του τριμήνου από 1 Ιουλίου 200Χ μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 200Χ και τα στοιχεία του εννεαμήνου από 1 Ιανουαρίου 200Χ μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 200Χ.
10. Στην περίπτωση Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, τα συγκριτικά στοιχεία αφορούν τα στοιχεία του ισολογισμού, του λογαριασμού αποτελεσμάτων και, γενικά, της περιόδου που καλύπτεται από την αμέσως προηγούμενη χρήση. Στην περίπτωση Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων, παρατίθενται τα στοιχεία του ισολογισμού του τέλους της αμέσως προηγούμενης χρήσεως ενώ σε σχέση με το λογαριασμό αποτελεσμάτων παρατίθενται (σε 2 στήλες) τόσο τα στοιχεία του αντίστοιχου τριμήνου της προηγούμενης χρήσεως όσο και τα σωρευτικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσεως. Για παράδειγμα, σε σχέση με τις Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις του Γ Τριμήνου της 30 Σεπτεμβρίου 200Χ, παρατίθενται τα στοιχεία του τριμήνου από 1 Ιουλίου 200Χ-1 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 200Χ-1 και τα στοιχεία του εννεαμήνου από 1 Ιανουαρίου 200Χ-1 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 200Χ-1.
11. Η παράθεση των στοιχείων σε χιλιάδες ή εκατομμύρια Ευρώ κρίνεται, κατά περίπτωση, από τη διοίκηση της Εταιρείας, ανάλογα με το μέγεθος της Εταιρείας, με γνώμονα την παράθεση όλων των σημαντικών στοιχείων και πληροφοριών αλλά και την αποφυγή παράθεσης επουσιωδών στοιχείων. Νοείται ότι ο επιλεγείς τρόπος παράθεσης ακολουθείται με συνέπεια. Ειδικότερα, τα νομισματικά στοιχεία που αφορούν τις μετοχές της Εταιρείας παρατίθενται σε Ευρώ.
12. Παρατίθεται η ημερομηνία έναρξης της τρέχουσας χρήσεως ή περιόδου.
13. Παρατίθεται η ημερομηνία λήξης της τρέχουσας χρήσεως ή περιόδου.
14. Ο πίνακας των ταμειακών ροών προσαρμόζεται στα δεδομένα της επιχειρήσεως και παρέχεται η δυνατότητα υιοθέτησης όλων των επιτρεπομένων από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα εναλλακτικών προσεγγίσεων, που σχετίζονται με τη σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών. Ανάλογες αποκλίσεις επιτρέπονται και σε σχέση με τα στοιχεία των μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
15. Το λεκτικό διαμορφώνεται ανάλογα με το αν η πιο πρόσφατη διανομή κερδών έχει τη μορφή προτεινόμενου ή (ήδη) εγκριθέντος μερίσματος ή προμερίσματος και παρατίθεται η χρήση σε σχέση με την οποία πραγματοποιείται.
16. Παρατίθεται το σύνολο των κατεχομένων από τρίτους, εκδοθεισών μετοχών και η χρηματοπιστηριακή τιμή τους, στις αντίστοιχες ημερομηνίες. Εάν υπάρχουν περισσότερες από μια κλάσεις μετοχών, τα στοιχεία της κάθε κλάσεως παρατίθενται ξεχωριστά.
17. Η ελάχιστη και μέγιστη τιμή ανά μετοχή αφορά (α) τη χρονική περίοδο από τη λήξη της περιόδου που καλύπτεται από το λογαριασμό αποτελεσμάτων μέχρι την

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από τη διοίκηση της Εταιρείας και (β) τις χρονικές περιόδους που καλύπτονται από τους παρατιθέμενους λογαριασμούς αποτελεσμάτων.

18. Το στοιχείο αυτό παρατίθεται μόνο όταν υπάρχουν μετοχές, που θα εκδοθούν στο μέλλον εφόσον συντρέξουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις.
19. Η απεικόνιση της διαχρονικής εξέλιξης της χρηματιστηριακής τιμής της μετοχής (ή των μετοχών, εφόσον υπάρχουν περισσότερες της μιας κλάσης μετοχές) εισηγμένης εταιρείας επιτυγχάνεται με διάγραμμα, στον κάθετο άξονα του οποίου παρατίθενται οι τιμές της μετοχής (σε Ευρώ) και στον οριζόντιο άξονα ο χρόνος (υποδιαιρούμενος σε μήνες). Το σύνολο του χρόνου πρέπει να καλύπτει περίοδο η οποία να αρχίζει από την έναρξη της προηγούμενης χρήσεως και να λήγει τον αμέσως προηγούμενο μήνα από το μήνα της έγκρισης των δημοσιευόμενων συνοπτικών οικονομικών στοιχείων. Ανεξάρτητα της παράθεσης των υποδιαστημάτων του οριζόντιου άξονα πάνω σε μηνιαία βάση, τα δεδομένα των τιμών που διαμορφώνουν την γραμμή διακύμανσης είναι οι ημερήσιες τιμές κλεισίματος της μετοχής (δηλαδή ο αριθμητικός μέσος όρος του κάθε μηνός). Το ύψος του κάθετου άξονα της γραφικής παράστασης είναι τουλάχιστον 5 εκατοστά, ενώ η ελάχιστη και μέγιστη αξία του κάθετου άξονα δεν υπερβαίνει κατά ποσοστό 5% την ελάχιστη και μέγιστη απεικονιζόμενη εντός της περιόδου τιμή της μετοχής. Επιπρόσθετα της απεικόνισης των χρηματιστηριακών τιμών της μετοχής, απεικονίζονται και οι διακυμάνσεις του γενικού δείκτη τιμών του χρηματιστηρίου στο οποίο είναι εισηγμένη η μετοχή, με αναγωγή του δείκτη στην ίδια βάση αφηρησίας με την τιμή της (κοινής) μετοχής

(ώστε, με τον τρόπο αυτό, να είναι εύκολα ορατή η απόκλιση των διακυμάνσεων των τιμών της μετοχής από τις διακυμάνσεις του γενικού δείκτη τιμών του χρηματιστηρίου). Στην περίπτωση όπου η τιμή μιας κλάσης μετοχών είναι (σε απόλυτους αριθμούς) ουσιωδώς διαφορετική από την τιμή άλλων κλάσεων, μπορεί να διακόπτεται η κλίμακα των τιμών, με την προϋπόθεση ότι τα μεσοδιαστήματα της κλίμακας θα είναι πάντοτε ίσα.

20. Παρατίθεται ο αριθμός των εργαζοτούμενων της Εταιρείας, στις αντίστοιχες ημερομηνίες, με διάκριση των βασικών κατηγοριών (πχ μισθωτών, εργατών κλπ).
21. Στους παρατιθέμενους πίνακες τα αριθμητικά υποσύνολα έπονται μονής γραμμής και, στο βαθμό που η άθροιση διακόπτεται, ακολουθούνται από μονή υπογράμμιση ενώ τα σύνολα έπονται μονής γραμμής και ακολουθούνται από διπλή υπογράμμιση.

Οι υφιστάμενες διατάξεις, που καθορίζουν τα έντυπα τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης, παραμένουν σε ισχύ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 4 /6/2004

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Γ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

9.5. ΑΠΟΦΑΣΗ 17/336/ 21.04.2005 του Δ.Σ. της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Σύμφωνα με την § 1 του αρ. 4 του Π.Δ. 360/ 1985 " Με απόφαση του Δ. Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ορίζονται τα ελάχιστα στοιχεία και πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις δημοσιοποιούμενες οικονομικές καταστάσεις ", ετήσιες και περιοδικές καθώς και ενοποιημένες ή μη.

Επιπλέον, οι εταιρείες, επιπροσθέτως των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων που ορίζονται στα συνημμένα παραρτήματα της απόφασης, αναρτούν κάθε τρίμηνο στην ιστοσελίδα τους τις περιοδικές οικονομικές καταστάσεις, σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση, οι οποίες καταρτίζονται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 34 " Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις".

Σύμφωνα με το αρ. 5 της παρούσας απόφασης οι εταιρείες κατά την πρώτη οικονομική χρήση που εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π., καταρτίζουν, σε ενοποιημένη και μη βάση, πίνακα προσαρμογών μεταξύ της Καθαρής Θέσης της έναρξης της διαχειριστικής χρήσης, όπως δημοσιεύτηκαν με βάση τα γενικά πρότυπα λογιστικής πληροφόρησης που ίσχυαν πριν από την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. και της Καθαρής Θέσης όπως διαμορφώθηκε με βάση τις αρχές των Δ.Λ.Π. Οι προσαρμογές αφορούν και την Καθαρή Θέση της έναρξης της προηγούμενης περιόδου.

Τα κατ' ελάχιστον στοιχεία και πληροφορίες των οικονομικών καταστάσεων που ορίζονται στα συνημμένα παραρτήματα Α έως Ε έχουν ως εξής :

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α. -- Γενικές πληροφορίες για την Εταιρεία

— [Επωνυμία Εταιρίας] —

[ΑΡ.Μ.Α.Ε.]

[Διεύθυνση της έδρας της Εταιρίας]

Στοιχεία και πληροφορίες περιόδου
από [ημερομηνία έναρξης περιόδου] έως [ημερομηνία λήξης περιόδου] (1)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της (επωνυμία Εταιρίας). Συνιστούμε, επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρία, να ανατρέξει στην διεύθυνση διαδικτύου της (διεύθυνση διαδικτύου) όπου αναρτώνται οι περιοδικές οικονομικές καταστάσεις που προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα καθώς και η έκθεση επισκόπησης του ορκωτού ελεγκτή λογιστή όποτε αυτή απαιτείται.

Ορκωτός ελεγκτής λογιστής:	[όνομα] (2)
Ελεγκτική εταιρία:	[επωνυμία] (2)
Τύπος έκθεσης επισκόπησης:	(2)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Συνοπτικά στοιχεία ισολογισμού, κατάστασης αποτελεσμάτων περιόδου, κατάστασης μεταβολής καθαρής θέσης, κατάστασης ταμειακών ροών
 Τα παρακάτω υποδείγματα αναφέρονται ως παράδειγμα σε στοιχεία περιόδου 1/01 έως 30/06/2005 Εταιρίας της οποίας η τρέχουσα οικονομική χρήση λήγει 31/12/2005, υφαιρούν δε και τα λοιπά τρίμηνα.
 Τα ποσά εκφράζονται σε Ευρώ, χιλιάδες Ευρώ ή εκατομμύρια Ευρώ ή όπως αλλιώς αναφέρεται, με γνώμονα την επάρκεια της πληροφόρησης.

Υπόδειγμα 1

Εταιρίες πλην χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών εταιριών

1.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε - €

Σημείωση	30.06.2005	31.12.2004
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Πάγια στοιχεία Ενεργητικού	X	X
Αποθέματα	X	X
Απαιτήσεις από πελάτες	X	X
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	X	X
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	XX	XX
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	X	X
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	X	X
Λοιπές, βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	X	X
Σύνολο υποχρεώσεων (α)	XX	XX
Καθαρή θέση μετόχων Εταιρίας	(3)	X
Δικαιώματα Μετοψηφίας	(3)	X
Σύνολο Καθαρής Θέσης (β)	XX	XX
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (α) + (β)	XX	XX

1.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε — €

Σημείωση	1.01-30.06.2005	1.01-30.06.2004	1.01-30.06.2005	1.01-30.06.2004
Κύκλος εργασιών	X	X	X	X
Μικτά κέρδη / (ζημιές)	X	X	X	X
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	X	X	X	X
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποβέσεων	X	X	X	X
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	X	X	X	X
Μείον φόροι	X	X	X	X
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους	XX	XX	XX	XX
Καταγόμενοι σε:				
Μετόχους Εταιρίας	X	X	X	X
Δικαιώματα Μετοψηφίας	(3)	X	X	X
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	(4)	X.XX	X.XX	X.XX

1.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΥ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε — €

	30.06.2005	30.06.2004
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου (01.01.2005 και 01.01.2004 αντίστοιχα)	X	X
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου	X	X
Διανεμηθέντα μερίσματα	X	X
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην καθαρή θέση	X	X
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους	X	X
Αγορές / (πωλήσεις) ιδίων μεταχών	X	X
Καθαρή θέση λήξης περιόδου (30.06.2005 και 30.06.2004 αντίστοιχα)	XX	XX

1.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
(ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε — €
1^ο Εναλλακτική: Άμεση μέθοδος

	1 01- 30.06.2005	1 01- 30.06.2004
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από πωλήσεις	X	X
Πληρωμές σε προμηθευτές, εργαζομένους, κ.λπ.	X	X
Πληρωμές (εισπράξεις επιστροφών) φόρων	X	X
Τόκοι πληρωθέντες	X	X
Σύνολο εισροών / εκροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	XX	XX
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Πληρωμές για την απόκτηση ενσώματων και άθλων παγίων	X	X
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων και άθλων παγίων	X	X
Εισπράξεις (πληρωμές) από πώληση (αγορά) θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών κ.λπ.	X	X
Εισπράξεις (πληρωμές) από πώληση (αγορά) επενδυτικών τίτλων (μετοχών, αξιόγραφων)	X	X
Τόκοι εισπραχθέντες	X	X
Μερίσματα εισπραχθέντα	X	X
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	XX	XX
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	X	X
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	X	X
Εξοφλήσεις δανείων	X	X
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μεθώσεις (χρεολίσια)	X	X
Μερίσματα πληρωθέντα	X	X
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	XX	XX
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	XX	XX
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	X	X
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	XX	XX

2^η Εναλλακτική: Έμμεση μέθοδος

	1.01- 30.06.2005	1.01-30.06.2004
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη προ φόρων	X	X
Πλέον / μείον προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	X	X
Προβλέψεις	X	X
Συναλλαγματικές διαφορές	X	X
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	X	X
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	X	X
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:		
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	X	X
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	X	X
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	X	X
Μείον:		
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	X	X
Καταβεβλημένοι φόροι	X	X
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	XX	XX
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	X	X
Αγορά ενσώματων και άλλων περιουσιακών στοιχείων	X	X
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άλλων περιουσιακών στοιχείων	X	X
Τόκοι εισπραχθέντες	X	X
Μερίσματα εισπραχθέντα	X	X
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	XX	XX
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	X	X
Εισπράξεις από εκδόσεις / αναληφθέντα δάνεια	X	X
Εξοφλήσεις δανείων	X	X
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μεθόδους (γρεζόνισια)	X	X
Μερίσματα πληρωθέντα	X	X
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	XX	XX
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	XX	XX
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	X	X
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	XX	XX

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2

Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα

**2.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)
ποσά εκφρασμένα σε — €**

	Σημείωση	30.06.2005	31.12.2004
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην κεντρική τράπεζα		X	X
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		X	X
Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών		X	X
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσο-απαιτήσεις		X	X
Δάντια και προκαταβολές σε πελάτες (μετά από προβλέψεις)		X	X
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων		X	X
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις (μόνο για τα μη ενοποιημένα)		X	X
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	(3)	X	X
Ασώματες ακινητοποιήσεις		X	X
Ενσώματες ακινητοποιήσεις		X	X
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		X	X
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		XX	XX
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα		X	X
Υποχρεώσεις προς πελάτες		X	X
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσο-υποχρεώσεις		X	X
Εκδοθείσες ομολογίες και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις		X	X
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη		X	X
Λοιπές υποχρεώσεις		X	X
Σύνολο υποχρεώσεων (α)		XX	XX
Καθαρή θέση μετόχων Εταιρίας	(3)	X	X
Δικαιώματα Μειοψηφίας	(3)	X	X
Σύνολο Καθαρής Θέσης (β)		XX	XX
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (α) + (β)		XX	XX

2.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
(ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε — €

Σημείωση	1.01-30.06. 2005	1.01-30.06. 2004	1.04-30.06. 2005	1.04-30.06. 2004
Καθαρά έσοδα από τόκους		X	X	X
Καθαρά έσοδα από αμοιβές / προμήθειες		X	X	X
Έσοδα από μερίσματα		X	X	X
Κέρδη / (ζημιές) από χρηματοοικονομικές πράξεις		X	X	X
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως		X	X	X
Έσοδα από λειτουργικές δραστηριότητες		<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους		X	X	X
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		X	X	X
Γενικά λειτουργικά έξοδα		X	X	X
Αποσβέσεις		X	X	X
Ζημιές απομείωσης αξίας περιουσιακών στοιχείων		X	X	X
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες	(3)	X	X	X
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>
Μείον φόροι		X	X	X
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους		<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>
<u>Κατανέμονται σε:</u>				
Μετόχους Εταιρίας		X	X	X
Δικαιώματα Μειοψηφίας	(3)	X	X	X
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	(4)	X.XX	X.XX	X.XX

2.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
(ενοποιημένα και μη ενοποιημένα):

Είναι αυτά που περιλαμβάνονται στον πίνακα 1.3 του *Υποδείγματος 1*.

2.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

(ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε — €

	1.01-30.06.2005	1.01-30.06.2004
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	X	X
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	X	X
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	X	X
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της περιόδου (α)+(β)+(γ)	<u>XX</u>	<u>XX</u>
Εκπίτωση συνυλλαγματικών διαφορών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	X	X
Σύνολο εισροών / (εκροών) περιόδου	<u>XX</u>	<u>XX</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	X	X
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	<u>XX</u>	<u>XX</u>

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3
Ασφαλιστικές Εταιρίες

3.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)
ποσά εκφρασμένα σε --- €

	Σημείωση	30.06.2005	31.12.2004
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ακίνητα		X	X
Επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων		X	X
Επενδύσεις σε συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεις		X	X
Κινητές αξίες και λοιπές επενδύσεις		X	X
Σύνολο επενδύσεων (α)		<u>XX</u>	<u>XX</u>
Απαιτήσεις κατά ασφαλισμένων		X	X
Απαιτήσεις κατά αντισφαλιστών		X	X
Λοιπές απαιτήσεις		X	X
Σύνολο απαιτήσεων (β)		<u>XX</u>	<u>XX</u>
Καθαρές ασώματες ακινητοποιήσεις		X	X
Καθαρές ενσώματες ακινητοποιήσεις		X	X
Διαθέσιμα		X	X
Σύνολο λοιπών περιουσιακών στοιχείων (γ)		<u>XX</u>	<u>XX</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (α) + (β) + (γ)		<u>XX</u>	<u>XX</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς αντισφαλιστές		X	X
Λοιπές υποχρεώσεις		X	XX
Σύνολο υποχρεώσεων (α)		<u>XX</u>	<u>XX</u>
Μαθηματικές προβλέψεις ασφαλειών ζωής - Ίδια κράτηση		X	X
Ασφαλιστικές προβλέψεις εκκρεμών ζημιών - Ίδια κράτηση		X	X
Λοιπές ασφαλιστικές προβλέψεις - Ίδια κράτηση		X	X
Σύνολο ασφαλιστικών προβλέψεων - Ίδια κράτηση (β)		<u>XX</u>	<u>XX</u>
Καθαρή θέση μετόχων εταιρίας	(3)	X	X
Δικαιώματα Μειοψηφίας	(3)	X	X
Σύνολο Καθαρής Θέσης (γ)		<u>XX</u>	<u>XX</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (α) + (β) + (γ)		<u>XX</u>	<u>XX</u>

3.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
(ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) ποσά εκφρασμένα σε — €

Σημείωση	1.01-30.06. 2005	1.01-30.06. 2004	1.4-30.06. 2005	1.4-30.06. 2004
Ασφαλίσεις Ζωής				
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα	X	X	X	X
Μείον δεδουλευμένες προμήθειες και έξοδα παραγωγής	X	X	X	X
Μείον πληρωθείσες αποζημιώσεις - Ιδία κράτηση	X	X	X	X
Μεταβολή μαθηματικών και λοιπών προβλέψεων- Ιδία κράτηση	X	X	X	X
Καθαρό εισόδημα επενδύσεων ασφαλίσεων ζωής	X	X	X	X
Κέρδη/ (ζημιές) ασφαλίσεων ζωής (α)	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>
Ασφαλίσεις κατά Ζημιών				
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα	X	X	X	X
Μείον δεδουλευμένες προμήθειες και έξοδα παραγωγής	X	X	X	X
Μεταβολή λοιπών ασφαλιστικών προβλέψεων- Ιδία κράτηση	X	X	X	X
Πληρωθείσες αποζημιώσεις - Ιδία κράτηση	X	X	X	X
Καθαρό εισόδημα επενδύσεων ασφαλίσεων κατά ζημιών	X	X	X	X
Κέρδη/ (ζημιές) ασφαλίσεων κατά ζημιών (β)	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>
Διοικητικά έξοδα (γ)	X	X	X	X
Λοιπά δεδουλευμένα έσοδα, έξοδα (δ)	X	X	X	X
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων (α)+(β)-(γ)-(δ)	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>
Μείον φόροι	X	X	X	X
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>
Κατανέμονται σε:				
Μετόχους Εταιρείας	X	X	X	X
Δικαιώματα Μειοψηφίας	(3)	X	X	X
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	(4)	X,XX	X,XX	X,XX

3.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ
(ενοποιημένα και μη ενοποιημένα):

Είναι αυτά που περιλαμβάνονται στον πίνακα 1.3 του *Υποδείγματος 1*.

3.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα):

Είναι αυτά που περιλαμβάνονται στον πίνακα 2.4 του *Υποδείγματος 2*.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες: (Σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση)

α. Η συνολική επίπτωση των παρατηρήσεων της έκθεσης επισκόπησης του ορκωτού ελεγκτή λογιστή στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα περιόδου της Εταιρίας, σε περίπτωση που ο τύπος της Έκθεσης είναι με παρατηρήσεις που επηρεάζουν τη γνώμη του ελεγκτή. Σε περίπτωση δε που ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής, εκφέρει αρνητική γνώμη ή αρνείται να εκφέρει γνώμη, παρατίθεται ο λόγος της άρνησης.

β. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

γ. Σε περίπτωση που σημειώθηκε μεταβολή στις λογιστικές μεθόδους ή στις λογιστικές εκτιμήσεις, αναφέρεται το είδος της μεταβολής και η επίπτωση, εφόσον είναι σημαντική, στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση της Εταιρίας της τρέχουσας περιόδου.

δ. Σε περίπτωση εταιρικών γεγονότων όπως εξαγορά, συγχώνευση άλλης εταιρίας ή κλάδου, απόσχιση κλάδου, αναδιάρθρωση και διακοπή εκμετάλλευσης, αναφέρεται το γεγονός. Επιπλέον, στην περίπτωση που τα εν λόγω γεγονότα επέφεραν μεταβολή συνολικά σε ποσοστό άνω του 25%, στον κύκλο εργασιών, ή / και στα αποτελέσματα, ή / και στην καθαρή θέση της Εταιρίας στην τρέχουσα περίοδο, αναφέρεται η επίπτωση στα παραπάνω μεγέθη (ποσό και ποσοστό).

ε. Σε περίπτωση αλλαγής της οικονομικής χρήσης της Εταιρίας, αναφέρεται το γεγονός και οι λόγοι της αλλαγής, με επισήμανση στη μη συγκρισιμότητα των οικονομικών στοιχείων της τρέχουσας περιόδου σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο. Επιπλέον παρατίθενται τα βασικά μεγέθη (κύκλος εργασιών, αποτελέσματα μετά από φόρους, καθαρή θέση), της τρέχουσας περιόδου με τα αντίστοιχα συγκρίσιμα της προηγούμενης περιόδου.

στ. Σε περίπτωση που οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζουν άλλες εταιρίες, αναφέρονται οι επωνυμίες των εταιριών αυτών, η χώρα της έδρας τους και το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας.

ζ. Το ποσό των υφιστάμενων εμπράγματων βαρών.

η. Οι πάσης φύσεως επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρίας, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της.

θ. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου.

ι. Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της οικονομικής χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρίας στη λήξη της τρέχουσας περιόδου, που έχουν προκύψει από συναλλαγές της με τα συνδεδεμένα, κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, προς αυτήν μέρη.

ια. Σε περίπτωση που στην τρέχουσα περίοδο η Εταιρία παύει να καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, αναφέρεται το γεγονός και η αιτία που το προκάλεσε.

ιβ. Κάθε άλλη ουσιώδης για τους επενδυτές πληροφορία ως προς τη χρηματοοικονομική κατάσταση και την πορεία των δραστηριοτήτων της Εταιρίας μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης των περιοδικών οικονομικών καταστάσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες στην περίπτωση κατάρτισης και ενοποιημένων περιοδικών οικονομικών καταστάσεων:

- α. Η επωνυμία και η χώρα της καταστατικής έδρας για κάθε μια από τις εταιρίες ή κοινοπραξίες που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, με ειδική αναφορά των εταιριών που ενοποιούνται για πρώτη φορά, καθώς και το ποσοστό με το οποίο η μητρική εταιρία συμμετέχει, άμεσα ή έμμεσα, στο μετοχικό τους κεφάλαιο.
- β. Η μέθοδος ενοποίησης που εφαρμόστηκε, για κάθε εταιρία ή κοινοπραξία που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση, με ειδική αναφορά σε τυχόν μεταβολή της μεθόδου ενοποίησης κάποιας εταιρίας ή κοινοπραξίας από χρήση σε χρήση ή από περίοδο σε περίοδο, και επεξήγηση του λόγου αλλαγής της μεθόδου ενοποίησης.
- γ. Η επωνυμία των εταιριών και κοινοπραξιών που δεν ενοποιήθηκαν στην τρέχουσα περίοδο ενώ είχαν ενοποιηθεί είτε στο προηγούμενο τρίμηνο της τρέχουσας χρήσης, είτε στην αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης, με σύντομη επεξήγηση του λόγου που απέτρεψε την ενοποίηση.
- δ. Σε περίπτωση έναρξης ή παύσης ενοποίησης, ή μεταβολής της μεθόδου ενοποίησης εταιριών ή κοινοπραξιών, που επέφεραν μεταβολή συνολικά σε ποσοστό άνω του 25% στον κύκλο εργασιών, ή / και στα αποτελέσματα, ή / και στην καθαρή θέση της Εταιρίας στην τρέχουσα περίοδο, αναφέρεται η επίπτωση στα παραπάνω μεγέθη (ποσό και ποσοστό).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε: Επεξηγηματικές σημειώσεις των προαναφερόμενων στοιχείων και πληροφοριών:

- (1) Οι ημερομηνίες παρατίθενται ως εξής: ημέρα (αριθμητικά), μήνας (ολογράφως), έτος (αριθμητικά). Ως «ημερομηνία έναρξης περιόδου» ορίζεται η ημερομηνία έναρξης της τρέχουσας οικονομικής χρήσης.
- (2) Το όνομα του ορκωτού ελεγκτή λογιστή, η επωνυμία της ελεγκτικής εταιρίας καθώς και ο τύπος Έκθεσης Επισκόπησης παρατίθενται στις οικονομικές καταστάσεις του πρώτου και δεύτερου εξαμήνου της οικονομικής χρήσης της εταιρίας. Ο "τύπος" της Έκθεσης Επισκόπησης των ορκωτών ελεγκτών λογιστών προσδιορίζεται βάσει των διατάξεων της απόφασης της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ) αριθμ. ΕΛΤΕ 483 (ΦΕΚ 1589 Β' / 22.10.2004).
- (3) Μόνο για τις ενοποιημένες περιοδικές οικονομικές καταστάσεις
- (4) Σε περίπτωση ενοποιημένων μεγεθών, αφορούν κέρδη ανά μετοχή μετά από φόρους και δικαιώματα μετόχων μειοψηφίας.
- (5) Σε περίπτωση κατάρτισης περιοδικών οικονομικών καταστάσεων για το δεύτερο εξάμηνο της οικονομικής χρήσης, ως συγκριτικά στοιχεία νοούνται τα στοιχεία των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης οικονομικής χρήσης.

9.6. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Στις 16 Φεβρουαρίου 2005 εκδόθηκε η ΠΟΛ. 1025/16. 02. 2005 « Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του Κεφαλαίου Β΄ του ν.3301/2004 « Συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας, εφαρμογή των Δ.Λ.Π. και άλλες διατάξεις» που αναφέρονται σε θέματα του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Π.Δ. 186/1992) για την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων»

Σκοπός της εγκυκλίου είναι να παράσχει διευκρινήσεις σχετικά με :

- τις τροποποιήσεις του Κ.Β.Σ για την εφαρμογή των Δ.Λ.Π.
- τη σύνταξη Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής - Φορολογικής Βάσης (Π.Σ.Λ.Φ.Β.)
- την τήρηση Φορολογικού Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων
- τη σύνταξη Πίνακα Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης, Πίνακα Σχηματισμού Φορολογικών αποθεματικών και Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Φορολογικών Αποθεματικών

Με τις διατάξεις του κεφαλαίου Β΄ « ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ» (άρθρο 12) τροποποιήθηκαν οι διατάξεις στον Κ.Β.Σ. για την εφαρμογή των Δ.Λ.Π.

Με την παρούσα εγκύκλιο, κοινοποιούνται :

- α) Οι διατάξεις του άρθρου 12 και παρέχονται οδηγίες και λεπτομερείς διευκρινίσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και
- β) Το 117/ 09. 02. 2005 έγγραφο της Ε.ΑΤ.Ε. σχετικά με την λογιστική παρακολούθηση των δεδομένων για τη σύνταξη των πινάκων της περίπτωσης Γ΄ της παραγράφου 7 του αρ. 7 του Κ.Β.Σ., όπως αυτή τέθηκε με την παράγραφο 1 του κοινοποιούμενου άρθρου.

9.6.1 Τρόπος τήρησης των Λογιστικών Βιβλίων

Η παράγραφος 6 του αρ. 7 του Κ.Β.Σ. αντικαταστάθηκε με την § 1, του αρ.12 του ν. 3301/2004 ως εξής :

« 6. Ο επιτηδευματίας που συντάσσει τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π., τηρεί τα λογιστικά του βιβλία ή με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. ή με βάση τις αρχές και τους κανόνες της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας»

Με τις διατάξεις της νέας παραγράφου 6 του αρ. 7 του Κ.Β.Σ. παρέχεται η δυνατότητα στον επιτηδευματία που εφαρμόζει τα Δ.Λ.Π., προαιρετικά ή υποχρεωτικά, να επιλέξει τον τρόπο τήρησης των λογιστικών του βιβλίων και να τηρήσει αυτά σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. ή σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

Έτσι, όταν τα λογιστικά βιβλία τηρούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας το προκύπτον από αυτά αποτέλεσμα είναι το φορολογικό αποτέλεσμα και όταν τα βιβλία τηρούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. το προκύπτον αποτέλεσμα είναι με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π.

Σημειώνεται ότι, ανεξάρτητα από τις αρχές και τους κανόνες που ακολουθούνται στην τήρηση των λογιστικών βιβλίων, για τον τρόπο, το χρόνο, την θεώρηση κ.λ.π. των τηρουμένων λογιστικών βιβλίων εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις του Κ.Β.Σ. (αρ. 7, 18, 19, 24 κ.λ.π.)

Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι : Όταν ο επιτηδευματίας επιλέγει να τηρεί τα λογιστικά του βιβλία σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των ισχυουσών φορολογικών διατάξεων, για τον επιτηδευματία αυτό δεν προκύπτει από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. καμία πρόσθετη υποχρέωση σε ότι αφορά την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. Όταν, όμως τηρεί τα λογιστικά του βιβλία σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π., τότε για τον επιτηδευματία αυτό ορίζονται ορισμένες πρόσθετες υποχρεώσεις, όπως αναφέρονται και αναλύονται στην επόμενη παράγραφο της παρούσης.

9.6.2 Υποχρεώσεις του Επιτηδευματία που τηρεί τα βιβλία του σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.

Η § 7 του αρ.7 του Κ.Β.Σ. αντικαταστάθηκε με την § 1 του αρ. 12 του ν.3301/2004 ως εξής :

« 7. Ο επιτηδευματίας που τηρεί τα βιβλία του σύμφωνα με τους κανόνες των Δ.Λ.Π. υποχρεούται :

A) Να συντάσσει Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής Φορολογικής Βάσης (Π.Σ.Λ.Φ.Β.).

B) Να τηρεί ιδιαίτερο Φορολογικό Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων, το οποίο μπορεί να είναι ενσωματωμένο στο κύριο Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων της εταιρείας και να χρησιμοποιείται ως βάση του ποσοτικού προσδιορισμού των αναγκαίων καταχωρήσεων στο Π.Σ.Λ.Φ.Β. και στον Πίνακα Φορολογικών Αποτελεσμάτων, στο βαθμό που, κατά την εφαρμογή των Δ.Λ.Π., προκύπτουν διαφορές στην αποτίμηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων είτε λόγω της διαφοροποίησης της προς των αποσβέσεων αξίας τους είτε λόγω της διαφοροποίησης των σωρευμένων αποσβέσεων.

Γ) Να συντάσσει Πίνακες Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης, Σχηματισμού Φορολογικών Αποθεματικών, και Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Φορολογικών Αποθεματικών, των οποίων τα δεδομένα προκύπτουν από λογαριασμούς που τηρούνται με τη διπλογραφική μέθοδο.»

A. Σύνταξη του Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής Φορολογικής Βάσης

Ο παραπάνω επιτηδευματίας υποχρεούται να συντάσσει μέχρι το κλείσιμο του Ισολογισμού, Πίνακα συμφωνίας Λογιστικής Φορολογικής Βάσης. Ο πίνακας αυτός καταχωρείται στο βιβλίο Απογραφών σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του κοινοποιούμενου άρθρου.

Περιεχόμενο του Πίνακα :

Ο πίνακας αυτός συντάσσεται εξωλογιστικά. Τα δεδομένα του πίνακα, προκύπτουν από τα κύρια τηρούμενα βιβλία (λογαριασμούς, Φορολογικό Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων κ.λ.π.) ή από τα τηρούμενα παράλληλα ή βοηθητικά βιβλία.

Στον πίνακα αυτό απεικονίζονται σε τρεις στήλες για κάθε πρωτοβάθμιο διαφοροποιούμενο λογαριασμό σε χρέωση ή πίστωση με βάση τα προαναφερόμενα δεδομένα :

- i. Η αξία όπως προκύπτει από τα τηρούμενα βιβλία (Λογιστική Βάση)
- ii. Η αξία που προσδιορίζεται με βάση τους κανόνες της φορολογικής νομοθεσίας (Φορολογική Βάση)
- iii. Η διαφορά μεταξύ Λογιστικής και Φορολογικής Βάσης

Ενδεικτικό Υπόδειγμα του Π. Σ. Λ. Φ. Β.

Λογαριασμός	Λογιστική Βάση	Φορολογική Βάση	Διαφορές	
			Χρέωση	Πίστωση
60	4000	3800	~	-200
65	1000	1100	100	~
66	1130	1090	~	-40
68	1600	1200	~	-400
75	1800	1600	200	~
76	2000	2300	~	-300
83	3000	1200	1800	~

Β' Τήρηση Φορολογικού Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

Ο επιτηδευματίας που τηρεί τα λογιστικά του βιβλία σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Α.Π., τηρεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του αρ. 7 του Κ.Β.Σ. το κύριο Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των προτύπων αυτών. Όμως προκύπτει υποχρέωση σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης Β' της νέας παραγράφου 7 του αρ. 7 του Κ.Β.Σ όπως τέθηκε με τη § 1 του κοινοποιούμενου άρθρου, να τηρεί και ιδιαίτερο Φορολογικό Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

Χρόνος Ενημέρωσης – Θεώρηση – Περιεχόμενο του Φορολογικού Μητρώου :

Το Φορολογικό Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων είναι αθεώρητο όπως και το κύριο Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων και ενημερώνεται μέχρι το κλείσιμο του Ισολογισμού σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ε' της § 2 του αρ. 17 του Κ.Β.Σ., όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του κοινοποιούμενου άρθρου.

Στο μητρώο αυτό καταχωρούνται μόνο τα πάγια που διαφοροποιούνται λόγω της εφαρμογής των Δ.Α.Π., είτε ως προς την αρχική τους αξία προ των αποσβέσεων (τιμή κτήσης) είτε ως προς τις αποσβέσεις. Για κάθε πάγιο που διαφοροποιείται καταχωρείται η φορολογική του αξία, οι φορολογικές αποσβέσεις (συντελεστής και αξία απόσβεσης) και η φορολογική αναπόσβεστη αξία αυτού.

Μη τήρηση Φορολογικού Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

Το νέο αυτό Μητρώο μπορεί να μην τηρείται όταν τα δεδομένα του καταχωρούνται διακεκριμένα στο κύριο Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων που τηρείται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π.

Με βάση τα δεδομένα του κύριου Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων και του Φορολογικού Μητρώου Παγίων όταν τηρείται, στο Π.Σ.Λ.Φ.Β., καταχωρείται η αξία των αποσβέσεων (συνολικά) με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. και με βάση τις αρχές και τους κανόνες της φορολογικής νομοθεσίας καθώς και η διαφορά μεταξύ τους.

Γ' Σύνταξη Φορολογικών Πινάκων

Ο επιτηδευματίας που τηρεί τα λογιστικά του βιβλία σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. υποχρεούται ακόμη να συντάσσει τους πίνακες που ορίζονται από τις διατάξεις της περίπτωσης Γ' της § 7 του αρ. 7 του Κ.Β.Σ., όπως αυτές τέθηκαν με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του κοινοποιούμενου άρθρου.

— Ειδικότερα υποχρεούται να τηρεί : —

- ⇒ Πίνακα Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης
- ⇒ Πίνακα Σχηματισμού Φορολογικών Αποθεματικών
- ⇒ Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα Φορολογικών Αποθεματικών

Οι πίνακες αυτοί συντάσσονται και καταχωρούνται στο Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμού μέχρι τη προθεσμία κλεισίματος του Ισολογισμού.

Τρόπος Σύνταξης των Πινάκων

Σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις της περίπτωσης Γ' της νέας παραγράφου 7 του αρ. 7 του Κ.Β.Σ. τα δεδομένα των πινάκων πρέπει να τηρούνται κατά την διπλογραφική μέθοδο.

Ο επιτηδευματίας που τηρεί τα βιβλία του με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. έχει τη δυνατότητα να επιλέγει έναν από τους πιο κάτω τρόπους διπλογραφικής παρακολούθησης που ενδεικτικά αναφέρονται, χωρίς να αποκλείεται η εφαρμογή οποιουδήποτε άλλου τρόπου, με την προϋπόθεση ότι από τους λογαριασμούς που τηρούνται προκύπτουν τα δεδομένα των ανωτέρω πινάκων :

α) Τήρηση Δύο Αυτοτελών Λογιστικών Συστημάτων. Τήρηση παράλληλου διπλογραφικού συστήματος με χωριστό Ημερολόγιο και Καθολικό (Βοηθητικό Λογιστικό Σύστημα). Στο σύστημα αυτό λογιστικοποιούνται οι συναλλαγές με βάση τις αρχές της φορολογικής νομοθεσίας με εισαγωγή των δεδομένων των συναλλαγών, είτε την ίδια ημερομηνία, είτε συγκεντρωτικά στο τέλος του μήνα, είτε συγκεντρωτικά στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου. Τα δύο λογιστικά συστήματα (κύριο και βοηθητικό) χρησιμοποιούν το ίδιο σχέδιο λογαριασμών και η διαφορά των πρωτοβαθμίων λογαριασμών αποτελεί τη διάφορα μεταξύ Λογιστικής και Φορολογικής Βάσης η οποία και καταχωρείται στο Π.Σ.Λ.Φ.Β.

β) Τήρηση Συμπληρωματικού Λογιστικού Συστήματος. Τήρηση παράλληλου συμπληρωματικού διπλογραφικού συστήματος με χωριστό Ημερολόγιο και Καθολικό (Βοηθητικό Λογιστικό Σύστημα). Στο λογιστικό αυτό σύστημα λογιστικοποιούνται οι διαφορές μεταξύ των Δ.Λ.Π. και της φορολογικής νομοθεσίας ή και οι αντιστροφές των συναλλαγών που έχουν λογιστικοποιηθεί στο κύριο λογιστικό σύστημα με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. Στο σύστημα αυτό λογιστικοποιούνται οι διαφορές είτε ανά συναλλαγή την ίδια ημερομηνία είτε συγκεντρωτικά στο τέλος του μήνα, είτε συγκεντρωτικά στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου.

Για τα δύο αυτά λογιστικά συστήματα χρησιμοποιείται το ίδιο σχέδιο λογαριασμών και το αλγεβρικό λογιστικό άθροισμα κατά πρωτοβάθμιο λογαριασμό των δύο αυτών συστημάτων αποτελεί την αξία κάθε πρωτοβαθμίου λογαριασμού σε φορολογική βάση που καταχωρείται στον Π.Σ.Λ.Φ.Β.

Το βοηθητικό ημερολόγιο και καθολικό που τηρείται στα παραπάνω συστήματα (α & β) είναι αθεώρητα και τα δεδομένα τους μπορεί να αποθηκεύονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα, χωρίς να υπάρχει υποχρέωση σύνταξης για τους λογαριασμούς του καθολικού αυτού θεωρημένου ισοζυγίου λογαριασμών « Γενικού Αναλυτικών Καθολικών» του αρ. 24 § 1 του Κ.Β.Σ. Τηρείται όμως, θεωρημένο Ισοζύγιο λογαριασμών « Γενικού Αναλυτικών Καθολικών» που ορίζεται από την πιο πάνω διάταξη για τους λογαριασμούς του Γενικού Αναλυτικών Καθολικών που τηρούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π., στο κύριο λογιστικό σύστημα.

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω τρόποι λογιστικής διπλογραφικής παρακολούθησης περιγράφονται αναλυτικά στο κοινοποιούμενο έγγραφο 117/9-2-2005 έγγραφο της ΕΛΤΕ. γ) Τήρηση Λογαριασμών (τάξεως) στα λογιστικά βιβλία που τηρούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. Οι λογαριασμοί που απαιτούνται για την σύνταξη των πινάκων της περίπτωσης Γ' της § 7 του αρ.7 του Κ.Β.Σ. παρακολουθούνται στα τηρούμενα βιβλία με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π. σε σύστημα λογαριασμών τάξεως ή σε οποιοδήποτε άλλο σύστημα που θα εξασφαλίζει τη μη ανάμιξή τους με τους λογαριασμούς ουσίας των Δ.Λ.Π.

Στην περίπτωση αυτή ο λογαριασμός Φορολογικών αποτελεσμάτων χρήσης διαμορφώνεται από το υπόλοιπο (κέρδος ή ζημία) του λογαριασμού 86 « Αποτελέσματα Χρήσης Δ.Λ.Π.» και από τις χρεωστικές και πιστωτικές διαφορές που προκύπτουν από την εφαρμογή των αρχών και των κανόνων των Δ.Λ.Π. και της φορολογικής νομοθεσίας.

Μάλιστα, με την 27/339/02.02.05 γνωμάτευση του ΣΛΟΤ εκδόθηκε και μοντέλο λογαριασμών το οποίο θα πρέπει να εφαρμόσει υποχρεωτικά ο επιτηδευματίας, που τηρεί τα βιβλία του με βάση τα Δ.Λ.Π., για την κατάρτιση των Φορολογικών Πινάκων της περίπτωσης Γ' και Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής Φορολογικής Βάσης της περίπτωσης Α' της §7 του άρθρου 7 του Κ.Β.Σ.

Όταν στα τηρούμενα λογιστικά βιβλία με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π., περιλαμβάνονται και οι ανωτέρω λογαριασμοί τάξεως, στο Οριστικό Ισοζύγιο Γενικού Αναλυτικών Καθολικών που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 24 § 1 του Κ.Β.Σ. περιλαμβάνονται και οι ανωτέρω τηρούμενοι λογαριασμοί τάξεως.

Αποτίμηση Αποθεμάτων Όταν τα Λογιστικά Βιβλία Τηρούνται Βάσει των Δ.Λ.Π.

Μετά το πρώτο εδάφιο της § 2 του αρ. 28 του Κ.Β.Σ. προστίθενται με το άρθρο 12, παρ. 3 του ν. 3301/2003 δεύτερο και τρίτο εδάφιο:

« Όταν τα λογιστικά βιβλία τηρούνται σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π., η αξία των μενόντων αποθεμάτων, των ιδιοπαραχθέντων ετοιμών προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση τα Δ.Λ.Π. δεν αναπροσαρμόζεται με τις με τις διαφοροποιήσεις στοιχείων κόστους μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης. Οι διαφορές αυτές, εφόσον υπάρχουν, ποσοτικοποιούνται σε ετήσια συνολική βάση, ανεξάρτητα αν αποτελούν στοιχεία κόστους των πωληθέντων ή των μενόντων προϊόντων και καταχωρούνται στον

Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής Φορολογικής Βάσης (Π.Σ.Λ.Φ.Β.), που ορίζονται από τις διατάξεις της §7 του αρ. 7 του Κώδικα αυτού.»

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, ο ανωτέρω επιτηδευματίας προσδιορίζει το κόστος των ιδιοπαραχθέντων έτοιμων προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη και αποτιμά τα μένοντα των αποθεμάτων με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π.

Οι διαφορές εκείνες των στοιχείων του κόστους (π.χ. αποσβέσεων κ.λ.π.) μεταξύ των αρχών και των κανόνων της φορολογικής νομοθεσίας και των Δ.Λ.Π., που προσδιορίζονται στο τέλος της χρήσης και απεικονίζονται στον Π.Σ.Λ.Φ.Β., στο σύνολό τους επηρεάζουν το φορολογικό αποτέλεσμα της χρήσης την οποία αφορούν χωρίς να κατανέμονται μεταξύ μενόντων και πωληθέντων ετοιμών προϊόντων. Για το λόγο αυτό δεν αναπροσαρμόζεται για τον προσδιορισμό του φορολογικού αποτελέσματος η αξία των μενόντων ιδιοπαραχθέντων ετοιμών και της παραγωγής σε εξέλιξη με τις ανωτέρω προκύπτουσες διαφορές.

Αποτίμηση Συμμετοχών και Χρεογράφων

Αποτίμηση Χρεογράφων μέχρι 30.06.2005

Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης γ της §5 του αρ. 28 του Κ.Β.Σ. αντικαθίσταται με το αρ. 12 παρ. 4 του ν. 3301/2004 ως εξής :

« Εδικά για τις διαχειριστικές περιόδους που λήγουν μέχρι την 30.06.2005 οι ανωτέρω μετοχές οι συμμετοχές μπορεί να αποτιμηθούν στην τιμή κτήσης τους.»

Στην παράγραφο 5 του αρ. 28 του Κ.Β.Σ. προστίθεται με το αρ. 12 §5 του ν.3301/2004 περίπτωση ε' ως εξής :

« ε) Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της §2 του αρ.28 έχουν ανάλογη εφαρμογή και για την αποτίμηση των πάσης φύσεως τίτλων και χρηματοοικονομικών προϊόντων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.»

Αποτίμηση μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο : Ειδικότερα, με τις νέες διατάξεις παρέχεται η δυνατότητα αποτίμησης στην τιμή κτήσης τους των ανωτέρω μετοχών και συμμετοχών των διαχειριστικών περιόδων που λήγουν μέχρι την 30.6.2005, αντί της αποτίμησης αυτών στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης τους και της τρέχουσας τιμής τους.

Με την προϊσχύουσα διάταξη η δυνατότητα αυτή είχε δοθεί μόνο για την αποτίμηση της διαχειριστικής περιόδου λήξης 31/12/2003. Με τη νέα διάταξη η δυνατότητα αποτίμησης των ανωτέρω μετοχών και συμμετοχών στην τιμή κτήσης τους επεκτείνεται και καταλαμβάνει την αποτίμηση όλων των διαχειριστικών περιόδων που λήγουν μέχρι την 30.06.2005 ανεξάρτητα αν αυτές έχουν ήδη λήξει πριν τη δημοσίευση του κοινοποιούμενου άρθρου ή λήγουν μετά. Δηλαδή, καταλαμβάνει και την αποτίμηση των μετοχών και συμμετοχών των διαχειριστικών περιόδων λήξης 30/06/2003, 30/06/2004, 31/12/2004 κ.λ.π.

Αποτίμηση τίτλων και χρηματοοικονομικών προϊόντων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων : Σύμφωνα με τη νέα αυτή περίπτωση οι διατάξεις που τίθενται με την § 3 του κοινοποιούμενου άρθρου αναφορικά με την αποτίμηση των ιδιοπαραχθέντων ετοιμών προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη, εφαρμόζονται ανάλογα και για τους τίτλους και τα χρηματοοικονομικά προϊόντα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

Έτσι, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που τηρούν τα βιβλία τους σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π., δεν αναπροσαρμόζουν στο τέλος της χρήσης την αξία των μενόντων των πιο πάνω τίτλων όπως αυτή έχει αποτιμηθεί με βάση τις αρχές και τους κανόνες των Δ.Λ.Π., με τις κοστολογικές διαφορές που προσδιορίζονται στο τέλος της χρήσης μεταξύ της φορολογικής νομοθεσίας και των Δ.Λ.Π. **Οι διαφορές αυτές αναγράφονται στον Π.Σ.Α.Φ.Β. και βαρύνουν εξ ολοκλήρου τα Αποτελέσματα της Χρήσης.**

Αποτίμηση χρεογράφων από τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών : Για τις Ανώνυμες Εταιρείες οι οποίες συντάσσουν, υποχρεωτικά ή προαιρετικά, τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου 15 του Κ.Ν. 2190/1920, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2992/2002 (ΦΕΚ 54 Α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

10.1 Εισαγωγή

Η Διοίκηση κάθε επιχείρησης μπορεί να καταρτίζει, για δική της χρήση, λογιστικές καταστάσεις με περιεχόμενο που κρίνει αναγκαίο για τους ενδοεπιχειρηματικούς για διοικητικούς της σκοπούς. Οι οικονομικές καταστάσεις όμως καταρτίζονται και δημοσιεύονται για να λάβουν γνώση και οι εκτός της επιχείρησης τρίτοι, όπως π.χ. οι μέτοχοι, οι πιστωτές και γενικότερα το κοινό, πρέπει να καταρτίζονται με βάση γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές.

Για να επιτελέσουν οι οικονομικές καταστάσεις σωστά το ρόλο τους, ως μέσα πληροφόρησης για λήψη σωστών αποφάσεων, πρέπει να είναι διαχρονικά ομοιόμορφες, δηλαδή να καταρτίζονται με βάση λογιστικές αρχές, που να εφαρμόζονται με συνέπεια από την οικονομική μονάδα και να μη μεταβάλλονται από χρήση σε χρήση. Οι ίδιες αρχές πρέπει να εφαρμόζονται, επίσης με συνέπεια, απ' όλες τις επιχειρήσεις, ώστε να είναι δυνατή η συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων των οικονομικών μονάδων του ίδιου κλάδου ή ακόμα και των οικονομικών μονάδων που ανήκουν σε διαφορετικούς κλάδους.

Εξάλλου, οι διεθνείς οικονομικές συναλλαγές μεταξύ των οικονομικών μονάδων σε παγκόσμια κλίμακα επέβαλαν την ανάγκη να προσδιοριστεί το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, που οι ανά τον κόσμο επιχειρήσεις δημοσιεύουν, να καθιερωθεί ομοιόμορφη ορολογία και εμφάνιση, να προσδιοριστούν οι μέθοδοι αποτίμησης και γενικά οι λογιστικές αρχές που πρέπει να ακολουθούνται για την κατάρτιση και τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων αυτών. Κατέστη, δηλαδή, επιτακτική η ανάγκη να τεθεί κάποια τάξη στην παγκόσμια λογιστική Βαβέλ και να καθιερωθεί κοινή γλώσσα στην οικονομική συνεργασία των λαών.

Για τους παραπάνω λόγους συστάθηκε το 1973 η International Accounting Standards Committee (IASC)²⁹ με σκοπό τη διατύπωση και την έκδοση, για χάρη του συμφέροντος του κοινού, Προτύπων, τα οποία θα πρέπει να τηρούνται για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων και τη φροντίδα για την παγκόσμια αποδοχή και τήρησή τους.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι ένα σύνολο λογιστικών Αρχών, Κανόνων, Μεθόδων και Διαδικασιών τα οποία, αν υιοθετηθούν, οδηγούν σε ακριβή, αληθή και ομοιόμορφη πληροφόρηση των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων.

10.2 Εισαγωγή στα Δημοσιευόμενα Κείμενα Των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, που, όπως είναι γνωστό, πρόκειται να εφαρμοστούν εξ ολοκλήρου σύντομα στην Ελλάδα, συντάσσονται από έναν ανεξάρτητο οργανισμό που ονομάζεται Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board). Έχει έδρα το Λονδίνο, λειτουργεί από το 2001 και αποτελείται από 14 μέλη, ενώ προϋπήρξε ως Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Committee), που συστήθηκε το 1975. Ο ανεξάρτητος αυτός οργανισμός χρηματοδοτείται παγκοσμίως από συνεισφορές των κυριότερων λογιστικών-ελεγκτικών εταιρειών, από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του ιδιωτικού τομέα,

²⁹ IASC: Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

από επιχειρήσεις, από κεντρικές και αναπτυξιακές τράπεζες και άλλους διεθνείς και επαγγελματικούς φορείς.

Αποστολή του Συμβουλίου είναι η ανάπτυξη ενός μοναδικού συνόλου λογιστικών προτύπων, που είναι υψηλής ποιότητας, κατανοητά, εφαρμόσιμα και παγκόσμιας αποδοχής, έτσι ώστε οι δημοσιευόμενες λογιστικές-οικονομικές καταστάσεις να είναι διαφανείς και να παρέχουν συγκρίσιμη πληροφόρηση, χρήσιμη στους συμμετέχοντες στις αγορές κεφαλαίου, παγκοσμίως, και σε εκείνους που λαμβάνουν χρηματοοικονομικές αποφάσεις. Για την τελείωση της αποστολής του αυτής, το Συμβούλιο συνεργάζεται με τις αρχές που θέτουν πρότυπα σε εθνικό επίπεδο σε όλες τις χώρες του κόσμου, ώστε να επιτυγχάνεται η απαραίτητη σύγκλιση.

Προς διευκόλυνση της επίτευξης της όλης προσπάθειάς του, το Συμβούλιο έχει καθιερώσει το πλαίσιο για την κατάρτιση και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements). Το πλαίσιο αυτό βοηθά το Συμβούλιο στην ανάπτυξη νέων ή ακόμα και την αναθεώρηση υπαρχόντων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, καθώς και την προώθηση εναρμόνισης των κανόνων, των προτύπων και των διαδικασιών που ακολουθούνται παγκόσμια σε σχέση με την εμφάνιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Είναι γνωστό ότι σε κάθε χώρα υπάρχουν κανόνες, σε εθνικό επίπεδο, που διέπουν τα της κατάρτισης και εμφάνισης των δημοσιευομένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι κανόνες αυτοί είναι λογικό και αναμενόμενο να διαφέρουν από χώρα σε χώρα, γεγονός που το Συμβούλιο λαμβάνει υπόψη κατά την κατάρτιση νέων ή την αναθεώρηση ήδη υπαρχόντων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων παγκόσμιας αποδοχής. Για να επιτευχθεί η εναρμόνιση των εθνικών κανόνων και προτύπων τα ΔΛΠ πρέπει να ασχολούνται με ουσιαστικά θέματα και όχι με λεπτομέρειες.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αποτελούν κείμενα διατυπωμένα σε αφαιρετική γλώσσα που ορίζουν γενικές αρχές, ενώ και οι Διερμηνείες τους – οι ερμηνευτικές, δηλαδή, εγκύκλιοι επιμέρους θεμάτων – δεν είναι πολλές. Καθένα εξ αυτών ασχολείται συνήθως, με ένα ευρύ θέμα. Τα θέματα που μέχρι τώρα έχουν αποτελέσει αντικείμενο

ενός ΔΛΠ καλύπτουν μεγάλο φάσμα των οικονομικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων που έχουν σκοπό το κέρδος.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως Σύνταγμα των Οικονομικών Καταστάσεων, γιατί όπως και τα πολιτικά συντάγματα, ορίζουν γενικές αρχές, και ταυτόχρονα για ορισμένα θέματα, γίνονται εξαιρετικά λεπτομερή στις διατάξεις τους. Σε καμία περίπτωση όμως δεν μπορούν να θεωρηθούν πανάκεια για την επίλυση όλων των προβλημάτων διαφάνειας και αλήθειας των οικονομικών καταστάσεων που ως τώρα συντάσσονται με βάση τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

10.3 Σκοποί της IASC – Σχέση της με την IFAC

Η σχέση μεταξύ της IASC και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants – IFAC) επιβεβαιώνεται από τις αμοιβαίες δεσμεύσεις τις οποίες έχουν αναλάβει. Η ιδιότητα του μέλους της IASC αναγνωρίζει στην αναθεωρημένη συμφωνία, ότι η IASC έχει πλήρη και απόλυτη αυτονομία στο να θέτει και να εκδίδει Δ.Λ.Π.. Τα μέλη συμφωνούν να υποστηρίζουν τους σκοπούς της IASC, αναλαμβάνοντας τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- να υποστηρίζουν το έργο της IASC δημοσιεύοντας στις αντίστοιχες χώρες τους τα Δ.Λ.Π., που γίνονται αποδεκτά από το συμβούλιο της IASC και να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια
- να εξασφαλίσουν ότι οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις ακολουθούν από κάθε ουσιώδη άποψη τα Δ.Λ.Π. και να γνωστοποιούν το γεγονός της συμμόρφωσης αυτής
- να πείθουν τις κυβερνήσεις και τα όργανα λογιστικής τυποποίησης για το ότι οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις πρέπει να ακολουθούν τα Δ.Λ.Π. από κάθε ουσιώδη άποψη
- να πείθουν τις αρχές που ελέγχουν τα χρηματιστήρια αξιών και την εμπορική και βιομηχανική κοινότητα, ότι οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις, πρέπει να ακολουθούν τα Δ.Λ.Π. και να γνωστοποιούν το γεγονός της συμμόρφωσης αυτής
- να εξασφαλίζουν ότι οι ελεγκτές είναι ικανοποιημένοι για το ότι οι οικονομικές καταστάσεις ακολουθούν τα Δ.Λ.Π.

- να ενθαρρύνουν την αποδοχή και την τήρηση των Δ.Λ.Π. διεθνώς.

Η διοίκηση μια επιχείρησης μπορεί να καταρτίζει τις οικονομικές καταστάσεις για δική της χρήση με πολλούς διαφορετικούς τρόπους που αρμόζουν καλύτερα στους εσωτερικούς σκοπούς της. Όταν οι οικονομικές καταστάσεις εκδίδονται για άλλα πρόσωπα, όπως οι μέτοχοι, οι πιστωτές, οι εργαζόμενοι, και το ευρύτερο κοινό, πρέπει να ανταποκρίνονται στα Δ.Λ.Π..

10.4 Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με τον Κανονισμό (υποχρεωτική εφαρμογή από όλα τα κράτη μέλη) 1725/2003 της 29.09.2003 υιοθέτησε όλα τα ισχύοντα Δ.Π.Χ.Π.³⁰ με μοναδική εξαίρεση τα Δ.Π.Χ.Π. 32 και 39. Όμως μέχρι την πλήρη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π. από 01/01/2005 έχουμε και άλλους Κανονισμούς που τροποποιούν τον 1725/2003 οπότε έχουμε την ολοκληρωμένη σειρά των Δ.Π.Χ.Π. Αυτά περιλαμβάνουν :

ΠΡΟΤΥΠΑ	ΑΡΧΙΚΗ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ/ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
<p align="center">ΔΠΧΠ 1 Πρώτη Εφαρμογή Των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης <i>(IFRS 1 : First time adoption of</i> <i>Financial Reporting Standards)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 707/2004 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 3: Τροποποίησε την §B1 ➤ ΔΠΧΠ 4: Τροποποίησε την § 12, 13, 36Α. Εισηγάγε την § 25 Δ ➤ ΔΠΧΠ 5: Τροποποίησε την §68,81, 87 • Τροποποιήθηκε με τον 2237/2004 <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 32: Τροποποίησε τις §12, 13 και εισήγαγε την § 25Ε • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004 <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 21: Τροποποίησε το Προσάρτημα Β • Τροποποιήθηκε με τον 211/2005 <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 2: Τροποποίησε τις §12, 13 και προστέθηκαν οι § 25Β και 25Γ
<p align="center">ΔΠΧΠ 2 Πληρωμές Βασιζόμενες Σε Συμμετοχικούς Τίτλους <i>(IFRS 2 Share- based Payment)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 211/2005

³⁰ Δ.Π.Χ.Π. : Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης. Αυτός ο όρος αποτελεί μετονομασία του όρου Δ.Λ.Π.

ΜΕΡΟΣ Δ : Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ 189

<p align="center">ΔΠΧΠ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων <i>(IFRS 3 Business Combinations)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 2236/2004
<p align="center">ΔΠΧΠ 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια <i>(IFRS 4 Insurance Contracts)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 2236/2004
<p align="center">ΔΠΧΠ 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Που Κατέχονται Προς Πώληση & Διακοπείσες Δραστηριότητες <i>(IFRS 5 Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 2236/2004
<p align="center">ΔΛΠ 1 Παρουσίαση Των Οικονομικών Καταστάσεων <i>(IAS 1 Presentation of Financial Statements)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 3 • Αντικαταστάθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 1 όπως αυτό έχει στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 2 Αποθέματα <i>(IAS 2 Inventories)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Αντικαταστάθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 2 όπως αυτό έχει στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 7 Καταστάσεις Ταμιακών Ροών <i>(IAS 7 Cash Flow Statements)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 8: Απέλειψε τις § 29 και 30
<p align="center">ΔΛΠ 8 Καθαρό Κέρδος ή Ζημία Περιόδου, Βασικά Λάθη και Μεταβολές Στις Λογιστικές Αρχές <i>(IAS 8 Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Αντικαταστάθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 8 όπως αυτό έχει στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 10 Γεγονότα Μετά Την Ημερομηνία Του Ισολογισμού <i>(IAS 10 Events After The Balance Sheet Date)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 3 • Αντικαταστάθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 1 όπως αυτό έχει στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 11 Συμβάσεις Κατασκευής Έργων <i>(IAS 11 Construction Contracts)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003

ΜΕΡΟΣ Δ : Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ 190

<p align="center">ΔΛΠ 12 Φόρος Εισοδήματος <i>(IAS 12 Income Taxes)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2086/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 39: Τροποποίησε την § 20 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 3: Τροποποίησε τις § 1,6,9,15,18, 19,21,22,24,26,58,66-68 και απάλειψε την §32 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 1: Απάλειψε τις § 69 και 70 ➤ ΔΛΠ 8: Τροποποίησε τις § 62,80 και απάλειψε τις § 81 και 83 • Τροποποιήθηκε με τον 211/2005: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 2: Τροποποίησε την § 57 και προσέθεσε τις § 68Α – 68Γ
<p align="center">ΔΛΠ 14 Πληροφόρηση Κατά Τομέα <i>(IAS 14 Segment Reporting)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 3: Τροποποίησε τη §2 μετά τον τίτλο καθώς και τις § 19 και 21 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 2: Τροποποίησε την § 2 ➤ ΔΛΠ 8: Τροποποίησε τις §8,16,60,77,78
<p align="center">ΔΛΠ 15 Πληροφορίες που εμφανίζουν τις επιδράσεις από τις μεταβολές των τιμών <i>(IAS 15 Information Reflecting The Effects Of Changing Prices)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Καταργήθηκε με τον 2238/2004
<p align="center">ΔΛΠ 16 Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις <i>(IAS 16 Property, Plant and Equipment)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 3 και το ΔΠΧΠ 5 • Αντικαταστήθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 16 όπως αυτό παρουσιάζεται στον συγκεκριμένο Κανονισμό • Τροποποιήθηκε με τον 211/2005: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 2: Τροποποίησε την § 16
<p align="center">ΔΛΠ 17 Μισθώσεις <i>(IAS 17 Leases)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 5 • Αντικαταστήθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 17 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 18 Έσοδα <i>(IAS 18 Revenue)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2086/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 39: Τροποποίησε την § 30 και απάλειψε την § 31 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004:

ΜΕΡΟΣ Δ : Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ 191

<p align="center">ΔΛΠ 19 Παροχές Σε Εργαζόμενους <i>(IAS 19 Employee Benefits)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2086/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 39: Αναφέρεται ότι η τροποποίηση δεν εφαρμόζεται σε Πρότυπα που παρουσιάζονται με στοιχειώδη μορφή • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 3: Τροποποίησε την § 108 ➤ ΔΠΧΠ 4: Τροποποίησε την § 7 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 8: Τροποποίησε τις § 131,142,160 • Τροποποιήθηκε με τον 211/2005: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 2: Τροποποίησε τις § 2 της εισαγωγής, 1,3,4,7,22, απάλειψε την § 11 της εισαγωγής και 144 - 152
<p align="center">ΔΛΠ 20 Λογιστική Των Κρατικών Επιχορηγήσεων & Γνωστοποίηση Της Κρατικής Υποστήριξης <i>(IAS 20 Accounting For Government Grants and Disclosure of Government Assistance)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 8: Τροποποίησε τις § 20 – 22
<p align="center">ΔΛΠ 21 Οι Επιδράσεις Των Μεταβολών Στις Τιμές Συναλλάγματος <i>(IAS 21 The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Αντικαταστήθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 21 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 22 Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων <i>(IAS 22 Business Combinations)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Αντικαταστήθηκε με τον 2236/2004 από το ΔΠΧΠ3 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004
<p align="center">ΔΛΠ 23 Κόστος Δανεισμού <i>(IAS 23 Borrowing Costs)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 8: Τροποποίησε την § 30
<p align="center">ΔΛΠ 24 Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών <i>(IAS 24 Related Party Disclosures)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Αντικαταστήθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 24 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 26 Λογιστική & Πληροφόρηση Για Τα Προγράμματα Παροχών Εξόδου Από Την Υπηρεσία <i>(IAS 26 Accounting and Reporting by Retirement Benefit Plants)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003

<p align="center">ΔΛΠ 27 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις & Λογιστική Επενδύσεων Σε θυγατρικές Επιχειρήσεις <i>(IAS 27 Consolidated and Separate Financial Statements)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 3 και ΔΠΧΠ 5 • Αντικαταστήθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 27 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 28 Λογιστική Επενδύσεων Σε Συγγενείς Επιχειρήσεις <i>(IAS 28 Investments In Associates)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 3 και ΔΠΧΠ 5 • Αντικαταστήθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 28 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 29 Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση Σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες <i>(IAS 29 Financial Reporting in Hyperinflationary Economies)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: ΔΛΠ 21: Τροποποίησε τις § 1, 8, 17, 31, 34, 39 και απάλειψε την § 23
<p align="center">ΔΛΠ 30 Γνωστοποιήσεις Στις Οικονομικές Καταστάσεις Των Τραπεζών Και Των Όμοιων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων <i>(IAS 30 Disclosures In The Financial Statements Of Banks And Similar Financial Institutions)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2086/2004: > ΔΛΠ 39: Τροποποίησε τις § 8,10,13,14,24,25,28, 43,44,46,47,49,58 και απάλειψε τις §23, 45, 48.β.iv και 48. β. v. • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: > ΔΛΠ 24: Τροποποίησε την § 58
<p align="center">ΔΛΠ 31 Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση Για Τα Δικαιώματα Σε Κοινοπραξίες <i>(IAS 31 Interests In Join Ventures)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 3 και ΔΠΧΠ 5 • Αντικαταστήθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 31 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό
<p align="center">ΔΛΠ 32 Χρηματοπιστωτικά Μέσα : Γνωστοποίηση και Παρουσίαση <i>(IAS 32 Financial Instruments: Disclosure and Presentation)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Τροποποιήθηκε με τον 2086/2004: > ΔΛΠ 39: Τροποποίησε την § 96 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004: > ΔΠΧΠ 3: Τροποποίησε την §2, 4 > ΔΠΧΠ 4: Τροποποίησε τις § 4, 49.ε, 86 και ΟΕ8 και απάλειψε την § 6. Προστέθηκε η § 91Α • Με τον 2237/2004 υιοθετήθηκε από το τροποποιημένο ΔΛΠ 33 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό • Τροποποιήθηκε με τον 211/2005: > ΔΠΧΠ 2: Προστέθηκε η § 4 στ

ΜΕΡΟΣ Δ : Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ 193

<p align="center">ΔΛΠ 33 Κέρδη Κατά Μετοχή <i>(IAS 33 Earnings Per Share)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 3 • Αντικαταστήθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 33 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό • Τροποποιήθηκε με τον 211/2005: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 2: Προστέθηκε η § 47^A
<p align="center">ΔΛΠ 34 Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση <i>(IAS 34 Interim Financial Reporting)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 3: Τροποποίησε τις § 16 και 18 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 1: Τροποποίησε τις § 5, 12, και 13 ➤ ΔΛΠ 2: Τροποποίησε την § 22 ➤ ΔΛΠ 8: Τροποποίησε τις § 17,24,25,27,43, και 44
<p align="center">ΔΛΠ 35 Διακοπτόμενες Εκμεταλλεύσεις <i>(IAS 35 Discontinuing Operations)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Αντικαταστάθηκε με τον 2236/2004 από το ΔΠΧΠ 5
<p align="center">ΔΛΠ 36 Απομείωση Της Αξίας Των Περιουσιακών Στοιχείων Ενεργητικού <i>(IAS 36 Impairment of Assets)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2086/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 39: Τροποποιήθηκε η-§ 1 • Αντικαταστάθηκε με τον 2236/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 36 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 8: Τροποποίησε την § 13 της εισαγωγής και απάλειψε τις § 120 και 121 ➤ ΔΛΠ 16 : Τροποποίησε τις § 4,9,37,38,41,42,59, 96 και 104
<p align="center">ΔΛΠ 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις <i>(IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2086/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 39: Τροποποίησε τις § 1 και 2 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 3: Τροποποίησε την § 5 ➤ ΔΠΧΠ 4: Τροποποίησε τις § 2, 5 και απάλειψε τις § 1β και 4 ➤ ΔΠΧΠ 5: Τροποποίησε την § 9 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004: <ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 8: Απάλειψε την § 94 ➤ ΔΛΠ 10: Τροποποίησε την § 18 της εισαγωγής και την § 75. Απάλειψε την § 96 ➤ ΔΛΠ 16 : Τροποποίησε την § 14

ΜΕΡΟΣ Δ : Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ 194

<p style="text-align: center;">ΔΛΠ 38 Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία Ενεργητικού (<i>IAS 38 Intangible Assets</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Αντικαταστάθηκε με τον 2236/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 38 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004:<ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 8: απάλειψε την § 120 ➤ ΔΛΠ 21: Τροποποίησε την § 107 ➤ ΔΠΧΠ 2 : Τροποποίησε την § 7 και απάλειψε την § 26
<p style="text-align: center;">ΔΛΠ 39 Χρηματοπιστωτικά Μέσα : Καταχώρηση και Αποτίμηση (<i>IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 3<ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 3 : Τροποποιήθηκαν οι § 2 και ΟΕ4 ➤ ΔΠΧΠ 4: Τροποποιήθηκαν οι § 2,9,10, ΟΕ1,ΟΕ30,ΟΕ33 και απαλείφθηκαν οι §2.η, 2.στ,3. Επίσης προστέθηκαν οι § ΟΕ4Α&ΟΕ12Α • Τροποποιήθηκε με τον 211/2005:<ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 2: Προστέθηκε η § 2 (ι)
<p style="text-align: center;">ΔΛΠ 40 Επενδύσεις Σε Ακίνητα (<i>IAS 40 Investment Property</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004 με το ΔΠΧΠ 3 και ΔΠΧΠ 5 • Αντικαταστάθηκε με τον 2238/2004 από το τροποποιημένο ΔΛΠ 40 όπως αυτό παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο Κανονισμό • Τροποποιήθηκε με τον 211/2005:<ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 2: Τροποποίησε την § 5
<p style="text-align: center;">ΔΛΠ 41 Γεωργία (<i>IAS 41 Agriculture</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υιοθετήθηκε με τον 1725/2003 • Τροποποιήθηκε με τον 2236/2004:<ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΠΧΠ 5: Τροποποίησε τις § 30 και 50 • Τροποποιήθηκε με τον 2238/2004:<ul style="list-style-type: none"> ➤ ΔΛΠ 1: Τροποποίησε τις § 53 και απάλειψε την §39 ➤ ΔΛΠ 21: Τροποποίησε την § 50

Η υποχρέωση αυτή καλύπτει τις παρακάτω εταιρίες:

- εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά
- οι συνδεδεμένες με αυτές που είναι εισηγμένες σε χρημ. Αγορά
- οι μη εισηγμένες και οι μη συνδεδεμένες Α.Ε. και Ε.Π.Ε. εφόσον εγκριθεί με απόφαση Γενικής Συνέλευσης.(πάγια εφαρμογή 5 έτη).

Η πρώτη κατάσταση που θα πρέπει να συνταχθεί με βάση τα Δ.Π.Χ.Π. θα είναι η λογιστική κατάσταση της 31.03.2005.

Θα πρέπει όμως να παρατεθούν και τα κονδύλια της προηγούμενης περιόδου 31.03.2004 όχι όπως αυτά συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Ελληνικά πρότυπα, αλλά η παράθεση τους θα γίνει με βάση τα Δ.Π.Χ.Π.

Για να παρατεθούν τα κονδύλια της λογιστικής κατάστασης 31.03.2004 με βάση τα Δ.Π.Χ.Π. θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε ως αφετηρία την 01.01.2004 ή αλλιώς την 31.12.2003.

Επομένως για να καταρτιστεί η λογιστική κατάσταση της 31.03.2005 θα πρέπει κατά χρονική σειρά να γίνουν οι παρακάτω εργασίες:

- μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2003
- μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων της 31.03.2004
- μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων της 30.06.2004
- μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων της 30.09.2004
- μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2004

10.5 Παρουσίαση Των Κυριότερων Σημείων Των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

10.5.1 Δ.Π.Χ.Π 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης»³¹.

➤ Ο σκοπός αυτού του Δ.Π.Χ.Π είναι να εξασφαλίσει ότι οι πρώτες οικονομικές καταστάσεις καταρτισμένες σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις για μέρος της περιόδου που αφορά τις προαναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις παρέχουν υψηλής ποιότητας πληροφόρηση που:

Α. Είναι διάφανη για τους χρήστες και συγκρίσιμη για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται

Β. Παρέχει ένα κατάλληλο σημείο εκκίνησης για τη λογιστική σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π και

Γ. Μπορεί να παραχθεί με κόστος το οποίο δεν υπερβαίνει τα οφέλη για τους χρήστες.

³¹ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 17/4/2004 L 111/5

- Μια οικονομική μονάδα εφαρμόζει το Δ.Π.Χ.Π αυτό:
  - A. Στις πρώτες οικονομικές καταστάσεις καταρτισμένες σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π
  - B. Και σε κάθε ενδιάμεση οικονομική κατάσταση που παρουσιάζει με το Δ.Λ.Π 34 «Ενδιάμεση χρηματοοικονομική πληροφόρηση» για τμήματα της περιόδου που καλύπτει από τις πρώτες οικονομικές καταστάσεις καταρτισμένες σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π.
- Ισολογισμός έναρξης σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π : Μια οικονομική μονάδα θα καταρτίσει έναν ισολογισμό έναρξης σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π κατά την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Π.
- Μια οικονομική μονάδα θα εφαρμόζει τις ίδιες λογιστικές πολιτικές στον ισολογισμό έναρξης σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π και για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται στις πρώτες οικονομικές καταστάσεις της καταρτισμένες σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π.
- Στον ισολογισμό έναρξης σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π που θα καταρτίσει μια οικονομική μονάδα θα πρέπει:
  - i. Να αναγνωρίσει όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις των οποίων η αναγνώριση απαιτείται από το πρότυπο αυτό.
  - ii. Δεν θα αναγνωρίσει ως περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις τέτοια των οποίων η αναγνώριση δεν επιτρέπεται από τα Δ.Π.Χ.Π
  - iii. Θα επαναταξινομήσει περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις ή συστατικά στοιχεία των ίδιων κεφαλαίων που αναγνώρισε ως ενός τύπου τέτοια, σύμφωνα με τα προηγούμενα Γ.Π.Λ.Π, στο διαφορετικό τύπο που απαιτείται με βάση τα Δ.Π.Χ.Π και
  - iv. Δε θα εφαρμόσει τα Δ.Π.Χ.Π στην επιμέτρηση όλων των αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.
- Το παρόν Δ.Π.Χ.Π καθιερώνει δύο κατηγορίες εξαιρέσεων στην αρχή ότι ο ισολογισμός έναρξης μιας οικονομικής μονάδας σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π θα συμμορφώνεται προς κάθε Δ.Π.Χ.Π.
  - i. Παρέχουν εξαιρέσεις από τα άλλα Δ.Π.Χ.Π

ii. Απαγορεύουν την αναδρομική εφαρμογή κάποιων από τα αναφερόμενα σε άλλα Δ.Π.Χ.Π.

➤ Μια οικονομική μονάδα μπορεί να επιλέξει να χρησιμοποιήσει μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες εξαιρέσεις:

- i. Ενοποιήσεις επιχειρήσεων
- ii. Εύλογη αξία ή αναπροσαρμογή ως τεκμαιρόμενο κόστος
- iii. Παροχές σε εργαζομένους (Δ.Λ.Π 19)
- iv. Σωρευμένες διαφορές μετατροπής(Δ.Λ.Π 21)
- v. Σύνθετα χρηματοοικονομικά μέσα(Δ.Λ.Π 32)
- vi. Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θυγατρικών, συγγενών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων κοινού ενδιαφέροντος.(Δ.Λ.Π 16).

➤ Το παρόν Δ.Π.Χ.Π απαγορεύει την αναδρομική εφαρμογή κάποιων θεμάτων που αναφέρονται σε άλλα Δ.Π.Χ.Π σχετικά με:

- i. Την ανάκληση της αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (Δ.Λ.Π 39)
- ii. Τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου(Δ.Λ.Π 39)
- iii. Τις εκτιμήσεις (Δ.Λ.Π 10)

➤ Μια οικονομική μονάδα θα επεξηγεί τον τρόπο με τον οποίο η μετάβαση από τα προηγούμενα Γ.Π.Λ.Π στα Δ.Π.Χ.Π επηρέασε τη δημοσιοποιούμενη οικονομική θέση, χρηματοοικονομικής επίδοσης και τις ταμιακές ροές της.

10.5.2 Δ.Π.Χ.Π 2 «Παροχές Που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών»³²

➤ Ο σκοπός του παρόντος Δ.Π.Χ.Π είναι να καθορίσει την παρουσίαση οικονομικών στοιχείων της οντότητας όταν αναλαμβάνει να διενεργήσει συναλλαγή πληρωμής που βασίζεται στην αξία των μετοχών. Ειδικότερα, απαιτεί να καταχωρίζονται οι επιδράσεις των συναλλαγών που βασίζονται στην αξία των μετοχών στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση της οντότητας, συμπεριλαμβανομένων των

³² Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 11/02/2005 L 41/1

δαπανών που σχετίζονται με συναλλαγές όπου παρέχονται μετοχικά δικαιώματα προαίρεσης στους εργαζόμενους.

➤ Η οντότητα θα εφαρμόζει το παρόν πρότυπο, στη λογιστική αντιμετώπιση όλων των συναλλαγών πληρωμής που βασίζονται σε αξίες μετοχών συμπεριλαμβανομένων:

Α) αμοιβές που καθορίζονται από την αξία της μετοχής και διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους, όπου η οντότητα λαμβάνει αγαθά ή υπηρεσίες ως αντάλλαγμα για συμμετοχικούς τίτλους της ίδιας της οντότητας (συμπεριλαμβανομένων μετοχών ή μετοχικών δικαιωμάτων προαίρεσης).

Β) αμοιβές καθοριζόμενες από την τιμή της μετοχής και διακανονιζόμενες τοις μετρητοίς, όπου η οντότητα αποκτά αγαθά και υπηρεσίες αναλαμβάνοντας υποχρεώσεις έναντι εκείνα τα αγαθά και υπηρεσίες που βασίζονται στην τιμή των μετοχών της οντότητας ή άλλων συμμετοχικών τίτλων της οντότητας.

Γ) συναλλαγές όπου η οντότητα λαμβάνει ή αποκτά αγαθά ή υπηρεσίες και οι οροί της συμφωνίας παρέχουν είτε στην οντότητα είτε στον προμηθευτή εκείνων των αγαθών και υπηρεσιών να επιλέξει αν η οντότητα θα διακανονίσει τοις μετρητοίς (ή με άλλα Π.Σ) ή μέσω της έκδοση συμμετοχικών τίτλων.

➤ Η οντότητα θα αναγνωρίζει τα αγαθά και τις υποχρεώσεις που έλαβε ή απέκτησε σε συναλλαγή πληρωμής αμοιβής που βασίζεται στην αξία των μετοχών όταν αποκτά τα αγαθά ή καθώς λαμβάνονται οι υπηρεσίες. Η οντότητα θα αναγνωρίζει μια αναλογική αύξηση στα ίδια κεφάλαια αν τα αγαθά ή υπηρεσίες λήφθηκαν στα πλαίσια μιας συναλλαγής πληρωμής αμοιβής που καθορίζεται από την αξία της μετοχής και διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους ή μια υποχρέωση αν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες αποκτήθηκαν σαν αμοιβή καθοριζόμενη από την αξία της μετοχής και διακανονίζεται τοις μετρητοίς.

➤ Όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που λήφθηκαν ή αποκτήθηκαν σε αμοιβή που βασίζεται στην αξία των μετοχών δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για αναγνώριση ως περιουσιακά στοιχεία, θα αναγνωρίζονται ως δαπάνες.

➤ Αμοιβή που καθορίζεται από την αξία της μετοχής και διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους: Η οντότητα θα επιμετρά τα αγαθά και τις υπηρεσίες που λήφθηκαν και την αντίστοιχη αύξηση στα ίδια κεφάλαια, άμεσα, στην εύλογη αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών που λήφθηκαν εκτός αν η εύλογη αξία αυτή δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Αν η οντότητα δεν μπορεί να εκτιμήσει αξιόπιστα την εύλογη

αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών που λήφθηκαν, η οντότητα θα επιμετρήσει την αξία τους και την αντίστοιχη αύξηση των ιδίων κεφαλαίων, εμμέσως, με αναφορά στην εύλογη αξία των παραχωρηθέντων συμμετοχικών τίτλων.

➤ Αμοιβή καθοριζόμενη από την αξία των μετοχών και διακανονιζόμενες τοις μετρητοίς: Η οντότητα θα επιμετρά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που αποκτά και την υποχρέωση που αναλαμβάνει στην εύλογη αξία της υποχρέωσης. Μέχρι τον διακανονισμό της υποχρέωσης, η οντότητα θα επιμετρά εκ νέου την εύλογη αξία της υποχρέωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και στην ημερομηνία του διακανονισμού, και κάθε μεταβολή της εύλογης αξίας θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για την περίοδο.

➤ Αμοιβές που βασίζονται στην αξία των μετοχών με εναλλακτικούς τρόπους πληρωμής αντί τοις μετρητοίς: Η οντότητα θα αντιμετωπίσει λογιστικά τη συναλλαγή ή τα συστατικά στοιχεία της συναλλαγής, ως αμοιβή καθοριζόμενη από την αξία της μετοχής και διακανονιζόμενη τοις μετρητοίς αν, και στην έκταση που, έχει αναλάβει υποχρέωση να ρυθμίσει τη οφειλή τοις μετρητοίς ή με άλλα περιουσιακά στοιχεία ή ως αμοιβή που βασίζεται στην αξία των μετοχών και διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους και στην έκταση που, δεν έχει αναληφθεί τέτοια υποχρέωση.

10.5.3 Δ.Λ.Π 1 «Παρουσίαση Των Οικονομικών Καταστάσεων»

➤ Το Δ.Λ.Π 1 παρέχει καθοδήγηση σχετικά με την δομή των Οικονομικών Καταστάσεων. Απεικονίζει τρόπους με τους οποίους μπορεί να παρουσιαστεί ο Ισολογισμός, η Κατάσταση Αποτελεσμάτων και η Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων.

➤ Βασικές αρχές για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων είναι οι αρχές της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και η αρχή των δεδουλευμένων εσόδων – εξόδων.

Περαιτέρω ανάλυση του πρότυπου δεν κρίνεται σκόπιμη από το γεγονός ότι το συγκεκριμένο πρότυπο έχει αναλυθεί λεπτομερώς στην ενότητα «Οικονομικές Καταστάσεις κατά τα Δ.Λ.Π»

10.5.4 Δ.Λ.Π 2 «Αποθέματα»

➤ Το πρότυπο δίνει ορισμούς των εννοιών που χρησιμοποιεί όπως τον ορισμό των Αποθεμάτων, της Καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας και της εύλογης αξίας.

ΜΕΡΟΣ Δ : Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ 200

- Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αναφέρεται στο καθαρό ποσό που μία οντότητα αναμένει να εισπράξει από την πώληση αποθεμάτων κατά τη συνήθη ροή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Η εύλογη αξία αντανακλά το ποσό για το οποίο τα ίδια αποθέματα θα μπορούσαν να ανταλλαθούν στην αγορά μεταξύ ενημερωμένων και πρόθυμων αγοραστών και πωλητών. Η πρώτη είναι αξία που είναι συγκεκριμένη για κάθε επιχείρηση ,ενώ η δεύτερη δεν είναι. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων μπορεί να μην ισούται με την εύλογη αξία απομειωμένη κατά τα άμεση κόστη πώλησης.
- Τα αποθέματα θα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας .
- Στην έκταση που οι παρέχοντες υπηρεσίες έχουν αποθεματοποιηθεί , αυτές αποτιμούνται στο κόστος .
- $\text{Κόστος αποθεμάτων} = \text{Κόστος αγοράς} + \text{Κόστος μεταποίησης} + \text{Λοιπές δαπάνες παραγωγής} - \text{εκπτώσεις}.$
- Τύποι προσδιορισμού του κόστους.

1. Το κόστος των αποθεμάτων των ειδών που δεν αντικαθίστανται σε μια κανονική ροή, καθώς και των αγαθών ή υπηρεσιών που παράγονται και προορίζονται για ειδικούς σκοπούς, θα καθορίζονται με την εξατομίκευση του μεμονωμένου κόστους κάθε είδους.

2. Το κόστος των αποθεμάτων ,εκτός από εκείνων που αναφέρονται στην περίπτωση ένα(1) θα προσδιορίζεται με τη χρήση της μεθόδου πρώτης εισαγωγής πρώτης εξαγωγής (F.I.F.O) ή του σταθμισμένου μέσου κόστους.

- Διαφορετικοί τύποι προσδιορισμού του κόστους μπορεί να δικαιολογηθούν για αποθέματα με διαφορετική φύση ή χρήση.
- Μία οντότητα πρέπει να χρησιμοποιεί τον ίδιο τύπο προσδιορισμού του κόστους για όλα τα αποθέματα που έχουν την ίδια φύση και χρήση από την οντότητα.
- Όταν πωλούνται αποθέματα, η λογιστική αξία τους πρέπει να αναγνωρίζεται ως δαπάνη της περιόδου κατά την οποία αναγνωρίστηκε το σχετικό έσοδο.
- Τα ποσά κάθε αποτίμησης των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και όλες οι ζημίες των αποθεμάτων πρέπει να αναγνωρίζονται στις δαπάνες της περιόδου κατά την οποία προέκυψε η υποτίμηση ή ζημιά.

10.5.5 Δ.Λ.Π 7 « Κατάσταση Ταμειακών Ροών»

Περαιτέρω ανάλυση του προτύπου δεν κρίνεται αναγκαία για το λόγο ότι έχει προηγηθεί η ανάλυση του στη ενότητα «Οι οικονομικές καταστάσεις κατά τα Δ.Λ.Π» στην παράγραφο με την αντίστοιχη ονομασία.

10.5.6 Δ.Λ.Π 8 «Λογιστικές Πολιτικές , Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη »

- Επιλογή και εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών θα προσδιορίζονται με την εφαρμογή του προτύπου ή τις διερμηνείες και κατά εξέταση κάθε σχετικής οδηγίας εφαρμογής εκδοθείσας από το Σ.Δ.Λ.Π για το πρότυπο ή τη διερμηνεία.
- Εν απουσία του προτύπου ή διερμηνεία η Διοίκηση θα αναπτύξει και θα εφαρμόσει κατά την κρίση της μια λογιστική πολιτική από την οποία προκύπτουν πληροφορίες που είναι σχετικές με τις ανάγκες λήψης οικονομικών αποφάσεων των χρηστών και σύμφωνη με τις γενικές αρχές κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων (ακριβοδίκαιη παρουσίαση), των Δ.Λ.Π (η ουσία υπεράνω του τύπου) και πλήρης από όλες τις απόψεις.
- Το πρότυπο παρέχει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να αλλάξει τις λογιστικές πολιτικές της εφόσον η μεταβολή απαιτείται από το πρότυπο ή διερμηνεία ή καταλήγει σε οικονομικές καταστάσεις που παρέχουν αξιόπιστη και περισσότερο σχετική πληροφόρηση για τις επιδράσεις των συναλλαγών στην οικονομική θέση , χρηματοοικονομική επίδοση ή τις ταμειακές ροές της. Μπορεί μια μεταβολή σε λογιστική πολιτική , όταν αυτή είναι θελημένη να εφαρμόζεται και αναδρομικά.
- Όταν αυτή εφαρμόζεται αναδρομικά η οντότητα θα προσαρμόζει το υπόλοιπο έναρξης κάθε επηρεαζόμενου στοιχείου των ιδίων κεφαλαίων (κυρίως προσαρμογή των κερδών εις νέον) για την παλαιότερη από τις παρουσιαζόμενες περιόδους και των άλλων συγκριτικών ποσών για κάθε προγενέστερη περίοδο που παρουσιάζεται ως αν η νέα λογιστική πολιτική ήταν ανέκαθεν σε χρήση.

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

- Λόγω των αβεβαιοτήτων που εμπεριέχονται στις επιχειρηματικές δραστηριότητες πολλά στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων δεν μπορεί να αποτιμηθούν με

ακρίβεια, αλλά μόνο κατά προσέγγιση. Η εκτίμηση προϋποθέτει αποφάσεις που λαμβάνονται βάσει των τελευταίων αξιόπιστων πληροφοριών παραδείγματα για τα οποία μπορούν να απαιτηθούν εκτιμήσεις είναι για τις επισφαλείς απαιτήσεις, για τις προβλέψεις, για την απαξίωση των αποθεμάτων, για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, για τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής ή του αναμενόμενου ρυθμού κατανάλωσης των μελλοντικών ωφελειών που περιλαμβάνονται στα αποσβέσιμα περιουσιακά στοιχεία και για τις υποχρεώσεις εγγυήσεων

- Μια μεταβολή λογιστικής εκτίμησης μπορεί να επηρεάζει μόνο το κέρδος ή τη ζημιά της τρέχουσας περιόδου ή το κέρδος ή τη ζημιά της τρέχουσας περιόδου και των μελλοντικών περιόδων. (π.χ μια μεταβολή στην εκτίμηση του ποσού των επισφαλών απαιτήσεων, επιδρά μόνο στο κέρδος ή ζημιά της τρέχουσας περιόδου. Όμως μια μεταβολή στην εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής ή του αναμενόμενου τρόπου ανάλυσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που εμπεριέχει ένα αποσβέσιμο στοιχείο).
- Τα λάθη προγενέστερων περιόδων θα διορθώνονται με αναδρομική επαναδιατύπωση.

10.5.7 Δ.Λ.Π 10 «Γεγονότα Μετά Την Ημερομηνία του Ισολογισμού»

- Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού :είναι εκείνα τα γεγονότα, ευνοϊκά και μη ,που συμβαίνουν μεταξύ της ημερομηνίας του Ισολογισμού και της ημερομηνίας κατά την οποία οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται για έκδοση.
- Το πρότυπο διακρίνεται σε δύο(2) τύπους γεγονότα:

I) Διορθωτικά Γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού: είναι εκείνα που παρέχουν περαιτέρω απόδειξη των συνθηκών που υπήρξαν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η οντότητα θα προσαρμόζει τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις της για να αντανakλούν τα διορθωτικά γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

II) Μη Διορθωτικά Γεγονότα μετά την ημερομηνία Ισολογισμού: εκείνα τα οποία είναι ενδεικτικά των συνθηκών που προέκυψαν μεταγενέστερα από την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Η οντότητα δεν πρέπει να προσαρμόζει τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις της. Αν όμως αυτά είναι σημαντικά η οντότητα θα πρέπει να γνωστοποιεί τη φύση του γεγονότος και μια εκτιμήσει των οικονομικών επιπτώσεων του γεγονότος ή μια δήλωση ότι μια τέτοια αντιμετώπιση δεν είναι εφικτή.

10.5.8 Δ.Α.Π 12 «Φόροι Εισοδήματος»

- Σκοπός του προτύπου είναι να προδιαγράψει το λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος.
- Ο φόρος εισοδήματος αποτελεί δαπάνη της χρήσεως στην οποία πραγματοποιήθηκε το εισόδημα επί του οποίου αυτός υπολογίστηκε.
- Συνεπώς ο φόρος διαμορφώνει το αποτέλεσμα της χρήσεως και πρέπει να καταχωρείται ως έξοδο στο λογαριασμό «Αποτελέσματα Χρήσεως».
- Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις :είναι τα ποσά των πληρωτέων φόρων εισοδήματος σε μελλοντικές περιόδους, που αφορούν σε φορολογητέες χρονικές διαφορές.
- Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις: είναι τα ποσά των φόρων εισοδήματος που είναι επιστρεπτέα σε μελλοντικές περιόδους και αφορούν σε:
  - εκπεστές προσωρινές διαφορές.
  - μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές και
  - μεταφερόμενους αχρησιμοποίητους πιστωτικούς φόρους.
- Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπάρχει όταν υπάρχει διαφορά μεταξύ των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τις φορολογικές διατάξεις και των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα πρότυπα.

Προσωρινή Διαφορά = Λογιστική Βάση – Φορολογική Βάση
--

- Οι προσωρινές Διαφορές διακρίνονται σε φορολογητέες (υποχρέωση) και σε εκπεστές (απαίτηση).
- Για την αναγραφή στον ισολογισμό απαίτησης για αναβαλλόμενο φόρο πρέπει να υπάρχει βεβαιότητα ότι η επιχείρηση θα έχει μελλοντικά κέρδη ώστε να συμψηφίσει την απαίτηση με τη μελλοντική φορολογική υποχρέωση.

10.5.9 Δ.Λ.Π 14 «Πληροφόρηση κατά Τομέα»

- Σκοπός του προτύπου είναι να καθιερώσει αρχές για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, κατά τομέα πληροφοριών για τους διάφορους τύπους προϊόντων και υπηρεσιών που μια επιχείρηση παράγει και τις διάφορες γεωγραφικές περιοχές στις οποίες λειτουργεί για την ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων.
- Το πρότυπο πρέπει να εφαρμόζεται από τις επιχειρήσεις των οποίων οι μετοχές ή οι ομολογίες είναι δημόσια διαπραγματεύσιμες, καθώς και από τις επιχειρήσεις που είναι στη διαδικασία έκδοσης μετοχών ή ομολογιών σε χρηματιστήρια αξιών.
- Η επικρατούσα πηγή και φύση των κινδύνων και αποδόσεων μιας επιχείρησης πρέπει να διέπει την επιλογή είτε των επιχειρηματικών είτε των γεωγραφικών τομέων, ως πρωτεύοντα τύπο της ταμειακής παρουσιάσεως της.
- Ακολουθούνται οι ίδιες λογιστικές αρχές που υιοθετούνται για την κατάρτιση και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων του ομίλου ή της επιχείρησης.
- Τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει ένας πρωτεύον τομέας είναι: έσοδα, μικτό αποτέλεσμα, πάγια, υποχρεώσεις, προσθήκες παγίων, αποσβέσεις, μερίδιο αγοράς.

10.5.10 Δ.Λ.Π 16 «Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις»

- Σκοπός: ο λογιστικός χειρισμός των ενσώματων ακινήτοποιήσεων ώστε οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να διακρίνουν τις σχετικές με την επένδυση σε ενσώματες ακινήτοποιήσεις πληροφορίες της επιχείρησης καθώς και τις μεταβολές αυτών της επένδυσης.
- Δεν έχει εφαρμογή σε βιολογικά περιουσιακά στοιχεία που συνδέονται με τη γεωργική δραστηριότητα (Δ.Λ.Π 41) και σε μεταλλευτικά δικαιώματα και μεταλλευτικά αποθέματα (πετρέλαιο, φυσικό αέριο κ.τ.λ.) και γενικά με μη ανανεώσιμους πόρους.

➤ Απόσβεση με βάση την ωφέλιμη ζωή του παγίου. Η ωφέλιμη ζωή προσδιορίζεται από την Διοίκηση της εταιρείας. Η ωφέλιμη ζωή ορίζεται με βάση την αναμενόμενη χρησιμότητα του για την επιχείρηση.

➤ Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις = τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν για περισσότερο από μία χρήση και κατέχονται για χρήση στην παραγωγή, στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, για εκμίσθωση σε άλλον ή για διοικητικούς σκοπούς.

➤ Ένα στοιχείο των ενσώματων ακίνητοποιήσεων πρέπει να αποτιμάται στο κόστος του:

Κόστος Παγίου = Τιμή Αγοράς + Δασμοί+ Έξοδα λειτουργίας +Κόστος αποσυναρμολόγησης, απομάκρυνσης, αποκατάστασης χώρου – Εκπτώσεις.

➤ Το κόστος ενός στοιχείου των ενσώματων ακίνητοποιήσεων θα αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο όταν πιθανολογείται να εισρεύσουν στην επιχείρηση μελλοντικά οικονομικά οφέλη και όταν μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

➤ Τα πρότυπα δεν προσδιορίζουν το τι συνιστά στοιχείο των ενσώματων ακίνητοποιήσεων. Συνεπώς, απαιτείται κρίση στην εφαρμογή των κριτηρίων αναγνώρισης στις ιδιαίτερες συνθήκες της επιχείρησης.

Αποτίμηση του κόστους.

➤ Το κόστος ενός στοιχείου των ενσώματων ακίνητοποιήσεων είναι η ισοδύναμη τιμή μετρητοίς κατά την ημερομηνία αναγνώρισης.

➤ Στην περίπτωση της ανταλλαγής ενός ή περισσότερων στοιχείων των ενσώματων ακίνητοποιήσεων με μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή στοιχείο το κόστος αποτιμάται στην εύλογη αξία.

Λογιστική Πολιτική

➤ Μέθοδος Κόστους : το πάγιο εμφανίζεται στο κόστος κτήσεως του, μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

➤ Μέθοδος Αναπροσαρμογής: ύστερα από την αναγνώριση του ως περιουσιακό στοιχείο ,το πάγιο του οποίου η εύλογη αξία μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα θα εμφανίζεται με αναπροσαρμοσμένη αξία ,που αποτελεί από την εύλογη αξία του μείον τις μεταγενέστερες σωρευμένες αποσβέσεις και τις ζημιές απομείωσης.

- Αναπροσαρμογές θα γίνονται αρκετά τακτικά ούτως ώστε η λογιστική αξία να μη διαφέρει σημαντικά από εκείνη που θα προσδιορίζονταν χρησιμοποιώντας την εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.
- Ένα γίνεται αναπροσαρμογή της αξίας ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων ολόκληρη η κατηγορία στην οποία ανήκει το στοιχείο αυτό (π.χ. εδαφικές εκτάσεις, γήπεδα κ.τ.λ.) πρέπει να αναπροσαρμόζεται.
- Αν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου αυξάνεται ως αποτέλεσμα μιας αναπροσαρμογής, η αύξηση θα πιστώνεται κατευθείαν στην Καθαρή θέση υπό τον τίτλο «πλεόνασμα αναπροσαρμογής». Αν η λογιστική αξία μειώνεται τότε η μείωση πρέπει να αναγνωρίζεται στα «αποτελέσματα».

Απόσβεση

- Η δαπάνη απόσβεσης για κάθε περίοδο θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, έκτος αν συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία ενός άλλου περιουσιακού στοιχείου.
- Η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης θα αντικατοπτρίζει το ρυθμό ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που αναμένεται να αναλωθούν από την οντότητα.

10.5.11 Δ.Λ.Π 17 «Μισθώσεις»

- Σκοπός του προτύπου είναι να προδιαγράψει, για τους μισθωτές και τους εκμισθωτές, τις κατάλληλες λογιστικές πολιτικές και γνωστοποιήσεις που πρέπει να εφαρμοσθούν για τις μισθώσεις.
- Μίσθωση = μια συμφωνία βάσει της οποίας ο εκμισθωτής μεταβιβάζει στο μισθωτή το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο με αντάλλαγμα μία πληρωμή ή μια σειρά πληρωμών.

Διάκριση Μισθώσεων

Χρηματοδοτική : είναι μια μίσθωση κατά την οποία μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία ενός περιουσιακού στοιχείου. Ο τίτλος (ιδιοκτησίας) μπορεί τελικά είτε να μεταβιβαστεί είτε όχι.

Λειτουργική : είναι η μίσθωση που δεν είναι χρηματοδοτική. (ορισμός του προτύπου).

Οι Μισθώσεις Στις Οικονομικές Καταστάσεις του μισθωτή.

- Οι μισθωτές (κατά την έναρξη της μίσθωσης) πρέπει να αναγνωρίζουν τις χρηματοδοτικές μισθώσεις ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στους Ισολογισμούς, με ποσό ίσο προς την εύλογη αξία της μισθούμενης ιδιοκτησίας ή αν είναι χαμηλότερη, με την παρούσα αξία των ελάχιστων καταβεβλημένων μισθωμάτων.
- Με βάση τις απαιτήσεις του προτύπου ένα περιουσιακό στοιχείο που κατέχεται με χρηματοδοτική μίσθωση θα πρέπει να θεωρείται πάγιο της επιχείρησης.
- Η χρηματοδοτική μίσθωση δημιουργεί μια δαπάνη απόσβεσης των αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και μια χρηματοοικονομική δαπάνη για κάθε λογιστική περίοδο.
- Τα πάγιο αποσβένεται με βάση την ωφέλιμη ζωή του. Στην περίπτωση που προβλέπεται να μη μεταβιβαστεί η κυριότητα στο μισθωτή, η απόσβεση γίνεται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ ωφέλιμης ζωής και διάρκεια της μίσθωσης.
- Στην περίπτωση των λειτουργικών μισθώσεων, το μίσθωμα που καταβάλλεται προς τον εκμισθωτή θεωρείται ως έξοδο (με την ευθεία μέθοδο) το οποίο βαρύνει τη χρήση εντός της οποίας έλαβε χώρα η καταβολή.

Οι Μισθώσεις Στις Οικονομικές Καταστάσεις των Μισθωτών.

Χρηματοδοτικές Μισθώσεις.

- Οι εκμισθωτές θα αναγνωρίζουν στον Ισολογισμό τους τα κατεχόμενα περιουσιακά στοιχεία που τελούν υπό χρηματοδοτική μίσθωση και θα τα εμφανίζουν ως απαίτηση ποσού ίσου με την καθαρή αξία της επένδυσης στη μίσθωση.
- Οι απαιτήσεις μισθωμάτων → εξόφληση κεφαλαίου και ως χρηματοοικονομικό έσοδο για την αποζημίωση την ανταμοιβή του εκμισθωτή για την επένδυση και τις υπηρεσίες του.

Λειτουργικές μισθώσεις.

- Τα έσοδα της μίσθωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με την ευθεία μέθοδο σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης.
- Οι τρέχουσες δαπάνες που πραγματοποιεί ο εκμισθωτής (δαπάνες συντήρησης, ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης και της απόσβεσης) βαρύνουν τα έξοδα της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται.

10.5.12 Δ.Λ.Π 18 «Έσοδα»

(Ε.Γ.Λ.Σ. ΟΜΑΔΑ 7)

- Δεν εφαρμόζεται σε έσοδα από μισθώσεις και σε τεχνικές εταιρείες.
- Έσοδα = οι αυξήσεις στα οικονομικά οφέλη, κατά τη διάρκεια της περιόδου, με την μορφή εισροών ή αυξήσεων των περιουσιακών στοιχείων ή μειώσεων των υποχρεώσεων, που καταλήγουν σε αύξηση των ιδίων κεφαλαίων, άλλη από εκείνη που συνδέεται με εισφορές των συμμετεχόντων στα ίδια κεφάλαια.
- Τα έσοδα λογίζονται όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και αυτά τα οφέλη μπορεί να αποτιμηθούν βάσιμα.
- Έσοδα από πώληση αγαθών λογίζονται όταν:
  - έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και ωφέλειες από την κυριότητα των αγαθών.
  - Η επιχείρηση δεν εξακολουθεί να αναμειγνύεται στη διαχείριση των πωληθέντων.
- Μπορούν να αποτιμηθούν σωστά.
- Ελπίδα ότι τα οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση
- Τα κόστη που αναλήφθηκαν μπορεί να αποτιμηθούν αξιόπιστα.
- Έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται όταν:
  - μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα
  - πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση
  - το στάδιο ολοκλήρωσης της συναλλαγής, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού μπορεί να καθοριστεί αξιόπιστα.
  - Τα κόστη που αναλήφθηκαν μπορεί να αποτιμηθούν αξιόπιστα.
- Η καταχώρηση του εσόδου με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της συναλλαγής συχνά αναφέρεται ως ποσοστιαία μέθοδος ολοκλήρωσης, σύμφωνα με την οποία το έσοδο καταχωρείται στις λογιστικές περιόδους στις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες.
- Ο βαθμός ολοκλήρωσης μιας συναλλαγής μπορεί να προσδιοριστεί με μία ποικιλία μεθόδων.

Αναλόγως της φύσης της συναλλαγής, οι μέθοδοι μπορεί να συμπεριλαμβάνουν:

- επιμετρήσεις του εκτελεσθέντος έργου
  - υπηρεσίες εκτελεσθείσες μέχρι σήμερα
  - την αναλογία την οποία το μέχρι σήμερα αναληφθέν κόστος έχει καλύψει το εκτιμώμενο συνολικό κόστος συναλλαγής.
- Έσοδα από τόκους , δικαιώματα εκμετάλλευσης και μερίσματα λογίζονται όταν:
- τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση
  - μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα.
- Τα μερίσματα πρέπει να καταχωρούνται, όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα των μετόχων να τα εισπράξουν.

10.5.13 Δ.Α.Π 19 « Παροχές Σε Εργαζόμενους»

- Σκοπός του πρότυπο αυτού είναι να προδιαγράψει τη λογιστική απεικόνιση και τις γνωστοποιήσεις για παροχές σε εργαζόμενους.
- Το πρότυπο απαιτεί, η επιχείρηση να καταχωρεί:
- I. Μια υποχρέωση, όταν ένας εργαζόμενος έχει παράσχει υπηρεσία με αντάλλαγμα παροχές σε εργαζόμενους που θα πληρωθούν μελλοντικά και
  - II. Ένα έξοδο, όταν η επιχείρηση αναλώνει τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από την υπηρεσία που παρασχέθηκε από έναν εργαζόμενο με αντάλλαγμα τις παροχές σε εργαζομένους.
- Το πρότυπο εφαρμόζεται για όλες τις παροχές σε εργαζομένους.
- Οι παροχές αυτές περιλαμβάνουν:
1. βραχύχρονες παροχές σε εργαζομένους: Εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, ημερομίσθια, μισθοί, άδειες, διανομή κερδών και μη χρηματικές παροχές όπως περίθαλψη, στέγαση ,αυτοκίνητα και δωρεάν ή επιδοτούμενα αγαθά και υπηρεσίες για τους τωρινούς εργαζόμενους.
  2. Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: συντάξεις, ασφάλειες ζωής και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη μετά από την έξοδο από την υπηρεσία.
  3. Λοιπές μακροπρόθεσμες παροχές σε εργαζόμενους: μακρόχρονη άδεια υπηρεσίας ή άδεια αναπαύσεως ,παροχές ανικανότητας και αν δεν είναι πληρωτέα εξ' ολοκλήρου

μέσα σε δώδεκα μήνες από τη λήξη της περιόδου διανομής κερδών πρόσθετες παροχές και μεταφερόμενη αποζημίωση.

4. Παροχές λήξης απασχόλησης και
5. Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους ή με βάση την αξία αυτών.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΟΧΩΝ .

1. ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Αναγνωρίζονται και καταμερίζονται στην περίοδο που αντιστοιχούν είτε ως έξοδο έναντι των εσόδων είτε ως κεφαλαιουχική δαπάνη αν αυτή εμπίπτει στις προβλέψεις των Δ.Λ.Π 2 και 16.

Αρχικά, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση της επιχείρησης προς τους εργαζόμενους της μειωμένη με τις οποιοσδήποτε προκαταβολές. Αν οι προκαταβολές αυτές είναι μεγαλύτερες από την υποχρέωση ,τότε θεωρούνται προπληρωμές για την παροχή μελλοντικών υπηρεσιών από τους εργαζόμενους.

2. ΠΑΡΟΧΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Ρυθμίσεις βάσει των οποίων η επιχείρηση παρέχει οφέλη μετά την έξοδο από την υπηρεσία, συνιστούν προγράμματα παροχών.

Τα προγράμματα αυτά διακρίνονται σε «Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών» και σε «Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών».

Η διαφορά μεταξύ των δύο προγραμμάτων έγκειται στο γεγονός ότι στη πρώτη περίπτωση η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να συνεισφέρει ένα καθορισμένο ποσό σε συγκεκριμένο ταμείο, μέσα από το οποίο καλύπτονται οι παροχές και τα ωφελήματα των εργαζομένων μετά την αποχώρηση από την υπηρεσία.

Ο εργοδότης συνεισφέρει συγκεκριμένο ποσοστό επί των αποδοχών των εργαζομένων. Όταν ένας εργαζόμενος αποχωρήσει από την επιχείρηση, αναλόγως των ετών προϋπηρεσίας, δικαιούται ως αποζημίωση συγκεκριμένο ποσοστό από τις καταβολές του εργοδότη.

Η λογιστική αντιμετώπιση των «προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών» αντιστοιχεί με αυτή των βραχυχρόνιων παροχών.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΜΕΡΟΣ Δ : Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ211

➤ Η λογιστική για τα «προγράμματα καθορισμένων παροχών» απαιτεί αναλογιστικές παραδοχές για να αποτιμηθεί η δέσμευση και το έξοδο, ενώ υπάρχει η πιθανότητα αναλογιστικών κερδών και ζημιών.

➤ Επιπλέον οι δεσμεύσεις αποτιμώνται πάνω σε μια προεξοφλητική βάση, γιατί μπορεί να διακανονισθούν μετά από πολλά χρόνια από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας από τους εργαζόμενους.

Περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

▪ Χρήση αναλογιστικών τεχνικών για αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της παροχής. Αυτό απαιτεί από την επιχείρηση να προσδιορίσει το ποσοστό της παροχής που αποδίδεται στην τρέχουσα και στις προηγούμενες περιόδους και να κάνει εκτιμήσεις (αναλογιστικές παραδοχές) για τις δημογραφικές μεταβολές (θνησιμότητα) και οικονομικές μεταβολές που θα επηρεάσουν το κόστος της παροχής.

▪ Προεξόφληση της παροχής αυτής χρησιμοποιώντας τη Μέθοδο Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας για να προσδιορίσει την παρούσα αξία της δέσμευσης καθορισμένης παροχής και το κόστος της τρέχουσας απασχόλησης.

▪ Προσδιορισμός της εύλογης αξίας κάθε περιουσιακού στοιχείου του προγράμματος

▪ Προσδιορισμός του συνολικού ποσού των αναλογιστικών κερδών και ζημιών καθώς και του ποσού που πρέπει να καταχωρηθεί.

▪ Προσδιορισμός του προκύπτοντος κόστους προϋπηρεσίας

▪ Προσδιορισμός του προκύπτοντος κέρδους ή ζημιάς.

ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ. (Λ.Μ.Π)

Καταχώρηση και Αποτίμηση.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ Λ.Μ.Π = Καθαρό σύνολο Παρούσας Αξίας των Δεσμεύσεων
Καθορισμένων Παροχών κατά την Ημερομηνία
Ισολογισμού – Καθαρό Σύνολο εύλογης Αξίας των
Περιουσιακών Στοιχείων κατά της Ημερομηνίας
Ισολογισμού.

ΜΕΡΟΣ Δ : Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ 212

Η επιχείρηση πρέπει να καταχωρεί το καθαρό ποσό των ακόλουθων ποσών ως έξοδο ή ως έσοδο, εκτός αν ένα άλλο Δ.Λ.Π απαιτεί ή επιτρέπει τη συμπερίληψη τους στο κόστος ενός περιουσιακού στοιχείου:

(α) κόστος τρέχουσας απασχόλησης

(β) κόστος τόκων

(γ) την αναμενόμενη απόδοση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου του προγράμματος και οποιαδήποτε δικαιώματος αποζημίωσης που είναι καταχωρημένοι ως περιουσιακό στοιχείο

(δ) αναλογικά κέρδη και ζημίες, που πρέπει όλα να καταχωρούνται αμέσως

(ε) κόστος προϋπηρεσίας, το οποίο πρέπει όλο να καταχωρείται αμέσως

(στ) την περιδραση οποιασδήποτε περικοπής ή διακανονισμού.

ΠΑΡΟΧΕΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.

Καταχώρηση των παροχών λήξεως ως υποχρέωση και ως έξοδο όταν και μόνο όταν, η επιχείρηση είναι αποδεδειγμένα δεσμευμένη:

- Είτε να τερματίσει την απασχόληση ενός εργαζομένου ή ομάδας εργαζομένων πριν από την κανονική ημερομηνία εξόδου από την υπηρεσία.
- Είτε να χορηγήσει παροχές λήψης εργασιακής σχέσης, για να ενθαρρύνει την εκούσια έξοδο από την υπηρεσία.

➤ Δεν παρέχουν στην επιχείρηση μελλοντικά οικονομικά οφέλη γι' αυτό καταχωρούνται αμέσως ως έξοδα.

ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ.

Μορφές τέτοιων παροχών έχουμε:

I. Μετοχές, δικαιώματα προαίρεσης μετοχών και άλλους συμμετοχικούς τίτλους που εκδίδονται για ους εργαζόμενους σε χαμηλότερη τιμή από την εύλογη αξία κατά την οποία οι τίτλοι αυτοί θα εκδίδονταν προς ένα τρίτο μέρος κι

II. Καταβολές μετρητών, τα ποσά των οποίων θα εξαρτηθούν από τις μελλοντικές αγορές των μετοχών της καταρτίζουσας τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

➤ Το πρότυπο αυτό δεν καθορίζει τις προϋποθέσεις για καταχώρηση και αποτίμηση των παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους ή με βάση την αξία αυτών.

10.5.14 Δ.Α.Π 20 «Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίησης της Κρατικής Υποστήριξης»

- Το πρότυπο αυτό εφαρμόζεται για τη λογιστική παρακολούθηση και γνωστοποίηση των κρατικών επιχορηγήσεων.
- Με τον όρο κρατική επιχορήγηση εννοούμε την ενίσχυση που παρέχεται από το κράτος με τη μορφή μεταβίβασης πόρων σε μία επιχείρηση. Έτσι έχουμε κρατικές επιχορηγήσεις :

- 1) που λαμβάνονται για την κάλυψη πραγματοποιημένων εξόδων ή ζημιών και
- 2) που αφορούν περιουσιακά στοιχεία.

ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται ,όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι:

1. Η επιχείρηση θα συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και
2. Η επιχορήγηση θα εισπραχθεί.

➤ Χαριστικό δάνειο που χορηγείται από το κράτος αντιμετωπίζεται λογιστικά ως κρατική επιχορήγηση, εφ' όσον υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση θα εκπληρώσει τους όρους της μη επιστροφής του.

➤ Κρατικές επιχορηγήσεις που λαμβάνονται για κάλυψη πραγματοποιημένων εξόδων ή ζημιών:

Οι επιχορηγήσεις αυτές λογίζονται ως έσοδα στη χρήση στην οποία δημιουργείται το δικαίωμα εισπραχθείς τους. Επίσης ως έσοδα λογίζονται και οι επιχορηγήσεις που δίδονται για άμεση οικονομική ενίσχυση της επιχείρησης χωρίς την περαιτέρω διενέργεια δαπανών.

➤ Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία:

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανόμενης και της εύλογης αξίας των μη νομισματικών επιχορηγήσεων, πρέπει να εμφανίζονται στον Ισολογισμό ,είτε με τη μορφή εσόδου επόμενων χρήσεων, είτε αφαιρετικά από τη λογιστική αξία των σχετικών περιουσιακών στοιχείων

Επιχορηγήσεις που εμφανίζονται ως έσοδα επόμενων χρήσεων ,μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως με ετήσιους συντελεστές, ανάλογους με τους συντελεστές απόσβεσης των περιουσιακών στοιχείων για τα οποία λήφθηκαν.

Επιχορηγήσεις που λήφθηκαν για ακίνητα που αποτιμώνται σε πραγματική αξία σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 40 παρακολουθούνται με τον ίδιο τρόπο. Ο χειρισμός αυτός βέβαια δεν είναι σύμφωνος με την αρχή της συσχετίσεως εσόδων και εξόδων, αφού στα ακίνητα αυτά δεν διενεργούνται αποσβέσεις και οι επιδράσεις στα αποτελέσματα χρήσης ,αφορούν τις μεταβολές στην πραγματική αξία.

➤ Επιστροφή κρατικών επιχορηγήσεων.

Η υποχρέωση επιστροφής μιας κρατικής επιχορήγησης λογιστικά αντιμετωπίζεται ως αναθεώρηση λογιστικής εκτίμησης. Έτσι αν η επιστροφή αφορά:

1. Στα αποτελέσματα : γίνεται πρώτα συμψηφισμός του τυχόν πιστωτικού υπολοίπου του σχετικού με την επιχορήγηση αυτή λογαριασμού εσόδων επόμενων χρήσεων και η διαφορά βαρύνει αμέσως τα αποτελέσματα χρήσης.
2. Σε περιουσιακό στοιχείο: τότε αυτή φέρεται σε αύξηση του περιουσιακού στοιχείου ή σε μείωση του υπολοίπου του λογαριασμού «έσοδα επόμενων χρήσεων»

Το σωρευμένο ποσό των επί πλέον αποσβέσεων που μέχρι το χρόνο της πιο πάνω επιστροφής θα είχε βαρύνει τα αποτελέσματα, αν δεν υπήρχε επιχορήγηση, πρέπει να λογίζονται αμέσως σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσεως.

➤ Κρατική Υποστήριξη.

Σε περιπτώσεις Κρατικής Υποστήριξης, όπως δωρεάν τεχνικές ή εμπορικές συμβουλές και παροχή εγγυήσεων, πωλήσεις που βασίζονται σε προγράμματα κρατικών προμηθειών ή δανείων με χαμηλά επιτόκια δεν γίνεται λογιστικοποίηση των σχετικών ωφελειών. Αυτό συμβαίνει επειδή τα γεγονότα αυτά δεν είναι εύκολης αποτίμησης.

10.5.15 Δ.Λ.Π 21 «Οι Επιδράσεις των Μεταβολών στις Τιμές του Συναλλάγματος»

➤ Μια οντότητα μπορεί να διεξάγει δραστηριότητες στο εξωτερικό με δύο τρόπους. Μπορεί να έχει συναλλαγές σε ξένα νομίσματα ή δικές της εκμεταλλεύσεις στο εξωτερικό.

- Σκοπός του προτύπου είναι να προδιαγράψει πως πρέπει να συμπεριλαμβάνονται οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και εκμεταλλεύσεις στο εξωτερικό στις οικονομικές καταστάσεις της οντότητας και πως μετατρέπονται οι οικονομικές καταστάσεις σε νόμισμα παρουσίασης.
- Νόμισμα παρουσίασης είναι το νόμισμα που χρησιμοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις ενώ Νόμισμα λειτουργίας είναι το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η οντότητα.
- Κατά την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων, κάθε οντότητα- είτε πρόκειται για ανεξάρτητη οντότητα, οντότητα με εκμεταλλεύσεις στο εξωτερικό (όπως μια μητρική εταιρεία) ή εκμετάλλευση στο εξωτερικό (όπως μια θυγατρική ή ένα υποκατάστημα) – να καθορίζει το νόμισμα λειτουργίας της. Η οντότητα μετατρέπει τα χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα στο νόμισμα λειτουργίας της και παρουσιάζει τις επιδράσεις της μετατροπής.
- Διάφοροι τύποι οντοτήτων, είτε είναι μέλη ομίλων είτε όχι, μπορούν να έχουν συμμετοχή σε συνδεδεμένες εταιρείες ή κοινοπραξίες. Επίσης μπορούν να έχουν υποκαταστήματα. Πρέπει τα αποτελέσματα και η οικονομική θέση κάθε μεμονωμένης οντότητας που συμπεριλαμβάνεται στην αναφερόμενη οντότητα να μετατραπούν στο νόμισμα παρουσίασης της αναφερόμενης οντότητας.

➤ Αρχική Αναγνώριση

Συναλλαγή σε ξένο νόμισμα είναι μια συναλλαγή που εκφράζεται ή διακανονίζεται σε ένα ξένο νόμισμα. Τέτοιες συναλλαγές είναι :

1. αγορά ή πώληση αγαθών ή υπηρεσιών, των οποίων η τιμή εκφράζεται σε Ξ.Ν
2. λήψη ή παροχή χρηματοδοτήσεων, όταν τα εισπρακτέα ή τα εξοφλητέα ποσά εκφράζονται σε Ξ.Ν
3. η με οποιοδήποτε άλλο τρόπο απόκτηση ή διάθεση περιουσιακού στοιχείου ή ανάληψη και ο διακανονισμός υποχρεώσεων, που εκφράζονται σε Ξ.Ν

Η αρχική αναγνώριση στο νόμισμα λειτουργίας, μιας συναλλαγής σε Ξ.Ν ,πρέπει να γίνεται με την εφαρμογή, στο ποσό του Ξ.Ν, της τρέχουσας συναλλαγματικής ισοτιμίας μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας και τα Ξ.Ν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Παρουσίαση σε Ισολογισμούς Μεταγενέστερων Ημερομηνιών.

- Τα σε Ξ.Ν εκφρασμένα νομισματικά στοιχεία κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού εμφανίζονται με την ισοτιμία κλεισίματος.
- Τα σε Ξ.Ν μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται βάσει του ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα ,θα μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας της συναλλαγής.
- Τα σε Ξ.Ν μη νομισματικά στοιχεία, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες σε Ξ.Ν, θα μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που υπήρχαν, όταν προσδιορίστηκαν οι εύλογες αξίες.

Αναγνώριση Συναλλαγματικών Διαφορών

- Οι συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν κατά το διακανονισμό χρηματικών στοιχείων ή τη μετατροπή τέτοιων στοιχείων σε τιμές που διαφέρουν από εκείνες με τις οποίες είχαν αρχικώς μετατραπεί και αναγνωριστεί κατά τη διάρκεια της περιόδου ή σε προηγούμενες οικονομικές καταστάσεις, θα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία προκύπτουν.
- Όταν κέρδος ή ζημία σε μη χρηματικό στοιχείο αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση, κάθε στοιχείο ανταλλαγής του κέρδους ή της ζημίας θα αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Αντιστρόφως, όταν κέρδος ή ζημία σε μη χρηματικό στοιχείο αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, κάθε στοιχείο ανταλλαγής του κέρδους ή της ζημίας θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.
- Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν σε χρηματικό στοιχείο που αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης της αναφέρουσας οντότητας σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις της αναφέρουσας οντότητας ή στις μεμονωμένες οικονομικές καταστάσεις της εκμετάλλευσης στο εξωτερικό, όπως αρμόζει. Στις οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν την εκμετάλλευση στο εξωτερικό και την αναφέρουσα οντότητα(ήτοι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις όταν η εκμετάλλευση στο εξωτερικό είναι θυγατρική εταιρεία), τέτοιες συναλλαγματικές διαφορές θα αναγνωρίζονται αρχικά σε ιδιαίτερο στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων και στα αποτελέσματα κατά τη διάθεση της καθαρής επένδυσης.

4.4.16 Δ.Λ.Π 22 «Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων»

(Ε.Γ.Λ.Σ ομάδες 18 ,34)

- Σκοπός του προτύπου είναι να προδιαγράψει τη λογιστική αντιμετώπιση της ενοποίησης των επιχειρήσεων, τόσο με τη μέθοδο της αγοράς όσο και με τη σπάνια περίπτωση της συνένωσης δικαιωμάτων (όπου δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί ο αγοραστής).
- Το πρότυπο δεν ασχολείται με συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων κάτω από κοινό έλεγχο και με δικαιώματα σε κοινοπραξίες.
- Ενοποίηση με Αγορά.

Σε μια αγορά επιχειρήσεων προσδιορίζεται ο αγοραστής ,αν συμβαίνει μια επιχείρηση:

1. να αγοράζει το 50% + των δικαιωμάτων μιας άλλης επιχείρησης.
2. να εξασφαλίζει σε συμφωνία με άλλους τον έλεγχο του 50% + των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης.
3. να κατευθύνει την οικονομική και επιχειρηματική πολιτική μιας άλλης επιχείρησης, σύμφωνα με το καταστατικό ή συμβατικό όρο, έστω και με απόκτηση δικαιωμάτων ψήφου κάτω του 50%
4. έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειονότητα των μελών του διοικητικού συμβουλίου μιας άλλης επιχείρησης.
5. έχει τη δυνατότητα πλειοψηφίας στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου άλλης επιχείρησης.

Λογιστική Ενοποίησης με τη Μέθοδο της Αγοράς.

- Η λογιστική αντιμετώπιση μιας αγοράς επιχειρήσεων είναι ίδια με την αγορά άλλων περιουσιακών στοιχείων και συνεπώς χρησιμοποιεί το κόστος ως βάση της αγοράς.

Έτσι από την ημερομηνία της αγοράς μια αγοράστρία επιχείρηση καταχωρεί στον ισολογισμό της τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της αγοραζόμενης και κάθε θετική ή αρνητική υπεραξία που προκύπτει από την αγορά ενσωματώνεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της τα αποτελέσματα των εργασιών της αγοραζόμενης.

➤ Ημερομηνία αγοράς είναι κατά κύριο λόγο η ημερομηνία απόκτησης του ελέγχου της άλλης επιχείρησης.

➤ Κόστος αγοράς είναι το ποσό των μετρητών ή των ταμιακών ισοδυνάμων που πληρώθηκαν ή η πραγματική αξία κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής άλλου ανταλλάγματος που δόθηκε από την αγοράστρια για την απόκτηση του ελέγχου πάνω στην καθαρή περιουσία της άλλης.

Κατανομή του Κόστους Αγοράς.

➤ Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που καταχωρούνται αποτιμώνται (με την βασική μέθοδο):

1. κατά την έκταση που αποκτήθηκαν από την αγοράστρια (ποσοστό αγοράς αυτής) στην πραγματική αξία τους κατά την ημερομηνία πράξεως ανταλλαγής.

2. κατά την έκταση που αναλογεί στην μειωψηφία στην πριν την αγορά λογιστική τους αξία.

➤ Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία αγοράστριας και μειωψηφίας αποτιμώνται σε πραγματικές τιμές κατά την ημερομηνία της αγοράς (με την εναλλακτική μέθοδο).

Υπεραξία που προκύπτει κατά την αγορά

➤ Θετική υπεραξία: κάθε υπεραξία του κόστους αγοράς πάνω από τα δικαιώματα του αγοραστή στην πραγματική αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της πράξης συναλλαγής περιγράφεται ως υπεραξία και καταχωρείται ως περιουσιακό στοιχείο.

Η υπεραξία αποσβένεται πάνω σε μια συστηματική βάση, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμη ζωής της.

Για την απόσβεση πρέπει να υιοθετείτε η σταθερή μέθοδος απόσβεσης.

➤ Αρνητική υπεραξία: οποιαδήποτε επιπλέον διαφορά κατά την ημερομηνία της συναλλαγής από το δικαίωμα του αγοραστή στις πραγματικές αξίες των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν ,πάνω από το κόστος της απόκτησης πρέπει να καταχωρείται ως αρνητική υπεραξία.

Συνένωση δικαιωμάτων

Η ουσία της μεθόδου αυτής είναι ότι δεν συμβαίνει κάποια αγορά και συνεχίζεται η αμοιβαία κατανομή των κινδύνων και ωφελειών που υπήρχε πριν την ενοποίηση των επιχειρήσεων. Αυτό συμβαίνει συνήθως με μία ισοδύναμη ανταλλαγή κοινών μετά ψήφου μετοχών μεταξύ των ενοποιουμένων επιχειρήσεων.

10.5.17 Δ.Λ.Π 23 «Κόστος Δανεισμού»

- Σκοπός του προτύπου αυτού είναι να προδιαγράψει το λογιστικό χειρισμό του δανειακού κόστους. Δεν περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του το πραγματικό ή το υπολογιστικό κόστος κεφαλαίου.
- Κόστος δανεισμού είναι οι τόκοι και άλλες δαπάνες που πραγματοποιούνται από μια επιχείρηση για λήψη δανείων.

Το κόστος δανείου μπορεί να περιλαμβάνει :

1. τραπεζικούς τόκους υπεραναλήψεως καθώς και τόκους βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανείων.
2. απόσβεση διαφοράς της υπό το άρτιου λήψεως ή υπέρ το άρτιου εξοφλήσεως δανείων
3. βοηθητικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τη λήψη δανείου.

➤ Καταχώρηση του κόστους δανεισμού

Το κόστος δανεισμού λογίζεται στα αποτελέσματα χρήσης, στην οποία πραγματοποιείται (σύμφωνα με τη βασική μέθοδο).

10.5.18 Δ.Λ.Π 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών»

- Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι οικονομικές καταστάσεις της οντότητας εμπεριέχουν τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται προκειμένου να επιστήσουν την προσοχή στο ενδεχόμενο ότι η οικονομική θέση και το κέρδος ή ζημία δύναται να έχουν επηρεαστεί από την ύπαρξη συνδεδεμένων μερών και από τις συναλλαγές και τα ανεξόφλητα υπόλοιπα που αφορούν τα συνδεδεμένα μέρη.

- Συνδεδεμένο μέρος είναι μέρος που συνδέεται με την οντότητα εάν:

(α) είτε άμεσα είτε έμμεσα, μέσω ενός ή περισσότερων διαμεσολαβούντων, το μέρος:

ΜΕΡΟΣ Δ : Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ220

1. ελέγχει, ελέγχεται ή τελεί από κοινού έλεγχο με, την οντότητα (που συμπεριλαμβάνει τις μητρικές και θυγατρικές εταιρείες καθώς και της αδελφές θυγατρικές εταιρείες).
  2. η συμμετοχή του στην οντότητα του δίνει τη δυνατότητα να ασκεί σημαντική επιρροή πάνω σε αυτήν
  3. ελέγχει από κοινού την οντότητα.
- (β) το μέρος είναι συγγενής εταιρεία της οντότητας
- (γ) το μέρος είναι κοινοπραξία στην οποία η οντότητα είναι μέλος
- (δ) το μέρος είναι βασικό διοικητικό στέλεχος της οντότητας ή της μητρικής εταιρείας
- (ε) το μέρος είναι στενό συγγενικό πρόσωπο του ατόμου που αναφέρθηκε στο (α) ή το (δ)
- (στ) το μέρος είναι οντότητα που ελέγχεται, ελέγχεται από κοινού, επηρεάζεται σημαντικά από, ή με σημαντικά δικαιώματα ψήφου, που κατέχονται άμεσα ή έμμεσα, από οποιοδήποτε άτομο αναφέρεται στο (δ) ή στο (ε)
- (ζ) το μέρος είναι πρόγραμμα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία προς όφελος των εργαζομένων της οντότητας ή κάθε οντότητας που συνδέεται με εκείνη την οντότητα.

10.5.19 Δ.Λ.Π 26 «Λογιστική Απεικόνιση και Παρουσίαση των Προγραμμάτων Παροχών Αποχώρησης»

- Για τους σκοπούς του προτύπου αυτού ένα πρόγραμμα παροχών θεωρείται μια μονάδα ξεχωριστή από τους εργοδότες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και η οποία (μονάδα) παρουσιάζει δικές της οικονομικές εκθέσεις.
- Το πρότυπο εφαρμόζεται στις οικονομικές εκθέσεις των προγραμμάτων παροχών αποχώρησης, όταν καταρτίζονται τέτοιες εκθέσεις.
- Περαιτέρω ανάλυση του προτύπου δεν κρίνεται αναγκαία για το λόγο ότι έχει προηγηθεί η ανάλυση του, στο Δ.Λ.Π19 «Παροχές σε εργαζόμενους».

10.5.20 Δ.Λ.Π 27 «Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις»

➤ Ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις είναι εκείνες που παρουσιάζονται από τη μητρική εταιρεία ή επενδυτή σε συγγενή εταιρεία ή από κοινοπρακτών σε από κοινού ελεγχόμενη οικονομική οντότητα, στην οποία οι επενδύσεις αντιμετωπίζονται λογιστικά βάσει του άμεσου συμμετοχικού δικαιώματος και όχι βάσει των παρουσιαζόμενων αποτελεσμάτων και των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εκδοτριών.

➤ Η μητρική θα παρουσιάζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις οποίες ενοποιεί τις επενδύσεις της σε θυγατρικές εταιρείες.

Η μητρική εταιρεία δεν απαιτείται να παρουσιάζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις μόνο και μόνο αν:

1. η ίδια η μητρική κατέχεται εξ' ολοκλήρου από άλλη εταιρεία ή κατέχεται μερικώς από άλλη οντότητα και οι λοιποί ιδιοκτήτες της έχουν ενημερωθεί ότι η μητρική δε θα καταρτίσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και δεν έχουν αντιρρήσεις επ' αυτού.

2. οι χρεωστικοί ή συμμετοχικοί τίτλοι της μητρικής δε διαπραγματεύονται δημόσια

3. η μητρική δεν έχει υποβάλλει ούτε βρίσκεται στη διαδικασία υποβολής των οικονομικών καταστάσεων της σε επιτροπή χρηματιστηριακών συναλλαγών ή άλλη διοικητική αρχή προκειμένου να εκδώσει τίτλους οποιασδήποτε κατηγορίας σε δημόσια αγορά

4. η τελική ή οποιαδήποτε ενδιάμεση μητρική δημοσιεύει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που έχουν συνταχθεί με τα Δ.Π.Χ.Π.

➤ Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θα περιλαμβάνουν όλες τις θυγατρικές της μητρικής εκτός όταν (στην θυγατρική) υπάρχουν ενδείξεις ότι:

1. ο έλεγχος προορίζεται να είναι προσωρινός επειδή η θυγατρική έχει αποκτηθεί και κατέχεται εν όψει της μεταγενέστερης διάθεσής της εντός δώδεκα μηνών από την απόκτηση και

2. η διοίκηση αναζητεί ενεργώς έναν αγοραστή

Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να κατατάσσονται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 39

➤ Μια θυγατρική δεν εξαιρείται από την ενοποίηση επειδή οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της διαφέρουν από εκείνες των άλλων οντοτήτων του ομίλου. Παρέχεται σχετική πληροφόρηση με την ενοποίηση τέτοιων θυγατρικών και τη γνωστοποίηση πρόσθετων πληροφοριών στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

➤ Διαδικασία Ενοποίησης.

Κατά την κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η οντότητα συνενώνει στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας και των θυγατρικών της, συναθροίζοντας τα όμοια περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα ίδια κεφάλαια, τα έσοδα και τις δαπάνες.

Για να παρουσιάζουν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις τη οικονομική πληροφόρηση για τον όμιλο, ως μιας ενιαίας οντότητας, τηρούνται οι ακόλουθες διαδικασίες:

1. η λογιστική αξία της επένδυσης της μητρικής εταιρείας σε κάθε θυγατρική και η αναλογία της μητρικής στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής απαλείφονται
2. εξατομικεύονται τα δικαιώματα μειοψηφίας στο κέρδος και τη ζημιά των ενοποιημένων θυγατρικών για την καλυπτόμενη περίοδο αναφοράς.
3. τα δικαιώματα μειοψηφίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των ενοποιημένων θυγατρικών εξατομικεύονται ξεχωριστά από τα ίδια κεφάλαια των μετόχων ή εταίρων της μητρικής εταιρείας.

➤ Τα δικαιώματα μειοψηφίας στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από:

- i. Το μέγεθος εκείνων των δικαιωμάτων μειοψηφίας κατά την ημερομηνία της αρχικής ενοποίησης
- ii. Το μερίδιο της μειοψηφίας επί των μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων από την ημερομηνία ενοποίησης.

➤ Ενδοεταιρικά υπόλοιπα, συναλλαγές, έσοδα και δαπάνες θα απαλείφονται πλήρως.

➤ Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θα καταρτίζονται χρησιμοποιώντας ομοιόμορφες λογιστικές πολιτικές για όμοιες συναλλαγές και άλλα γεγονότα, σε όμοιες συνθήκες.

➤ Τα δικαιώματα μειοψηφίας θα παρουσιάζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στα ίδια κεφάλαια, ξεχωριστά από τα ίδια κεφάλαια των μετόχων ή εταίρων της μητρικής εταιρείας. Τα δικαιώματα μειοψηφίας στα αποτελέσματα του ομίλου, επίσης θα παρουσιάζονται ξεχωριστά.

➤ Όταν καταρτίζονται ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις, οι επενδύσεις σε θυγατρικές, από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές οντότητες και συγγενείς θα αντιμετωπίζονται λογιστικά είτε στο κόστος είτε σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 39.

10.5.21 Δ.Λ.Π 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις»

➤ Συγγενής επιχείρηση είναι μία οντότητα που μπορεί να μην έχει εταιρική μορφή, όπου είναι ένας συνεταιρισμός, επί της οποίας ο επενδυτής ασκεί ουσιώδη επιρροή και η οποία δεν είναι ούτε θυγατρική ούτε συμμετοχή σε κοινοπραξία.

➤ Ουσιώδης επιρροή είναι το δικαίωμα συμμετοχής στις αποφάσεις της οικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της εκδότριας, χωρίς όμως να ασκείται έλεγχος πάνω σε αυτές τις πολιτικές.

➤ Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι συγγενείς εταιρείες εμφανίζονται σύμφωνα με την μέθοδο της καθαρής θέσης έκτος και αν η συγγενής πρόκειται να διατεθεί στο άμεσο μέλλον ή ο έλεγχος υπόκειται σε σοβαρούς μακροχρόνιους περιορισμούς τότε ισχύει το Δ.Λ.Π39.

➤ Ουσιώδη επιρροή: Αν ο επενδυτής κατέχει τουλάχιστον το 20 τοις εκατό των δικαιωμάτων ψήφου της εκδότριας, τεκμαίρεται ότι αυτός ασκεί ουσιώδη επιρροή, έκτος αν υπάρχει σαφής απόδειξη του αντιθέτου. Η ύπαρξη της ουσιώδης επιρροής από έναν επενδυτή καθίσταται πρόδηλη συνήθως με έναν ή περισσότερους από τους εξής τρόπους:

1. αντιπροσώπευση στο διοικητικό συμβούλιο ή ισοδύναμο διοικητικό όργανο της εκδότριας,
2. συμμετοχή στις διαδικασίες χάραξης της πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε αποφάσεις που αφορούν μερίσματα ή άλλες διανομές,
3. σημαντικές συναλλαγές μεταξύ επενδυτή και εκδότριας
4. ανταλλαγή διευθυντικού προσωπικού

5. παροχή σημαντικής τεχνικής πληροφόρησης.

➤ Μέθοδος της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να απεικονίσει το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημίες της εκδότριας μετά την ημερομηνία της απόκτησης. Το μερίδιο του επενδυτή επί του κέρδους ή της ζημίας της εκδότριας περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα του επενδυτή. Τα μερίσματα που ο επενδυτής λαμβάνει από μία εκδότρια, μειώνουν τη λογιστική αξία της επένδυσης.

➤ Ο επενδυτής θα πάψει να εφαρμόζει τη μέθοδο της καθαρής θέσης από την ημερομηνία που δε θα ασκεί πλέον ουσιώδη επιρροή σε μία συγγενή επιχείρηση και θα αντιμετωπίζει λογιστικά την επένδυση σύμφωνα με το Δ.Λ.Π39 από την ημερομηνία εκείνη, με την προϋπόθεση ότι η συγγενής εταιρεία δεν θα έχει μετατραπεί σε θυγατρική ή κοινοπραξία σύμφωνα με το Δ.Λ.Π31.

➤ Η λογιστική αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία που παύει να είναι συγγενής επιχείρηση θα θεωρείται το κόστος της αρχική επιμέτρησης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 39.

10.5.22 Δ.Λ.Π 29 «Οι Οικονομικές Καταστάσεις σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες»

➤ Υπερπληθωριστική οικονομία έχουμε όταν ισχύουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

1. ο γενικός πληθυσμός προτιμά να διατηρεί τον πλούτο σε μη νομισματικά περιουσιακά στοιχεία ή σε ξένα σταθερά νομίσματα.
2. ο γενικός πληθυσμός εκτιμά τα χρηματικά ποσά όχι βάσει του τοπικού νομίσματος, αλλά βάσει σταθερών ξένων νομισμάτων
3. πωλήσεις και αγορές επί πιστώσει, γίνονται σε τιμές που συμψηφίζουν την αναμενόμενη ζημία της αγοραστικής δύναμης κατά την διάρκεια της περιόδου πίστωσης.
4. επιτόκια, μισθοί και τιμές συνδέονται προς ένα δείκτη τιμών
5. ο σωρευμένος πληθωρισμός μέσα σε τρία χρόνια ξεπέρασε το 100%.

➤ Αναπροσαρμογή των Οικονομικών καταστάσεων.

Οι οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται στο νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας και οι οποίες βασίζονται είτε στο ιστορικό κόστος, είτε στο τρέχον κόστος, πρέπει να εμφανίζονται βάσει των τρεχουσών μονάδων μέτρησης κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

➤ Αναπροσαρμογή οικονομικών καταστάσεων που έχουν συνταχθεί με βάση το ιστορικό κόστος.

Ισολογισμός: όλα τα πόσα του που δεν είναι εκφρασμένα σε τρέχουσες μονάδες αναπροσαρμόζονται με την εφαρμογή ενός γενικού δείκτη τιμών(Γ.Δ.Τ).

Τα νομισματικά στοιχεία (χρηματικά διαθέσιμα και κονδύλια), η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων δεν αναπροσαρμόζονται, γιατί παρουσιάζονται με τρέχουσες νομισματικές μονάδες. Ενώ οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις συνδεδεμένες βάσει συμφωνίας με αλλαγές τιμών(π.χ δείκτης ομολογιών), τα μη νομισματικά στοιχεία(ενσώματες ακινητοποιήσεις, επενδύσεις, αποθέματα ά υλών, ετοιμών εμπορευμάτων, η υπεραξία κ.α) αναπροσαρμόζονται με βάση το Γ.Δ.Τ από την ημερομηνία απόκτησης τους.

Οι αναπροσαρμοσμένες αξίες των μη νομισματικών περιουσιακών στοιχείων δεν μπορεί να ξεπεράσουν το ανακτήσιμο ποσό τους (Δ.Λ.Π 36).

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης: η κατάσταση των Αποτελεσμάτων χρήσης στο τρέχον κόστος, αλεικονίζει τρέχοντα κόστη κατά το χρόνο στον οποίο οι αντίστοιχες συναλλαγές και γεγονότα συνέβησαν. Συνεπώς, όλα τα ποσά αναπροσαρμόζονται σε τρέχουσες μονάδες μέτρησης, εφαρμόζοντας έναν Γ.Δ.Τ.

Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις: οι οικονομικές καταστάσεις κάθε θυγατρικής πρέπει να αναπροσαρμόζονται εφαρμόζοντας έναν Γ.Δ.Τ της χώρας το νόμισμα της οποίας εκδίδει τις καταστάσεις της, πριν αυτές συμπεριληφθούν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που εκδίδονται από τη μητρική. Όταν η θυγατρική είναι στο εξωτερικό, οι αναμορφωμένες οικονομικές καταστάσεις μετατρέπονται με βάση την ισοτιμία κλεισίματος.

Κατάσταση ταμιακών ροών: όλα τα στοιχεία πρέπει να εκφράζονται βάσει τρεχουσών μονάδων μέτρησης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

➤ Ο γενικός δείκτης τιμών με τον οποίο αναπροσαρμόζονται οι οικονομικές καταστάσεις, πρέπει να αντανακλά τις μεταβολές στη γενική αγοραστική δύναμη.

10.5.23 Δ.Λ.Π 30 «Γνωστοποιήσεις με τις Οικονομικές Καταστάσεις των Τραπεζών και των Ομοίων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων».

- Κατάσταση Αποτελεσμάτων : Η Τράπεζα πρέπει να παρουσιάζει την κατάσταση Αποτελεσμάτων με τρόπο που να ομαδοποιεί κατ' είδος τα έσοδα και τις δαπάνες και να γνωστοποιεί τα ποσά των κύριων κατηγοριών εσόδων και εξόδων. Τα στοιχεία εσόδων και εξόδων που πρέπει να γνωστοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις είναι:
- i. Τόκοι και συναφή έσοδα
  - ii. Δαπάνες τόκων και συναφή έξοδα
  - iii. Έσοδα από μερίσματα
  - iv. Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες
  - v. Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες
  - vi. Κέρδη μείον ζημιές από διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα
  - vii. Κέρδη μείον ζημιές από χρεόγραφα επενδύσεων
  - viii. Κέρδη μείον ζημιές από αγοραπωλησία ξένων νομισμάτων.
  - ix. Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως
  - x. Ζημιές από δάνεια και προκαταβολές
  - xi. Γενικά έξοδα διοικήσεως
  - xii. Άλλα έξοδα εκμεταλλεύσεως.
- Κονδύλια εσόδων και εξόδων δεν πρέπει να συμψηφίζονται.
- Ισολογισμός: Η τράπεζα πρέπει να παρουσιάζει έναν ισολογισμό που να ομαδοποιεί κατ' είδος τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις και τα κατατάσσει αυτά με τρόπο που να αντικατοπτρίζει τη σχετική ρευστότητα του. Παραδείγματα τέτοιων περιουσιακών και υποχρεώσεων είναι: το ενεργητικό, ταμείο και υπόλοιπα στην κεντρική Τράπεζα, κρατικά και άλλα χρεόγραφα κατεχόμενα για συναλλακτικούς σκοπούς κ.α
- Συγκεντρώσεις Απαιτήσεων, υποχρεώσεων και εκτός ισολογισμού στοιχεία: Η Τράπεζα πρέπει να γνωστοποιεί τυχόν σημαντικές συγκεντρώσεις των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων της και των εκτός ισολογισμού στοιχείων της. Οι γνωστοποιήσεις

αυτές πρέπει να γίνονται βάσει γεωγραφικών περιοχών, ομάδων πελατών, επιχειρηματικών τομέων, ή άλλων συγκεντρώσεων κινδύνου.

10.5.24 Δ.Λ.Π 31 « Συμμετοχές σε Κοινοπραξίες»

➤ Οι κοινοπραξίες έχουν πολλές και διάφορες μορφές και δομές. Αυτό το πρότυπο εντοπίζει τρεις γενικότερες μορφές. Αυτές είναι: από κοινού ελεγχόμενες εργασίες, από κοινού ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία και, από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές οντότητες. Τα ακόλουθα χαρακτηριστικά είναι κοινά σε όλες τις κοινοπραξίες:

1. δύο ή περισσότερα μέλη κοινοπραξίας δεσμεύονται μέσω συμβατικού διακανονισμού.
2. ο συμβατικός διακανονισμός επιβάλλει τον από κοινού έλεγχο

➤ Ο συμβατικός διακανονισμός αποτελεί το διακριτικό γνώρισμα των δικαιωμάτων που εμπεριέχουν τον από κοινού έλεγχο, από τις επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες, στις οποίες ο επενδυτής ασκεί ουσιώδη επιρροή.

Σε μερικές περιπτώσεις ο διακανονισμός ενσωματώνεται στο καταστατικό ή σε άλλο κανονιστικό έγγραφο της κοινοπραξίας. Οποιαδήποτε μορφή και αν έχει, ο συμβατικός διακανονισμός είναι συνήθως γραπτός και καλύπτει θέματα όπως:

1. τη δραστηριότητα, τη διάρκεια και την υποχρέωση της κοινοπραξίας για σύνταξη αναφορών.
2. το διορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου ή ισοδύναμου διοικητικού οργάνου της κοινοπραξίας και τα δικαιώματα ψήφου των μελών της.
3. τις εισφορές κεφαλαίου των μελών της, και
4. τη διανομή του προϊόντος, των εσόδων, των δαπανών ή των αποτελεσμάτων της κοινοπραξίας προς τα μέλη της.

Ο συμβατικός διακανονισμός επιβάλλει τον από κοινού έλεγχο στην κοινοπραξία. Αυτός ο όρος εξασφαλίζει ότι κανένα μέλος της κοινοπραξίας δεν έχει τη δυνατότητα να ελέγχει μονόπλευρα τη δραστηριότητα, ο συμβατικός διακανονισμός μπορεί να κατονομάζει ένα κοινοπρακτούντα ως υπεύθυνο διαχειριστή ή διευθυντή της κοινοπραξίας ο οποίος δεν ελέγχει την κοινοπραξία, αλλά ενεργεί μέσα στο πλαίσιο της

οικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής που έχει συμφωνηθεί με το συμβατικό διακανονισμό.

➤ Από κοινού ελεγχόμενες εργασίες.

Σε αυτή τη μορφή κάθε κοινοπρακτών χρησιμοποιεί τις δικές του ενσώματες ακινητοποιήσεις, εμφανίζει τα δικά του αποθέματα, πραγματοποιεί τις δικές του δαπάνες και υποχρεώσεις και χρηματοδοτείται αυτοτελώς, δημιουργώντας δικές του υποχρεώσεις. Η συμφωνία προβλέπει έναν τρόπο με τον οποίο τα έσοδα από πώληση προϊόντος και κάθε δαπάνη που πραγματοποιείται για την κοινοπραξία, κατανέμεται μεταξύ των κοινοπρακτούντων.

Σε σχέση με τις συμμετοχές του στις από κοινού ελεγχόμενες εργασίες, κάθε μέλος της κοινοπραξίας πρέπει να αναγνωρίζει στις δικές του οικονομικές καταστάσεις (ιδιαίτερες και ενοποιημένες) :

1. τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία ελέγχει και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει.
2. τις δαπάνες που πραγματοποιεί και το μερίδιο του από τα έσοδα πωλήσεων αγαθών και υπηρεσιών από την κοινοπραξία.

➤ Από κοινού ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία.

Οι κοινοπραξίες αυτές προϋποθέτουν τον από κοινού έλεγχο και συχνά την από κοινού κυριότητα, από τα μέλη της κοινοπραξίας, ενός ή περισσότερων περιουσιακών στοιχείων, που εισφέρονται στην κοινοπραξία, ή αποκτούνται για αυτήν και προορίζονται αποκλειστικά για τους σκοπούς της.

Σε σχέση με την συμμετοχή του στα από κοινού ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία κάθε μέλος της κοινοπραξίας πρέπει να αναγνωρίζει στις δικές του οικονομικές καταστάσεις :

1. το μερίδιο του στα από κοινού ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία, κατατασσόμενα σύμφωνα με το είδος των περιουσιακών στοιχείων
2. οποιεσδήποτε υποχρεώσεις έχει πραγματοποιήσει.
3. το μερίδιο στις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν από κοινού με τα λοιπά μέλη της κοινοπραξίας, σε σχέση με την κοινοπραξία.

4. το έσοδο από την πώληση ή τη χρησιμοποίηση του μεριδίου του στο προϊόν της κοινοπραξίας, μαζί με το μερίδιο του στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από την κοινοπραξία.
  5. τις δαπάνες που πραγματοποίησε σε σχέση με τη συμμετοχή του στην κοινοπραξία.
- Από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές οντότητες.

Από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές οντότητες είναι μια κοινοπραξία, που προϋποθέτει την ίδρυση μιας εταιρείας, συνεταιρισμού ή άλλης οντότητας στην οποία κάθε μέλος έχει συμμετοχή. Η οντότητα λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο όπως άλλες επιχειρήσεις, έκτος του ότι υπάρχει κοινός έλεγχος βάσει του συμβατικού διακανονισμού. Μία από κοινού ελεγχόμενη οικονομική οντότητα έχει στον έλεγχο της τα περιουσιακά στοιχεία της κοινοπραξίας, αναλαμβάνει δαπάνες και πραγματοποιεί έσοδα. Επίσης συνάπτει συμβάσεις στο όνομα της και αντλεί χρηματοδότηση για σκοπούς των δραστηριοτήτων της.

- Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του κοινοπρακτούντος.

Βασική μέθοδος – Αναλογική ενοποίηση

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του κοινοπρακτών, εμφανίζει τα δικαιώματα του στην από κοινού ελεγχόμενη οικονομική οντότητα, χρησιμοποιώντας έναν από τους δύο τρόπους απεικόνισης της αναλογικής ενοποίησης.

Η εφαρμογή της αναλογικής ενοποίησης, σημαίνει ότι, ο ενοποιημένος ισολογισμός του κοινοπρακτούντος περιλαμβάνει το μερίδιο του στα περιουσιακά στοιχεία που ελέγχει από κοινού, καθώς και το μερίδιο του στις υποχρεώσεις για τις οποίες έχει την από κοινού ευθύνη. Η αναλογική ενοποίηση μπορεί να γίνει με δύο τρόπους:

1. ο κοινοπρακτών ενσωματώνει το μερίδιο του στα περιουσιακά στοιχεία, στις υποχρεώσεις, στα έσοδα και τα έξοδα της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής οντότητας στα όμοιά στοιχεία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του βάση γραμμή προς γραμμή.
2. ο κοινοπρακτών συμπεριλαμβάνει ξεχωριστές σειρές κονδυλίων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του για το μερίδιο του στα περιουσιακά στοιχεία, στις

υποχρεώσεις, στα έσοδα και τα έξοδα της από κοινού ελεγχόμενη οικονομικής οντότητας.

Ανεξάρτητα του τύπου που χρησιμοποιείται δεν επιτρέπονται συμψηφισμοί περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Εναλλακτική μέθοδος – Μέθοδος της Καθαρής θέσης

Ότι ορίζεται στο διεθνές λογιστικό πρότυπο 28.

10.5.25 Δ.Λ.Π 32 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποίηση και Παρουσίαση».

➤ Το πρότυπο αυτό ασχολείται με την παρουσίαση και γνωστοποίηση των πληροφοριών σχετικά με όλους τους τύπους χρηματοπιστωτικών μέσων καταχωρημένων και μη καταχωρημένων στον ισολογισμό. Εκτός από αυτά που ορίζονται από τα Δ.Λ.Π 27,28,31,19,26.

➤ Χρηματοπιστωτικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού μιας επιχείρησης είτε ένα συμμετοχικό τίτλο σε άλλη επιχείρηση.

➤ Παρουσίαση χρηματοπιστωτικών μέσων από τον εκδότη του ισολογισμού του.

Ο εκδότης ενός χρηματοπιστωτικού μέσου πρέπει να εντάσσει το μέσο ή τα συγκροτούνται αυτά μέρη, στις υποχρεώσεις ή στα ίδια κεφάλαια, σύμφωνα με την ουσία του συμβατικού διακανονισμού κατά την αρχική καταχώρηση καθώς και των ορισμούς της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και του συμμετοχικού τίτλου.

➤ Σύνθετα χρηματοπιστωτικά μέσα: ο εκδότης ενός χρηματοπιστωτικού μέσου το οποίο περιέχει τα γνωρίσματα τόσο της υποχρέωσης όσο και του συμμετοχικού τίτλου, πρέπει να εντάσσει τα μέρη που συνθέτουν το μέσον ξεχωριστά, δηλαδή στις υποχρεώσεις και στα ίδια κεφάλαια.

➤ Τόκοι, μερίσματα, ζημίες και κέρδη που αφορούν ένα χρηματοπιστωτικό μέσο που εντάσσεται στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, πρέπει να λογίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως. Αν το μέσο εντάσσεται στα ίδια κεφάλαια, τότε τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να χρεώνονται από τον εκδότη κατ' ευθείαν στα ίδια κεφάλαια.

10.5.26 Δ.Λ.Π 33 « Κέρδη κατά Μετοχή»

- Σκοπός αυτού του προτύπου είναι να προδιαγράψει τι αρχές, για τον προσδιορισμό και την παρουσίαση των κερδών κατά μετοχή, ώστε να υπάρχει σύγκριση της απόδοσης μεταξύ διαφορετών επιχειρήσεων, κατά την ίδια περίοδο και μεταξύ διαφορετικών λογιστικών περιόδων της ίδιας επιχείρησης.
- Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή θα υπολογίζονται διαιρώντας το κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί στους κατόχους κοινών μετοχών της μητρικής οντότητας (αριθμητής) με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία (παρονομαστής) κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου.
- Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και για όλες τις παρουσιαζόμενες λογιστικές περιόδους πρέπει να προσαρμόζεται για γεγονότα, πλην της μετατροπής των δυνητικών τίτλων των μετατρέψιμων σε κοινές μετοχές, που έχουν μεταβάλλει τον αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία, χωρίς αντίστοιχη μεταβολή στους πόρους (π.χ με κεφαλαιοποίηση ή δωρεάν έκδοση ή υποδιαίρεση μετοχών)
- Αν ο αριθμός σε κυκλοφορία κοινών μετοχών ή των σε κυκλοφορία δυνητικών τίτλων των μετατρέψιμων σε κοινές μετοχές αυξάνεται ως αποτέλεσμα μίας κεφαλαιοποίησης ή δωρεάν έκδοσης μετοχών ή υποδιαίρεσης μετοχών ή μειώνεται ως αποτέλεσμα σύμπτυξης μετοχών, ο υπολογισμός των βασικών και απομειωμένων κερδών ανά μετοχή για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται πρέπει να προσαρμόζεται αναδρομικά. αν αυτές οι μεταβολές συμβαίνουν μετά την ημερομηνία του ισολογισμού, αλλά πριν ληφθεί η έγκριση για την έκδοση των οικονομικών καταστάσεων, οι ανά μετοχή υπολογισμοί για αυτές τις λογιστικές περιόδους και για κάθε προηγούμενη περίοδο που παρουσιάζεται πρέπει να βασίζονται στο νέο αριθμό των μετοχών. Το γεγονός ότι οι ανά μετοχή υπολογισμοί αντανακλούν τέτοιες μεταβολές στον αριθμό των μετοχών πρέπει να γνωστοποιείται. Επιπρόσθετα, βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή όλων των παρουσιαζόμενων λογιστικών περιόδων πρέπει να προσαρμόζονται για:
  - (α) την επίδραση των λαθών και των προσαρμογών που προκύπτουν από μεταβολές των λογιστικών πολιτικών, που λογιστικοποιούνται αναδρομικά
  - (β) τις επιδράσεις συνένωσης επιχειρήσεων η οποία συνίσταται σε συνένωση συμφερόντων.

➤ Μια οντότητα πρέπει να παρουσιάζει στην όψη της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων τα βασικά και απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή για τα κέρδη ή τις ζημίες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν σε κατόχους κοινών μετοχών της μητρικής οντότητας και για κέρδη ή ζημίες που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών της μητρικής οντότητας για κάθε κατηγορία κοινών μετοχών που κατέχει διαφορετικό δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη για τη λογιστική περίοδο. Η οντότητα πρέπει να παρουσιάζει τα βασικά και τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή με όμοιο τρόπο εμφάνισης για όλες τις λογιστικές περιόδους που παρουσιάζονται.

10.5.27 Δ.Α.Π 34 « Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση»

➤ Σκοπός του προτύπου αυτού είναι να προδιαγράψει το ελάχιστο περιεχόμενο μιας ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης και να καθορίσει τις αρχές καταχώρησης και αποτίμησης στις πλήρεις ή συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις μιας ενδιάμεσης περιόδου.

➤ Οι συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις είναι:

1. συνοπτικός ισολογισμός
2. συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων
3. συνοπτική κατάσταση μεταβολών της καθαρής θέσεως
4. συνοπτική κατάσταση ταμιακών ροών
5. επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις.

➤ Οι ενδιάμεσες εκθέσεις πρέπει να περιλαμβάνουν ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις(συνοπτικές ή πλήρεις)για περιόδους ως εξής:

- Ισολογισμός κατά το τέλος της τρέχουσας ενδιάμεσης περιόδου και ένα συγκριτικό ισολογισμό κατά το τέλος του προηγούμενου οικονομικού έτους.
- Καταστάσεις αποτελεσμάτων της τρέχουσας ενδιάμεσης περιόδου και σωρευτικά για το τρέχον οικονομικό έτος μέχρι την ημερομηνία λήξεως της ενδιάμεσης περιόδου καθώς και του προηγούμενου οικονομικού έτους.
- Κατάσταση που δείχνει μεταβολές στην καθαρή θέση σωρευτικά για το τρέχον οικονομικό έτος μέχρι την ημερομηνία λήξεως της ενδιάμεσης περιόδου καθώς και μια συγκριτική κατάσταση του προηγούμενου οικονομικού έτους

▪ Κατάσταση ταμιακών ροών σωρευτικά για το τρέχον έτος καθώς και συγκριτική κατάσταση του προηγούμενου οικονομικού έτους.

➤ Η επιχείρηση πρέπει να εφαρμόζει τις ίδιες λογιστικές αρχές και μεθόδους στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της όπως αυτές εφαρμόζονται για τις ετήσιες, εκτός για μεταβολές λογιστικών αρχών και μεθόδων που έγιναν μετά την ημερομηνία των πιο πρόσφατων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες πρέπει να απεικονίζονται στις επόμενες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

10.5.28 Δ.Λ.Π 35 « Διακοπτόμενες Εκμεταλλεύσεις».

➤ Σκοπός του προτύπου αυτού είναι να καθιερώσει μια βάση για το διαχωρισμό της πληροφόρησης σχετικά με μια εκμετάλλευση, που μια επιχείρηση διακόπτει, από την πληροφόρηση που αφορά τις συνεχιζόμενες εκμεταλλεύσεις και να καθορίζει τις ελάχιστες γνωστοποιήσεις σχετικά με μια διακοπτόμενη εκμετάλλευση.

➤ Διακοπτόμενη εκμετάλλευση είναι ένα συνθετικό στοιχείο μιας επιχείρησης το οποίο:

1. αντιπροσωπεύει ένα ξεχωριστό μεγαλύτερο τμήμα της επιχειρηματικής ή γεωγραφικής περιοχής των εκμεταλλεύσεων

2. μπορεί να διαχωρίζεται επιχειρηματικός και για σκοπούς οικονομικής πληροφόρησης.

➤ Η έγκριση και ανακοίνωση ενός προγράμματος για διακοπή μιας εκμετάλλευσης μπορεί να είναι μια ένδειξη ότι τα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση της αξίας τους, ή ότι μια προηγουμένως καταχωρηθείσα απομείωση πρέπει να αυξηθεί ή αναστραφεί. (συμφωνά με το Δ.Λ.Π 36)

➤ Μια επιχείρηση στις οικονομικές καταστάσεις της πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες που αφορούν μια διακοπτόμενη εκμετάλλευση:

1. περιγραφή της διακοπτόμενης εκμετάλλευσης.

2. τους γεωγραφικούς ή επιχειρηματικούς τομείς στους οποίους απεικονίζεται

3. την ημερομηνία και τη φύση του αρχικού γεγονότος γνωστοποίησης.

4. την ημερομηνία στην οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί η διακοπή.

5. τις λογιστικές αξίες κατά την ημέρα του ισολογισμού των Π.Σ και του συνόλου των υποχρεώσεων που διατίθενται.
  6. τα ποσά εσόδων, εξόδων και προ φόρου κερδών ή ζημιών από συνήθεις δραστηριότητες.
  7. τα ποσά των καθαρών ταμιακών ροών που αφορούν τις επιχειρηματικές, τις επενδυτικές και τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.
  8. την καθαρή τιμή πώλησης της καθαρής περιουσίας, για την οποία η επιχείρηση έχει συνάψει δεσμευτικές συμφωνίες πώλησης.
- Οι γνωστοποιήσεις που απαιτούνται σύμφωνα με τα ανωτέρω, πρέπει να συνεχίζονται στις οικονομικές καταστάσεις για τις επόμενες χρήσεις μέχρι τη χρήση που η διακοπή ολοκληρώνεται.

10.5.29 Δ.Λ.Π 36 «Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων»

- Σκοπός του προτύπου αυτού είναι να προδιαγράψει τις διαδικασίες που εφαρμόζονται από μια επιχείρηση, ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα περιουσιακά στοιχεία της, δεν εμφανίζονται σε μεγαλύτερη από την ανακτήσιμη αξία τους.
- Ένα περιουσιακό στοιχείο ή μια μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών αποτιμάται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ λογιστικής αξίας και ανακτήσιμου ποσού, όπου ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο μεταξύ καθαρής τιμής πώλησης και αξίας χρήσεως αυτού.
- Μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών είναι η μικρότερη αναγνωρίσιμη ομάδα περιουσιακών στοιχείων που δημιουργεί ταμιακές εισροές από τη συνεχή χρήση.
- Όταν το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία του, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται, μέχρι το ανακτήσιμο ποσό του. Μια ζημία απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου καταχωρείται ως έξοδα στα αποτελέσματα χρήσεως.
- Σε περίπτωση που μια επιχείρηση δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό ενός κατ' ιδίαν περιουσιακού στοιχείου για το οποίο υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας του, τότε προσδιορίζει το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας που δημιουργεί ταμιακές ροές στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο.

- Σε περίπτωση που το ανακτήσιμο ποσό μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία της, καταχωρείται μια ζημία ίση με τη διαφορά αυτών, η οποία πρώτα μειώνει την αξία της υπεραξίας που κατανέμεται στη μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών και έπειτα στα λοιπά περιουσιακά στοιχεία.
- Κατά την εκτίμηση, αν υπάρχει ένδειξη ότι μια ζημία απομείωσης της αξίας που καταχωρήθηκε σε προηγούμενα έτη δεν υπάρχει πλέον ή μπορεί να έχει μειωθεί, μια επιχείρηση λαμβάνει υπόψη της εξωτερικές και εσωτερικές πηγές πληροφόρησης.

Μια αναστροφή μιας ζημίας απομείωσης της αξίας μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών κατανέμεται πρώτα στα περιουσιακά στοιχεία και έπειτα στην υπεραξία, που κατανέμεται στη μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών.

10.5.30 Δ.Α.Π 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις»

- Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι εφαρμόζονται ορθά κριτήρια και βάσεις αποτίμησης, προκειμένου να καταχωρηθεί και εκτιμηθεί μια πρόβλεψη, μια ενδεχόμενη υποχρέωση και μια ενδεχόμενη απαίτηση.
- Για να καταχωρηθεί μια πρόβλεψη πρέπει αθροιστικά να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:
  - 1.η επιχείρηση να έχει μια παρούσα δέσμευση(νόμιμη ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος)
  - 2.να είναι πιθανό ότι μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της δέσμευσης.
  - 3.μια αξιόπιστη εκτίμηση μπορεί να γίνει για το ποσό της δέσμευσης.
- Μια υποχρέωση (πρόβλεψη) για να έχει τις προϋποθέσεις για καταχώρηση πρέπει να υπάρχει πιθανότητα εκροής πόρων.
- Το ποσό που καταχωρείται ως πρόβλεψη πρέπει να είναι η ορθή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να διακανονισθεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

10.5.31 Δ.Λ.Π 38 «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία».

➤ Σκοπός του προτύπου είναι να προδιαγράψει τα κριτήρια που απαιτούνται για την καταχώρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις, την μετέπειτα λογιστική τους αντιμετώπιση και τις απαιτούμενες για αυτά γνωστοποιήσεις.

➤ Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να είναι αναγνωρίσιμα, η επιχείρηση να έχει τον έλεγχο αυτών και να αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

➤ Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο πρέπει να καταχωρείται όταν:

1. πιθανολογείται ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση

2. το κόστος του περιουσιακού στοιχείου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

➤ Δαπάνες σε ένα άυλο Π.Σ πρέπει να καταχωρούνται ως έξοδα, εκτός αν αποτελούν μέρος του κόστους τους .

➤ Μεταγενέστερες δαπάνες για ένα άυλο Π.Σ μετά την αγορά του ή την ολοκλήρωση του πρέπει να αυξάνουν την αξία του, μόνο αν πιθανολογείται ότι τα έξοδα αυτά θα καταστήσουν το Π.Σ ικανό να δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

➤ Μετά την αρχική καταχώρηση ένα άυλο Π.Σ πρέπει να απεικονίζεται στο κόστος του μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης της αξίας του. *(βασική μέθοδος)*

➤ Ένα άυλο Π.Σ πρέπει να απεικονίζεται σε μια αναπροσαρμοσμένη αξία, που είναι η πραγματική αξία του κατά την ημερομηνία της αναπροσαρμογής μείον κάθε μεταγενέστερη σωρευμένη απόσβεση και κάθε μεταγενέστερη σωρευμένη ζημία απομείωσης. *(εναλλακτική μέθοδος)*

➤ Αν η λογιστική αξία ενός άυλου Π.Σ αυξάνεται ως αποτέλεσμα μιας αναπροσαρμογής , η αύξηση πρέπει να πιστώνεται κατ' ευθείαν στα ίδια κεφάλαια σε λογαριασμό με τίτλο «Διαφορά αναπροσαρμογής».

➤ Αν η λογιστική αξία του μειώνεται ως αποτέλεσμα μιας αναπροσαρμογής , η μείωση πρέπει να καταχωρείται ως ένα έξοδο.

- Το αποσβεστέο ποσό πρέπει να κατανέμεται πάνω σε μια συστηματική βάση κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του. Η ωφέλιμη διάρκεια του δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 20 χρόνια.
- Μπορεί να χρησιμοποιείται οποιαδήποτε μέθοδος απόσβεσης, η οποία πρέπει να ακολουθείται πάγια. Στην περίπτωση των άυλων Π.Σ η σταθερή μέθοδος απόσβεσης είναι αυτή που ταιριάζει καλύτερα.
- Η υπολειμματική αξία ενός άυλου Π.Σ πρέπει να εκτιμάται ως μηδενική.

10.5.32 Δ.Α.Π 39 « Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Καταχώρηση και Αποτίμηση»

(Ε.Γ.Α.Σ. ΛΟΓ. 34,38,18,52,45)

- Σκοπός αυτού του προτύπου είναι η καθιέρωση αρχών για την καταχώρηση την αποτίμηση και την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα χρηματοπιστωτικά μέσα, στις οικονομικές καταστάσεις.
- Εφαρμόζεται από όλες τις επιχειρήσεις για όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα. Δεν εμπνίτουν όμως στο πεδίο εφαρμογής του, αυτά που παρακολουθούνται από τα Δ.Α.Π 27,28,31,17,19,32,22.
- Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε τέσσερις μεγάλες κατηγορίες:
  1. Δάνεια και εισπρακτέες αξίες που δημιουργούνται από την επιχείρηση και δεν κρατούνται για εμπορικούς σκοπούς. π.χ απαιτήσεις από πελάτες, απαιτήσεις από δάνεια στο προσωπικό.
  2. κρατούμενες ως τη λήξη επενδύσεις. Τα στοιχεία αυτά έχουν καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και λήξη, για να καταχωρηθούν στην κατηγορία αυτή, η επιχείρηση πρέπει να έχει την πρόθεση αλλά και την ικανότητα να τα κρατήσει ως τη λήξη τους. π.χ έντοκα ομόλογα.
  3. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα για εμπορικούς σκοπούς. Είναι αυτά που αποκτούνται, με σκοπό τη δημιουργία κέρδους από βραχυχρόνιες διακυμάνσεις στην τιμή τους. επίσης ανεξάρτητα γιατί αποκτήθηκε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο, θεωρείται ως κατεχόμενο για εμπορικούς σκοπούς

αν είναι μέρος ενός χαρτοφυλακίου. π.χ παράγωγα(προθεσμιακά συμβόλαια, δικαιώματα προαίρεσης), μετοχές στο Χ.Α

4. Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία. Εντάσσονται όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν μπορούν να ενταχθούν σε καμία από τις παραπάνω κατηγορίες. π.χ συμμετοχικοί τίτλοι, μερίδια, μετοχές.

➤ Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στον ισολογισμό, όταν και μόνο όταν, αυτά γίνουν μέρος μιας σύμβασης κανονικής παράδοσης (απαιτεί παράδοση των περιουσιακών στοιχείων, στον τόπο της αγοράς μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο). Υπάρχουν δύο ημερομηνίες όσον αφορά την καταχώρησή τους, η ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής (ημερομηνία που η επιχείρηση δεσμεύεται να το αγοράσει) και η ημερομηνία διακανονισμού (παραδίδεται στην επιχείρηση)

➤ Η αρχική καταχώρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων γίνεται στο κόστος, που είναι η πραγματική αξία της δοθείσας αντιπαροχής για την απόκτηση του συμπεριλαμβανομένου και των εξόδων.

➤ Εάν τα χρηματοοικονομικά αυτά περιουσιακά στοιχεία είναι καθορισμένης λήξεως, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Αν είναι μη καθορισμένης λήξεως πρέπει να αποτιμούνται στο κόστος. (αφορά την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών Π.Σ 1 και 2).

➤ Τα χρηματοοικονομικά Π.Σ κατεχόμενα για εμπορικούς σκοπούς αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους χωρίς καμία έκπτωση για έξοδα συναλλαγής που μπορεί να πραγματοποιούνται κατά την πώληση ή άλλη διάθεση.

➤ Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται στην πραγματική στην εύλογη αξία (εξαιρούνται οι συμμετοχικοί τίτλοι που δεν διαπραγματεύονται σε Χρηματιστήρια, οι οποίες αποτιμώνται στο κόστος).

➤ Το αποτέλεσμα της αποτίμησης στην εύλογη αξία καταχωρείται στα ίδια Κεφάλαια. Για τις διαφορές όμως που έχουν καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια και υπάρχει αντικειμενική απόδειξη(έχουν απόκτηση μονιμότερο χαρακτήρα) μεταφέρονται από τα Ίδια κεφάλαια στα Αποτελέσματα Χρήσεως.

10.5.33 Δ.Λ.Π 40 « Επενδύσεις σε Ακίνητα³³»

- Σκοπός του προτύπου είναι να καθορίσει τη λογιστική αντιμετώπιση των επενδύσεων σε ακίνητα και τις σχετικές υποχρεώσεις για γνωστοποίηση. Η λογιστική αντιμετώπιση περιλαμβάνει την καταχώρηση, αποτίμηση και γνωστοποίηση για επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται από έναν μισθωτή βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και τις επενδύσεις σε ακίνητα που έχουν εκμισθωθεί βάσει λειτουργικής μίσθωσης, από έναν εκμισθωτή.
- Η επένδυση θα αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο όταν και μόνο όταν:
  - (α) είναι πιθανόν ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που συνδέονται με την επένδυση σε ακίνητα θα εισρεύσουν στην οντότητα.
  - (β) το κόστος της επένδυσης σε ακίνητα μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.
- Στα κόστη αυτά συμπεριλαμβάνονται τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν αρχικά για την απόκτηση της επένδυσης σε ακίνητα και τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν μεταγενέστερα για τη συμπλήρωση, την αντικατάσταση μέρους ή τη συντήρηση κάποιου στοιχείου του ακινήτου.
- Μια επένδυση σε ακίνητα θα αποτιμάται αρχικώς στο κόστος της. Τα κόστη τη συναλλαγής θα συμπεριλαμβάνονται στην αρχική επιμέτρηση.
- Το αρχικό κόστος ενός δικαιώματος σε ακίνητο που κατέχεται με μίσθωση και κατατάσσεται ως επένδυση σε ακίνητο θα προσδιορίζεται για χρηματοδοτική μίσθωση σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 17- ήτοι το περιουσιακό στοιχείο θα αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του ακινήτου και τις παρούσας αξίας των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων.
- Η οντότητα θα πρέπει να επιλέξει ως λογιστική πολιτική της είτε το μοντέλο της εύλογης αξίας είτε το υπόδειγμα του κόστους της και να εφαρμόζει αυτή την πολιτική σε όλες τις επενδύσεις σε ακίνητα.
- Η μέθοδος της εύλογης αξίας δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που υπάρχει σαφής απόδειξη ότι μια επιχείρηση δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει την εύλογη αξία της επένδυσης σε συνεχή βάση. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μια μεταβολή στην εύλογη αξία της επένδυσης σε ακίνητα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στα αποτελέσματα χρήσεως, κατά την όποια προέκυψαν.

³³ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 31/12/2004

Σχετικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας ισχύουν:

1. η εύλογη αξία είναι συνήθως η αγοραία αξία των ακινήτων.
2. δαπάνες συναλλαγής που βαρύνουν μια πώληση ακινήτων δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας.
3. η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός ακινήτου παρέχεται από τρέχουσες τιμές σε μια ενεργό αγορά για όμοιο ακίνητο στην ίδια τοποθεσία και κατάσταση.
  - Μετά την αρχική αναγνώριση, η επιχείρηση που επιλέγει τη μέθοδο του κόστους πρέπει να αποτιμά έτσι όλες τις επενδύσεις της σε ακίνητα, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο αυτή, όπως περιγράφεται στο Δ.Λ.Π 16 «ενσώματες ακινητοποιήσεις» δηλαδή στο κόστος, μείον σωρευμένες αποσβέσεις, μείον τις σωρευμένες ζημιές απομείωσης της αξίας ακινήτου.

10.5.34 Δ.Λ.Π 41 «Γεωργία³⁴»

- Το παρόν πρότυπο έχει σκοπό να προδιαγράψει τη λογιστική αντιμετώπιση, την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις, που αφορούν επιχειρήσεις γεωργικής δραστηριότητας.
- Μια επιχείρηση πρέπει να καταχωρεί ένα βιολογικό περιουσιακό στοιχείο (ζώα) ή γεωργικό προϊόν όταν και μόνο όταν:
  1. η επιχείρηση ελέγχει το Π.Σ ως αποτέλεσμα γεγονότος του παρελθόντος
  2. πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που απορρέουν από το Π.Σ θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και
  3. η πραγματική αξία ή το κόστος του Π.Σ μπορεί να αποτιμηθούν αξιόπιστα.
- Τα βιολογικά Π.Σ κατά την αρχική καταχώρηση και κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, αποτιμώνται στην πραγματική αξία τους μείον τις εκτιμώμενες μέχρι την πώληση δαπάνες.
- Τα γεωργικά προϊόντα που συλλέγονται από τα βιολογικά Π.Σ αποτιμώνται κατά τη στιγμή της συγκομιδής στην πραγματική αξία, μείον τις εκτιμώμενες μέχρι την πώληση δαπάνες.(έκτος τις δαπάνες μεταφοράς του στην αγορά)

³⁴ «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα & Διερμηνείες» Νικόλαου Πρωτοψάλτη- Παναγιώτης Βρουστούρης

- Ο προσδιορισμός της πραγματικής αξίας μπορεί να γίνεται με ομαδοποιήσεις προϊόντων ή Π.Σ, όπως για παράδειγμα με βάση την ηλικία ή την ποιότητα.
  - Η πλέον αξιόπιστη αποτίμηση της πραγματικής αξίας προκύπτει από μία ενεργό αγορά. Αν δεν υπάρχουν ενεργοί αγορές, η επιχείρηση χρησιμοποιεί διαθέσιμα στοιχεία όπως:
    1. τις τιμές από πρόσφατες συναλλαγές, εφόσον δεν υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις από την ημερομηνία των συναλλαγών αυτών έως την ημερομηνία ισολογισμού.
    2. αγοραίες τιμές για όμοια Π.Σ, με αναπροσαρμογή ώστε να αντανακλώνται οι διαφορές.
  - Στις περιπτώσεις που οι προσδιορισμένες στην αγορά τιμές ή αξίες δεν είναι διαθέσιμες για την παρούσα κατάσταση ενός βιολογικού Π.Σ, η επιχείρηση χρησιμοποιεί την παρούσα αξία των αναμενόμενων καθαρών ταμιακών ροών από το Π.Σ, προεξοφλημένες με το τρέχον προ φόρου επιτόκιο αγοράς.
- Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την αποτίμηση στην πραγματική αξία μείον τις εκτιμώμενες μέχρι την πώληση δαπάνες για ένα βιολογικό Π.Σ ή για ένα γεωργικό προϊόν, είτε κατά την αρχική καταχώριση, είτε κατά τη μεταγενέστερη αποτίμηση, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως της χρήσεως στην οποία προκύπτουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ 2004 ΚΑΙ ΤΟ 2005.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην ενότητα αυτή θα προσπαθήσουμε να συγκρίνουμε τις οικονομικές καταστάσεις δυο επιχειρήσεων που για πρώτη φορά χρησιμοποίησαν τα Δ.Λ.Π για την σύνταξη τους. Οι εταιρείες στις οποίες θα αναφερθούμε είναι η Τράπεζα Πειραιώς και η Info-Quest ΑΕΒΕ. Επιλέξαμε τις δύο αυτές εταιρείες, λόγω των ιδιαιτεροτήτων που εμφανίζουν στις καταστάσεις, εξαιτίας της φύσης των δραστηριοτήτων τους.

5.1. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

ΕΔΡΑ ΑΘΗΝΑ - ΑΡ.Μ.Α.Ε. 8065/06/Β/86/04

ΣΟΛΩΤΙΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004 (1Ε ΕΥΡΩ)
(Π.Δ. 36/1985 & Ν. 2533/1997)

Financial statement table with columns for 2004, 2003, and 2002. Rows include ΕΠΕΡΓΗΚΙΚΟ (Assets) and ΠΑΘΗΤΙΚΟ (Liabilities). Assets include cash, receivables, and investments. Liabilities include deposits and loans.

Summary table for ΕΠΕΡΓΗΚΙΚΟ and ΠΑΘΗΤΙΚΟ, showing total values for 2004, 2003, and 2002.

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Out of scope items) for 2004, 2003, and 2002.

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ (Recent annotations) regarding the financial data and accounting standards.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΡΑΒΟΥ ΑΝΟΤΙΣΤΑΣΙΩΝ ΧΡΕΩΣ (Statement of Assets and Liabilities) and ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΧΕΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΩΝ (Capital Management Table) for 2004, 2003, and 2002.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟΥ (Chairman of the Board of Directors) and Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (Managing Director) signatures and names.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΕΛΤΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (Chairman of the Financial Statements Report) and other administrative details.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΤΕΣ (Independent Auditors) information and their role in the financial statements.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ (Financial Statements) and ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΕΣ (Auditors) details.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

ΕΔΡΑ ΑΘΗΝΑ - ΑΡ.Μ.Α.Ε. 6065/06/86/04

ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΗΜΕΣΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΠΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004 (ΔΕ.Ε. ΕΥΡΩ)

(Τ.Α. ΔΕΚ 1003 & Ν. 2533/1977)

Main financial statement table with columns for Energy (ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ), Balance Sheet (ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ), and Loans (ΔΑΝΗΚΑ). Rows include various assets and liabilities such as cash, receivables, and loans.

Summary table for Energy (ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ) and Loans (ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΝΗΚΩΝ) with sub-totals for current and previous periods.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ: Η παρούσα κατάσταση ισολογισμού και η κατάσταση αποτελεσμάτων και η κατάσταση μεταβολών δικτύου είναι σύμφωνα με τα στοιχεία της λογιστικής της Τραπέζης Πειραιώς Α.Ε. και της Τραπέζης Πειραιώς Α.Ε. (Π.Α.Ε.) και της Τραπέζης Πειραιώς Α.Ε. (Π.Α.Ε.)...

Table with 4 columns: ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ, ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ, ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΔΑΝΗΚΑ. It provides detailed breakdowns of various financial items.

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΗΜΕΣΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ... Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΗΜΕΣΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ... Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΗΜΕΣΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ...

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ: Η παρούσα κατάσταση ισολογισμού και η κατάσταση αποτελεσμάτων και η κατάσταση μεταβολών δικτύου είναι σύμφωνα με τα στοιχεία της λογιστικής της Τραπέζης Πειραιώς Α.Ε. και της Τραπέζης Πειραιώς Α.Ε. (Π.Α.Ε.)...

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ: Η παρούσα κατάσταση ισολογισμού και η κατάσταση αποτελεσμάτων και η κατάσταση μεταβολών δικτύου είναι σύμφωνα με τα στοιχεία της λογιστικής της Τραπέζης Πειραιώς Α.Ε. και της Τραπέζης Πειραιώς Α.Ε. (Π.Α.Ε.)...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΑΡ.Μ.Α.Ε. 5065/06/86/04

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ 1ου ΤΡΙΜΗΝΟΥ 2005

(Βάσει του Ν. 2190/1924, άρθρο 135 και της Απόφασης 17/356/21.04.2005 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς)

Το παρόντος κείμενο εφόσον τα πληρωθέντα ποσά είναι μικρότερα από τα οφειλόμενα λόγω των αναρτισμάτων των Τραπεζών Α.Ε. Συναρτάται σύμφωνα με τον κανόνα με οποιοδήποτε άλλος κανόνας είναι εφικτό. Τα στοιχεία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Τράπεζας: www.bankofgreece.gr. Πρώτο και τελευταίο οικονομικό έτος: 31 Μαρτίου 2005 και 31 Μαρτίου 2004 αντίστοιχα. Το Δ.Α.Π. είναι σύμφωνα με τον κανόνα με οποιοδήποτε άλλος κανόνας είναι εφικτό.

Table with financial statements: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΟΔΙΣΜΟΥ, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ. Includes columns for 31 Μαρτίου 2005, 31 Δεκεμβρίου 2004, 1 Ιαν - 31 Μαρ 2005, and 1 Ιαν - 31 Δεκ 2004. Categories include ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ, ΠΑΘΗΤΙΚΟ, ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ, and ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΤΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ.

Table with financial statements: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ, ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΤΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ. Includes columns for 1 Ιαν - 31 Μαρ 2005, 1 Ιαν - 31 Μαρ 2004, 1 Ιανουαρίου 2002, and 1 Ιανουαρίου 2004. Categories include ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ and ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΤΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ.

Επισημώσεις: 1) Τα στοιχεία είναι σύμφωνα με το παρόν κείμενο... 2) Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. έχει ενοχληθεί προσωρινά μέχρι και το τέλος 1997 και η επανενοχλήθηκε (Ελληνική Τράπεζα Συνεταιριστική Ανώνυμη) Α.Ε. μέχρι και το τέλος 1999... 3) Για τον υπολογισμό των καθυστερήσεων... 4) Οι διαφορές οφείλονται... 5) Ο υπολογισμός... 6) Τα στοιχεία...

Αθήνα, 25 Μαΐου 2005. Includes signatures and titles: Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ, Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΓΩΓΗΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ, and Ο ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. Includes names: ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΣΑΛΑΖΙ, ΒΕΔΩΔΟΣ Ν. ΠΑΠΑΛΑΧΗΣ, and ΕΚΚΑΤΑΣΤΩΣ Γ. ΛΙΑΝΗΣ.

Τα συνοπτικά Οικονομικά³⁵ στοιχεία του 1^{ου} τριμήνου 2005 της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε είναι αυτά που ορίζουν το αρ.135 του Κ.Ν.2190/1920 και η Απόφαση 17/336/21.04.2005 της επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Τα οικονομικά Στοιχεία που δημοσιεύθηκαν και οι πληροφορίες παρέχουν συνοπτική εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων ης Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. Για το λόγο αυτό, παρέχεται προτροπή στον αναγνώστη –χρήστη των οικονομικών καταστάσεων, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τη τράπεζα , να ανατρέξει στη διεύθυνση της στο διαδίκτυο , όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις της, στις 31/03/2005 που προβλέπουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και πιο συγκεκριμένα το Δ.Λ.Π 34 «Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις».

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε δημοσίευσε συνοπτικά στοιχεία από τον Ισολογισμό της, την κατάσταση Αποτελεσμάτων της, την Κατάσταση Ταμειακών Ροών της και από την Κατάσταση Μεταβολών στα Ίδια κεφάλαια της, στοιχεία δηλαδή από τη σειρά των Οικονομικών Καταστάσεων που ορίζει το Δ.Λ.Π 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων».

Επιπλέον, έχει δημοσιευθεί και ένας «Πίνακας Προσαρμογών των Ίδιων Κεφαλαίων Έναρξης Περιόδου» μεταξύ των ελληνικών και Διεθνών Προτύπων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Κάθε επιχείρηση που εφαρμόζει για πρώτη φορά τα Δ.Π.Χ.Π ,είτε υποχρεωτικά είτε προαιρετικά, είναι υποχρεωμένη, σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση της επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, να συντάσσει τον περιγραφόμενο πίνακα μόνο για την χρήση της πρώτης εφαρμογής.

Ο Πίνακας αυτός δείχνει τη μεταβολή (αύξηση ή μείωση) που επήλθε στα ίδια κεφάλαια από την εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π. Έτσι, τα ίδια κεφάλαια στην έναρξη της περιόδου 2005 ήταν 1.299.272€, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά πρότυπα, ενώ η εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π ήρθε να διορθώσει αυτό το ποσό και να τα καταστήσει στο επίπεδο των 972.879€ επιφέροντας μείωση της τάξης του 25%. Ενώ για το 2004 επιφερον μείωση στα ίδια κεφάλαια κατά 27,21%. Αυτές οι μεταβολές επήλθαν είτε επειδή τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα όριζαν διαφορετικό τρόπο αντιμετώπισης ή δεν υπήρχε τρόπος αντιμετώπισης ορισμένων γεγονότων είτε επειδή τα Δ.Π.Χ.Π

³⁵ Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις, 31 Μαρτίου 2005 βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

περιείχαν αρχές που δεν προβλέπονταν από την Ελληνική νομοθεσία, π.χ. οι αναβαλλόμενοι φόροι.

Τέλος, οι οικονομικές καταστάσεις πληροφορούν, με τις σημειώσεις που παραθέτουν, στο χρήστη ότι:

1. Έχουν τηρηθεί οι λογιστικές αρχές οι οποίες υιοθετήθηκαν σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π. και ότι για τις οικονομικές καταστάσεις του 1^{ου} τριμήνου 2005, δεν απαιτείται έλεγχος από τους Ορκωτούς Ελεγκτές.
2. Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 1997 και η απορροφηθείσα ΕΤΒΑ Α.Ε μέχρι και τη χρήση 1998. Για τις ανέλεγκτες χρήσεις έχει διενεργηθεί σχετική πρόβλεψη σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π.
3. Επί των ακινήτων της Τράπεζας δεν υφίσταται εμπράγματα βάρη.
4. Οι πάσης φύσεως επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμούσες δικαστικές αποφάσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας.
5. Ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων εργαζομένων στην Τράπεζα στο τέλος της τρέχουσας περιόδου ανήλθε σε 4.226 άτομα.
6. Τα υπόλοιπα δανείων και καταθέσεων με συνδεδεμένες εταιρείες και συνδεδεμένα μέρη όπως ορίζονται από το Δ.Λ.Π24 ανέρχονται την 31 Μαρτίου 2005 σε 1.684.000€ και 322.000.00€ αντίστοιχα.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε την 31/12/2004 δημοσίευσε τις οικονομικές καταστάσεις της, βάσει του Π.Δ. 360/1985 «Στοιχεία που πρέπει να δημοσιεύουν οι επιχειρήσεις οι οποίες είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών» και με το Ν.2533/1997.

Η τράπεζα δημοσίευσε τον Ισολογισμό της, την Κατάσταση αποτελεσμάτων Χρήσης της και τον Πίνακα Διάθεσης των Κερδών της, τη σειρά δηλαδή των οικονομικών καταστάσεων που προβλέπει η ελληνική Νομοθεσία.

Ο Ισολογισμός της Τράπεζας συνοδεύεται, όπως και ο Ισολογισμός με βάση τα Δ.Λ.Π, από σημειώσεις τις οποίες ο χρήστης θα πρέπει να λάβει υπόψη του.

Σύμφωνα με τις σημειώσεις αυτές :

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά 11,1 εκατομμύρια ευρώ και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο κατά 11,3 εκατομμύρια ευρώ, λόγω άσκησης δικαίωμα των προαίρεσης αγοράς μετοχών από το προσωπικό.
2. Το Δεκέμβριο του 2004 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση δια απορροφήσεως με τρεις(3) εταιρείες, με ημερομηνία Ισολογισμού μετασχηματισμού 30/06/2004. Αποτέλεσμα αυτής της συγχώνευσης ήταν να αυξηθούν τα Αποτελέσματα κατά 846.000€ και να επέλθει μείωση στα κέρδη εις Νέον κατά 374.000€.
3. Οι συμμετοχές σε πλήρως ενοποιούμενες εταιρείες συνολικής αξίας 709.000.000€, εμφανίζονται στον Ισολογισμό στην αξία κτήσης τους. Η τρέχουσα αξία κατά τον Κ.Ν 2190/1920 ανέρχεται την 31/12/2004 σε 463.000.000€, διαφορά η οποία εξαλείφεται κατά την ενοποίηση. Οι συμμετοχές σε λοιπές συνδεδεμένες του μη χρηματοπιστωτικού τομέα, σε μη συνδεδεμένες και σε μη εισηγμένες εταιρείες, συνολικής αξίας κτήσεως 506.000.000€ εμφανίζονται στον Ισολογισμό στην αξία κτήσης του. Η τρέχουσα αξία ανέρχεται την 31/12/2004 σε 399.000.000€ , διαφορά η οποία δεν θα υφίσταται κατά την εφαρμογή των Δ.Λ.Π. Τα λοιπά χρεόγραφα συνολικής αξίας κτήσης 1.169.000€ αποτιμήθηκαν με βάση τις διατάξεις του Ν. 2992/02 ο οποίος επέτρεψε την παρέκκλιση από τις διατάξεις περί αποτιμήσεων του άρθρου 43 του Κ.Ν. 2190/20 και η προκύπτουσα αρνητική διαφορά 5.900.000€ εμφανίστηκε στα ίδια κεφάλαια χωρίς να επιβαρύνει το αποτέλεσμα της χρήσης.
4. Οι ίδιες μετοχές εμφανίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων κατ' εφαρμογή των Δ.Λ.Π.
5. Στη χρήση 2004 πραγματοποιήθηκε με βάση το αρ. 15 του Ν 3229/04 αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων στην εύλογη αξία τους. Η καθαρή υπεραξία που προέκυψε ύψους 38,1εκατομμυρίων ευρώ συμψηφίστηκε εξ' ολοκλήρου με υποαξίες αποτίμησης μετοχών, ομολογιών και λοιπών χρεογράφων που εμφανίζονται στο «Τακτικό Αποθεματικό από αποτίμηση χρεογράφων. Επίσης υποαξία 3,8 εκατομμυρίων ευρώ συμψηφίστηκε με αντίστοιχες σχηματισμένες προβλέψεις.
6. Με βάση το αρ. 39 του Ν3259/04 περί ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών, διαγράφηκαν χορηγήσεις ποσού 41,1 εκατ. € και σχηματισμένες προβλέψεις ποσού 3,9 εκατ.€. Το καθαρό ποσό 37,2εκατ.€ συμψηφίστηκε απ' ευθείας με

αφορολόγητα αποθεματικά στο σύνολο τους χωρίς να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης.

7. Η τράπεζα , κατά πάγια τακτική ,σχηματίζει πρόβλεψη αποζημιώσεων του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Εάν σχηματίζονταν πρόβλεψη για τις πιθανές υποχρεώσεις για αποζημίωση του προσωπικού για συνταξιοδότηση, το σωρευμένο ύψος της κατά την 31/12/2004 θα ανερχόταν στο ποσό των 30,8 εκατ.€ ,εκ των οποίων ποσό 4 εκατ.€ αφορά τη χρήση 2004. Η σχηματισμένη πρόβλεψη κατά την 31/12/2004 αναφέρεται σε 4 εκατ.€.
8. Η τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 1997 και η απορροφηθείσα ΕΤΒΑ Α.Ε μέχρι και τη χρήση 1998.
9. Οι πάσης φύσεως επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές ,καθώς και οι εκκρεμούσε δικαστικές αποφάσεις, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας.
10. Επί των ακινήτων της Τράπεζας δεν υφίσταται εμπράγματα βάρη.
11. Ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων στην Τράπεζα ,κατά την 31/12/2004, ανέρχονται σε 4.191 άτομα.

Τέλος ,η μεγαλύτερη διαφορά ανάμεσα στις δημοσιοποιούμενες οικονομικές καταστάσεις που έχουν καταρτισθεί με βάση την ελληνική Νομοθεσία και σε αυτές που έχουν καταρτισθεί με βάση τα Δ.Π.Χ.Π. είναι ότι οι πρώτες έχουν ελεγχθεί από Ορκωτούς ελεγκτές. Επομένως , ερωτήματα προκύπτουν για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις του 1^{ου} τριμήνου του 2005 με βάση τα Δ.Λ.Π παρουσιάζουν ακριβοδίκαια ,την οικονομική θέση της Τράπεζας ,την χρηματοοικονομική θέση της καθώς και την απόδοση της.

Σύμφωνα ,λοιπόν, με το πιστοποιητικό ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών:

1. η Τράπεζα εφάρμοσε ορθά το κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των Τραπεζών.
2. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση με εξαίρεση τα όσα αναφέρονται στη σημείωση 5 της Τράπεζας.
3. Έγινε επαλήθευση της συμφωνίας του περιεχομένου της εκθέσεως Διαχείρισεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Συνέλευση των μετόχων με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις.

4. Το προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από το αρ.129 του Κ.Ν 2190/1920.
5. Προέκυψε ότι στο λογαριασμό Παθητικού « Τακτικό αποθεματικό από αποτίμηση χρεογράφων» περιλαμβάνεται πόσο 65,3 εκατ.€ τουλάχιστον που προέκυψε από προσαρμογή της αξίας κτήσης χρεογράφων σε τρέχουσες αξίες με απ' ευθείας χρέωση των Ιδίων Κεφαλαίων κυρίως σε προηγούμενες χρήσης ,τα οποί χρεόγραφα πωλήθηκαν στην παρούσα χρήση.
6. Οι λογιστικές αρχές που υιοθέτησε η Τράπεζα δεν διαφέρουν από εκείνες που εφάρμοσε στην προηγούμενη χρήση ,έκτος από την περίπτωση της σημείωσης 5 της Τράπεζας.

Τέλος, υπάρχει η γνώμη των Ορκωτών Ελεγκτών ότι αφού ληφθεί υπόψη η ανωτέρω παρατήρηση 5 καθώς και οι σημειώσεις 3,5,6,7 και 8 επί του Ισολογισμού, ότι οι Οικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν, μαζί με το Προσάρτημα, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τράπεζας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2004, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε κατά την ημερομηνία.

5.1.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ.

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε λειτουργεί ως ανώνυμη τραπεζική εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2190/1920 «περί Ανώνυμων Εταιρειών», τις διατάξεις του Ν.2076/1992 περί πιστωτικών ιδρυμάτων και τις διατάξεις των λοιπών συναφών νομοθετημάτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καταστατικού ,σκοπός της εταιρείας είναι να ενεργεί για λογαριασμό της ή για λογαριασμό άλλων, όλες τις εργασίες που αναγνωρίζονται ή αναθέτονται από το νόμο στις Τράπεζες .

Έχει έδρα της την Ελλάδα αλλά δραστηριοποιείται στο Λονδίνο και τη Βουλγαρία (13 Υποκαταστήματα). Απασχολεί συνολικά 4.226 άτομα και η μετοχή της συμμετέχει πέραν του Γενικού Δείκτη του χρηματιστηρίου Αξιών σε μια σειρά από άλλους δείκτες.

5.1.2 ΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις είναι οι πρώτες οικονομικές καταστάσεις της τράπεζας οι οποίες συντάχθηκαν εφαρμόζοντας πλήρως τα Δ.Π.Χ.Π. Το Δ.Π.Χ.Π1 « Πρώτη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π» εφαρμόστηκε για τη μετάβαση στα Δ.Λ.Π κατά την 01/01/2004. Η Τράπεζα Πειραιώς υιοθέτησε το Δ.Π.Χ.Π1 κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων. Η τράπεζα δεν προέβη σε πρώτη εφαρμογή κάποιου Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου.

Βασική αρχή κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων αποτελεί το Ιστορικό Κόστος το οποίο αναπροσαρμόζεται με τις αποτιμήσεις του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου, των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που αποτελούν μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, καθώς και των παγίων διακρατούμενων γι επενδυτικούς σκοπούς.

Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων, αρχών και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού, παθητικού ,την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και την καταχώρηση των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις. Εύλογα ,λοιπόν, τα ερωτήματα με ποία κριτήρια υιοθετούνται αυτές οι εκτιμήσεις και πώς θα μπορούν οι Ορκωτοί ελεγκτές να τα ελέγξουν ; Πάντως, η ευθύνη για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων βαρύνει την Διοίκηση της εταιρείας, η οποία , για τις συγκεκριμένες, διαβεβαιώνει ότι οι οικονομικές καταστάσεις αποτυπώνουν την πραγματική εικόνα της χρηματοοικονομικής κατάστασης της επιχείρησης κατά την ημερομηνία σύνταξης τους.

5.1.3 ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

➤ Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται ημερησίως με τις αντίστοιχες συναλλαγματικές ισοτιμίες. Το κέρδος ή ζημία που προκύπτει καταχωρείται στα αποτελέσματα περιόδου. Στο τέλος κάθε περιόδου, τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των καταστημάτων εξωτερικού που είναι σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

➤ Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα που διαπραγματεύεται η Τράπεζα (Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, Πιστωτικά Παράγωγα, Δικαιώματα προαίρεσης

κ.α) καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους και αποτιμώνται καθημερινά στη εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές και όταν αυτές δεν είναι διαθέσιμες με μοντέλα αποτίμησης.(Δ.Λ.Π39). οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγών εμφανίζονται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

➤ Η Τράπεζα δεν συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και επομένως παρουσιάζονται στα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού αντίστοιχα.

➤ Τα έσοδα και έξοδα τόκων προέρχονται από τα τοκοφόρα στοιχεία του Ισολογισμού και αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένα βάση, χρησιμοποιώντας το πραγματικό επιτόκιο με βάση υπολογισμού την τιμή αγοράς. Τα επισφαλή δάνεια λογιστικοποιούνται στο ανακτήσιμο ποσό τους και κατά συνέπεια το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με βάση το πραγματικό επιτόκιο.

➤ Τα έσοδα και έξοδα προμηθειών αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένα βάση. Τα έσοδα προμηθειών κατά την εκταμίευση των δανείων «αναβάλλονται» και αναγνωρίζονται στη διάρκεια ζωής του δανείου με βάση το πραγματικό επιτόκιο.

➤ Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού καταχωρούνται αρχικά στο κόστος, το οποίο εμπεριέχει και το κόστος συναλλαγών και μετέπειτα αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με βάση τις τρέχουσες τιμές.

➤ Τα χρεόγραφα θυγατρικών και συγγενών εταιρειών καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και έπειτα αποτιμώνται με μοντέλα αποτίμησης σε εύλογες αξίες.

➤ Τα δάνεια που εκταμιεύονται καταχωρούνται στο αναπόσβεστο κόστος. Όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η τράπεζα δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά τα οποία ορίζονται στους συμβατικούς όρους των δανείων, σχηματίζεται πρόβλεψη για απομείωση της αξίας. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του δανείου.

➤ Η δαπάνη για αγορά λογισμικού, το οποίο θα επιφέρει μελλοντικά οικονομικά οφέλη στη Τράπεζα, καταχωρείται ως άυλο στοιχείο ενεργητικού. Η συντήρησή τους αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη. Τα λογισμικά αποσβένεται σε 3-4 χρόνια.

➤ Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμούνται στο ιστορικό κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις

αξίας. Τα πάγια αυτά εξετάζονται για τυχόν απομείωση αξίας όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης.

➤ Η Τράπεζα κατηγοριοποιεί τα οικόπεδα και τα κτίρια τα οποία διακρατεί για επενδυτικούς σκοπούς (π.χ. είσπραξη ενοικίων) ως «Επενδύσεις σε ακίνητα» και τα αποτιμά σε εύλογες αξίες όπως αυτές καθορίζονται από ανεξάρτητο ορκωτό εκτιμητή αδιαμφισβήτητου κύρους. Η διακύμανση στις εύλογες αξίες των παγίων αυτών καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

➤ Όταν η τράπεζα είναι μισθωτής παγίων μέσω λειτουργικών μισθώσεων, τα μισθώματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη διάρκεια της. Όταν η τράπεζα είναι μισθωτής παγίων μέσω χρηματοδοτικών μισθώσεων, τα μισθωμένα αυτά πάγια αναγνωρίζονται ως ενσώματα πάγια και η αντίστοιχη υποχρέωση για καταβολή των μισθωμάτων ως στοιχείο του παθητικού. Καταχωρούνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου και της παρούσας αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων. Κάθε πληρωμή μισθώματος διαχωρίζεται σε κεφάλαιο και τόκο. Το ποσό του μισθώματος που αφορά το κεφάλαιο μειώνει την υποχρέωση, ενώ ο τόκος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

➤ Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η τράπεζα έχει νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση από παρελθόντα γεγονότα, εκ των οποίων είναι πιθανό να προκύψουν εκροές πόρων οι οποίες μπορούν να εκτιμηθούν με αξιοπιστία.

➤ Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης για όλες τις προσωρινές διαφορές (=αυτές που προκύπτουν από την πρόβλεψη δανείων, την επανεκτίμηση διαφόρων στοιχείων ενεργητικού, και την αναγνώριση της υποχρέωσης από παροχές σε εργαζόμενους σύμφωνα με το Δ.Λ.Π19.

Η αναβαλλόμενη φορολογία η οποία προκύπτει από τις μεταβολές στην τρέχουσα αξία των χρεογράφων που ανήκουν στο διαθέσιμο προς πώληση χρηματοφυλάκιο, μεταφέρεται με χρέωση ή πίστωση απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται ως έξοδο στη τρέχουσα χρήση. Οι φορολογικές ζημιές, αναγνωρίζονται ως στοιχείο του ενεργητικού αν είναι πιθανό τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν για την ανάκτηση τους.

➤ Το κόστος απόκτησης ιδίων μετοχών, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων εξόδων μετά από φόρους, εμφανίζεται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων μέχρι την

ακύρωση ή την πώληση τους. Τα κέρδη / ζημιές από την πώληση των ιδίων μετοχών καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

5.1.4 ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ.

Οι Οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Πειραιώς συντάσσονταν έως την 31/12/2004 σύμφωνα με το Κ.Ν 2190/1920 και τις Ελληνικές Λογιστικές Αρχές, οι οποίες σε αρκετές περιπτώσεις διέφεραν από τις διατάξεις των Δ.Π.Χ.Π. Η Διοίκηση της Τράπεζας υιοθέτησε λογιστικές αρχές και πολιτικές ώστε οι οικονομικές καταστάσεις να είναι σύμφωνες με τις προβλεπόμενες διατάξεις των Δ.Π.Χ.Π και τα σχετικά άρθρα του τροποποιημένου Κ.Ν2190/1920 και Ν. 3229/2004

Επιπλέον, για την ολοκλήρωση της μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Π ήταν αναγκαίο η Τράπεζα Πειραιώς να αναμορφώσει τα ποσά των οικονομικών Καταστάσεων της που είχε συντάξει με βάση τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, ποσό της 31/12/2004 και της 31/03/2004 όσο και της 31/12/2003 , κι αυτό για να μπορούν τα ποσά να είναι συγκρίσιμα.

Για τους παραπάνω λόγους παραθέτουμε τα εξής:

- Συμφωνία Αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31/12/2004
- Συμφωνία Αποτελεσμάτων Περιόδου που έληξε την 31/03/2004
- Συμφωνία Ισολογισμού την 31/12/2004
- Συμφωνία Ισολογισμού την 31/03/2004
- Συμφωνία Ισολογισμού την 31/12/2003

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΛΟΓ. ΑΡΧΕΣ	ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΑ Δ.Π.Χ.Π.	Δ.Π.Χ.Π.
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	698.260	(12.419)	685.841
Λοιποί τόκοι & εξομοιούμενα έσοδα	(315.443)	16.764	(298.679)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	382.817	4.345	387.162
Έσοδα προμηθειών	119.851	(23.889)	95.962
Έξοδα προμηθειών	(21.770)	134	(21.636)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	98.081	(23.755)	74.326
Έσοδα από μερίσματα	22.963	0	22.963
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	16.743	(15.782)	961
Κέρδη μείον ζημιές από χρεώγραφα επενδυτικού χαρτίου	0	(518)	(518)
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	15.275	20.753	36.028
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	535.879	(14.957)	520.922
Δαπάνες προσωπικού	(162.578)	(27.463)	(190.041)
Έξοδα διοίκησης	(151.404)	1.986	(149.418)
Αποσβέσεις	(39.759)	13.048	(26.711)
Κέρδη/ Ζημιές από πώληση παγίων	0	10.288	10.288
Απομείωση αξίας δανείων και προκαταβολών	(62.177)	6.023	(76.154)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	(435.918)	3.882	(432.036)
Έκτακτο αποκλειόμενο	14.198	(14.198)	0
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	114.159	(25.273)	88.887
Φόροι	(23.348)	3.892	(19.456)
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	90.811	(21.381)	69.431
Κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ):			
- βασικά	0,45		0,35
- προσαρμοσμένο	0,45		0,35

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ. Έτος 2004 (στοιχεία Διοικητικού)

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 2004

	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΛΟΓ. ΑΡΧΕΣ	ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΑ Δ.Π.Χ.Π.	Δ.Π.Χ.Π.
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	166.660	(4.863)	161.797
Λοιποί τόκοι & εξομοιούμενα έσοδα	(77.107)	5.769	(71.338)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	89.553	906	90.458
Έσοδα προμηθειών	26.343	(4.739)	21.604
Έσοδα προμηθειών	(4.983)	46	(4.937)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	21.360	(4.693)	16.667
Έσοδα από μερίσματα	19.671	(13.988)	5.683
Αποθετήματα χρηματοοικονομικών πράξεων	4.398	(35)	4.363
Κέρδη μείον ζημιές από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτίου	0	1.451	1.451
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	4.103	1.182	5.285
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	139.085	(15.177)	123.907
Δαπάνες προσωπικού	(36.815)	(7.905)	(44.720)
Έξοδα διοίκησης	(29.687)	(433)	(30.120)
Αποσβέσεις	(10.123)	3.243	(6.880)
Κέρδη Ζημιές από πώληση παγίων	0	1	1
Απομείωση αξίας δανείων και προκαταβολών	(22.109)	6.449	(15.660)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	(98.734)	1.355	(97.379)
Έκτακτα αποθετήματα	1.254	(1.254)	0
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	41.605	(15.076)	26.528
Φόροι	(5.810)	(3.205)	(9.015)
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	35.795	(18.281)	17.512
Κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ):			
- βασικά	0,18		0,09
- προσαρμοσμένα	0,18		0,09

Τράπεζα Παράσις - 31 Μαρτίου 2005
Ποσό σε χιλιάδες ευρώ (επί των ημερησίων διαφορών)

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΛΟΓ. ΑΡΧΕΣ	ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΑ Δ.Π.Χ.Π.	Δ.Π.Χ.Π.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην κεντρική τράπεζα	1.019.535	36.611	1.056.146
Έντακο γραμμάτια και άλλα αξόγραφα	245	4	249
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	327.156	(34.464)	292.692
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις	0	5.362	5.362
Χρεόγραφο εμπορικού χαρτοφυλακίου	0	790.957	790.957
Λοιπά χρηματοπιστωτικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτιμολογηματικών λογαριασμών	0	282.353	282.353
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής απόδοσης	1.079.966	(1.079.966)	0
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	11.545.147	(129.058)	11.416.089
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης μελών δικαίωμα τρίτων	201.478	(201.478)	0
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	0	317.165	317.165
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	1.071.806	(189.455)	882.351
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	30.285	(4.466)	25.819
Άυλα πάγια στοιχεία ενεργητικού	29.905	(21.130)	8.775
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	164.988	24.710	189.698
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	105.800	105.800
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	0	33.301	33.301
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	300.911	(24.549)	276.362
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	15.771.422	(88.303)	15.683.118
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	1.590.684	(89.218)	1.501.466
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις	0	41.629	41.629
Υποχρεώσεις προς πελάτες	11.355.302	(1.094.573)	10.260.729
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	475.448	1.196.981	1.672.429
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	599.492	0	599.492
Υποχρεώσεις από παροχές μετά τη συνταξοδότηση	3.977	144.279	148.256
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	32.237	(32.237)	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	0	19.387	19.387
Λοιπές υποχρεώσεις	416.016	51.842	467.852
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	14.472.150	238.090	14.710.240
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετακικό Κεφάλαιο	831.067	0	831.067
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το όριο	366.810	(1.077)	365.733
Μείον: Ίδιες μετοχές	(16.050)	0	(16.050)
Λοιπά αποθεματικά και κέρδη εις νέον	117.445	(325.316)	(207.871)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.299.272	(326.393)	972.879
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	15.771.422	(88.303)	15.683.118

Ποσό σε χιλιάδες ευρώ (Επίπεδο ΕΠΧ ανά εταιρεία διαπραγματευόμενη)

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΝ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 2004

	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΛΟΓ. ΑΡΧΕΣ	ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΑ Δ.Π.Χ.Π.	Δ.Π.Χ.Π.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην κεντρική τράπεζα	267.707	43.927	311.634
Έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα	9.210	4	9.214
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	390.432	(40.797)	349.635
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις	0	18.927	18.927
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	0	1.350.942	1.350.942
Λοιπά χρηματοπιστωτικά μέσα αποσβασμένα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	0	386.440	386.440
Ομολόγια και άλλα τίτλοι σταθερής απόδοσης	1.639.420	(1.639.420)	0
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελάτων (μετά από προβιθέσεις)	10.071.655	(159.391)	9.912.274
Μετοχές και άλλα τίτλοι μεταβλητής απόδοσης μείον δικαιώματα τρίτων	216.262	(216.262)	0
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	0	331.405	331.405
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	1.029.429	(239.025)	790.404
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	41.152	(17.714)	23.438
Αυτοήματα στοιχεία ενεργητικού	38.276	(30.241)	8.035
Ενακόμισμα ακινητοποιήσεων	125.302	58.594	183.896
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	124.247	124.247
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	0	38.834	38.834
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	369.995	(23.108)	346.887
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	14.198.850	(12.638)	14.186.212
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	2.059.912	717	2.060.629
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις	0	74.523	74.523
Υποχρεώσεις προς πελάτες	10.055.613	(578.605)	9.477.008
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	421.712	587.224	1.008.936
Υποχρεώσεις από παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	11.568	139.901	151.469
Λοιπές προβιθέσεις για κινδύνους και βάρη	49.777	(49.777)	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	0	40.487	40.487
Λοιπές Υποχρεώσεις	263.898	151.513	415.411
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	12.862.480	365.983	13.228.464
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	819.949	0	819.949
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρσο	355.531	(887)	354.644
Μείον: Ίδιες μετοχές	(4.807)	0	(4.807)
Λοιπά αποθεματικά και κέρδη εις νέον	165.697	(377.735)	(212.038)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.336.370	(378.622)	957.748
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	14.198.850	(12.638)	14.186.212

Τελικό Πρωτόκολλο - 31 Μαρτίου 2005
 Πηγή: Στοιχεία Ευρώ (Ευρώ: επί αναφοράς διαφορά)

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2003

	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΛΟΓ. ΑΡΧΕΣ	ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΑ Δ.Π.Χ.Π.	Δ.Π.Χ.Π.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην κεντρική τράπεζα	725.503	59.750	776.263
Έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα	18	0	18
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	235.107	(51.121)	183.986
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - απαιτήσεις	0	3.152	3.152
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	0	1.816.384	1.816.384
Λοιπά χρηματοπιστωτικά μέσα αποσπώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποπεραιωτικών διαπραγματεύσεων	0	37.052	37.052
Ομολογίες και άλλα τίτλοι σταθερής απόδοσης	1.755.383	(1.755.383)	0
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβιθέμεις)	9.642.957	(149.021)	9.493.936
Μετοχές και άλλα τίτλοι μεταβλητής απόδοσης μείον δικαιώματα τρίτων	216.500	(216.500)	0
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	0	299.816	299.816
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	996.377	(239.206)	757.171
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	42.555	(19.238)	23.317
Άλλα πάγια στοιχεία ενεργητικού	39.282	(32.085)	7.197
Ενοίκια ακινοποιήσεων	128.060	58.974	187.034
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	125.681	125.681
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	0	38.938	38.938
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	210.001	(3.344)	206.657
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	13.991.743	(35.141)	13.956.603
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	2.169.802	206	2.170.008
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα - υποχρεώσεις	0	46.872	46.872
Υποχρεώσεις προς πελάτες	9.677.523	(221.598)	9.455.925
Πιστωτικά τίτλοι σε κυκλοφορία	465.095	237.569	702.664
Υποχρεώσεις από παροχές μετά τη συνταξοδότηση	11.568	136.019	147.587
Λοιπές προβιθέμεις για κινδύνους και βάρη	49.777	(49.777)	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	0	41.005	41.005
Λοιπές Υποχρεώσεις	314.521	129.288	443.809
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	12.688.286	319.584	13.007.870
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	819.949	0	819.949
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το όριο	355.531	(887)	354.644
Μειών: Τίμιες μετοχές	(188)	0	(188)
Λοιπά αποθεματικά και κέρδη εις νέον	128.165	(353.837)	(225.672)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.303.457	(354.724)	948.733
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	13.991.743	(35.140)	13.956.603

Παρακάτω, παρατίθενται οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας, όπως έχουν δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα της.

Τράπεζα Πειραιώς 31 Μαρτίου 2005
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εξαιρέτως ενοποιημένα διαβάσματα)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Σημείωση	Από 1 Ιανουαρίου έως	
		31 Μαρτίου 2005	31 Μαρτίου 2004
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	5	194.019	161.796
Λοιπά τόκοι & εξομοιούμενα έσοδα	5	(88.820)	(71.338)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ		105.199	90.458
Έσοδα προμηθειών	6	24.728	21.604
Έξοδα προμηθειών	6	(5.328)	(4.937)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		19.400	16.667
Έσοδα από μείζονισμα		11.707	5.683
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	7	6.862	4.363
Κέρδη μείον ζημιές από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτίου	8	2	1.451
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως		4.093	5.286
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		147.263	123.907
Δαπάνες προσωπικού	9	(47.214)	(44.720)
Έξοδα διοίκησης		(31.392)	(30.120)
Αποσβέσεις	20	(6.806)	(6.880)
Κέρδη (Ζημιές) από πώληση παγίων		32	1
Απομείωση αξίας δανείων και προκαταβολών	15	(19.214)	(15.660)
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		(104.594)	(97.379)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		42.669	26.528
Φόροι	10	(9.323)	(9.015)
ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ		33.346	17.512
Κέρδη ανά μετοχή (σε ευρώ):			
- βασικό	11	0,17	0,09
- προσαρμοσμένα	11	0,17	0,09

Τράπεζα Πειραιώς - 31 Μαρτίου 2005
 Ποσά σε εκατομμύρια Ευρώ (στην ανάλυση διασπασμένα)

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

	Σημείωση	31 Μαρτίου 2005	31 Δεκεμβρίου 2004
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Τομείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζη	12	1.516.205	1.056.146
Ένισακτα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα		44.865	249
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	13	267.503	292.692
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	14	8.547	5.362
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλλιακίου	15	373.549	790.957
Λοιπά χρηματοπιστωτικά μέσα απαιτούμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	15	345.962	282.353
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελάτων (μετά από προβλέψεις)	16	12.223.192	11.416.089
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλλιακίου	17	237.168	317.165
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	18	1.004.828	882.351
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	18	25.083	25.819
Αυτή πώγο στοιχεία ενεργητικού	19	8.078	8.775
Ενώματα ακλητοποίησες	20	188.602	189.698
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	27	108.606	105.800
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	21	32.993	33.301
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	21	292.020	276.362
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		16.677.201	15.683.118
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	22	1.735.669	1.501.466
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	14	39.330	41.629
Υποχρεώσεις προς πελάτες	23	10.459.575	10.260.729
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	24	2.267.986	1.672.429
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	25	598.492	598.492
Υποχρεώσεις από παροχές μετά τη συνταξιοδότηση	28	142.472	148.256
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	26	79.523	81.088
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	27	27.137	19.387
Λοιπές υποχρεώσεις	26	323.088	386.763
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		15.673.272	14.710.240
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	30	831.067	831.067
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το όριο	30	365.733	365.733
Μείον: Ίδιες μετοχές	30	(25.091)	(16.050)
Λοιπά αποθεματικά και κέρδη ες νέαν	31	(167.779)	(207.871)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		1.003.929	972.879
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		16.677.201	15.683.118

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το έρτιο	Ίδιες Μετοχές	Λοιπά Αποθεματικά και κέρδη εις νέον	ΣΥΝΟΛΟ
Υπόλοιπο Έναρξης της 1 Ιανουαρίου 2004		819.949	354.644	(188)	(225.671)	948.734
Αγορές Ιδίων Μετοχών	30			(4.619)		(4.619)
Αποθεματικό Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρ/κίου	31				(4.733)	(4.733)
Κέρδη Περιόδου	31				17.512	17.512
Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου 2004		819.949	354.644	(4.807)	(212.892)	956.894
Υπόλοιπο Έναρξης της 1 Απριλίου 2004		819.949	354.644	(4.807)	(212.892)	956.894
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	30	11.118	11.089			22.207
Αγορές Ιδίων Μετοχών	30			(32.518)		(32.518)
Πωλήσεις Ιδίων Μετοχών	30			21.275	691	21.966
Αποθεματικό Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρ/κίου	31				10.167	10.167
Κέρδη Περιόδου	31				51.919	51.919
Μερίσματα προηγούμενης χρήσης					(59.273)	(59.273)
Απορρόφηση εταιρειών					1.517	1.517
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2004		831.067	365.733	(16.050)	(207.871)	972.879
Υπόλοιπο Έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2005		831.067	365.733	(16.050)	(207.871)	972.879
Αγορές Ιδίων Μετοχών	30			(23.681)		(23.681)
Πωλήσεις Ιδίων Μετοχών	30			14.640	3.485	18.125
Αποθεματικό Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρ/κίου	31				3.260	3.260
Κέρδη Περιόδου	31				33.346	33.346
Υπόλοιπο την 31 Μαρτίου 2005		831.067	365.733	(25.091)	(167.780)	1.003.929

Τράπεζα Πειραιώς - 31 Μαρτίου 2005
Ποσά σε εκατομμύρια ευρώ (Εκτός εάν υποδειχθεί διαφορετικά)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31 Μαρτίου 2005	31 Μαρτίου 2004
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	(237.778)	(596.127)
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	80.212	(74.246)
Σύνολο εισροών (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	589.963	301.653
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της περιόδου	432.397	(368.720)
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	947	(2.326)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	1.267.064	935.348
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα πέραν περιόδου	1.700.408	564.303

Υστερα από εξέταση των παραπάνω οικονομικών καταστάσεων παρατηρούμε ότι η Διοίκηση της τράπεζας δεν εμμένει στην απλή παράθεση ποσών αλλά επεξηγεί και πως προήλθαν τα ποσά αυτά. Σε κάθε στοιχείο των οικονομικών καταστάσεων, ακριβώς δίπλα, από την παράθεση των ποσών της τρέχουσας και της προηγούμενης χρήσης υπάρχει ένας αριθμός, ο οποίος υποδηλώνει τη σημείωση στην οποία πρέπει να ανατρέξει ο χρήστης – αναγνώστης για να μπορέσει να αποκτήσει πληρέστερη εικόνα για τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων και κατά συνέπεια να διαμορφώσει μια πιο σαφή εικόνα για την χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης καθώς και της αποδοτικότητας της .

Παράδειγμα:

Στο κονδύλι, της κατάστασης αποτελεσμάτων, Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα καθώς και στο κονδύλι Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα, ο χρήστης μπορεί να ανατρέξει στη σημείωση 5 που συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις και να δει τι περιλαμβάνουν τα επιμέρους κονδύλια, τα αντίστοιχα ποσά τους και πως διαμορφώθηκαν τα Καθαρά έντοκα έσοδα της Τράπεζας.

Περίοδος Περαιώς 31 Μαρτίου 2005

Ποσό σε χιλιάδες ευρώ (εξέτι ετήσια στοιχεία διασπορά)

5. Καθαρά Έντοκα Έσοδα

	α' τρίμηνο 2005	α' τρίμηνο 2004
Τόκοι & Εξομοιούμενα Έσοδα		
Τόκοι Πιτών Σταθερής Απόδοσης	21.774	24.502
Τόκοι Δανείων	153.413	131.687
Λοιποί Τόκοι Έσοδα	18.831	5.607
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εσόδων	194.018	161.797
Λοιποί Τόκοι & εξομοιούμενα έξοδα		
Τόκοι από Καταθέσεις Πελοτών & από Πράξεις Προσωρινής Εκχώρησης Χρεογράφων	(56.799)	(48.712)
Τόκοι Πιστωτικών τίτλων σε μικτόφορτία & Λοιπών Δανειακών Κεφαλαίων	(3.314)	(1.915)
Λοιποί Τόκοι Έξοδα	(28.707)	(20.711)
Σύνολο τόκων και εξομοιούμενων εξόδων	(88.820)	(71.339)
Καθαρά έντοκα έσοδα	105.198	90.458

6. Καθαρό Αποτέλεσμα Προμηθειών

	α' τρίμηνο 2005	α' τρίμηνο 2004
Έσοδα Προμηθειών		
Εμπορική Τραπεζική	19.361	15.450
Επενδυτική Τραπεζική	2.022	2.747
Διοίκηση Κεφαλαίων	3.345	3.407
Σύνολο εσόδων προμηθειών	24.728	21.604
Έξοδα Προμηθειών		
Εμπορική Τραπεζική	(2.221)	(2.883)
Επενδυτική Τραπεζική	(1.028)	(272)
Διοίκηση Κεφαλαίων	(2.078)	(1.781)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(5.328)	(4.937)
Καθαρό Αποτέλεσμα Προμηθειών	19.400	16.667

Τα συμπεράσματα του μπορεί να διαμορφώσει ο χρήστης παρατηρώντας τη σημείωση 6 όπου αφορά τα έσοδα και έξοδα προμηθειών.

Επίσης, μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι πίνακες της Γεωγραφικής κατανομής, καθώς η τράπεζα Πειραιώς δεν δραστηριοποιείται μόνο στην Ελλάδα, και των Επιχειρηματικών τομέων της, καθώς η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

- i. Λιανική Τραπεζική
- ii. Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων
- iii. Επενδυτική Τραπεζική
- iv. Διαχείριση Περιουσίας και treasury
- v. Λοιποί τομείς όπου περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες των Κεντρικών Λοιπών Δραστηριοτήτων.

Αυτοί οι δύο Πίνακες απαιτούνται από το Δ.Λ.Π 14 «Πληροφορίες κατά τομέα» και είναι πολύ σημαντικοί για τη Διοίκηση της τράπεζας. Με αυτό τον τρόπο η διοίκηση βλέπει την αποτελεσματικότητα των επιχειρηματικών τομέων της και ανάλογα μπορεί να προβληματιστεί για την απόδοση –αποτέλεσμα ενός τομέα, π.χ της Λιανικής Τραπεζικής, και να λάβει τις αντίστοιχες αποφάσεις, π.χ είτε την προώθηση κάποιου προϊόντος της είτε την δημιουργία ενός νέου.

Παρατηρώντας το Πίνακα Γεωγραφικής Κατανομής η Διοίκηση ενημερώνεται για τη διάθρωση της οικονομικής θέσης και την αποτελεσματικότητα των καταστημάτων της στις χώρες όπου δραστηριοποιείται η Τράπεζα και αναλόγως προβαίνει στην ανάληψη αποφάσεων για την πραγματοποίηση των εκάστοτε στόχων της.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - 31 Μαρτίου 2005
 Ποσά εκφρασμένα σε Ευρώ (Επί της ανωτέρων διατάξεως)

3.2 Γεωγραφική κατανομή

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή (δευτερεύοντα διαχωρισμό τομέων) των στοιχείων ενεργητικού, των υποχρεώσεων, της Τράπεζας Πειραιώς όπως προβλέπεται από το ΔΛΠ 14.

	Κατά την 31 Μαρτίου 2005		Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2004	
	Σύνολο	Σύνολο	Σύνολο	Σύνολο
	Ενεργητικού	Υποχρεώσεων	Ενεργητικού	Υποχρεώσεων
Ελλάδα	15.847.832	12.759.119	14.865.822	12.489.703
Βουλγαρία	433.866	246.465	217.056	77.960
Ην. Βασίλειο	395.503	2.667.687	600.240	2.142.577
Σύνολο	16.677.201	15.673.271	15.683.118	14.710.240

	Α' Τρίμηνο 2005		Α' Τρίμηνο 2004	
	Έσοδα	Καθαρά Έσοδα	Έσοδα περσίου	Καθαρά Έσοδα
Ελλάδα	228.647	154.319	186.389	116.047
Βουλγαρία	4.313	3.937	2.157	1.919
Ην. Βασίλειο	8.450	(10.993)	11.637	5.941
Σύνολο	241.410	147.263	200.183	123.907

Το αρνητικό καθαρό έσοδο από το γεωγραφικό τομέα "Ηνωμένο Βασίλειο" προκύπτει από το κόστος για την άντληση κεφαλαίων - από έκδοση πιστωτικών τίτλων, κεφαλαίων μειωμένης εξασφάλισης (TIER II) και υβριδικών κεφαλαίων (TIER I) - της Τράπεζας Πειραιώς από την ευρωπαϊκή αγορά μέσω θυγατρικών εταιρειών ειδικού σκοπού. Εάν δεν είχε ληφθεί υπόψη το ανωτέρω κόστος το καθαρό έσοδο του τομέα αυτού θα ανέρχονταν σε € 4,2 εκατ για το Α' τρίμηνο του 2005 έναντι € 1,3 εκατ. για το Α' τρίμηνο του 2004, με αντίστοιχη μείωση του καθαρού εσόδου των άλλων τομέων στους οποίους γίνεται χρήση των κεφαλαίων αυτών.

Η Τράπεζα δραστηριοποιείται σε 4 κύριους επιχειρηματικούς τομείς (σημείωση 4) και σε 3 χώρες. Η Ελλάδα είναι η κύρια χώρα δραστηριοποίησης της Τράπεζας Πειραιώς. Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα και την Βουλγαρία περιλαμβάνουν όλους τους επιχειρηματικούς τομείς.

Κύριο αντικείμενο της Τράπεζας Πειραιώς στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων, η Επενδυτική Τραπεζική και η Διαχείριση Περιουσίας.

	31 Μαρτίου 2005		31 Δεκεμβρίου 2004	
		%		%
Ελλάδα	11.663.947	95,42%	10.935.905	95,79%
Βουλγαρία	407.376	3,33%	185.346	1,62%
Ην. Βασίλειο	151.869	1,24%	294.838	2,58%
Σύνολο	12.223.192	100,00%	11.416.089	100,00%

Τράπεζα Πειραιώς - 31 Μαρτίου 2005
Ποσά σε χιλιάδες ευρώ (Εξέτις των αναρτήσεων διαμορφωτικά)

4. Επιχειρηματικοί Τομείς

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

- Λιανική Τραπεζική
- Τραπεζική Μεγάλων Επιχειρήσεων
- Επενδυτική Τραπεζική
- Διαχείριση Περιουσίας και Treasury
- Λοιποί τομείς όπου περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες των Κεντρικών Λοιπών Υπηρεσιών.

Η γεωγραφική κατανομή έχει αναπτυχθεί στη σημείωση 3.2

Παροπθείται ανάλυση των εσόδων και λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα της Τράπεζας.

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2005	Τραπεζική			Treasury	Λοιποί	Σύνολο
	Λιανική Τραπεζική	Μεγάλων Επιχειρήσεων	Επενδυτική Τραπεζική			
Εσοδα	140.726	65.926	11.639	17.308	5.810	241.411
Καθαρά Εσοδα	108.255	22.909	4.299	8.711	3.089	147.263
Αποτέλεσμα Τομέα	31.745	11.695	525	4.497	-4.283	44.178
Μη κατανομήσιμα έσοδα						(1.510)
Αποτελέσματα Χρήσης Προ Φόρων						42.669
Φόρος Εισοδήματος						(9.323)
Αποτελέσματα Χρήσης Μετά Φόρων						33.346
Λοιπά στοιχεία κατά τομέα						
Αποσβέσεις	2.443	40	6	126	4.191	6.806
Απομείωση αξίας δανείων	11.597	4.576	3.014	1	26	19.214
Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2004						
Εσοδα	127.703	40.406	10.160	11.359	10.554	200.182
Καθαρά Εσοδα	84.531	19.426	3.449	6.469	10.033	123.907
Αποτέλεσμα Τομέα	21.645	8.763	-108	2.900	-4.947	28.253
Μη κατανομήσιμα έσοδα						(1.725)
Αποτελέσματα Χρήσης Προ Φόρων						26.528
Φόρος Εισοδήματος						(9.015)
Αποτελέσματα Χρήσης Μετά Φόρων						17.513
Λοιπά στοιχεία κατά τομέα						
Αποσβέσεις	2.034	31	129	2	4.685	6.880
Απομείωση αξίας δανείων	10.838	3.823	0	0	998	15.660
Κατά την 31 Μαρτίου 2005						
Στοιχεία Ενεργητικού κατά Τομέα	7.695.691	4.236.888	1.428.983	2.272.966	1.042.674	16.677.201
Στοιχεία Παθητικού κατά Τομέα	9.925.282	311.882	0	4.742.332	693.776	15.673.272
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2004						
Στοιχεία Ενεργητικού κατά Τομέα	7.143.139	4.639.899	1.303.569	1.880.524	715.987	15.683.118
Στοιχεία Παθητικού κατά Τομέα	9.788.862	385.961	0	3.830.899	704.517	14.710.240

5.1.5 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

- Στα τέλη του Ιανουαρίου 2005, υπογράφηκε συμφωνία εξαγοράς για το 99,7% του μετοχικού κεφαλαίου της Βουλγαρικής Τράπεζας Euro bank. Με αυτό τον τρόπο ο όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς ενισχύει την παρουσία του στη Βουλγαρία δημιουργώντας ένα εκτεταμένο δίκτυο από 61 μονάδες σε 28 πόλεις. Το σύνολο των καταθέσεων από πελάτες του ομίλου στην Βουλγαρία ανέρχεται σε 225 εκατομμύρια ευρώ και το σύνολο χορηγήσεων σε 310 εκατομμύρια ευρώ διαμορφώνοντας μερίδιο αγοράς σε επίπεδο μεγαλύτερο του 4,2%.

- Στα μέσα Φεβρουαρίου 2005, υπογράφηκε συμφωνία εξαγοράς για το 80% του μετοχικού κεφαλαίου της Σερβικής Atlas Bank.

- Αρχές Απριλίου 2005, το Διοικητικό Συμβούλιο της τράπεζας και της ΕΛΕΕΧΑ, αποφάσισαν την απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη με την ολοκλήρωση της στο τέλος του έτους και θα έχει τα εξής αποτελέσματα:

- Τη σημαντική μείωση των δικαιωμάτων μειοψηφίας τόσο στα αποτελέσματα όσο και στα Ίδια Κεφαλαία.
- Την ωφέλεια από τη μείωση του ονομαστικού φορολογικού συντελεστή κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες το 2005 και το 2006.
- Τη μείωση της «έκθεσης» του Ομίλου σε μετοχικό κίνδυνο, μέσω μείωσης του μετοχικού χαρτοφυλακίου της ΕΛΕΕΧΑ.

Η Β' επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας στις 16/05/2005 αποφάσισε τη θέσπιση τετραετούς προγράμματος διάθεσης μετοχών με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς συνολικού αριθμού 2.000.000 μετοχών με τιμή διάθεσης 12.20€ ανά μετοχή, σύμφωνα με το άρθρο 13§9 του Κ.Ν 2190/1920.

Αξιολογώντας σωστά τις παραπάνω πληροφορίες ο χρήστης μπορεί να ενημερωθεί για τις μελλοντικές κινήσεις της Τράπεζας και να πάρει ανάλογες αποφάσεις. Οι παραπάνω πληροφορίες είναι απόρροια του Δ.Λ.Π 10 «Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού» τα οποία, όμως δεν έχουν καμία επίπτωση στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις του τριμήνου.

Info-Quest A.S.E.
ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΜΟΝΕΙΑΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΠΡΟΧΩΡΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΧΕΛΩΣΗΣ
Α.Π.Α.Α.Ε. 01/19/2019/19/Α.Π.

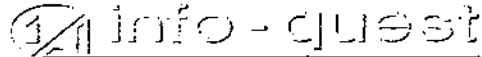
Table with 4 columns: Περιγραφή, Ομάδα αθροιστική, Ομάδα αθροιστική, Ομάδα αθροιστική. Rows include Balance Sheet items like Μηδενικά κεφάλαια, Υποχρεώσεις, and Assets.

1. Η παρούσα κατάσταση οικονομικών επιδόσεων... 2. Η κατάσταση οικονομικών επιδόσεων... 3. Η κατάσταση οικονομικών επιδόσεων...

Table with 4 columns: Ομάδα αθροιστική, Ομάδα αθροιστική, Ομάδα αθροιστική, Ομάδα αθροιστική. Rows include Income Statement items like Έσοδα, Έξοδα, and Net Profit.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Δ. Α.Π.Α.Α.Ε.
Α.Π.Α.Α.Ε.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Δ. Α.Π.Α.Α.Ε.

Αναμένεται να είναι η κατάσταση οικονομικών επιδόσεων... Η κατάσταση οικονομικών επιδόσεων... Η κατάσταση οικονομικών επιδόσεων...

INFO-QUEST ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
 Στοιχεία και πληροφορίες περιόδου από 1 Ιανουαρίου 2005 έως 31 Μαρτίου 2005

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ Α.Ε. 5419/06/Β/85/02.
 ΑΔ. Πάντου 25-27, ΚΑΛΛΙΘΕΑ

Εταιρεία ελεγχόμενη από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Α.Μ. 2054/1993)
 Ελεγχτική εταιρεία: ΠΡΟΞΕΝΑΚΗΣ ΕΠΕΡΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ Ανωνύμη Βιομηχανική Εταιρεία
 (Προς εξέταση στην ετήσια έκθεση ελεγκτών)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες σχετίζονται με μια γενική επιθεώρηση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Info-quest Α.Ε.Ε. και του Ο.Γ.ΛΟΥ Info-Quest Α.Ε.Ε.Ε. Συμπεριλαμβάνονται αναλυτικά, πριν παροχή σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διεύθυνση της www.quest.gr όπου αναρτώνται οι περιοδικές οικονομικές καταστάσεις που προβάλλουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης καθώς και η έκθεση επικοινωνίας του ορκωτού ελεγκτή σχετικά με αυτά στοιχεία.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσό εκφρασμένο σε €	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31 Μαρ 2005	31 Δεκ 2004	31 Μαρ 2005	31 Δεκ 2004
	ΚΕΡΕΤΑΙΟ			
Πόσο εγκεκριμένο κεφάλαιο	120.356.988	121.190.017	105.351.456	105.979.122
Κεφαλαιαγορακικά στοιχεία	18.382.537	16.281.537	38.782.363	36.792.363
Αποθεύματα	25.568.382	20.956.690	24.711.506	19.453.224
Αποθεματικό από πωλήσεις	160.317.675	164.160.229	138.970.504	142.281.252
Άλλα στοιχεία αναρτίσθημα	13.398.911	12.274.517	3.793.599	3.793.599
ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΡΕΤΑΙΟΥ	338.924.313	335.281.990	313.449.328	312.293.340
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Υποχρεώσεις	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	124.813.469	96.438.039
Ενοχλήσεις από προμήθειες	105.502.705	113.421.894	78.106.801	96.315.194
Άλλα στοιχεία	152.144	384.974	95.129	704.831
Υποχρεώσεις από προμήθειες	30.318.748	38.077.962	29.248.485	33.958.314
Ενοχλήσεις από προμήθειες	133.392.154	119.351.474	1	

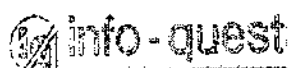
5.2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Η Εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα. Οι κυριότερες δραστηριότητες του Ομίλου είναι η διανομή προϊόντων πληροφορικής και επικοινωνιών, ο σχεδιασμός, υλοποίηση και υποστήριξη ολοκληρωμένων συστημάτων και λύσεων τεχνολογίας, η παροχή κάθε είδους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών καθώς και η παροχή υπηρεσιών ταχυμεταφορών.
- Ο όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα στην Αλβανία και στην Κύπρο και οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.
- Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας την 6 Ιουνίου 2005.
- Οι μη ελεγμένες ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της Info-quest ΑΕΒΕ με ημερομηνία 31 Μαρτίου 2005 καλύπτουν τους τρεις μήνες έως 31 Μαρτίου 2005. Έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34 «Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις» και υπόκεινται στις πρόνοιες του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 1 «Πρώτη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π.», γιατί αποτελούν μέρος της περιόδου που καλύπτεται από τις πρώτες Δ.Π.Χ.Π οικονομικές καταστάσεις για το έτος που λήγει 31 Δεκεμβρίου 2005.

5.2.2 ΑΡΧΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία και την παρουσίαση των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπείς με τις λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας και του Ομίλου για την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου του 2004.
- Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τις ελληνικές γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές έως την 31 Δεκεμβρίου 2004. Οι ΓΠΛΑ διαφέρουν σε κάποια σημεία από τα Δ.Π.Χ.Π. Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση τροποποίησε κάποιες από τις μεθόδους λογιστικής αποτίμησης και ενοποίησης που χρησιμοποιούσε σύμφωνα με τις Ελληνικές Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές ώστε να συνάδουν με τα Δ.Π.Χ.Π. Τα στοιχεία του 2004 παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένα βάσει των τροποποιήσεων αυτών.

- Οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε δίκαιη αξία των επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση και των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.
- Δεν υπάρχουν αλλαγές στις λογιστικές αρχές που τηρήθηκαν σε σχέση με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2004.
- Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.
- Για να μπορέσουμε όμως να αποκτήσουμε μια πιο σαφέστερη εικόνα για την επιχείρηση θα πρέπει να ανατρέξουμε στην ηλεκτρονική της διεύθυνση στο Διαδίκτυο (www.Info-quest.gr). Πληκτρολογώντας ο επισκέπτης τη διεύθυνση αυτή θα μπορέσει να βρει περισσότερες και πιο ολοκληρωμένες πληροφορίες τόσο για το 2005 όσο και για το 2004.
- Παραθέτουμε παρακάτω πληροφορίες από την παραπάνω διεύθυνση.

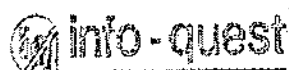

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Α' Τρίμηνο 2005

Ισολογισμός

Ποσά σε Ευρώ	Σημείωση	ΕΝΟΠΗΘΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31/3/2005	31/12/2004	31/3/2005	31/12/2004
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια		93.970.297	93.761.846	79.700.391	78.885.425
Άθλα περιουσιακά στοιχεία		26.386.691	27.343.371	26.151.065	27.093.697
Επενδύσεις σε επιχειρήσεις που ενοικιούνται	5	0	0	20.516.881	20.516.881
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		8.919.760	9.611.109	6.606.901	7.189.516
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση		16.282.537	16.282.537	16.265.482	16.265.482
		<u>145.559.285</u>	<u>146.998.663</u>	<u>149.240.720</u>	<u>149.951.801</u>
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα		26.568.862	20.968.690	24.711.606	19.453.224
Λοιπές απαιτήσεις		160.317.676	164.160.226	136.670.504	142.281.252
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		1.405.684	1.329.414	983.520	957.308
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		3.073.167	1.831.994	2.143.248	648.555
		<u>191.365.389</u>	<u>188.290.324</u>	<u>164.508.878</u>	<u>163.340.339</u>
Σύνολο ενεργητικού		<u>336.924.674</u>	<u>335.288.987</u>	<u>313.749.598</u>	<u>313.291.340</u>
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο		155.791.965	155.791.965	155.791.965	155.791.965
Συνολλαγματικές διαφορές ενοποίησης ξένων θυγατρικών		(17.270)	(116.577)	0	0
Λοιπά αποθεματικά		13.180.638	13.180.582	12.989.198	12.989.198
Κέρδη (ζημιές) εις νέον		(102.309.538)	(103.675.901)	(84.445.338)	(85.906.321)
		<u>66.645.795</u>	<u>65.180.069</u>	<u>84.335.825</u>	<u>82.874.842</u>
Αδικαιώματα μειοψηφίας		110.128	388.614	0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		<u>66.755.923</u>	<u>65.568.683</u>	<u>84.335.825</u>	<u>82.874.842</u>
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια		24.665.527	30.485.162	23.287.665	28.924.016
Υποχρεώσεις παροχών προσαποκόλου λόγω εξόδου από την υπηρεσία		1.255.728	1.161.687	825.565	778.629
Επιχορηγήσεις		195.457	229.077	171.199	193.633
Προβλέψεις		4.202.036	4.202.036	4.062.036	4.062.036
		<u>30.318.748</u>	<u>36.077.962</u>	<u>28.346.465</u>	<u>33.958.314</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		105.502.705	113.424.894	76.105.801	96.315.194
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		455.144	864.974	351.038	704.931
Δάνεια		152.892.154	119.352.474	124.610.469	99.438.059
		<u>258.850.003</u>	<u>233.642.342</u>	<u>201.067.308</u>	<u>196.458.184</u>
Σύνολο υποχρεώσεων		<u>270.168.751</u>	<u>269.720.304</u>	<u>229.413.773</u>	<u>230.416.498</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		<u>336.924.674</u>	<u>335.288.987</u>	<u>313.749.598</u>	<u>313.291.340</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 22 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

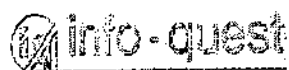

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Α' Τρίμηνο 2005

Κατάσταση αποτελεσμάτων

Ποσά σε Ευρώ	Σημείωση	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		1/1 έως 31/3/2005	1/1 έως 31/3/2004	1/1 έως 31/3/2005	1/1 έως 31/3/2004
Πωλήσεις		118.404.660	110.321.549	94.890.067	89.960.214
Κόστος Πωληθέντων		(102.749.094)	(99.116.805)	(82.008.467)	(79.584.818)
Μικτό Κέρδος		15.655.566	11.204.744	12.881.600	10.375.396
Έξοδα διάθεσης		(7.042.778)	(6.356.431)	(6.350.023)	(5.828.510)
Έξοδα διοίκησης		(4.419.896)	(4.943.267)	(2.542.370)	(2.543.345)
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης (κιβωτά)		(39.438)	(2.489.584)	102.387	277.732
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		4.153.454	(2.784.538)	4.091.594	2.281.273
Χρηματοοικονομικά έσοδα - καθαρά		(2.124.498)	(1.943.221)	(2.047.996)	(1.726.477)
Κέρδη προ φόρων		2.028.956	(4.727.759)	2.043.598	554.796
Φόρος εισοδήματος		(790.295)	1.463.052	(582.615)	(344.360)
Καθαρά κέρδη περιόδου		1.238.661	(3.264.707)	1.460.983	210.436
Κατανομή ανά μετοχή :					
Μετόχος της μητρικής		1.376.468	(1.631.660)	1.460.983	210.436
Δικαιώματα μειοψηφίας		(137.807)	(1.633.047)	0	0
		1.238.661	(3.264.707)	1.460.983	210.436
Κέρδη ανά μετοχή που ανάλογα είναι στους μετόχους της μητρικής για την περίοδο (εκφρασμένα σε € ανά μετοχή)					
Πισικά και μειωμένα	10	0,028	(0,034)	0,030	0,004

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 22 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

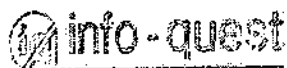
Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις

Α' Τρίμηνο 2005

Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

Ποσά σε Ευρώ	Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής				Συνολικές διαφορές ενσωμάτωσης	Αδικαιώματα Μετοχής	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθέματα	Αποτελέσματα εις νέον			
ΕΝΩΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ							
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2004	154.086.551	0	13.636.231	(101.569.175)	0	2.479.876	68.633.483
Συνολληγματικές διαφορές	0	0	285	(29.361)	(108.495)	(9.838)	(147.407)
Κέρδος / (ζημιά) που αναγνωρίστηκε άμεσα στα ίδια κεφάλαια	0	(463.591)	0	0	0	0	(463.591)
Καθαρό κέρδος περιόδου	0	0	0	(976.060)	(8.084)	(2.368.239)	(3.352.383)
Σύνολο αναγνωρισμένου καθαρού κέρδους περιόδου	0	(463.591)	285	(1.015.421)	(116.577)	(2.378.077)	(3.963.381)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου / Πωλήσεις ιδίων μετοχών	1.705.414	0	0	(748.293)	0	0	957.121
Αύξηση συμμετοχής σε θυγατρική	0	0	0	(345.355)	0	359.855	14.500
Μεταφορά αποθεματικών	0	0	7.657	(7.657)	0	0	0
Μείρισμα	0	0	0	0	0	(73.040)	(73.040)
	1.705.414	0	7.657	(1.101.305)	0	286.815	898.581
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2004	155.791.965	(463.591)	13.644.173	(103.675.961)	(116.577)	388.614	65.568.683
Συνολληγματικές διαφορές	0	0	56	(10.105)	99.307	(469)	88.789
Καθαρό κέρδος περιόδου	0	0	0	1.376.468	0	(137.307)	1.238.661
Σύνολο αναγνωρισμένου καθαρού κέρδους περιόδου	0	0	56	1.366.363	99.307	(138.276)	1.327.450
Αύξηση συμμετοχής σε θυγατρική	0	0	0	0	0	0	0
Μείρισμα	0	0	0	0	0	(140.210)	(140.210)
	0	0	0	0	0	(140.210)	(140.210)
Υπόλοιπο στις 31 Μαρτίου 2005	155.791.965	(463.591)	13.644.229	(102.309.538)	(17.270)	110.128	66.755.923
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ							
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2004	154.086.551	0	13.452.789	(87.421.002)	0	0	80.118.338
Κέρδος / (ζημιά) που αναγνωρίστηκε άμεσα στα ίδια κεφάλαια	0	(463.591)	0	0	0	0	(463.591)
Καθαρό κέρδος περιόδου	0	0	0	2.262.974	0	0	2.262.974
Κέρδος περιόδου	0	(463.591)	0	2.262.974	0	0	1.799.383
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου / Πωλήσεις ιδίων μετοχών	1.705.414	0	0	(748.293)	0	0	957.121
Μείρισμα	0	0	0	0	0	0	0
	1.705.414	0	0	(748.293)	0	0	957.121
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2004	155.791.965	(463.591)	13.452.789	(85.906.321)	0	0	82.874.842
Καθαρό κέρδος περιόδου	0	0	0	1.460.983	0	0	1.460.983
Σύνολο αναγνωρισμένου καθαρού κέρδους περιόδου	0	0	0	1.460.983	0	0	1.460.983
Μείρισμα	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο στις 31 Μαρτίου 2005	155.791.965	(463.591)	13.452.789	(84.445.338)	0	0	84.335.825

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 22 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

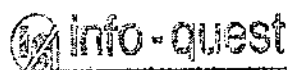
Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Α' Τρίμηνο 2005

Κατάσταση ταμειακών ροών

Ποσά σε Ευρώ	ΕΝΟΠΘΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	1/1 έως 31/3/2005	1/1 έως 31/3/2004	1/1 έως 31/3/2005	1/1 έως 31/3/2004
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	7.998.628	1.437.868	7.071.778	5.502.933
Μεταβολές κεφαλαίου κίνησης	(10.545.360)	306.586	(20.586.337)	(2.317.709)
Χρηματοοικονομικά	(2.124.498)	(1.943.221)	(2.047.996)	(1.726.477)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	205.250	(200.480)	202.505	122.055
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(4.465.980)	(399.247)	(15.360.050)	1.580.802
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων και άβλων περιουσιακών στοιχείων	(3.068.140)	(4.085.880)	(2.852.515)	(3.948.347)
Αύξηση συμμετοχής σε θυγατρική	0	(1.435.500)	0	(1.435.500)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(3.068.140)	(5.521.380)	(2.852.515)	(5.383.847)
Τάμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Έκδοση κοινών μετοχών	0	0	0	0
Αγορά ιδίων μετοχών	0	0	0	0
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της μητρικής	0	0	0	0
Δάνεια αναληφθέντα	14.539.681	9.155.444	25.172.410	9.374.016
Αποπληρωμή δανεισμού και κεφαλαίων χρηματοδοτικών μισθώσεων	(5.624.178)	(3.795.770)	(5.465.152)	(6.146.695)
Μερίσματα πληρωθέντα σε δικαιώματα μειοψηφίας	(140.210)	(73.040)	0	0
Καθαρές τάμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	8.775.293	5.286.634	19.707.258	3.227.321
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.241.173	(633.993)	1.494.693	(575.724)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	1.831.994	3.611.943	648.555	1.680.591
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου	3.073.167	2.977.950	2.143.248	1.104.867

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 22 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

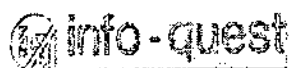

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Α' Τρίμηνο 2005

3.1 Συμφωνία ιδίων κεφαλαίων στις 1 Ιανουαρίου 2004, στις 31 Μαρτίου 2004 και στις 31 Δεκεμβρίου 2004

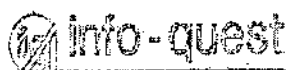
<u>ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Ποσά σε Ευρώ)</u>	<u>1.1.2004</u>	<u>31.3.2004</u>	<u>31.12.2004</u>
Σύνολο καθαρής θέσης σύμφωνα με τα ΓΠΑΑ	93.619.393	93.664.072	99.034.268
<u>Αναμορφώσεις μετάβασης σε Δ.Π.Χ.Π.</u>			
Μείωση κόστους επενδύσεων σύμφωνα με τα ΓΠΑΑ λόγω μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου τους	1.380.471	1.380.471	1.380.471
Επιπλοροσδιορισμός αξίας επενδύσεων	(10.895.033)	(10.895.033)	(10.663.748)
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(2.255.316)	(2.607.685)	(3.664.792)
Καθαρή παρουσία αξία απαιτήσεων από πελάτες και άλλες απαιτήσεις	(446.683)	(593.632)	(434.479)
Πρόβλεψη για υποχρέωση πληρωμής εγγύησης σε θυγατρική	(4.062.036)	(4.062.036)	(4.062.036)
Αναγώριση εσόδων	(3.798.105)	(3.615.245)	(7.360.797)
Ανταγραφή φόρου εισπρακτέου	(265.955)	(265.955)	(265.955)
Αναπροσαρμογές αναβαλλόμενης φορολογίας	9.504.266	9.159.906	7.189.510
Ανταγραφή άλλων στοιχείων ενεργητικού που δεν πληρούν τα κριτήρια αναγώρισης των ΔΠΧΠ	(7.986.746)	(7.986.746)	(7.986.746)
Ανταλογισμός Ν.2065 Επακρίτηση Ακινήτων - Γη	(806.264)	(806.264)	(1.060.813)
Αναδιτύπωση των συσσωρευμένων αποβλήσεων που απεικονίζονται τις ωφέλιμες ζωές των ανούσιμων παγίων αντί των φορολογικών ζωών τους.	3.441.062	5.534.456	6.800.000
Αναδιτύπωση των συσσωρευμένων αποβλήσεων που απεικονίζονται τις ωφέλιμες ζωές των άλλων στοιχείων ενεργητικού αντί των φορολογικών ζωών τους.	442.381	1.424.749	3.524.034
Επανατιμωμένη συνολικού ποσού επηρεογήσεων από τα ίδια κεφάλαια στα έσοδα επιμέρους χρήσεων	(395.949)	(325.949)	(226.156)
Αναδιτύπωση επηρεογήσεων βάσει της ωφέλιμης ζωής των παγίων που αφορούν	94.282	54.876	32.521
Αναδιτύπωση των προβλέψεων για παροχές σε εργαζομένους με βάση τη μέθοδο προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας και καταχώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών	191.462	248.789	397.371
Συμμορφωτική επίδραση λοιπών μη σημαντικών στοιχείων	557.108	0	242.171
Σύνολο αναμορφώσεων μετάβασης	<u>(13.501.054)</u>	<u>(13.335.297)</u>	<u>(16.159.426)</u>
Σύνολο καθαρής θέσης σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ	<u>80.118.339</u>	<u>80.328.774</u>	<u>82.874.842</u>

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Α' Τρίμηνο 2005

Συμφωνία ιδίων κεφαλίων στις 1 Ιανουαρίου 2004, στις 31 Μαρτίου 2004 και στις 31 Δεκεμβρίου 2004

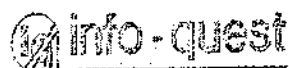
ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Πλάσ σε Ευρώ)	1.1.2004	31.3.2004	31.12.2004
Σύνολο καθαρής θέσης σύμφωνα με τα ΓΠΑΑ	84.704.199	78.511.164	74.169.546
<u>Αντιστροφώσεις μεταβάσεις σε Α.Π.Χ.Π.</u>			
Μείωση κόστους επενδύσεων σύμφωνα με τα ΓΠΑΑ λόγω μείωσης του μισθολογικού κεφαλαίου τους	1.380.471	1.380.471	1.380.471
Επαναπροσδιορισμός αξίας επενδύσεων διαθέσιμες προς πώληση	1.331.794	1.331.794	858.281
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(10.225.684)	(13.026.947)	(8.306.183)
Καθαρή παρούσα αξία απαιτήσεων από πελάτες και άλλες απαιτήσεις	(986.535)	(893.375)	(606.703)
Διαφορετικός χειρισμός ΔΠΧΠ για αύξηση συμμετοχής σε θυγατρική	0	(17.000)	(514.861)
Πρόβλεψη για υποχρέωση πληρωμής εγγύησης σε θυγατρική	(4.202.036)	(4.202.036)	(4.202.036)
Αναγνώριση εσόδων	(3.924.030)	(3.534.519)	(7.506.879)
Διαγραφή φόρου εισπρακτέου	(265.955)	(265.955)	(186.283)
Αναπροσαρμογές αντιβαλλόμενης φορολογίας	10.225.871	11.689.520	9.396.935
Διαγραφή άλλων στοιχείων ενεργητικού που δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης των ΔΠΧΠ	(12.873.549)	(12.795.252)	(12.310.832)
Ανταλλαγμός Ν 2065 Επανεκτίμηση Ακινήτων - Γη	(806.264)	(806.264)	(1.060.813)
Ανδιατύπωση των συσσωρευμένων αποσβέσεων που απεικονίζουν τις ωφέλιμες ζωές των αναμεικτών παγίων αντί των φορολογικών ζωών τους	5.142.266	5.188.870	6.262.506
Ανδιατύπωση των συσσωρευμένων αποσβέσεων που απεικονίζουν τις ωφέλιμες ζωές των άλλων στοιχείων ενεργητικού αντί των φορολογικών ζωών τους	1.596.773	2.939.284	6.070.113
Μεταφορά της πρόβλεψης αποτίμησης υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα στα συσσωρευμένα κέρδη	596.365	27.680	262.433
Συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής ίσες με μηδέν	2.059	6.575	2.055
Αναπροσαρμογές συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής	0	(15.670)	18.061
Επαναξιολόγηση συνολικού κόστους επιχορηγήσεων από τα ίδια κεφάλαια στα έσοδα επομένων χρήσεων	(495.876)	(409.586)	(266.023)
Ανδιατύπωση επιχορηγήσεων βάσει της ωφέλιμης ζωής των παγίων που αφορούν	34.189	(14.895)	(61.181)
Διαγραφή αναπόσβεστης αξίας επιχορηγήσεων που αφορούν άλλα πάγια τα οποία έχουμε διαγράψει	98.127	98.127	98.127
Ανδιατύπωση των προβλέψεων για παροχές σε εργαζομένους με βάση τη μέθοδο προβλεπόμενης πιστοτικής μονάδας και καταχώρηση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών	591.140	664.785	1.274.265
Ζημιά από απαξιωμένα εμπόρευμα	(115.949)	(118.378)	(112.498)
Ακύρωση εγγραφής μερισμάτων έως την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης	215.217	219.377	341.923
Αναγνώριση ζημιακούδικής μίσθωσης	1.022.272	1.163.322	1.466.031
Καθαρή θέση εταιρειών που δεν ενοικιούνται	(4.000.499)	(1.372.083)	(944.610)
Συσσωρευτική επίδραση λοιπών μη σημαντικών στοιχείων	(410.883)	(377.414)	246.833
Σύνολο αναπροφώσεων μεταβάσεις	<u>(16.070.716)</u>	<u>(13.139.569)</u>	<u>(8.600.863)</u>
Σύνολο καθαρής θέσης σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ	<u>68.633.483</u>	<u>65.371.595</u>	<u>65.568.683</u>

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Α' Τρίμηνο 2005

3.4 Συμφωνία Ισολογισμού στις 31 Δεκεμβρίου 2004

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Ποσά σε Ευρώ)	ΓΠΑΑ	Ανημορφώσεις για μετάβαση σε ΔΠΧΠ	ΔΠΧΠ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	70.721.405	8.164.020	78.885.425
Άδεια περιουσιακά στοιχεία	33.984.054	(6.890.358)	27.093.697
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	7.189.516	7.189.516
Επενδύσεις	46.005.640	(9.223.277)	36.782.363
Λοιπές απαιτήσεις	154.988	(154.988)	0
	<u>150.866.088</u>	<u>(915.088)</u>	<u>149.951.001</u>
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	19.506.864	(53.640)	19.453.224
Λοιπές απαιτήσεις	146.827.143	(4.545.890)	142.281.252
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		957.308	957.308
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	648.555	0	648.555
	<u>166.982.562</u>	<u>(3.642.222)</u>	<u>163.340.339</u>
Σύνολο ενεργητικού	317.848.650	(4.557.310)	313.291.340
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	52.629.720	(13.943.540)	38.686.180
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	117.244.198	(138.413)	117.105.785
Λοιπά αποθεματικά	(47.586.468)	60.575.666	12.989.198
Αποτελέσματα χρήσης	5.067.874	(2.804.900)	2.262.974
Συσσωρευμένες ζημιές	(28.321.056)	(59.848.239)	(88.169.295)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	<u>99.034.268</u>	<u>(16.359.426)</u>	<u>82.674.842</u>
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δάνεια	28.924.016	0	28.924.016
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	1.175.999	(397.370)	778.629
Επενδυτήριες	226.156	(32.523)	193.633
Προβλέψεις	242.177	3.819.859	4.062.036
	<u>30.568.348</u>	<u>3.389.966</u>	<u>33.958.314</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτικές και λοιπές υποχρεώσεις	85.446.513	10.868.681	96.315.194
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	3.361.462	(2.656.531)	704.931
Δάνεια	99.438.059	0	99.438.059
	<u>188.246.033</u>	<u>8.212.151</u>	<u>196.458.184</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	218.814.581	11.602.117	230.416.498
Σύνολο παθητικού	317.848.649	(4.557.309)	313.291.340

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις
Α' Τρίμηνο 2005

Συμφωνία Ισολογισμού στις 31 Δεκεμβρίου 2004

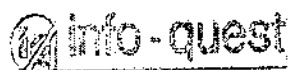
ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Ποσά σε Ευρώ)	ΓΠΑΑ	Αναμορφώσεις για μετάβαση σε ΔΠΧΠ	ΔΠΧΠ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενοίκια πώμα περιουσιακά στοιχεία	83.180.718	10.581.128	93.761.846
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	37.411.117	(10.067.946)	27.343.171
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	9.611.109	9.611.109
Επενδύσεις	10.759.589	5.522.948	16.282.537
Λοιπές μικροπρόθεσμες απαιτήσεις	667.597	(667.597)	0
	<u>132.019.020</u>	<u>14.979.643</u>	<u>146.998.663</u>
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	22.153.953	(1.185.263)	20.968.690
Εμπορικά και άλλα χρεώσες	176.700.806	(12.540.180)	164.160.226
Φορολογικά εισπρακτά	0	1.329.414	1.329.414
Μετρητά και ισοδύναμα μετρητών	1.938.740	(106.746)	1.831.994
	<u>200.793.099</u>	<u>(12.502.775)</u>	<u>188.290.324</u>
Σύνολο ενεργητικού	<u>332.812.119</u>	<u>2.476.868</u>	<u>335.288.987</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Μετοχικό Κεφάλαιο και αποθεματικά			
Μετοχικό κεφάλαιο	52.629.720	(13.943.540)	38.686.180
Αποθεματικό υπέρ το άρτο	117.992.491	(886.706)	117.105.785
Αποθεματικά	(47.087.286)	60.267.868	13.180.582
Συσσωρευμένες ζημιές	(36.627.751)	(51.634.625)	(88.262.376)
Συνολογεννητική διαφορά μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών εξωτερικού	(133.321)	16.744	(116.577)
Διαφορές ενοποίησης	(17.971.779)	2.558.254	(15.413.525)
	<u>68.802.075</u>	<u>(3.622.006)</u>	<u>65.180.069</u>
Αδικαιώματα μεσοπρόθεσμης	5.367.472	(4.978.858)	388.614
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	<u>74.169.548</u>	<u>(8.600.855)</u>	<u>65.568.693</u>
Υποχρεώσεις			
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δανεισμός	29.418.101	1.067.061	30.485.162
Υποχρεώσεις καθοχόν συνταξιοδότησης	2.439.222	(1.277.635)	1.161.687
Επιχορηγήσεις	266.022	(36.945)	229.077
Προβλέψεις	268.646	3.933.390	4.202.036
	<u>32.392.091</u>	<u>3.685.871</u>	<u>36.077.962</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικά και άλλοι πιστωτές	102.739.199	10.685.695	113.424.894
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	4.498.370	(3.633.396)	864.974
Δανεισμός	119.012.911	339.563	119.352.474
	<u>226.250.481</u>	<u>7.391.861</u>	<u>233.642.342</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	<u>258.642.572</u>	<u>11.077.732</u>	<u>269.720.304</u>
Σύνολο παθητικού	<u>332.812.119</u>	<u>2.476.868</u>	<u>335.288.987</u>

➤ Εδώ βλέπουμε και ένα διαφορετικό στυλ πληροφόρησης. Αντί σε κάθε κονδύλι των οικονομικών καταστάσεων να υπάρχει δίπλα ο αριθμός της σημείωσης που θα πρέπει να ανατρέξει ο χρήστης για να πληροφορηθεί, (όπως γινόταν στην Τράπεζα Πειραιώς) στο τέλος της παράθεσης υπάρχει η εξής φράση: «οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 22 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων».

➤ Ενδιαφέρον υπάρχει στη σημείωση 4 όπου έχουμε την πληροφόρηση κατά τομέα καθώς και στη σημείωση 5 όπου αναφέρεται στο κονδύλι «επενδύσεις σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται».

➤ Πρωτεύων τύπος πληροφόρησης είναι οι επιχειρηματικοί τομείς στους οποίους διαχωρίζεται ο Όμιλος Info-quest. Έτσι έχουμε :

1. Υπηρεσίες και εξοπλισμός πληροφορικής
2. Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών
3. Ταχυδρομικές υπηρεσίες

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις

Α' Τρίμηνο 2005

4. Πληροφόρηση κατά τομέα

Πρωτεύων τύπος πληροφόρησης - επιχειρηματικοί τομείς

Ο Όμιλος διαχωρίζεται σε τρεις επιχειρηματικούς τομείς:

- (1) Υπηρεσίες και εξοπλισμός πληροφορικής
- (2) Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών
- (3) Ταχυδρομικές υπηρεσίες

Τα αποτελέσματα κατά τομέα για τους 3 μήνες έως 31 Μαρτίου 2005 και 31 Μαρτίου 2004 ήταν ως εξής:

3 μήνες έως 31 Μαρτίου 2005 (Ποσά σε Ευρώ)	Ταχυδρομικές δραστηριότητες			Σύνολο
	Πληροφορική	Τηλεπικοινωνίες	Τηλεπικοινωνίες	
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα	63.611.424	43.439.040	14.095.045	121.145.509
Ενδοεταιρικές πωλήσεις	(1.907.828)	(487.422)	(345.599)	(2.740.849)
Καθαρές πωλήσεις	61.703.596	42.951.618	13.749.446	118.404.660
Λειτουργικά κέρδη	2.040.246	2.270.549	(157.341)	4.153.454
Χρηματοοικονομικά έσοδα	(1.239.869)	(911.146)	26.517	(2.124.498)
Κέρδη προ φόρων	800.377	1.359.403	(130.824)	2.028.956
Φόρος εισοδήματος				(790.295)
Καθαρά κέρδη				1.238.661

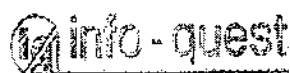
3 μήνες έως 31 Μαρτίου 2004 (Ποσά σε Ευρώ)	Ταχυδρομικές δραστηριότητες			Σύνολο
	Πληροφορική	Τηλεπικοινωνίες	Τηλεπικοινωνίες	
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα	72.190.727	30.596.936	10.783.575	113.571.238
Ενδοεταιρικές πωλήσεις	(2.031.487)	(1.103.609)	(114.593)	(3.249.689)
Καθαρές πωλήσεις	70.159.240	29.493.327	10.668.982	110.321.549
Λειτουργικά κέρδη	3.202.920	(213.348)	(5.774.110)	(2.784.538)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	(961.565)	(895.084)	(86.572)	(1.943.221)
Κέρδη προ φόρων	2.241.355	(1.108.432)	(5.860.682)	(4.727.759)
Φόρος εισοδήματος				1.463.052
Καθαρά κέρδη				(3.264.707)

Τα λοιπά στοιχεία της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων έχουν ως εξής:

3 μήνες έως 31 Μαρτίου 2005 (Ποσά σε Ευρώ)	Ταχυδρομικές δραστηριότητες			Σύνολο
	Πληροφορική	Τηλεπικοινωνίες	Τηλεπικοινωνίες	
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	360.053	2.034.365	349.396	2.743.814
Αποσβέσεις άυλων παγίων	49.125	998.411	24.820	1.072.356
Απομείωση απαιτήσεων	7.133	0	0	7.133
Απομείωση αποθεμάτων	21.871	0	0	21.871

3 μήνες έως 31 Μαρτίου 2004 (Ποσά σε Ευρώ)	Ταχυδρομικές δραστηριότητες			Σύνολο
	Πληροφορική	Τηλεπικοινωνίες	Τηλεπικοινωνίες	
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	370.128	1.291.768	353.501	2.015.397
Αποσβέσεις άυλων παγίων	67.022	911.021	17.081	995.124
Απομείωση απαιτήσεων	848.918	190.183	145.608	1.184.709
Απομείωση αποθεμάτων	23.133	0	4.043	27.176

Μεταβιβάσεις και συναλλαγές μεταξύ τομέων πραγματοποιούνται με πραγματικούς εμπορικούς όρους και συνθήκες, σύμφωνα με αυτά που ισχύουν για συναλλαγές με τρίτους.

Ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις Α' Τρίμηνο 2005

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των τομέων στις 31 Μαρτίου 2005 και 31 Δεκεμβρίου 2004 έχουν ως εξής:

31 Μαρτίου 2005 (Ποσά σε Ειρώ)	Πληροφορική	Τηλεπικοινωνίες	Ταχιδρομικές	Σύνολο
			δραστηριότητες	
Ενεργητικό	186.883.039	126.222.639	23.818.996	336.924.674
Παθητικό	186.883.039	126.222.639	23.818.996	336.924.674
Επενδύσεις σε ενσώματα και άλλα πάγια	219.986	2.647.154	238.520	3.105.660
31 Δεκεμβρίου 2004 (Ποσά σε Ευρώ)	Πληροφορική	Τηλεπικοινωνίες	Ταχιδρομικές	Σύνολο
Ενεργητικό			δραστηριότητες	
	Ενεργητικό	194.613.648	117.706.627	22.968.712
Παθητικό	194.613.648	117.706.627	22.968.712	335.288.987
Επενδύσεις σε ενσώματα και άλλα πάγια	1.266.679	23.213.086	501.162	24.980.927

Τα περιουσιακά στοιχεία των τομέων περιλαμβάνουν κυρίως ενσώματα πάγια, άλλα περιουσιακά στοιχεία, αποθέματα, απαιτήσεις και διαθέσιμα.

Οι υποχρεώσεις των τομέων περιλαμβάνουν τις λειτουργικές υποχρεώσεις.

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν δαπάνες για απόκτηση ενσώματων παγίων και άλλων περιουσιακών στοιχείων.

5. Επενδύσεις σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται

Ποσά σε Ευρώ	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31/3/2005	31/12/2004
Αρχή περιόδου	20.516.881	19.081.381
Συνωλύματικές διαφορές	0	0
Προσθήκες	0	1.435.500
Πωλήσεις / διαγραφές	0	0
Απομείωση	0	0
Υπόλοιπο λήξεως	20.516.881	20.516.881

Το 2004 η Εταιρεία αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της από 59,00% σε 66,79% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ACS Α.Ε.Ε μετά από συμμετοχή της σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που έκανε η ACS Α.Ε.Ε. Το κόστος αυτής της επιπλέον συμμετοχής ανέρχεται σε €1.435.500.

Τα ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου στις επενδύσεις οι οποίες είναι όλες μη εισηγμένες έχουν ως εξής:

31 Μαρτίου 2005 και 31 Δεκεμβρίου 2004 (Ποσά σε Ευρώ)	Κόστος	Απομείωση	Αξία Ισολογισμού	Χώρα	Ποσοστό συμμετοχής
				εγκατάστασης	
* Επιχειρήσια					
Ποσά σε Ευρώ					
DECISION AE	5.514.619	0	5.514.619	Ελλάδα	100,00%
COMPUTER CLUB AE	1.094.759	0	1.094.759	Ελλάδα	100,00%
ΙΩΝΙΚΗ ΕΠΙΝΟΙΑ AE	3.424.189	3.102.880	321.309	Ελλάδα	81,15%
ACS AEE	13.363.446	0	13.363.446	Ελλάδα	66,79%
UNITEL HELLAS AE	10.452.006	10.452.006	0	Ελλάδα	51,00%
QUEST ALBANIA	163.283	0	163.283	Αλβανία	51,00%
QUEST TELECOM AE	59.997	532	59.465	Ελλάδα	100,00%
	34.072.299	13.555.418	20.516.881		

5.2.3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ

- Τα μακροπρόθεσμα δάνεια είναι εξασφαλισμένα με υποθήκες και προσημειώσεις επί των οικοπέδων και κτιρίων του Ομίλου.
- Το αναπόσβεστο υπόλοιπο των οικοπέδων και κτιρίων της εταιρείας στις 31 Μαρτίου 2004 είναι 28.000.000€ περίπου. Η εύλογη αξία των οικοπέδων και κτιρίων, βάσει επίσημης έκθεσης ανεξάρτητου Ορκωτού Εκτιμητή, την 22 Οκτωβρίου 2004 ανέρχεται σε 40.000.000€ περίπου. Η Εταιρεία ακολουθώντας συντηρητική προσέγγιση, δεν έκανε χρήση του δικαιώματος που προβλέπεται σύμφωνα με τις απαλλαγές του Δ.Π.Χ.Π 1, να εμφανίσει στις οικονομικές της καταστάσεις τα οικόπεδα και κτίρια στην εύλογη αξία τους, η οποία σύμφωνα με τα ανωτέρω είναι σημαντικά μεγαλύτερη από την εμφανιζόμενη στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

5.2.4 ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ

- Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι τη χρήση 2001.

5.2.5 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

- Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου:
Ομίλου 1.365 άτομα
Εταιρεία 705 άτομα

5.2.6 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.

- Η Διοίκηση της Εταιρείας, μελετάει το ενδεχόμενο της απόσχισης του κλάδου των τηλεπικοινωνιών, και την εισφορά αυτού σε άλλη εταιρεία 100%θυγατρική της. Η διαδικασία της απόσχισης είναι πιθανό να ξεκινήσει εντός του έτους 2005. η ενδεχόμενη απόσχιση, σκοπό έχει να αναδείξει την αξία κάθε κλάδου της Εταιρείας, χωρίς ταυτόχρονα να επηρεασθεί η δομή του Ομίλου.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ,ΤΙ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΟ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΙ.

Για να επιτύχει το σκοπό της η λογιστική, δηλαδή, για να συνταχθούν οι οικονομικές καταστάσεις, ασχολείται με 4 θέματα:

(α) την αρχική καταχώρηση ή αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τις συναλλαγές στις οποίες υπεισέρχεται η οικονομική μονάδα και η οποία περιγράφει ποια είναι εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, τότε καταχωρούνται (αναγνωρίζονται) χρονικά στις οικονομικές καταστάσεις και με ποια αξία καταχωρούνται.

(β) την μεταγενέστερη αποτίμηση. Η μεταγενέστερη αποτίμηση ασχολείται με τις μεθόδους αποτίμησης, σε κάθε περίοδο που συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις, των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που έχουν αρχικά καταχωρηθεί και υπάρχουν την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Για παράδειγμα ένα ενσώματο πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αρχική καταχώρηση, έγινε στα λογιστικά αρχεία της επιχείρησης την 15.03.200X με αξία 100 που ήταν και το κόστος κτήσης του, πως θα αποτιμηθεί στον Ισολογισμό της 30.06.200X , δηλαδή με τι αξία θα εμφανιστεί;

(γ) **Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.** Λέγοντας παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων εννοούμε την συγκεκριμένη μορφή με την οποία εκτίθενται (δημοσιεύονται) οι οικονομικές καταστάσεις, για λογαριασμό των εξωτερικών χρηστών.

(δ) **Γνωστοποιήσεις.** Οι γνωστοποιήσεις είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων, το σημαντικότερο ίσως, αφού εκεί δίδονται όλες οι αναγκαίες πληροφορίες για τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν, τις εκτιμήσεις που έγιναν από την διοίκηση για να συνταχθούν οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και διάφορες άλλες επεξηγηματικές πληροφορίες, οι οποίες δεν προκύπτουν από τους πίνακες των οικονομικών καταστάσεων, είναι όμως απαραίτητες για να κατανοηθεί η λειτουργία και η αποδοτικότητα της οικονομικής μονάδας καθώς και ο τρόπος που αντιμετωπίζει τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες του οικονομικού περιβάλλοντος.

Τα τέσσερα αυτά θέματα αντιμετωπίζονται από τα Δ.Λ.Π για κάθε σημαντική κατηγορία συναλλαγών.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Το ερώτημα που τίθεται εδώ είναι, τι προβλέπουν τα Δ.Π.Χ.Π σχετικά με τις βάσεις αποτίμησης. Κατά την αρχική αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, τα Δ.Π.Χ.Π τάσσονται σχεδόν αποκλειστικά υπέρ του κόστους κτήσεως (ιστορικό κόστος), το οποίο συνήθως ταυτίζεται με την εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Κατά την μεταγενέστερη αποτίμηση, η τάση ολοένα και περισσότερο, είναι η αποτίμηση στην εύλογη αξία, αν και επί του παρόντος το ιστορικό κόστος παραμένει είτε ως βασική επιλογή είτε ως μοναδική επιλογή σε αρκετές περιπτώσεις. Συνεπώς, με δεδομένη την συνεχώς αυξανόμενη τάση των εύλογων αξιών, τα Δ.Π.Χ.Π αποσκοπούν στην παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων που εκφράζουν την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της οικονομικής μονάδος, με εξαίρεση την αξία της Εσωτερικώς Δημιουργούμενης Υπεραξίας (goodwill), η οποία επί του παρόντος δεν επιτρέπεται να καταχωρείται στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι ορισμοί στα Δ.Π.Χ.Π σχετίζονται με τον αυστηρό προσδιορισμό του υπό εξέταση θέματος. Όπως προαναφέρθηκε, κάθε θέμα είναι βασικό αντικείμενο ενός

Προτύπου. Έτσι, σε κάθε πρότυπο, μετά τι παραγράφους του σκοπού του Προτύπου και του πεδίου εφαρμογής αυτού, ακολουθεί η παράγραφος των ορισμών. Οι ορισμοί είναι καθοριστικοί, αφού εξειδικεύουν και προσδιορίζουν το προς σχολιασμό αντικείμενο. Παρότι όμως είναι αυστηροί, είναι και αρκετά ευρείς, ώστε να μπορούν να συλλάβουν συναλλαγές και αντικείμενα που επί του παρόντος ενδεχομένως να μην υπάρχουν, αλλά να μπορούν να ενταχθούν στον ορισμό, εφόσον εμφανισθούν στο μέλλον και συγκεντρώσουν τις προϋποθέσεις ένταξης που τίθενται από αυτόν.

Οι κανόνες απορρέουν από την διεθνή πρακτική και μέσω αυτών γίνεται επιλογή από τις πολλές όπως είδαμε βάσεις αποτίμησης που υπάρχουν, προκειμένου να αποτιμηθούν τα επιμέρους περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις. Ένας τέτοιο κανόνας για παράδειγμα, ορίζει, ότι τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Οι τύποι είναι μαθηματικοί, οι οποίοι στα πλαίσια της βάσης αποτίμησης που επιλέχθηκε, προσδιορίζουν την αξία του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης. Για παράδειγμα, η αποτίμηση των αποθεμάτων με βάση το ιστορικό κόστος, δεν είναι ικανή από μόνη της να προσδιορίσει την αξία των αποθεμάτων, αφού συνήθως, έχουν γίνει πολλές αγορές σε διαφορετικές ημερομηνίες και με διαφορετικές αξίες. Συνεπώς, απαιτείται για παράδειγμα, ο τύπος της μέσης τιμής, ο οποίος έχει:

$$\frac{(\text{Απόθεμα Έναρξης} + \text{Αγορές περιόδου})}{\text{σύνολο ποσοτήτων περιόδου}}, \text{ προκειμένου να υπολογιστεί η αξία του τελικού αποθέματος.}$$

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Με την καθιέρωση των λογιστικών αρχών και μόνο, δεν μπορούν να συνταχθούν οικονομικές καταστάσεις. Απουσιάζει ένα σημαντικό ακόμα στοιχείο που χωρίς αυτό η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων είναι αδύνατη. Το¹ στοιχείο αυτό είναι οι λογιστικές εκτιμήσεις. Οι λογιστικές εκτιμήσεις είναι κρίσεις της διοίκησης δηλαδή αυτών που είναι επιφορτισμένοι με την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, ώστε να μπορεί να γίνει η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων εκείνων που δεν μπορούν να αποτιμηθούν με ακρίβεια λόγω των αβεβαιοτήτων που υπάρχουν στο οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον. Έτσι, στα πλαίσια του ιστορικού κόστους για παράδειγμα, η αποτίμηση ενός ενσώματου παγίου, με την

θέσπιση της σταθερής απόσβεσης και μόνο, που όπως προαναφέρθηκε είναι λογιστική αρχή, αφού εκφράζεται με ένα μαθηματικό τύπο, δεν μπορεί να γίνει, αν δεν γίνουν οι κατάλληλες εκτιμήσεις. Ας το δούμε αναλυτικότερα.

Ο τύπο της σταθερής απόσβεσης είναι:

Αξία κτήσης – Υπολειμματική Αξία

Ωφέλιμη Ζωή

Στον τύπο αυτό, το μόνο γνωστό στοιχείο είναι το κόστος κτήσεως, αν ως βάση αποτίμησης επιλέχθηκε το ιστορικό κόστος. Απαιτείται επιπλέον να εκμηθούν, ο χρόνος για τον οποίο θα χρησιμοποιείται από την οικονομική μονάδα (ωφέλιμη ζωή), καθώς και η υπολειμματική αξία αυτού, στο τέλος της ωφέλιμη ζωής του. Και τα δύο στοιχεία είναι κρίσεις – εκτιμήσεις της Διοίκησης.

Κατά τα Δ.Π.Χ.Π, το μεγαλύτερο μέρος των οικονομικών καταστάσεων αποτελείται από στοιχεία η αποτίμηση των οποίων βασίζεται σε εκτιμήσεις της διοικήσεως. Άλλα παραδείγματα όπως το προηγούμενο, είναι η εκτίμηση για απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις, οι εκτιμήσεις που απαιτούνται για τον προσδιορισμό του ύψους των πάσης φύσεως προβλέψεων κ.λ.π. τούτο βεβαίως δεν θεωρείται ότι υποσκάπτει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, αφού κατά τα Δ.Π.Χ.Π οι εκτιμήσεις πρέπει να είναι ουδέτερες (neutral,) δηλαδή δεν πρέπει να είναι ούτε επιθετικές (aggressive), ούτε συντηρητικές (conservative).

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Εδώ και αρκετά χρόνια υπήρχε η ανάγκη για εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση της εργασίας των ορκωτών ελεγκτών. Ως αποτέλεσμα των λεγόμενων «λογιστικών σκανδάλων» και των αλλαγών στην εποπτεία των επιχειρήσεων, αλλά και των ελεγκτών, ιδρύθηκε το 2003, και στην Ελλάδα, εποπτικό όργανο με το όνομα Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχου (ΕΛΤΕ) με την υποχρέωση, μεταξύ άλλων, να εισάγει στην Ελλάδα τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (ΔΕΠ). Τον Οκτώβριο του 2004, η ΕΛΤΕ δημοσίευσε τα Νέα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα (ΕΕΠ) τα οποία, σε μεγάλο βαθμό, είναι ίδια με τα ΔΕΠ. Τα ΕΕΠ αποτελούν ενιαίο, ολοκληρωμένο σώμα κανόνων που διέπει τους υποχρεωτικούς αλλά και προαιρετικούς οικονομικούς ελέγχους που διεξάγονται στην Ελλάδα από Ορκωτούς Ελεγκτές. Με την υιοθέτηση

ενιαίων κανόνων Ελεγκτικής μπορεί να υιοθετηθεί και ένας σωστός, ποιοτικός έλεγχος της εργασίας των Ελεγκτών. Ουσιαστικά, η όλη προσπάθεια στοχεύει στην αναβάθμιση της ποιότητας τη οικονομικής πληροφόρησης στη χώρα μας.

Τα ΕΕΠ ισχύουν και εφαρμόζονται τόσο για τους τακτικούς (υποχρεωτικούς) ελέγχους των χρήσεων που αρχίζουν μετά την 26^η Οκτωβρίου 2004, όσο και, για τους ελέγχους οικονομικών καταστάσεων που συντάσσονται σύμφωνα με α Δ.Λ.Π.

Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του έργου των ελεγκτών (ο ποιοτικός έλεγχος) βαρύνει την ΕΛΤΕ ως εποπτικό φορέα και έχει προγραμματιστεί να αρχίσει τον Ιούνιο 2005. το κόστος του έλεγχου βαρύνει την επιχείρηση για την οποία ο ελεγκτής ελέγχεται. Στο πλαίσιο των ΕΕΠ προσδιορίζονται τόσο οι υποχρεώσεις των Ελεγκτών όσο και των Εταιρειών, οι οποίες ελέγχονται. Έτσι, επισημαίνεται ότι:

(α) Σύμφωνα με το νόμο, η διοίκηση μιας επιχείρησης έχει την απόλυτη ευθύνη για τη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός επαρκούς συστήματος εσωτερικού ελέγχου, τη σύννομη τήρηση λογιστικών βιβλίων και την υιοθέτηση των κατάλληλων λογιστικών αρχών, έτσι ώστε να συντάσσει τις οικονομικές τη καταστάσεις κατά τρόπο που να απεικονίζουν, με πληρότητα και σαφήνεια, την οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας.

(β) Ο στόχος του τακτικού, κατά νόμο, ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων είναι η διατύπωσης γνώμης από τον ελεγκτή ως προς το αν οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα (για παράδειγμα, Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομική Πληροφόρησης) και εάν απεικονίζουν με ακριβοδίκαιο τρόπο την οικονομική θέση και τα αποτελέσματα της εταιρείας.

Συνεπώς οι ελεγκτές δεν έχουν την ευθύνη να πιστοποιούν ούτε και να παρέχουν οποιαδήποτε εγγύηση, αλλά μόνο να εκφέρουν γνώμη, η οποία, στην ουσία, περιορίζεται στο ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη λάθη και παραλείψεις. Στόχος του τακτικού ελέγχου δεν είναι ο εντοπισμός και η αποκάλυψη τυχόν ατασθαλιών ή παρατυπιών που ενδέχεται να έχουν διαπραχθεί.

(γ) Πέραν του τακτικού ελέγχου, υπάρχουν διάφοροι άλλοι τύποι ελέγχου (περιορισμένος έλεγχος, επισκόπηση κ.λ.π), όπου η ευθύνη του ελεγκτή αλλάζει ανάλογα με τον τύπο του ελέγχου.

ΚΥΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΕΠ**Επιστολή προσφοράς και ανάθεσης ελέγχου.**

Ο ελεγκτής και ο ελεγχόμενος οφείλουν να προσυμφωνούν γραπτώς τους όρους εντολής του ελέγχου, ενώ οποιαδήποτε περαιτέρω διαφοροποίηση τους πρέπει να γίνεται επίσης γραπτώς. Σε περιπτώσεις όπου ζητούνται από τους ελεγκτές αλλαγές στους όρους εντολής, οι οποίες, ωστόσο, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές, ο ελεγκτής υποχρεούται να αρνηθεί τη διαφοροποίηση των όρων εντολής του ή και να παραιτηθεί. Οφείλει επίσης, σε περίπτωση παραίτησης του, να κοινοποιήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο ή και στους μετόχους του ελεγχόμενου οργανισμού ή και στις εποπτεύουσες αρχές, τους λόγους και τις συνθήκες της παραίτησης του.

Έγγραφες Παραστάσεις.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξασφαλίζει έγγραφες παραστάσεις από τη Διοίκηση ότι αναγνωρίζει την ευθύνη της να εφαρμόζει και να εξασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία του λογιστικού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Η Διοίκηση οφείλει επίσης, μεταξύ άλλων, να πληροφορήσει τον ελεγκτή για την ύπαρξη τυχόν περιπτώσεων(κινδύνων) που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ουσιώδη λάθη στις οικονομικές της καταστάσεις.

Γνωστοποίηση Ακούσιων και Εκούσιων Λαθών.

Ο ελεγκτής έχει υποχρέωση να κοινοποιήσει στην επιχείρηση όλα τα λάθη που εντοπίστηκαν από τον έλεγχο του και να εισηγηθεί τις διορθώσεις που πρέπει να γίνουν. Η επιχείρηση, και όχι ο ελεγκτής, έχει την υποχρέωση να διορθώσει τις οικονομικές καταστάσεις. Ο ελεγκτής δεν νομιμοποιείται να διορθώσει ο ίδιος τις οικονομικές καταστάσεις και, συνεπώς εάν η επιχείρηση δεν το πράξει, η μόνη διέξοδος του ελεγκτή είναι να αναφέρει το γεγονός με πληρότητα και σαφήνεια σαν παρατήρηση στην έκθεση (πιστοποιητικό) ελέγχου, όπου θα αναφέρει επίσης τις επιδράσεις στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση της εταιρείας.

Ελεγκτική σημαντικότητα – ουσιαστικότητα.

Η σημαντικότητα της πληροφόρησης που δίνεται μέσω των οικονομικών καταστάσεων κρίνεται με γνώμονα το αν η παράλειψη της πληροφόρησης ή η ατελής ή λανθασμένη πληροφόρηση που έρχεται σε γνώση του ελεγκτή, μπορεί να επηρεάσει τις οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται με βάση τις οικονομικές καταστάσεις.

Εάν ναι, και σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν τις διορθώσει, τότε ο ελεγκτής θα πρέπει να αναφέρει τις επιπτώσεις στην έκθεση του.

Κατά τη διενέργειά ενός ελέγχου, ο ελεγκτής οφείλει να συνεκτιμήσει τον παράγοντα της σημαντικότητας. Η σημαντικότητα τυχόν λαθών, μεμονωμένων και σωρευτικών, προσδιορίζεται από τα μεγέθη των οικονομικών καταστάσεων και όχι από απόλυτα νούμερα.

Συγγενή Πρόσωπα.

Ο ελεγκτής οφείλει να εφαρμόζει κατάλληλες ελεγκτικές διαδικασίες ώστε να εντοπίζει και να παραθέτει στις οικονομικές καταστάσεις συναλλαγές με συγγενή πρόσωπα καθώς και τις επιπτώσεις αυτών των συναλλαγών στις οικονομικές καταστάσεις.

Μεταγενέστερα Γεγονότα.

Ο ελεγκτής οφείλει να εξετάζει τις επιπτώσεις από γεγονότα που προκύπτουν μετά την ημερομηνία ισολογισμού και μέχρι και την ημερομηνία της έκθεσης ελέγχου. Ο ελεγκτής υποχρεούται να εισηγηθεί διορθώσεις στις οικονομικές καταστάσεις ή να τροποποιήσει την έκθεση ελέγχου ή ακόμα και να διατυπώσει αρνητική γνώμη εάν, από αυτά τα γεγονότα, οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις δεν απεικονίζουν πλέον ακριβοδίκαια την οικονομική κατάσταση της εταιρείας.

Έκθεση Ελέγχου.

Μία από τις κυριότερες αλλά και εμφανείς αλλαγές που προκύπτουν από τα Νέα ΕΕΠ είναι η μορφή και ο τύπος της έκθεσης (η φράση πιστοποιητικό καταργείται). Η ημερομηνία της έκθεσης ελέγχου αποκτά ιδιαίτερη σημασία γιατί σηματοδοτεί την ουσιαστική ολοκλήρωση του διενεργηθέντος ελέγχου και συνεπώς, το σημείο μέχρι το οποίο ο ελεγκτής έχει ευθύνη για τις οικονομικές καταστάσεις. Για το λόγο αυτό, η ημερομηνία έγκρισης και υπογραφής των οικονομικών καταστάσεων από τη Διοίκηση πρέπει να προηγείται ή να είναι ταυτόχρονη με την ημερομηνία της έκθεσης του ελεγκτή. Επίσης, η μέχρι τώρα συνήθης πρακτική, σύμφωνα με την οποία ο ελεγκτής αναφέρονταν σε σημειώσεις στον ισολογισμό ή στο προσάρτημα, αντί να περιλαμβάνει τα σχόλια αυτά στο ίδιο πιστοποιητικό, δεν είναι πλέον αποδεκτή. Αντιθέτως μάλιστα, τέτοια αναφορά θα υποδηλώνει τη μη επαρκή εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ελεγκτή με όλες τις συνέπειες που προκύπτουν από ένα πλημμελή, σε ποιότητα, έλεγχο. Τέλος, ο ελεγκτής είναι υποχρεωμένος να αναφέρει στην έκθεση επισκόπησης

του τη συνολική επίπτωση των παρατηρήσεων του στην καθαρή θέση και στα αποτελέσματα περιόδου της εταιρείας, σε περίπτωση που ο τύπος της έκθεσης είναι με παρατηρήσεις που επηρεάζουν τη γνώμη του ελεγκτή και σε περίπτωση, δε, που ο ορκωτός ελεγκτής εκφέρει αρνητική γνώμη ή αρνείται να εκφέρει γνώμη παρατίθεται ο λόγος της άρνησης.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Το νέο Ελληνικό θεσμικό πλαίσιο σχετικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση των εταιρειών που είναι εισηγμένες σε οργανωμένες χρηματαγορές, επιφέρει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης τους δεδομένου ότι αυτές υποχρεούνται πλέον να υιοθετήσουν συγκεκριμένους μηχανισμούς παρακολούθησης και ελέγχου των δραστηριοτήτων τους.

Ως Εταιρική Διακυβέρνηση ορίζεται το σύνολο των κανόνων, αρχών καθώς και μηχανισμών ελέγχου βάσει των οποίων πρέπει να οργανώνεται και διοικείται μια εταιρεία, υιοθετώντας μια διάρθρωση τέτοια, που να την καθιστά διαφανή προς το επενδυτικό κοινό και να διασφαλίζει τα έννομα συμφέροντα των μετόχων της.

Ακρογωνιαίοι λίθοι επί των οποίων θα πρέπει να θεμελιωθεί η Εταιρική Διακυβέρνηση ώστε να είναι αποτελεσματική, είναι το Διοικητικό Συμβούλιο, η ανώτατη Διοίκηση, οι εσωτερικοί και οι εξωτερικοί ελεγκτές της εταιρείας.

Ο «Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας», μαζί με τους όρους λειτουργίας, στοχεύει να καταδείξει ότι η εταιρεία λειτουργεί με τέτοιους κανόνες οι οποίοι επιδιώκουν να επιτευχθεί διαφάνεια όπως επίσης και οι στρατηγικοί της στόχοι.

Η «Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου» επιτελεί μια ανεξάρτητη και αντικειμενική δραστηριότητα συμβουλών και συμμόρφωσης η οποία έχει σχεδιαστεί με σκοπό να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες μιας εταιρείας. Βοηθάει την εταιρεία να επιτύχει τους επιχειρηματικούς στόχους με την εισαγωγή μιας συστηματικής και μεθοδευμένης προσέγγισης για την αξιολόγηση και την βελτίωση της διαχείρισης κινδύνων, του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της εταιρικής διακυβέρνησης.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΩΝ Δ.Λ.Π ΑΠΟ ΤΟ Ε.Λ.Π

Οι συνηθέστερες και κύριες διαφορές μεταξύ των Δ.Λ.Π και Ε.Λ.Π, μπορούν να ενταχθούν σε δύο κατηγορίες:

- Στις συντασσόμενες οικονομικές καταστάσεις και στις πληροφορίες που παρέχονται από αυτές και
- Στη διαφορετική λογιστική αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων, περιπτώσεων και γεγονότων.

Συντασσόμενες Οικονομικές Καταστάσεις & Πληροφορίες που Παρέχονται από αυτές.

Όταν πριν από 10 χρόνια περίπου αναφερόταν κανείς στις κύριες διαφορές μεταξύ των Δ.Λ.Π και του Ε.Λ.Π, αναμφίβολα θα περιλάμβανε σε αυτές, μάλιστα μεταξύ των σημαντικότερων, και τις εξής δύο:

- Τη σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες είναι απαραίτητες κατά τα Δ.Λ.Π και
- Την υποχρεωτική κατά Δ.Λ.Π κατάρτιση Κατάστασης Ταμειακών Ροών.

Σήμερα, τόσο οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, όσο και οι Καταστάσεις Ταμειακών ροών αποτελούν αντικείμενο που καλύφθηκε ήδη από την Ελληνική νομοθεσία(το πρώτο με υποχρεωτικότητα για όλες τις εταιρείες που έχουν τις σχετικές προϋποθέσεις, το δεύτερο για τις εισηγμένες στο ΧΑΑ εταιρείες).

Οι διαφορές που υπάρχουν σήμερα μεταξύ των Δ.Λ.Π και του ΕΛΠ, και ανήκουν στην πρώτη κατηγορία, δηλαδή στις συντασσόμενες οικονομικές καταστάσεις και στις πληροφορίες που παρέχονται από αυτές, είναι οι εξής:

1. Ενώ τα Δ.Λ.Π απαιτούν την κατάρτιση Πίνακα Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, δεν υπάρχει τέτοια απαίτηση από την ελληνική νομοθεσία. Όσο αφορά τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών, το κενό αυτό καλύπτεται στο μεγαλύτερο βαθμό από τη σύνταξη Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων.

Όμως στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ο ελληνικός νόμος δεν απαιτεί την κατάρτιση πίνακα διάθεσης. Έτσι υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες να περιλαμβάνονται σφάλματα στις κατά ΕΛΠ ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως που δημοσιεύονται, τα οποία ούτε από τους ελεγκτές μπορούν πάντοτε να

επισημαίνονται, αλλά και όταν επισημαίνονται δεν υπάρχει το σαφές πλαίσιο ώστε να γίνεται πάντοτε η αναγκαία λογιστική εγγραφή.

2. Σχετικά με το περιεχόμενο του προσαρτήματος, τα Δ.Λ.Π απαιτούν να περιλαμβάνονται στο προσάρτημα πολύ περισσότερες πληροφορίες από όσες απαιτεί η ελληνική νομοθεσία. Για παράδειγμα, τα Δ.Λ.Π απαιτούν την παροχή πληροφοριών, μεταξύ άλλων, σχετικά με:

- τις συναλλαγές με συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Δ.Λ.Π 24)
- τη διαφορά που προκύπτει στην αξία των αποθεμάτων, όταν χρησιμοποιείται η μέθοδος LIFO, σε σχέση με άλλη μέθοδο αποτίμησης (Δ.Λ.Π 2) και
- το μισθωμένο με χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμό και το χρονικό διαχωρισμό των μελλοντικών πληρωμών (Δ.Λ.Π 17)

3. Σχετικά με τη δομή και το περιεχόμενο του Ισολογισμού και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως, υπάρχουν διαφορές, μεταξύ των οποίων σημαντικότερες είναι οι κατωτέρω:

- το ποσό του φόρου εισοδήματος που προκύπτει και αφορά την κλειόμενη χρήση, κατά τα Δ.Λ.Π παρουσιάζεται ως τελευταίο αφαιρετικό κονδύλι στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως και όχι σε πίνακα διάθεσης (έτσι η κατά Δ.Λ.Π Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως δείχνει και τα Αποτελέσματα προ φόρων και τα Αποτελέσματα μετά από φόρους).
- Στον Ισολογισμό, δεν δίνεται ανάλυση της αξίας των ενσώματων ή ασώματων παγίων σε επιμέρους κατηγορίες. στον ισολογισμό αναφέρονται μόνο τα συνολικά μεγέθη, ενώ η ανάλυση σε κατηγορίες και η παροχή πληροφόρησης για το ύψος των αποσβέσεων, δίνεται στο προσάρτημα.
- Τα δικαιώματα της μειοψηφίας επί των ιδίων κεφαλαίων, κατά τα Δ.Λ.Π πρέπει να εμφανίζονται σε ιδιαίτερο κονδύλι, έξω από τα ίδια κεφάλαια σε αντίθεση με τις απαιτήσεις των ΕΛΠ, όπου πρέπει να περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.
- Οι επιχορηγήσεις, κατά τα Δ.Λ.Π πρέπει επίσης να εμφανίζονται σε ιδιαίτερο κονδύλι, έξω από τα ίδια κεφάλαια, σε αντίθεση με τις απαιτήσεις των ΕΛΠ, που προβλέπουν την παρουσίαση τους ως στοιχείου των ιδίων κεφαλαίων.

4. Ενώ τα Δ.Λ.Π προβλέπουν τη σύνταξη Κατάστασης Ταμειακών Ροών, η ελληνική νομοθεσία (πλην αυτής που διέπει τις εισηγμένες εταιρείες) δεν απαιτεί τέτοια κατάσταση. Μια προφανής αιτία για τη μη απαίτηση της ελληνικής νομοθεσίας για κατάρτιση Κατάστασης Ταμειακών Ροών είναι το γεγονός ότι η κατάσταση αυτή δεν βοηθά στον υπολογισμό της φορολογητέας ύλης. Σημειώνεται επίσης ότι κατά τα Δ.Λ.Π υπάρχουν δύο μέθοδοι παρουσίασης των καταστάσεων ταμειακών ροών η άμεση μέθοδος και η έμμεση μέθοδος.

Η σχετικά πρόσφατη απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να υποχρεώσει τις εισηγμένες εταιρείες να καταρτίζουν και να δημοσιεύουν Κατάσταση Ταμειακών Ροών αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα σύγκλισης της Ελληνικής νομοθεσίας προς τα Δ.Λ.Π.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. «ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ- Οδηγός Πρώτης Εφαρμογής», ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΦΙΛΟΣ, Εκδόσεις ΠΑΜΙΣΣΟΣ, 2003
2. « ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ & ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ Πρακτική Ανάλυση και Ερμηνεία με Λογιστικά Παραδείγματα Εφαρμογής» , Δρ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ & ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΒΡΟΥΣΤΟΥΡΗΣ, Εκδόσεις Σ.Ο.Ε.Λ.(Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών), 2002
3. « ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ Ανάλυση και Εφαρμογή σε Συνδυασμό με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο και την Εμπορική και Φορολογική Νομοθεσία- Πρακτικές Εφαρμογές» Τόμος Α'.ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΣΑΚΕΛΛΗ, Εκδόσεις Ε. ΣΑΚΕΛΛΗ – 2002
4. « Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ Α.Ε. ΚΑΙ ΤΩΝ Ε.Π.Ε.», Τόμος Α' & Τόμος Β' ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΣΑΚΕΛΛΗΣ , Εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ – 1988
5. «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ», Έκδοση 6^η ,ΝΙΚΗΤΑ Α. ΝΙΑΡΧΟΥ, Εκδόσεις Α. ΣΤΑΜΟΥΛΗ – 2002
6. « ΝΟΜΟΣ 2190/1920 "Περί Ανωνύμων Εταιρειών" Ενημέρωση μέχρι και τον ν.3156/2003», Έκδοση 2^η , ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Σ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ & Συνεργάτες, Εκδόσεις Π. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ (Δίκαιο & Οικονομία)- 2004
7. « ΑΝΑΛΥΣΗ- ΕΡΜΗΝΕΙΑ του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ», Έκδοση 8^η , ΘΕΟΔΩΡΟΥ Γ, ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΥ, Εκδόσεις ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ- 2001
8. « ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ»,ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ-2001
9. « ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ» ,ΑΘΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ-2003
10. «ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ: Η Θεωρία και η Πρακτική Εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π σε Απλή και Κατανοητή Γλώσσα», ΒΡΟΥΣΤΟΥΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ & ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ,Εκδόσεις Σ.Ο.Ε.Λ.-2005
11. «ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ» , ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΗΦΑΝΤΗΣ , Εκδόσεις Ernst & Young - 2005

ΦΕΚ

12. 623 Β' 07/05/1997
13. 1589Β' 22/10/2004
14. 136 Α' 05/06/2003 περί Ν. 3148/2003
15. Ν.3301/2004
16. Π.Δ 226/1992

ΤΥΠΟΣ

17. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, 29/01/2002 «Ο Εσωτερικός Έλεγχος ως Εργαλείο της Διοίκησης»
18. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, 09/03/2004 «Η Αποτίμηση Ενσώματων Παγίων Κατά την Εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Π»
19. ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, 10/03/2005 «Ο Ρόλος των Ελεγκτών στη Μετάβαση στα Δ.Α.Π»

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

20. <http://www.ypes.gr>.
21. http://www.soel.gr/fek/364_B.pdf.
22. <http://www.europa.eu.int/eurlex/lex/LexUriServ/site/el/oj/2005/l04120050217el00010027.pdf>.
23. <http://www.europa.eu.int/eurlex/pri/el/oj/dat/2004/l111/l1120040417el00030017.pdf>.
24. <http://www.europa.eu.int/eurlex/pri/el/oj/dat/2002/l243/l24320020911el00010004.pdf>.
25. <http://www.europa.eu.int/eurlex/pri/el/oj/dat/2003/l261/l26/200031013el0000/00002.pdf>.
26. <http://www.europa.eu.int/eurlex/LexUriServ/site/el/oj/2004/l363/l36320041209el00010065.pdf>.

27. <http://www.europa.eu.int/eurlex/LexUriServ/site/el/oj/2004/l393/l39320041231el00010041.pdf>
28. <http://www.europa.eu.int/eurlex/LexUriServ/site/el/oj/2004/l394/l39420041231el00010178.pdf>
29. <http://www.taxheaven.gr/ccp/redirect.php?liuk=55>
30. <http://www.taxheaven.gr/dlp/IFRS Newsletter apri05.pdf>
31. <http://www.taxheaven.gr/dlp/IFRS Newsletter feb05.pdf>
32. <http://www.taxheaven.gr/dlp/Newsletter December 04.pdf>
33. <http://www.seodi.gr/downloads/egxwria nom4.pdf>
34. <http://www.seodi.gr/downloads/egxwria nom3.pdf>
35. <http://www.seodi.gr/downloads/Eswterikos Elegxos.pdf>
36. <http://www.pwcglobal.com/gr/eug/ins sol/spec int/ifrshtul#top>
37. <http://www.kathimerini.gr/4dcgi/w articles econom/epix 22286 15/05/2005 143660>
38. <http://www.ase.gr/content/gr/Companies/ListedCo/FinancialStatements/2005-1/Info-Quest%20%20AEBE.pdf>
39. [http://www.ase.gr/content/gr/Companies/ListedCo/FinancialStatements/2005-1/Info-Quest%20%20AEBE\(ΣΥΝΟΛΙΚΟ\).pdf](http://www.ase.gr/content/gr/Companies/ListedCo/FinancialStatements/2005-1/Info-Quest%20%20AEBE(ΣΥΝΟΛΙΚΟ).pdf)
40. <http://www.ase.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Cashflows/cashflows.asp?Cid=632BDLd=42UId=02Yid=2004>
41. <http://www.ase.gr/content/gr/Companies/ListedCo/cashflows/cashflows.asp?Cid=632BDLd=48UId=18Yid=2004>
42. <http://www.ase.gr/content/gr/Comranies/ListedCo/cashflows/cashflows.asp?/TP ΑΠΕΖΑ%20ΠΕΙΡΑΙΩΣ%20ΑΕ.pdf>
43. <http://www.piraeusbank.gr/Documments/internet/CousolidatedCo/2005/Q1 2ud.gr.pdf>
44. <http://www.pireausbank.gr/Documments/internet/cousolidatedCo/2005/Q1 1st.gr.pdf>

45. <http://www.pireausbank.gr/Docomments/internet/CousolidateCo/2005/Q13dr.gr.pdf>.
46. <http://www.pireausbank.gr/Docomments/internet/CousolidateCo/2005/Q14th.gr.pdf>.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

47. Γεώργιος Αληφαντής Ernst & Young (11 km Αθήνας –Λαμίας, Μεταμόρφωση)

